

แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้:

การแปรของวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุ

นางสาวเรืองสุข คงทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

BOUNDARIES BETWEEN CENTRAL THAI, SOUTHERN THAI, AND CENTRAL-

SOUTHERN THAI HYBRID DIALECT: TONAL VARIATION BY AGE GROUP

Miss Ruangsuk Kongthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

เรื่องสุข คงทอง: แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้: การแปรของวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุ (BOUNDARIES BETWEEN CENTRAL THAI, SOUTHERN THAI, AND CENTRAL-SOUTHERN THAI HYBRID DIALECT: TONAL VARIATION BY AGE GROUP) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศภิตย์, 218 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ตัวแปรทางสังคมที่นำมาศึกษาด้วย คือ กลุ่มอายุ เพื่อกำหนดเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ และศึกษาแนวโน้มการเลื่อนของแนวแบ่งเขตลงไปทางใต้มากขึ้น อีกทั้งนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับการศึกษาคำศัพท์

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในพื้นที่ทั้งหมด ตั้งแต่อำเภอทับสะแก จนถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร ตั้งแต่อำเภอปะทิว จนถึงอำเภอละแม และทุกอำเภอในจังหวัดระนอง ตั้งแต่อำเภอกระบุรี จนถึงอำเภอกะเปอร์ รวมทั้งหมด 15 อำเภอ โดยกำหนดจุดเก็บข้อมูลอำเภอละ 1 จุด กลุ่มอายุที่ศึกษามี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุมากกว่า 50 - 60 ปี และกลุ่มอายุน้อยระหว่าง 10 - 20 ปี โดยใช้รายการคำพูดเทียบเสียงคล้าย 2 ชุด ซึ่งประกอบด้วยรายการคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ 15 คำ และให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ 10 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 150 คำ

ผู้วิจัยกำหนดแนวแบ่งเขตโดยใช้รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในสัทมภ์ A และสัทมภ์ B ในกล่องวรรณยุกต์ ของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ พบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้อยู่ระหว่างอำเภอทับสะแกและอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในกลุ่มผู้พูดอายุมาก และอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย และพบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้ทางด้านฝั่งทะเลตะวันออกอยู่ระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอสวี จังหวัดชุมพรในทั้งกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย แต่ทางด้านฝั่งทะเลตะวันตกแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้อยู่ไกลลงไปทางใต้มากกว่าทางด้านฝั่งทะเลตะวันออก คือ อยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนองในกลุ่มผู้พูดอายุมาก และอยู่ระหว่างอำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย งานวิจัยนี้แสดงว่าอายุมีอิทธิพลต่อการแปรของวรรณยุกต์เพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของทุกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ พบว่าภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ มีลักษณะเหมือนกับภาษาไทยถิ่นใต้มากกว่าภาษาไทยถิ่นกลาง

ภาควิชา	ภาษาศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต	เรือส่ง คงทอง
สาขาวิชา	ภาษาศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	เรือส่ง คงทอง
ปีการศึกษา	2549	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	

4680201622 : LINGUISTICS

KEY WORDS: DIALECT / HYBRID AREA / CENTRAL THAI / SOUTHERN THAI / TONE GEOGRAPHY

RUANGSUK KONGTHONG : BOUNDARIES BETWEEN CENTRAL THAI, SOUTHERN THAI, AND CENTRAL-SOUTHERN THAI HYBRID DIALECT: TONAL VARIATION BY AGE GROUP. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. M.R. KALAYA TINGSABADH, Ph.D. 218 pp.

The objective of this study is to locate the boundaries between Central Thai and Central-Southern Thai hybrid dialect, and between the Central-Southern Thai hybrid dialect and Southern Thai based on tone. The social variable studied is age-group. The findings will help identify the location of the transition area between Central Thai and Southern Thai and show whether the boundaries have the tendency to move further south. Finally a comparison with the results of similar studies on lexical boundaries will be made.

Data in this study were collected in the area covering 15 Amphoes from Amphoe Thap Sakae to Amphoe Bang Saphan Noi in Changwat Prachuap Khiri Khan, every Amphoe in Changwat Chumphon from Amphoe Pathio to Amphoe Lamae, and every Amphoe in Changwat Ranong from Amphoe Kra Buri to Amphoe Kapoe. One study location was selected to represent each Amphoe. Two age-groups are involved: the older group (50-60 years old) and the younger group (10-20 years old). Two analogous sets consisting of 15 words were selected as test words. Ten tokens of each word were included in the word list giving the total number of 150 words.

Language boundaries are located in this study on the basis of the patterns of tone split and tone merge in column A and B that distinguish Central Thai, Central-Southern Thai hybrid dialect, and Southern Thai. In this study the boundary between Central Thai and Central-Southern Thai hybrid dialect in the speech of the older group is located between Amphoe Thap Sakae and Amphoe Bang Saphan, Changwat Prachuap Khiri Khan. In the younger group it is located at Amphoe Bang Saphan, Changwat Prachuap Khiri Khan. As for the boundary between the Central Thai-Southern Thai hybrid dialect and Southern Thai on the eastern coast, it is located between Amphoe Mueang and Amphoe Sawi, Changwat Chumphon. On the western coast, the same boundary is located further south at Amphoe Mueang, Changwat Ranong in the older group, and between Amphoe Mueang and Amphoe Kapoe, Changwat Ranong in the younger group. This study shows that age-group influences tonal variation. When comparing the phonetic characteristics of every tone among the Central-Southern Thai hybrid dialect, Central Thai, and Southern Thai, it is found that the phonetic characteristics of tones in the Central-Southern Thai hybrid dialect are more similar to those of Southern Thai than Central Thai.

Department ..... Linguistics.....

Field of study ..... Linguistics.....

Academic year ..... 2006.....

Student's signature Ruangsiuk K.

Advisor's signature M.R. Kalaya Tingsabadh

Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศภักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และติดตามผลตลอดระยะเวลาการทำวิจัยนี้ ทั้งระยะเวลาอันมีค่าในการตรวจแก้เนื้อหาวิทยานิพนธ์พร้อมกับข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นที่ดีต่าง ๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. วิจิตรน ภาณุพงศ์ ประธานกรรมการและกรรม ที่กรุณาแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ในงานวิจัยนี้ รวมถึงคำแนะนำและข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์ยิ่งต่อวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณโครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ด้านมนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ และศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ ผู้ประสานงานโครงการฯ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้นำแนะนำคณะกรรมการนำเสนอรายงานความก้าวหน้าในหัวข้อ “พลวัตสภาพของสังคมท้องถิ่นไทยที่สะท้อนผ่านทางภาษา” ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อวิทยานิพนธ์ และรวมถึง พี่ๆ เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ ด้วย

นอกจากนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ดังนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากก้านัน เจ้าหน้าที่ อบต. ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 15 อำเภอที่อำนวยความสะดวกในพื้นที่เก็บข้อมูล และได้รับความร่วมมือจากผู้ออกภาษาทุกคน ตลอดจนชาวบ้านที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณนายสาโรจน์ และนางพยุร บิดา มารดาผู้ให้กำลังใจ และขอบคุณ อ้น ปลาย ปีก แมน และน้องหญิง ซึ่งไปเก็บข้อมูลภาคสนามกับผู้วิจัย ขอขอบคุณ น้องเจฟ เล็ก ค้อย ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ พี่น้องและเพื่อน ๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือกับผู้วิจัยตลอดการทำวิทยานิพนธ์นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	10
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	10
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
1.6 นิยามคำศัพท์และสัญลักษณ์.....	11
1.6.1 นิยามคำศัพท์.....	11
1.6.2 สัญลักษณ์.....	13
1.7 รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่เก็บข้อมูล	14
1.7.1 รายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง.....	14
2 ทบทวนวรรณกรรม.....	19
2.1 เขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้	19
2.2 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง- ไทยถิ่นใต้	21
2.3 วิธีการศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 29
3.1	ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 29
3.2	ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง..... 29
3.3	การเตรียมตัวก่อนออกเก็บข้อมูลภาคสนามการคัดเลือกผู้บอกภาษา 30
3.3.1	การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล 30
3.3.1.1	กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา..... 30
3.3.1.2	การกำหนดจุดเก็บข้อมูล 30
3.3.1.3	จุดเก็บข้อมูล 31
3.3.2	การคัดเลือกผู้บอกภาษา 36
3.3.2.1	จำนวนผู้บอกภาษา 36
3.3.2.2	คุณสมบัติของผู้บอกภาษา 36
3.3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล..... 37
3.3.3.1	การสร้างรายการคำสำหรับเก็บข้อมูล..... 37
3.3.3.2	อุปกรณ์ประกอบการเก็บข้อมูล 40
3.4	การเก็บข้อมูล..... 40
3.4.1	การสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บอกภาษา 40
3.4.2	การสัมภาษณ์รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย..... 40
3.4.2.1	วิธีการสัมภาษณ์คำชุดเทียบเสียงก่อนการบันทึกเสียง..... 41
3.4.3	ปัญหาในการเก็บข้อมูลภาคสนาม 42
3.5	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล..... 45
3.5.1	การวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ 45
3.5.1.1	การตัดต่อคลื่นเสียง..... 45
3.5.1.2	การวัดค่าความถี่มูลฐาน 51
3.5.2	การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์..... 55
3.5.2.1	การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคน.....
3.5.2.2	จัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่น เป็นภาษาไทย ถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสม 58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.5.2.3	การวิเคราะห์แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง กับภาษาผสม และแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมกับ ภาษาไทยถิ่นใต้ 59
3.5.3	การวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์..... 59
3.6	การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย..... 60
4	ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง..... 61
4.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์กับการแปรตามพื้นที่และกลุ่ม อายุ 61
4.1.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์..... 61
4.1.2	การแปรของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงตามพื้นที่ และตาม กลุ่มอายุ. 63
4.1.2.1	การแปรตามพื้นที่ของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 64
4.1.2.2	การแปรตามกลุ่มอายุของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง ... 65
4.2	หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับการแปรตามกลุ่มอายุ..... 66
4.2.1	หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ 66
	ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์..... 66
	ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์..... 67
4.2.2	การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยและการแปรตามกลุ่มอายุ..... 69
4.2.2.1	การปรากฏของหน่วยเสียงย่อย 69
4.2.2.2	หน่วยเสียงย่อยกับการแปรตามกลุ่มอายุ 70
4.3	สรุป 73
5	ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้..... 74
5.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์กับการแปรตามพื้นที่และกลุ่ม อายุ 74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5.1.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์..... 74
5.1.1.1	ภาษาผสมแบบหลัก..... 74
5.1.1.2	ภาษาผสมแบบพิเศษ..... 77
	ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย 77
	ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบวรรณยุกต์ในช่อง B1 เป็นหน่วยเสียงในระบบภาษาไทยถิ่นกลาง..... 78
5.1.2	การแปรของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงตามพื้นที่ และตาม กลุ่มอายุ..... 80
5.1.2.1	การแปรตามพื้นที่ของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 80
5.1.2.2	การแปรตามกลุ่มอายุของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง ... 82
5.2	หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับการแปรตามกลุ่มอายุ..... 84
5.2.1	หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ 84
	ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์..... 84
	ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์..... 87
5.2.2	การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยและการแปรตามกลุ่มอายุ..... 90
5.2.2.1	การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยการแปรตามกลุ่มอายุของ รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 90
5.2.2.2	หน่วยเสียงย่อยกับการแปรตามกลุ่มอายุ 91
5.3	สรุป 94
6	ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ 97
6.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์กับการแปรตามพื้นที่และกลุ่ม อายุ 97
6.1.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ 97
6.1.1.1	ความแตกต่างที่ชัดเจนของระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับ ภาษาไทยถิ่นใต้ในรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง..... 97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6.1.1.2	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงภาษาไทยถิ่นมุ่มมองใหม่.... 98
6.1.2	การแปรของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงตามพื้นที่ และตาม กลุ่มอายุ..... 98
6.1.2.1	การแปรตามพื้นที่ของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง..... 98
6.1.2.2	การแปรตามกลุ่มอายุของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง ... 100
6.2	หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับการแปรตามกลุ่มอายุ..... 102
6.2.1	หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์..... 102
	ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์..... 103
6.2.2	การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยและการแปรตามกลุ่มอายุ..... 105
6.2.2.1	การปรากฏของหน่วยเสียงย่อย..... 105
6.2.2.2	หน่วยเสียงย่อยกับการแปรตามกลุ่มอายุ..... 106
6.3	สรุป..... 109
7	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 110
7.1	สรุป..... 110
7.1.1	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์..... 111
7.1.2	แนวแบ่งเขตภาษา..... 112
7.1.2.1	แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาผสม ไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้..... 114
7.1.2.2	แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ กับภาษาไทยถิ่นใต้..... 114
7.1.3	ความเหมือนต่างของสัทลักษณะในภาษาผสมไทยถิ่นกลางไทย- ถิ่นใต้..... 115

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
7.2	อภิปรายผล 118
7.2.1	การเปรียบเทียบผลการวิจัยด้านวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้กับ งานวิจัยในอดีต 118
7.2.2	การเปรียบเทียบผลงานวิจัยด้านวรรณยุกต์กับด้านคำศัพท์ 119
7.2.3	ความใกล้เคียงกันของภาษาไทยถิ่นระหว่างภาษาผสมระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับภาษาไทยถิ่นกลาง และกับภาษาไทยถิ่น ใต้เกาะสมุย 120
7.2.4	ภาษาผสมภาษาไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้เป็นวิธภาษาหนึ่งของ ภาษาไทยถิ่นใต้ 122
7.3	ข้อเสนอแนะ 122
	รายการอ้างอิง..... 124
	ภาคผนวก..... 128
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บอกภาษา 128
	ภาคผนวก ข ภาพคำเทียบเสียงคล้ายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม 129
	ภาคผนวก ค รายการผู้บอกภาษา 134
	ภาคผนวก ง ระบบวรรณยุกต์และสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาทั้งหมด 150 คน ใน 15 อำเภอ..... 142
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 218

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	รายการคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ที่ดัดแปลงจากกล่องวรรณยุกต์เก็ดนี้ (แปลโดยธีระพันธ์ ล. ทองคำ, 2518) 27
2.2	รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย (Tingsabadh, 1980) 28
3.1	รายละเอียดเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลระดับต่ำบด 31
3.2	รายการคำสำหรับการเก็บข้อมูลวรรณยุกต์..... 39
3.3	แสดงวิธีการสัมภาษณ์คำชุดเทียบเสียงคล้าย 41
3.4	แสดงรายการจุดเก็บข้อมูลที่กำหนดกับจุดเก็บข้อมูลจริงในงานวิจัย 44
3.5	วิธีการคำนวณค่าความถี่มูลฐานตามค่าระยะเวลา 53
3.6	ตัวอย่างตารางข้อมูลแสดงค่าความถี่มูลฐานจริงและค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยทุกคำ 54
4.1	การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางในพื้นที่เก็บข้อมูล..... 64
4.2	การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางในพื้นที่เก็บข้อมูลและตามรุ่นอายุ... 65
4.3	จำนวนผู้บอกภาษาและการปรากฏของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในภาษาไทยถิ่นกลางตามกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย..... 71
5.1	การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมในพื้นที่เก็บข้อมูล 81
5.2	การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมในพื้นที่เก็บข้อมูลและตามรุ่นอายุ 83
5.3	จำนวนผู้บอกภาษาและการปรากฏของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในภาษาผสมตามกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 92
6.1	การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ในพื้นที่เก็บข้อมูล..... 99
6.2	การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ในพื้นที่เก็บข้อมูลและตามรุ่นอายุ..... 101
6.3	จำนวนผู้บอกภาษาและการปรากฏของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในภาษาไทยถิ่นใต้ตามกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 107
7.1	ตารางเปรียบเทียบความเหมือนความต่างของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ในภาษาผสม ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ 121
ผ.1	รายการผู้บอกภาษา..... 134

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตด้านวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ (เกษมณี, 2526) 4
1.2	แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ (วรรณพร, 2526) 5
1.3	แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ (เฉลิมชัย, 2536) 6
1.4	แผนที่แสดงพื้นที่รอยต่อกลาง-ใต้ (ชลิดา, 2533) 7
1.5	แผนที่แสดงการแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุผู้พูด (พริ้มรส, 2535) 8
1.6	แผนที่แสดงการแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ตามตัวแปรทางสังคม: อายุ การศึกษา และทัศนคติ (อุไรภรณ์, 2544) 9
1.7	แผนที่แสดงจังหวัดที่ใช้เป็นพื้นที่ในการเก็บข้อมูล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง (ดัดแปลงจาก แผนที่กรมการปกครอง) 16
2.1	แสดงพื้นที่บริเวณที่พบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ตั้งแต่อำเภอทับสะแกถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เกษมณี, 2526) อำเภอท่าชะงูถึงอำเภอเมือง ในจังหวัดชุมพร (Brown, 1965 และประสาสน์, 2530) และอำเภอกระบุรี ในจังหวัดระนอง (ชัยณรงค์, 2531) 19
2.2	แผนที่สรุปแสดงแนวแบ่งเขตภาษาของผลงานวิจัยที่ต่อเนื่องทางด้านคำศัพท์ในช่วงเวลากว่า 30 ปี ตั้งแต่อำเภอทับสะแก (วรรณพร, 2526) อำเภอบางสะพาน (เฉลิมชัย, 2526) อำเภอบางสะพานน้อย (พริ้มรส, 2535 และเฉลิมชัย, 2526) ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง (พริ้มรส, 2535 และอุไรภรณ์, 2544) และอำเภอสวี จังหวัดชุมพร (อุไรภรณ์, 2544) 20
2.3	ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ 22

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.4 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบ ว. 2 มี 2 หน่วยเสียงย่อย.....	22
2.5 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (1)	22
2.6 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (2)	22
2.7 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (1)	24
2.8 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (2)	24
2.9 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (1)	24
2.10 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (2)	24
2.11 ระบบ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์.....	24
2.12 ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ (เกศมณี, 2526 (กลุ่มที่ 5-12) Brown, 1965 ประสาทน์, 2530 และชัยณรงค์, 2531).....	25
3.1 รายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม	38
3.2 ไฟล์เสียงจากเครื่องบันทึกเสียง	46
3.3 วิธีการตัดต่อคลื่นเสียงด้วยโปรแกรม Cool Edit Pro และรายการคำชุดเทียบเสียง คล้าย.....	47
3.4 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่ได้จากโปรแกรม Cool Edit Pro	49
3.5 ตัวอย่างคลื่นเสียงของคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา” ทุกครั้งของผู้บอกภาษา 1 คน ที่ แสดงในโปรแกรม PRAAT	50
3.6 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่ถูกคัดเลือก 5 ครั้ง สำหรับการวัดค่าความถี่มูลฐาน	50
3.7 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่เตรียมพร้อมสำหรับการวัดค่าความถี่มูลฐาน	51
3.8 รูปแบบสูตรที่เตรียมไว้สำหรับการคำนวณค่าความถี่มูลฐานที่วัดได้จากโปรแกรม PRAAT เป็นค่าความถี่มูลฐานแบบ Normalized time	52
3.9 กราฟเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานจริง และค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยใน 1 คำชุดเทียบ เสียงคล้าย	55
3.10 แสดงพิสัยของเสียงวรรณยุกต์ 5 ระดับ.....	56
3.11 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุน้อยใน อำเภอเมือง ชุมพรจังหวัดชุมพร.....	57

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
3.12	ลักษณะเด่นพิเศษของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาผสม และ ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในบริเวณของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง กับภาษาไทยถิ่นใต้.....	58
4.1	ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง.....	62
4.2	ระบบวรรณยุกต์ 5 และ 6 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นกลาง.....	62
4.3	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์	66
4.4	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์	67
4.5	หน่วยเสียงและสัทลักษณะของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง.....	68
5.1	ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสม	75
5.2	ภาษาผสม ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์.....	75
5.3	ภาษาผสมระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบ ว. 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย.....	77
5.4	ภาษาผสมระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบวรรณยุกต์ในช่อง B1 เป็นหน่วยเสียง ในระบบภาษาไทยถิ่นกลาง แต่ช่อง A1 ยังคงรวมหน่วยเสียงกับช่อง B23.....	78
5.5	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 1 แบบ ว. 1 สูง ขึ้น ตก.....	85
5.6	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 2 แบบ ว. 1 กลาง ขึ้น ตก.....	86
5.7	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 1 แบบ ว. 5 ต่ำกว่า ว. 4 หนึ่งขึ้น.....	87
5.8	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 2 แบบ ว. 5 แบบ ต่ำ-ตก-ขึ้น.....	88
5.9	หน่วยเสียงและสัทลักษณะของระบบวรรณยุกต์ภาษาผสม	89
6.1	ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้.....	95
6.2	ระบบวรรณยุกต์ 5 และ 6 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้.....	96
6.3	สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์	103
6.4	หน่วยเสียงและสัทลักษณะของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้	104

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
7.1	แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และบริเวณของเขต ปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้.....	113
7.2	เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และ ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้	116
7.3	รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผสม ภาษาไทยถิ่นกลาง และ ภาษาไทยถิ่นใต้ เกาะสมุย.....	120
ผ.1	“ชา”	129
ผ.2	“กา”	129
ผ.3	“คา”	129
ผ.4	“ซ่า”	130
ผ.5	“ป่า”	130
ผ.6	“ค่า”	130
ผ.7	“ผ้า”	131
ผ.8	“ป่า”	131
ผ.9	“ค้ำ”	131
ผ.10	“ขาด”	132
ผ.11	“ปาด”	132
ผ.12	“คาด”	132
ผ.13	“ซัด”	133
ผ.14	“ปัด”	133
ผ.15	“คัด”	133
ผ.16	แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD01	143
ผ.17	แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD02	143
ผ.18	แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD03	144

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.45 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ บางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_CH05	157
ผ.46 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD01	158
ผ.47 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD02	158
ผ.48 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD03	159
ผ.49 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD04	159
ผ.50 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD05	160
ผ.51 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH01	160
ผ.52 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH02	161
ผ.53 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH03	161
ผ.54 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH04	162
ผ.55 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH05	162
ผ.56 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD01	163
ผ.57 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD02	163

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.58 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD03	164
ผ.59 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD04	164
ผ.60 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD05	165
ผ.61 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH01	165
ผ.62 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH02	166
ผ.63 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH03	166
ผ.64 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH04	167
ผ.65 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH05	167
ผ.66 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ เมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD01	168
ผ.67 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ เมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD02	168
ผ.68 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ เมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD03	169
ผ.69 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ เมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD04	169
ผ.70 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ เมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD05	170

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.84 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ สวี จังหวัดชุมพร SWI_CH04	177
ผ.85 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ สวี จังหวัดชุมพร SWI_CH05	177
ผ.86 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD01.....	178
ผ.87 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD02.....	178
ผ.88 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD03.....	179
ผ.89 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD04.....	179
ผ.90 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD05.....	180
ผ.91 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH01	180
ผ.92 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH02	181
ผ.93 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH03	181
ผ.94 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH04	182
ผ.95 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH05	182
ผ.96 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ หลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_AD01	183

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.110 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร LAM_AD05	190
ผ.111 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH01	190
ผ.112 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH02	191
ผ.113 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH03	191
ผ.114 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH04	192
ผ.115 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH05	192
ผ.116 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD01.....	193
ผ.117 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD02.....	193
ผ.118 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD03.....	194
ผ.119 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD04.....	194
ผ.120 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD05.....	195
ผ.121 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH01	195
ผ.122 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH02	196

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.123 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH03	196
ผ.124 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH04	197
ผ.125 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH05	197
ผ.126 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD01	198
ผ.127 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD02	198
ผ.128 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD03	199
ผ.129 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD04	199
ผ.130 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD05	200
ผ.131 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH01	200
ผ.132 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH02	201
ผ.133 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH03	201
ผ.134 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH04	202
ผ.135 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH05	202

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.149 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD04.....	209
ผ.150 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD05.....	210
ผ.151 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH01.....	210
ผ.152 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH02.....	211
ผ.153 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH03.....	211
ผ.154 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH04.....	212
ผ.155 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH05.....	212
ผ.156 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD01.....	213
ผ.157 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD02.....	213
ผ.158 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD03.....	214
ผ.159 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD04.....	214
ผ.160 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD05.....	215
ผ.161 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH01	215

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.162 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH02	216
ผ.163 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH03	216
ผ.164 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH04	217
ผ.165 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอ กะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH05	217

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเฉพาะที่ใช้อยู่ในประเทศไทยปัจจุบัน เมื่อจำแนกตามหลักเกณฑ์ทางภาษาศาสตร์แล้ว สามารถแบ่งออกเป็น 4 ถิ่น ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ (วิจิตรน, 1976) แม้ว่าภาษาไทย 4 ถิ่นจะมีชื่อเฉพาะที่สอดคล้องกับการแบ่งภาคทางการปกครอง งานวิจัยที่ผ่านมาได้แสดงว่าแนวแบ่งเขตภาษาไม่ใช่แนวเดียวกันกับแนวการแบ่งเขตการปกครอง (วรรณพร 2526, เกศมณี 2526, ชลิตา 2533, พิรัมย์ธ 2535, เฉลิมชัย 2536 และอุไรภรณ์ 2544)

การศึกษาภาษาไทยถิ่นในบริเวณที่มีภาษาถิ่น 2 ภาษามารวมกันเป็นเรื่องที่นักวิทยาภาษาถิ่นจำนวนมากสนใจศึกษาค้นคว้า ในช่วงเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา นักวิจัยหลายคนได้เลือกศึกษาบริเวณที่ภาษาไทยถิ่นกลางซึ่งพูดในภาคกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ซึ่งพูดในภาคใต้มาพบกันประเด็นที่ผู้วิจัยเหล่านี้สนใจศึกษาเป็นพิเศษคือการกำหนดว่าแนวแบ่งเขตอยู่ที่บริเวณใด

ในปี 2526 มีงานวิจัยเริ่มแรก 2 เรื่องที่ทำการวิจัยควบคู่กัน เพื่อลากเส้นแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ด้วยการศึกษาวรรณยุกต์ (เกศมณี, 2526) และคำศัพท์ (วรรณพร, 2526) (ดูภาพที่ 1.1 และ 1.2) ต่อมามีงานวิจัยของเฉลิมชัย (2536) ที่ต้องการหาแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ด้วยการศึกษาคำศัพท์เช่นเดียวกัน (ดูภาพที่ 1.3) เป็นที่น่าสังเกตว่างานวิจัยที่ได้กล่าวถึงทุกเรื่องมุ่งหาแนวแบ่งเขตซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นที่ลากแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นทั้งสอง พบว่าแนวแบ่งเขตอยู่ที่ตอนกลางของอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในงานวิจัยของเกศมณี (2526) และวรรณพร (2526) และอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในงานวิจัยของเฉลิมชัย (2536)

ต่อมาในปี 2533 ชลิตาทำวิจัยเรื่องการกระจายของภาษาไทยถิ่นทั่วประเทศโดยใช้การศึกษาคำศัพท์ ในงานนี้ชลิตาได้เสนอแนวคิดใหม่เรื่องรอยต่อระหว่างภาษาถิ่น ซึ่งมีพื้นที่กว้างกว่าแนวแบ่งเขตภาษา ซึ่งเป็นแนวคิดที่แตกต่างจากงานวิจัย 3 ชิ้นที่ผ่านมา คือ โดยชลิตาได้แสดงพื้นที่ที่เป็นรอยต่อกลาง-ใต้ไว้ในงานวิจัยนี้ด้วย ซึ่งชลิตาพบว่าพื้นที่ที่กว้างกว่า โดยบริเวณรอยต่อกลาง-ใต้ เริ่มตั้งแต่อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จนกระทั่งถึงอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ดูภาพที่ 1.4)

ในอีก 2 ปีถัดมา คือ ในปี 2535 พริ้มรสเข้าไปศึกษาในพื้นที่เดิมอีกครั้งหนึ่งเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าการเชื่อมต่อของภาษามีบริเวณพื้นที่ที่กว้างกว่าแนวแบ่งเขต และนำตัวแปรทางสังคม เรื่องอายุเข้ามาศึกษาในเรื่องของการกำหนดบริเวณเขตปรับเปลี่ยนด้วยเป็นครั้งแรก พริ้มรสเปลี่ยนคำเรียกพื้นที่ที่ภาษาไทยถิ่นกลางพบกับภาษาไทยถิ่นใต้จากรอยต่อกลาง-ใต้มาเป็นเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นการใช้ภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ปะปนกันในพื้นที่ที่เป็นเขตปรับเปลี่ยนอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของพริ้มรสยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับการแสดงพื้นที่เขตปรับเปลี่ยนภาษากล่าวคือ พริ้มรสไม่ได้แสดงให้เห็นว่าเขตปรับเปลี่ยนเริ่มที่บริเวณใดและจบที่บริเวณใดในแต่ละรุ่นอายุ เพียงแต่แสดงว่าจุดเก็บข้อมูลจุดใดเป็นที่ตั้งของแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นทั้งสอง งานวิจัยดังกล่าวพบว่าตัวแปรอายุมีอิทธิพลต่อที่ตั้งของแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นทั้งสอง ซึ่งเลื่อนลงไปทางใต้มากขึ้นตามรุ่นอายุที่ลดลง (ดูภาพที่ 1.5)

งานวิจัยล่าสุดเป็นของอุไรภรณ์ (2544) ซึ่งเดินตามรอยการศึกษาวิจัยของพริ้มรส คือ ใช้การศึกษาคำศัพท์เป็นตัวแปรทางภาษาเพื่อหาเขตปรับเปลี่ยนของภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ แต่เพิ่มตัวแปรทางสังคมให้มากขึ้น คือ อายุ การศึกษา และทัศนคติ และพบว่าตัวแปรสังคม เรื่องอายุยังคงมีอิทธิพลต่อแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นทั้งสอง ซึ่งเลื่อนลงไปทางใต้มากขึ้นกว่าที่พริ้มรสพบเมื่อ 9 ปีก่อน (ดูภาพที่ 1.6)

จากงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นเป็นงานวิจัยที่ศึกษาในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้การศึกษาคำศัพท์ทั้งสิ้น ยกเว้นงานวิจัยของ เกศมณี (2526) ซึ่งหาแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ด้วยการศึกษาวรรณยุกต์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าในปัจจุบันนี้ ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในพื้นที่เชื่อมต่อกันระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร จากที่เกศมณีได้ศึกษาไว้ในปี 2526

ในบทความเรื่อง Thai Tone Geography (Tingsabadh, 2001) ก็เลยได้เสนอว่าแนวแบ่งเขตที่พบในงานวิจัยของเกศมณี (2526) แท้จริงแล้วเป็นแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมของภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ แทนที่จะเป็นแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ ดังที่เกศมณีได้เสนอไว้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะกำหนดแนวแบ่งเขต 2 แนว สำหรับแต่ละรุ่นอายุ ได้แก่แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้

ในงานวิจัยของเกศมณี แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสม¹ ตั้งอยู่ที่บริเวณตอนกลางของตำบลเขาล้าน และตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการค้นหาแนวแบ่งเขตอีกแนวหนึ่งระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นได้ อีกทั้งต้องการศึกษาว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมได้เคลื่อนที่จากเดิมหรือไม่ อีกทั้งต้องการศึกษาว่าอายุมีบทบาทต่อแนวแบ่งเขตของภาษาทั้งสองทางด้านวรรณยุกต์หรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในงานวิจัยด้านคำศัพท์

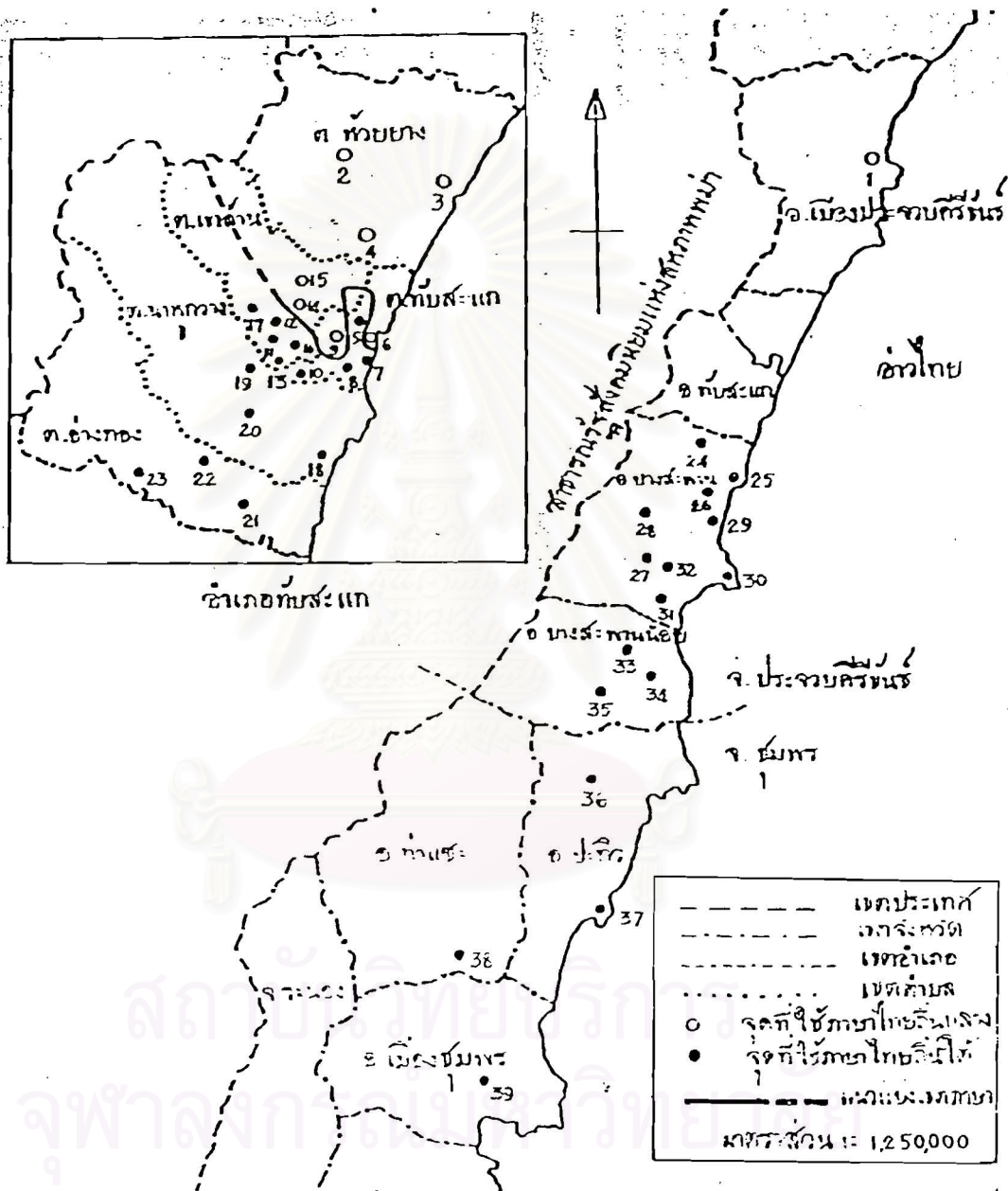
นอกจากนี้ ผู้วิจัยเคยเรียนหนังสือในช่วงประถมศึกษา 6 ปี และ เติบโตในอำเภอเมืองจังหวัดระนอง จนอายุ 12 ขวบ จึงคุ้นเคยกับจังหวัดระนองและภาษาระนองเป็นอย่างดี แม้ว่าผู้วิจัยจะใช้ภาษาไทยถิ่นกลางในครอบครัวและในชั้นเรียนก็ตาม ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเพียงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพรเท่านั้น แต่รวมเอาพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกในจังหวัดระนองเข้ามาศึกษาในวิจัยนี้ด้วย เนื่องจากต้องการทราบแนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นได้ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนอย่างแท้จริง ซึ่งหมายถึงพื้นที่ในจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง เพื่อนำแนวแบ่งเขตภาษาทั้งสองเส้นดังกล่าวมากำหนดเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้อย่างชัดเจน

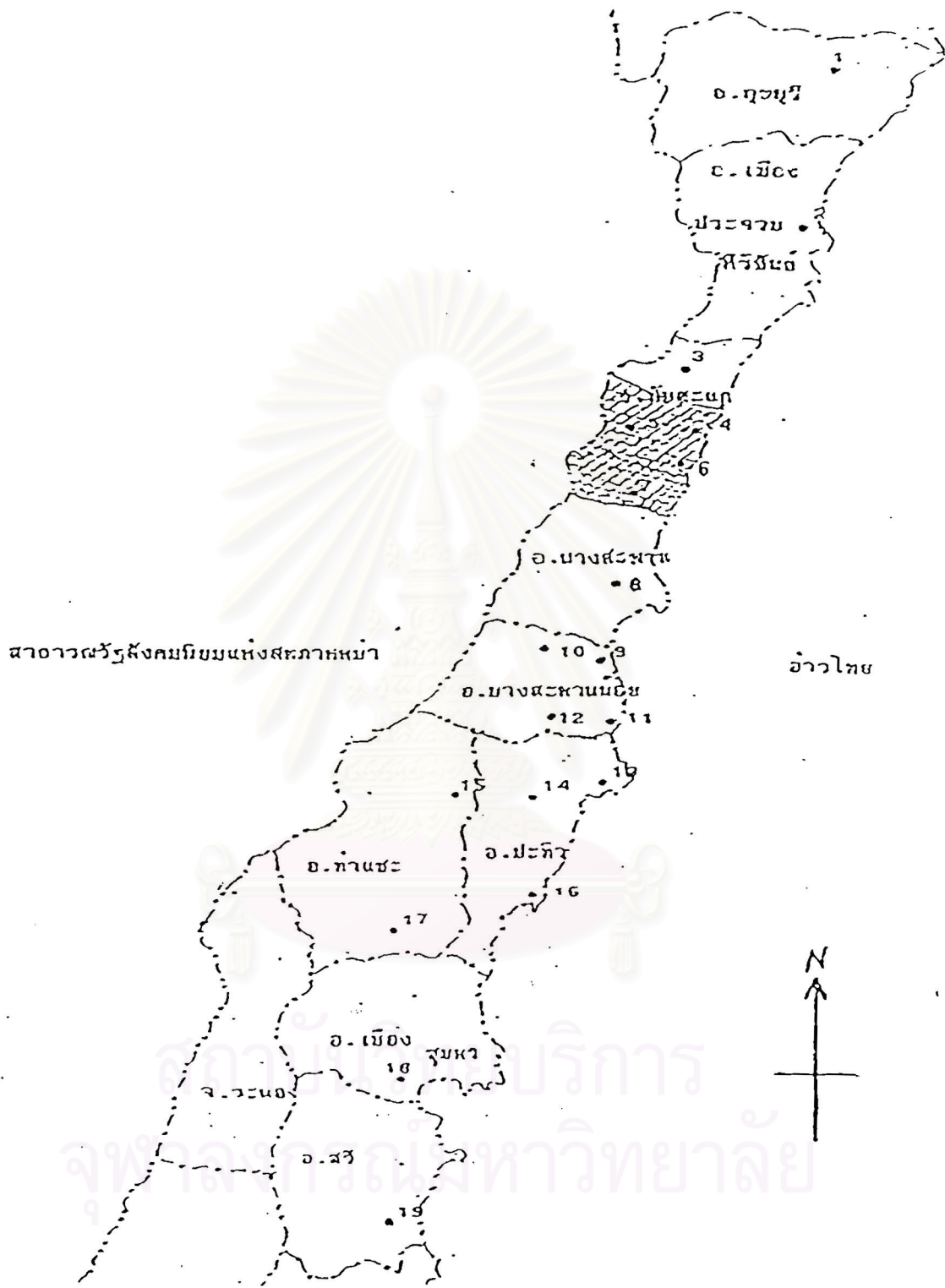
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

¹ ภาษาผสมในงานวิจัยนี้ คือ ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

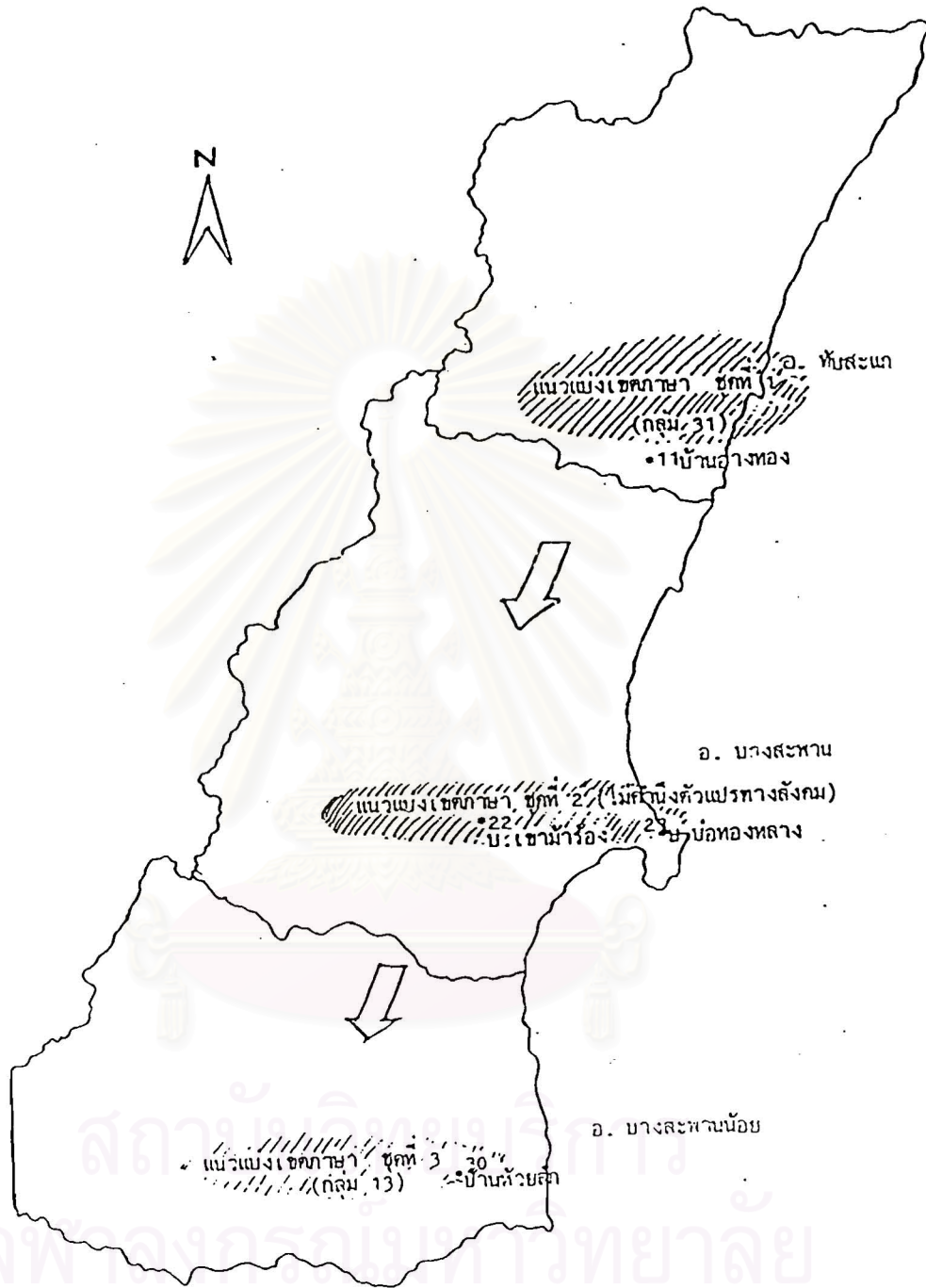

ภาพที่ 1.1 แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตด้านวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ (เทศมณี, 2526)

ภาพที่ 1.2 แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้
(วรรณพร, 2526)

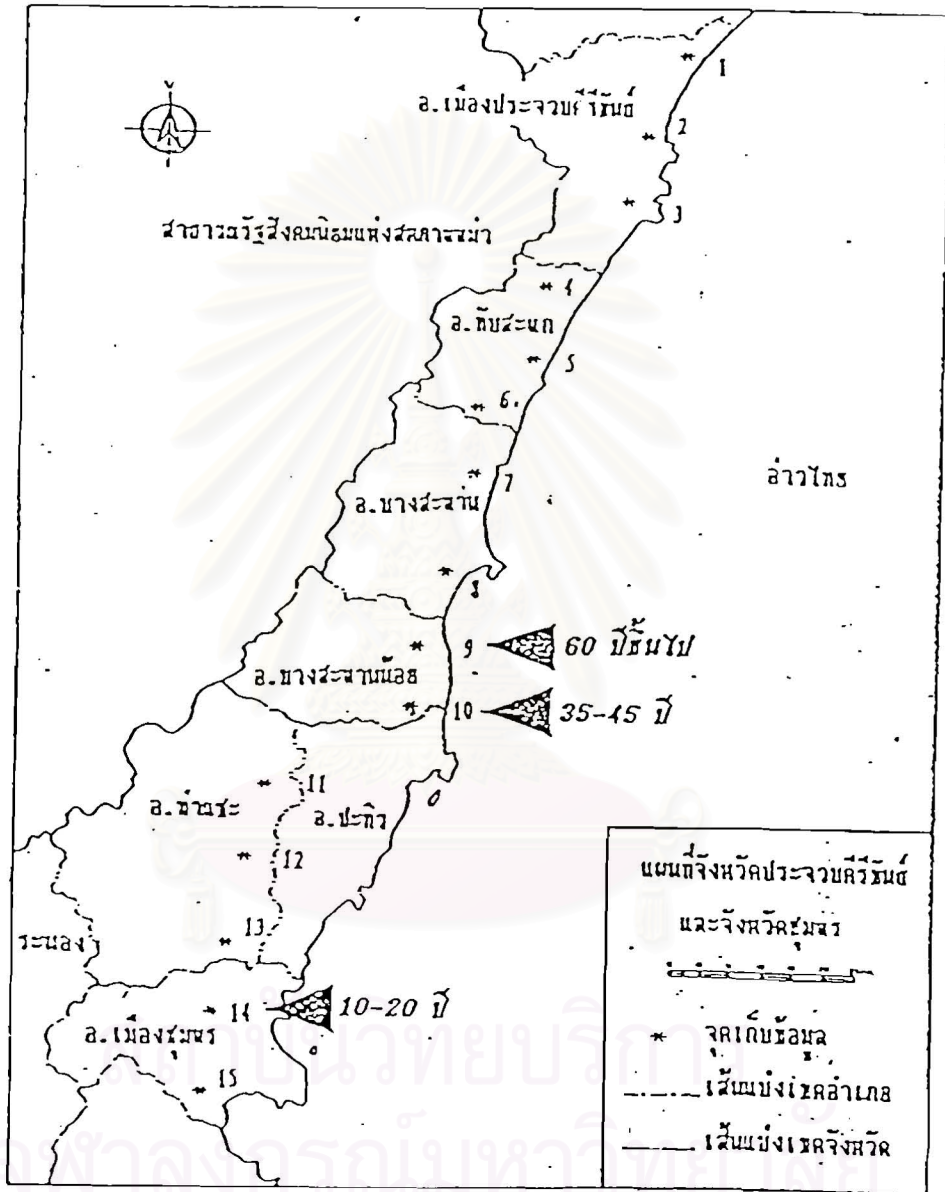
ภาพที่ 1.3 แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ (เฉลิมชัย, 2536)²

² แสดงแนวแบ่งเขตภาษาที่อำเภอทับสะแก บางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

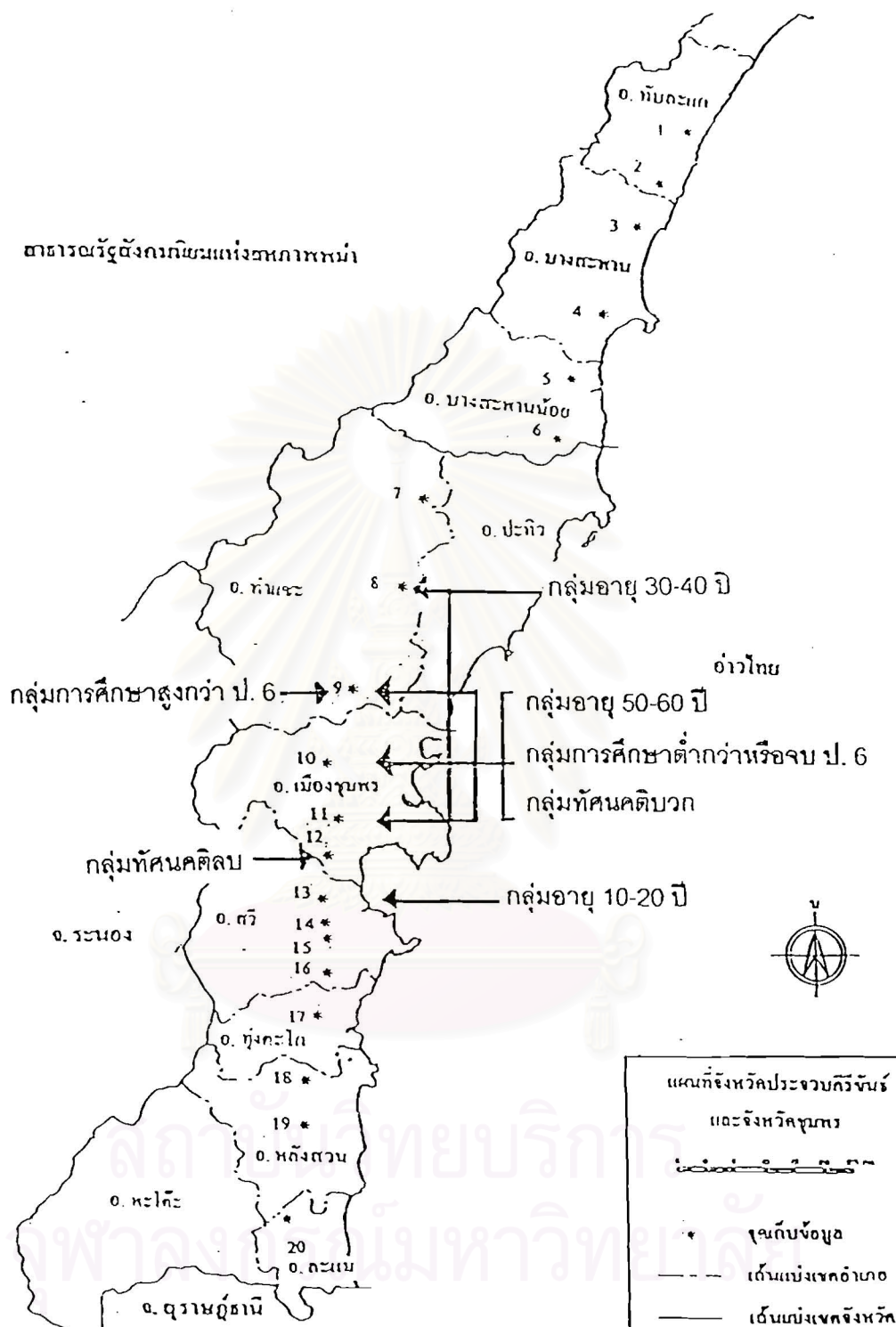

ภาพที่ 1.4 แผนที่แสดงพื้นที่รอยต่อกลาง-ใต้ (ชลิตา, 2533)³

³ ตั้งแต่อำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอละแม ในจังหวัดชุมพร และอำเภอเมือง ในจังหวัดระนอง

ภาพที่ 1.5 แผนที่แสดงการแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง กับภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุผู้พูด (พริมรต, 2535)

ภาพที่ 1.6 แผนที่แสดงการแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาในด้านคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ตามตัวแปรทางสังคม: อายุ การศึกษา และทัศนคติ (อุไรภรณ์, 2544)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นในพื้นที่เขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อย
2. กำหนดแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อย
3. กำหนดแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง กับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากอยู่ที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากอยู่ที่อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และที่อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ส่วนในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยอยู่ที่อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง และที่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาจากวรรณยุกต์ในคำพยางค์เดี่ยวเท่านั้น (Citation form)
2. เก็บข้อมูลด้วยคำชุดเทียบเสียงคล้าย 15 คำ คำพยางค์เป็น 9 คำ และคำพยางค์ตาย 6 คำ และวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์เบื้องต้นทั้งในคำพยางค์เป็นและพยางค์ตาย
3. วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพยางค์เป็นเท่านั้นเพื่อหา ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นและแนวแบ่งเขตภาษา เนื่องจากในคำพยางค์เป็นสามารถแสดงหน่วยเสียงวรรณยุกต์ครบทั้งระบบวรรณยุกต์ อีกทั้งการแยกเสียงรวมเสียงในสดมภ์ A และ B เท่านั้นที่เป็นรูปแบบหลักในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้
4. กำหนดขอบเขตพื้นที่ในการเก็บข้อมูลภาคสนามของการวิจัยครั้งนี้ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่อำเภอทับสะแก (เกษตรนิ, 2526) ถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดชุมพร ตั้งแต่อำเภอท่าแซะ ถึงอำเภอละแม (อุไรภรณ์, 2544) และในจังหวัดระนอง ตั้งแต่อำเภอกระบุรี ถึงอำเภอกะเปอร์ (ชลิดา, 2533) ทั้งนี้ ถ้ายังไม่พบระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่แท้จริง จึงจะมีการกำหนดจุดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

5. เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาเพศชาย
6. เก็บข้อมูลภาษาอำเภอละ 1 จุด จุดละ 10 คน
7. เก็บข้อมูล 2 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 50-60 ปี 5 คน และ กลุ่มอายุ 10-20 ปี 5 คน
8. วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ด้วยการฟัง และวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยกลวิธีทางกลศาสตร์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติ และนักภาษาศาสตร์สังคม สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นที่กำลังดำเนินอยู่
2. หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการวางแผนการศึกษาและนโยบายการศึกษา สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาในโรงเรียนที่อยู่ในภูมิภาคดังกล่าว ตลอดจนการวางแผนส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.6 นิยามคำศัพท์และสัญลักษณ์

1.6.1 นิยามคำศัพท์

- 1 **เขตปรับเปลี่ยนภาษา** หมายถึง พื้นที่ที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล เริ่มตั้งแต่อำเภอบ้านดง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จนถึงอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง พื้นที่ดังกล่าวมีขนาดกว้างกว่าใหญ่กว่ารอยต่อกลาง-ใต้ของชลิตา (2533) ซึ่งอยู่ระหว่างอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร และอำเภอเมืองจังหวัดระนอง ฉะนั้น ในงานวิจัยนี้การใช้คำว่าเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ไม่ได้หมายถึงพื้นที่ที่มีการใช้ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้เท่านั้น แต่เป็นพื้นที่ซึ่งตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ต้องการจะหาแนวแบ่งเขตภาษา 2 แนว ซึ่งจะอยู่ในเขตปรับเปลี่ยนดังกล่าว และหลังจากได้ผลการวิจัยแล้วจะจำกัดความของคำว่าเขตปรับเปลี่ยนใหม่ที่มาจากแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมและแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้จริง
- 2 **แนวแบ่งเขตภาษา** หมายถึง พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของแนวเขตระหว่างภาษาไทยถิ่น 2 ภาษา เช่น ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของแนวเขตภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ กับภาษาไทยถิ่นใต้
- 3 **ภาษาไทยถิ่นกลาง** หมายถึง ภาษาไทยถิ่นที่ใช้อยู่ในจังหวัดของภาคกลาง
- 4 **ภาษาไทยถิ่นใต้** หมายถึง ภาษาไทยถิ่นที่ใช้อยู่ในจังหวัดภาคใต้

- 5 **ภาษามผสม** หมายถึง ภาษาไทยถิ่นที่มีสัทลักษณะทางเสียงร่วมกันของทั้งภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ซึ่งใช้ปะปนกันอยู่ในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้
- 6 **คำเดี่ยว** หมายถึง คำหนึ่งพยางค์
- 7 **คำชุดเทียบเสียงคล้าย** หมายถึง คำมากกว่า 2 คำที่แตกต่างกันที่เสียงที่ต้องการทดสอบและอาจแตกต่างกันที่เสียงอื่นอีกบ้าง แต่ความแตกต่างนั้นไม่มีผลต่อการพิสูจน์นัยสำคัญของเสียงที่ต้องการทดสอบ ในงานวิจัยนี้ คำชุดเทียบเสียงคล้ายมีด้วยกัน 2 ชุด คือ ชุดคำพยางค์เป็น จำนวน 9 คำ ได้แก่ ขา กา คอ ข่า ป่า คำ ผ่า ป่า คำ และชุดคำพยางค์ตาย จำนวน 6 คำ ได้แก่ ขาด ปาด คาด ซัด บัด คัด
- 8 **คำพยางค์เป็น** หมายถึง พยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระเสียงยาว ไม่มีพยัญชนะท้าย เช่น ขา หู ปี่ เป็นต้น หรือมีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิก เช่น ต้ม กิน แดง หรือมีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นอัมสระ เช่น ข้าว บ่าย เป็นต้น
- 9 **คำพยางค์ตาย** หมายถึง พยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงกัก แบ่งเป็นพยางค์ตายเสียงยาว เช่น ตอก ลูก และพยางค์ตายเสียงสั้น เช่น ซัด สุก เป็นต้น
- 10 **ค่าความถี่มูลฐานจริง** หมายถึง ค่าความถี่มูลฐานของแต่ละเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในคำแต่ละคำ เป็นค่าความถี่ที่ได้จากการวิเคราะห์รูปเชิงกลของวรรณยุกต์ด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์คลื่นเสียง PRAAT
- 11 **ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย** หมายถึง ค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานจริงของแต่ละเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในคำที่ผู้บอกภาษาออกเสียงคำนั้นๆ 5 ครั้ง
- 12 **สดมภ์** หมายถึง แถวแนวตั้งที่ปรากฏหน่วยเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิม A B C D ร่วมกับพยัญชนะต้นดั้งเดิม
- 13 **ช่อง** หมายถึง การปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิม A B C D ร่วมกับระบบพยัญชนะต้นดั้งเดิมรูปแบบหนึ่งจาก 20 รูปแบบที่สามารถเกิดขึ้นได้ในกล่องวรรณยุกต์ เช่น ช่อง A1 คือการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิม A กับพยัญชนะต้นดั้งเดิมเสียงอโสมพะ-เสียดแทรก เป็นต้น

1.6.2 สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์

- A หมายถึง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมที่ปรากฏในคำพยางค์เป็น และไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับ เช่น ขา ตา คา
- B หมายถึง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมที่ปรากฏในคำพยางค์เป็นที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์เอวกำกับ เช่น ข่า ป่า ค่า
- C หมายถึง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมที่ปรากฏในคำพยางค์เป็นที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์โทกำกับ เช่น ฟ้า ป้า ค้า
- DL หมายถึง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมที่ปรากฏในคำพยางค์ตายสระเสียงยาว เช่น ขาด ปาด คาด
- DS หมายถึง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมที่ปรากฏในคำพยางค์ตายสระเสียงสั้น เช่น ชัด บัด คัด
- 1 หมายถึง คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้นเสียงอโฆษะ-เสียดแทรกในภาษาไทยดั้งเดิม
  - 2 หมายถึง คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้นเสียงอโฆษะ-สติด-กักในภาษาไทยดั้งเดิม
  - 3 หมายถึง คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้นเสียงช่องเส้นเสียงในภาษาไทยดั้งเดิม
  - 4 หมายถึง คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้นเสียงโฆษะในภาษาไทยดั้งเดิม

สัญลักษณ์อื่น ๆ

- เครื่องหมาย [ ] ใช้แสดงสัญลักษณ์ของเสียงวรรณยุกต์
- เครื่องหมาย - ใช้แสดงการแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์
- เครื่องหมาย + ใช้แสดงการรวมหน่วยเสียงวรรณยุกต์
- เช่น [A1+B123]-[A234] หมายความว่า มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ของ A1 และ B123 ให้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันโดยใช้สัญลักษณ์ + แสดงการรวมหน่วยเสียงวรรณยุกต์ และมีการแยกเสียงวรรณยุกต์ของ A1+B123 กับ A234 เป็นคนละหน่วยเสียงโดยใช้สัญลักษณ์ - แสดงการแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์

1.7 รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่เก็บข้อมูล

1.7.1 รายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางตอนล่างซึ่งมีเขตแดนติดต่อกับภาคใต้ เป็นสถานที่พักตากอากาศเก่าแก่ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เคยเป็นที่ตั้งของเมืองนารัง สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้ตั้งเมืองขึ้นใหม่ที่ปากคลองอิรม ชื่อว่าเมืองบางนางรม และในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้รวบรวมเมืองบางนางรม เมืองกุย และเมืองคลองวาฬ เป็นเมืองประจวบคีรีขันธ์ แปลว่าเมืองที่มีภูเขาเป็นหมู่ๆ โดยมีที่ว่าการเมืองอยู่ที่เมืองกุย จนกระทั่ง พ.ศ. 2441 จึงย้ายที่ว่าการเมืองมาอยู่ที่อ่าวเกาะหลัก หรืออ่าวประจวบ ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบัน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ประมาณ 6,367.620 ตารางกิโลเมตร ลักษณะพื้นที่แคบเป็นคาบสมุทรยาวลงไปทางใต้ โดยมีส่วนที่แคบที่สุดจากเขตแดนไทย-พม่าด้านตะวันตกจนถึงฝั่งทะเลด้านตะวันออกเป็นระยะทางประมาณ 12 กิโลเมตรอยู่บริเวณด่านสิงขร ท้องที่ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง และมีความยาวจากเหนือจรดใต้เป็นระยะทางประมาณ 212 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี อำเภอกุยบุรี อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย และกิ่งอำเภอสามร้อยยอด (ดูภาพที่ 1.7)

จังหวัดชุมพร

มีชื่อปรากฏมาตั้งแต่ปี พ.ศ.1098 โดยมีฐานะเป็นเมืองหน้าด่านของนครศรีธรรมราช ใช้รูปแพะเป็นตราเมือง เป็นเมืองในอาณาจักรฝ่ายใต้ของกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ในสมัยรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็นมณฑลชุมพร ต่อมามีการยุบการปกครองระบอบมณฑล ชุมพรจึงมีฐานะเป็นจังหวัด

คำว่า “ชุมพร” สันนิษฐานว่ามีที่มาจากคำต่าง ๆ ว่า “ชุนนุมล” เนื่องจากเป็นเมืองหน้าด่าน การเดินทางไม่ว่าจะมาจากฝ่ายเหนือหรือว่าฝ่ายใต้ ล้วนเข้ามาตั้งค่ายชุนนุมลกันที่นี่ จึงเรียกจุดนี้ว่า “ชุนนุมล” ต่อมาเพี้ยนเป็น “ชุมพร” อีกความหมายหนึ่งอาจมาจากคำว่า “ ชุนนุมลพร” เนื่องจากการเดินทางไปทำศึกสงครามของแม่ทัพนายกองตั้งแต่สมัยโบราณมา

เมื่อจะเคลื่อนพลจะต้องทำพิธีส่งทัพโดยการบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้ได้รับชัยชนะในการสู้รบ เป็นการบำรุงขวัญทหารในสถานที่ชุมนุมเพื่อรับพรเช่นนี้ ตรงกับความหมายชุมนุมพร หรือ ประชุมพร

แต่อีกทางหนึ่งสันนิษฐานว่า น่าจะได้อาจมาจากชื่อพันธุ์ไม้ธรรมชาติในท้องถิ่น ได้แก่ ต้นมะเดื่อชุมพร เพราะที่ตั้งของเมืองชุมพรนั้นอยู่บนฝั่งแม่น้ำท่าตะเภา มีต้นมะเดื่อชุมพรขึ้นมากมาย ต้นมะเดื่อชุมพรจึงเป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งของตราประจำจังหวัดชุมพร จังหวัดชุมพร แบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอละแม และอำเภอพะโต๊ะ (ดูภาพที่ 1.7)

จังหวัดระนอง

เป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอันดามัน หรือมหาสมุทรอินเดีย อยู่ห่างจาก กรุงเทพฯ เป็นระยะทางประมาณ 568 กิโลเมตร มีพื้นที่เพียง 3,298 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,141,250 ไร่ มีคอคอดกระ หรือกิวกระ ซึ่งเป็นส่วนที่แคบที่สุดของแหลมมลายู⁴ สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ จังหวัดระนองมีรูปร่างเรียวยาวและแคบ โดยมีส่วนที่ยาวที่สุด ยาวประมาณ 169 กิโลเมตร และส่วนที่กว้างที่สุด 44 กิโลเมตร สำหรับส่วนที่แคบที่สุดของจังหวัด อยู่ในท้องที่อำเภอกระบุรี มีความกว้างเพียง 9 กิโลเมตร เท่านั้น แบ่งการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ อำเภอกระบุรี และ กิ่งอำเภอสูขสรัว (ดูภาพที่ 1.7)

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴ พื้นที่แหลมมลายูทางภาคตะวันตกและภาคใต้ของประเทศไทย ทิศตะวันออกติดอ่าวไทยตั้งแต่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์จนกระทั่งถึงจังหวัดนราธิวาส ส่วนทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันตั้งแต่จังหวัดระนองจนถึง จังหวัดสตูล ดังนั้นจุดที่แคบที่สุดของคาบสมุทรมาลายูอยู่ที่ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง กับอำเภอเมือง จังหวัด ชุมพร แต่พื้นที่ที่แคบที่สุดของพื้นที่ประเทศไทยอยู่ที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภาพที่ 1.7 แผนที่แสดงจังหวัดที่ใช้เป็นพื้นที่ในการเก็บข้อมูล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง (ดัดแปลงจาก แผนที่กรมการปกครอง)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 เขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเริ่มจากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ด้วยปัจจัยทางภาษา พื้นที่ และสังคม ปัจจัยด้านใดบ้างที่มีการศึกษาไว้อย่างดี หรือมีการศึกษาไว้เพียงบางส่วนเท่านั้น

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว พบว่ามีผลงานวิจัยที่ใช้ปัจจัยทางภาษา 2 รูปแบบ คือ การศึกษาวรรณยุกต์ และการศึกษาคำศัพท์ เพื่อกำหนดแนวแบ่งเขต รอยต่อ และเขตปรับเปลี่ยนภาษา โดยใช้เกณฑ์ทางสังคม เรื่องอายุ การศึกษา และทัศนคติ

งานวิจัยที่โดดเด่นของชลิดา (2533) เรื่องรอยต่อของภาษาไทยถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งศึกษาการแปรของคำศัพท์เพื่อหารอยต่อภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 ภาษา และพบว่ามียอยต่อระหว่างภาษาถิ่นต่าง ๆ ที่ครอบคลุมพื้นที่หลายอำเภอ ในบริเวณรอยต่อกลาง-ใต้ เริ่มต้นที่อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอเมือง จังหวัดระนอง และอำเภอพะโต๊ะกับอำเภอละแม ในจังหวัดชุมพร¹

ในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ เนื่องจากการวิจัยด้านการศึกษาวรรณยุกต์มีเพียงงานวิจัยของเกศมณี (2526) ซึ่งได้ศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นในอำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอประทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมืองจังหวัดชุมพร รวมจุดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 39 จุด การกำหนดจุดเก็บข้อมูลในงานวิจัยของเกศมณี แบ่งออกเป็น 3 ครั้งด้วยกัน ครั้งแรกจุดเก็บข้อมูลมาจากการตีตารางลงบนแผนที่ของกรมแผนที่ทหารมาตราส่วน 1: 250000 แล้วลากเส้นทแยงมุมตัดกัน เลือกจุดเก็บข้อมูลจากบริเวณที่เส้นทแยงมุมตัดกัน และเมื่อพบว่าแนวแบ่งเขตภาษาอยู่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อกำหนดแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ชัดเจน จึงมีการเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ด้วยวิธีการตีตารางลงบนแผนที่ของกรมแผนที่เฉพาะพื้นที่ในอำเภอทับสะแก จังหวัด

¹ ผลการวิจัยที่ได้อยู่ในบริเวณกว้าง เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ใช้หน่วยศัพท์ 4 หน่วยศัพท์ในการวิเคราะห์หารอยต่อของภาษาไทย 4 ถิ่น และใช้พื้นที่อำเภอเป็นจุดเก็บข้อมูล

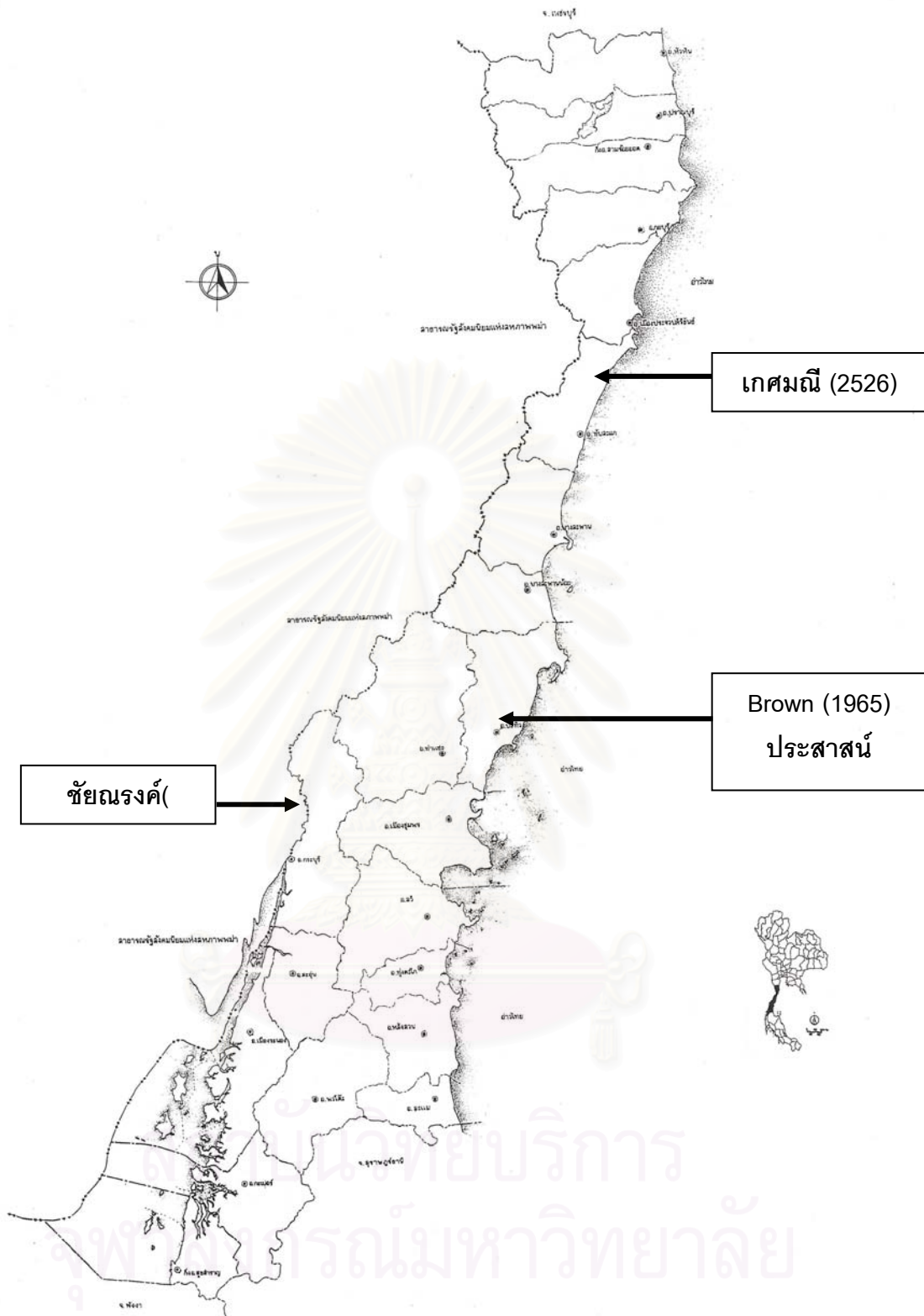
ประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น รวมถึงเขตแดนของอำเภอทับสะแกที่ต่อกับอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อพบว่าแนวแบ่งเขตอยู่บริเวณตำบลเขาล้าน และตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก ในการเก็บข้อมูลครั้งที่ 3 เกศมณีได้เก็บข้อมูลจากหมู่บ้านในอำเภอดังกล่าวอีก 7 จุดเก็บข้อมูล ผลงานวิจัยพบว่าแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้² โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ อยู่ที่ตอนกลางของตำบลเขาล้าน กับตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ดูภาพที่ 2.1)

ในงานวิจัยของวรรณพร (2526) พบว่าแนวแบ่งเขตภาษาอยู่ที่บริเวณอำเภอทับสะแก และตอนบนของอำเภอบางสะพาน และงานวิจัยในพื้นที่เดียวกันนี้ของพริ้มรส (2535) ในอีก 9 ปีต่อมา พบว่าแนวแบ่งเขตภาษาถิ่นโดยรวม อยู่บริเวณอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่หากนำตัวแปรเรื่องอายุผู้พูดเข้ามาพิจารณาประกอบด้วยนั้นพบว่า กลุ่มอายุ 10-20 ปี มีแนวแบ่งเขตภาษาอยู่ที่บริเวณ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และในงานวิจัยของเฉลิมชัย, 2536 ซึ่งทำการวิจัยในเวลาใกล้เคียงกับงานวิจัยของพริ้มรส พบว่าภาพรวมของแนวแบ่งเขตภาษา อยู่ที่บ้านเขาม้าร้องและบ้านบ่อทองกลาง ตำบลพงศ์ประศาสน์ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนแนวแบ่งเขตภาษาในกลุ่มอายุ 15-25 ปี มีการศึกษาจบ ม. 6 หรือ มศ. 5 ขึ้นไป มีแนวแบ่งเขตภาษาอยู่ที่บ้านห้วยสัก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะฉะนั้นงานวิจัยล่าสุดของอุไรภรณ์, 2544 ได้ให้ผลการวิจัยเป็นที่แน่ชัดว่าแนวแบ่งเขตภาษาในทุกกรณีอยู่ที่บริเวณ อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ยกเว้นกลุ่มอายุ 10-20 ปี จะอยู่ที่บริเวณอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ผลงานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง ที่ต่อเนื่องของช่วงเวลากว่า 30 ปีของการศึกษาการแปรโดยใช้เกณฑ์คำศัพท์ ได้แสดงถึงแนวโน้มของแนวแบ่งเขตภาษาที่เลื่อนลงไปทางใต้มากขึ้น และตัวแปรอายุมีบทบาทสำคัญในการศึกษาเรื่องนี้ (ภาพที่ 2.2)

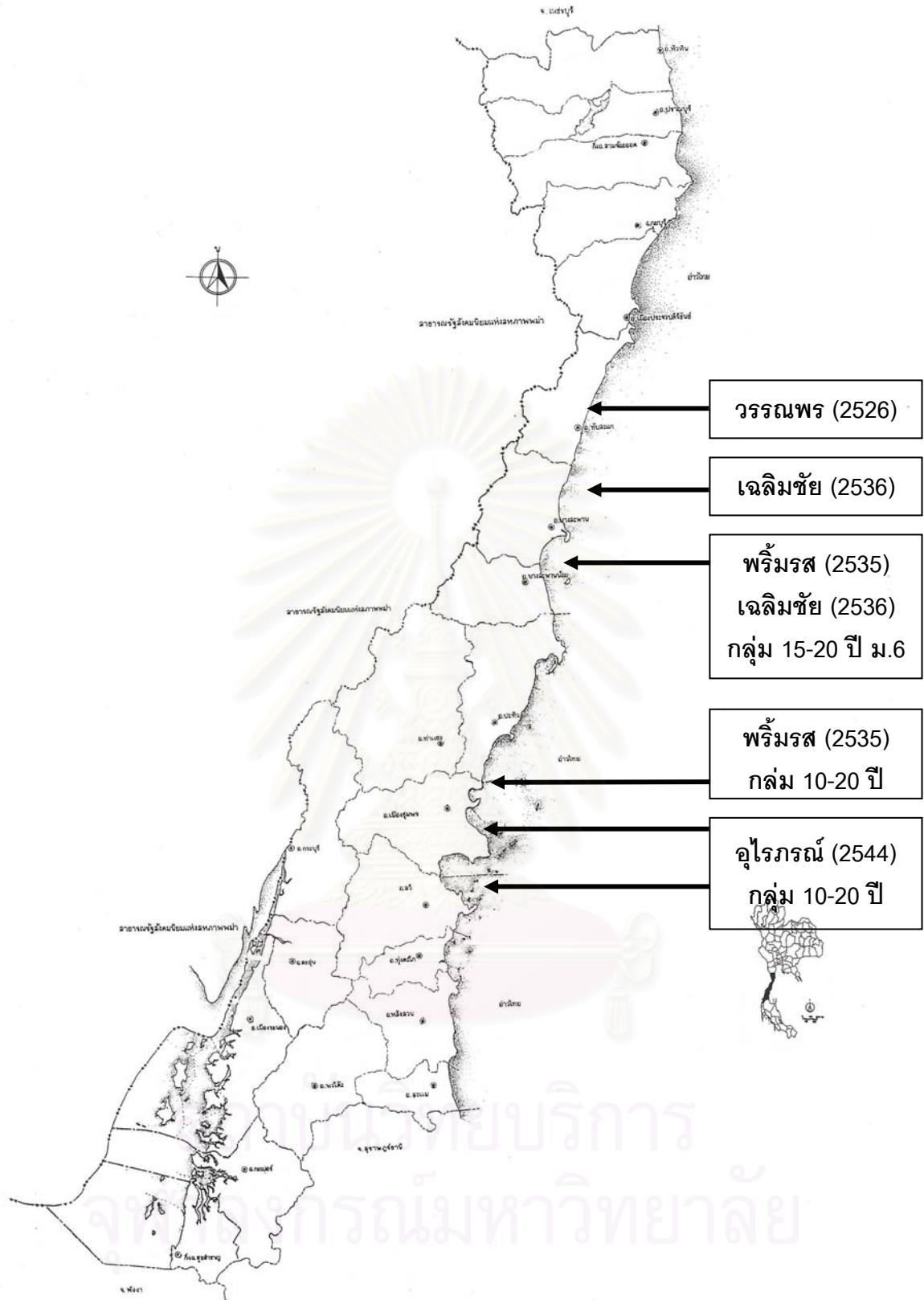
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

² อ้างแล้วในบทที่ 1

ภาพที่ 2.1 แสดงพื้นที่บริเวณที่พบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ในภาษา
 ผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ตั้งแต่อำเภอทับสะแกถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัด
 ประจวบคีรีขันธ์ (เกศมณี, 2526) อำเภอท่าแซะถึงอำเภอเมือง ในจังหวัดชุมพร (Brown, 1965 และ
 ประสาสน์, 2530) และอำเภอกระบุรี ในจังหวัดระนอง (ชัยณรงค์, 2531)

ภาพที่ 2.2 แผนที่สรุปแสดงแนวแบ่งเขตภาษาของผลงานวิจัยที่ต่อเนื่องทางด้านคำศัพท์ในช่วงเวลากว่า 30 ปี ตั้งแต่อำเภอทับสะแก (ววรรณพร, 2526) อำเภอบางสะพาน (เฉลิมชัย, 2526) อำเภอบางสะพานน้อย (พริ้มรส, 2535 และเฉลิมชัย, 2526) ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง (พริ้มรส, 2535 และอุไรภรณ์, 2544) และอำเภอสวี จังหวัดชุมพร (อุไรภรณ์, 2544)

2.2 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

งานวิจัยเรื่องระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางและภาษาไทยถิ่นใต้มีบทบาทสำคัญต่อการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์เพื่อหาแนวแบ่งเขตภาษาในงานวิจัยนี้ ระบบวรรณยุกต์ที่พบในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษา คือ ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางกลุ่มตะวันตก ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ตอนบน รวมถึงระบบวรรณยุกต์ที่ปรากฏในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษา ซึ่งในงานวิจัยนี้เรียกว่าภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะเด่นพิเศษของการแยกเสียงรวมเสียงในระบบวรรณยุกต์ของภาษาในบริเวณที่ศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุประบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ดังนี้

จากการศึกษางานวิจัยที่ศึกษาภาษาไทยถิ่นกลางกลุ่มตะวันตกที่ผ่านมา ภาษาไทยถิ่นกลางสามารถแบ่งระบบวรรณยุกต์ออกเป็นระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบที่จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มที่ 1 (Tingsabadh, 1980) จังหวัดอ่างทองและอยุธยา (ยาใจ, 2531) จังหวัดนครปฐม แบบที่ 1 2 (จรรยา, 2535) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปราณบุรี อำเภอเมือง อำเภอทับสะแก (ปิ่นยงนิต, 2536) และในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มที่ 1 2 (เกษมณี, 2526) (ดูภาพที่ 2.3)

ระบบวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง แบบ ว. 2 มี 2 หน่วยเสียงย่อย พบที่จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มที่ 2 (Tingsabadh, 1980) จังหวัดราชบุรี (ลอรรัตน์, 2526) และจังหวัดนครปฐม แบบที่ 3 (จรรยา, 2535) (ดูภาพที่ 2.4)

ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มที่ 3 4 (เกษมณี, 2526) อำเภอหัวหิน อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ปิ่นยงนิต, 2536) และจังหวัดสุพรรณบุรี (กัลยา, 2533) (ดูภาพที่ 2.5) และระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์พบที่จังหวัดเพชรบุรี (กัลยา และคณะ, 2534) (ดูภาพที่ 2.6)

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 4
3	ว. 2	ว. 3	
4		ว. 4	ว. 5

ภาพที่ 2.3³ ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 4ว. 5
3	ว. 2	ว. 3	
4	ว. 2	ว. 4ว. 5	ว. 5

ภาพที่ 2.4 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

แบบ ว. 2 มี 2 หน่วยเสียงย่อย

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 4
3	ว. 2	ว. 3	
4	ว. 6	ว. 4	ว. 5

ภาพที่ 2.5 ระบบ 6⁴ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (1)

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 4
3	ว. 2	ว. 3	
4	ว. 6	ว. 4	ว. 5

ภาพที่ 2.6 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (2)

³ ภาพกล่องวรรณยุกต์ที่ใช้แสดงในบทที่ 2 ผู้วิจัยประมวลผลมาจากการวิจัยหลายเรื่องที่มีผลการวิจัยคล้ายคลึงกัน แล้วรวมการนำเสนอเป็นรูปแบบเดียว โดยเส้นที่บแสดงการแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ และเส้นประแสดงการแยกเสียงหรือรวมเสียงวรรณยุกต์ในบางพื้นที่และหรือจากการวิเคราะห์ข้อมูลวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันของผู้วิจัย

⁴ นอกจากนี้ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละกล่องวรรณยุกต์ถูกกำหนดตามการปรากฏในช่องเดียวกันกับอีกระบบวรรณยุกต์เพื่อความสอดคล้องในการนับจำนวนหน่วยเสียง ทำให้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่เพิ่มขึ้นจากระบบวรรณยุกต์ที่มีจำนวนหน่วยเสียงมากกว่าไม่ปะปนกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่น ๆ เช่น การปรากฏของ ว. 6 ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ทำให้ ว. 1 ว. 2 ว. 3 ว. 4 ว. 5 ยังคงเป็นวรรณยุกต์ในช่องเดิมเมื่อเปรียบเทียบกับระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่ผ่านมา สามารถแบ่งระบบวรรณยุกต์ออกเป็นระบบ 4, 5, 6 และ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่มีการศึกษาวิจัยมี 2 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบภาษาไทยถิ่นใต้ทั่วไป พบที่จังหวัดระนองในภาษาถิ่นย่อยกลุ่มภาษาไชยา (Brown, 1965) กลุ่ม A ภาษาชุมพร ระนอง และสุราษฎร์ธานี (Diller 1976) (ดูภาพที่ 2.7)

ส่วนระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีลักษณะพิเศษและเท่าที่มีการศึกษาวิจัยปรากฏที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเท่านั้น (Diller, 1976) (ดูภาพที่ 2.8)

ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่มีการศึกษาวิจัยมี 2 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบภาษาไทยถิ่นใต้ทั่วไป พบที่ ภาษาไชยา หลังสวน สวี ภาษาตะกั่วป่า ภาษาภูเก็ต (Brown 1965) กลุ่ม C จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต พังงา (Diller, 1976) ที่อำเภอท่าชนะ ไชยา ท่าฉาง คีรีรัฐนิคม พุนพิน เมือง กิ่งอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ธีระพันธ์และคณะ, 2521) ภาษาไทยถิ่นใต้กลุ่มที่ 1 จังหวัดพังงา และภูเก็ต (เจริญขวัญ, 2524) (ดูภาพที่ 2.9)

ส่วนระบบวรรณยุกต์ลักษณะพิเศษซึ่งปรากฏที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเท่านั้น คือ ภาษาเกาะสมุย (Brown, 1965 ธีระพันธ์และคณะ, 2521 สุนิสา 2548) พบที่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ กิ่งอำเภอดอนสัก กิ่งอำเภอพังน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ธีระพันธ์และคณะ, 2521) (ดูภาพที่ 2.10)

ระบบ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบที่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กลุ่ม D (Diller, 1976) กิ่งอำเภอตาขุน พนม พระแสง กิ่งอำเภอเวียงสระ นาสาร (ธีระพันธ์และคณะ, 2521) ภาษาไทยถิ่นใต้กลุ่มที่ 2 กระบี่ ตรัง ติด้านใต้สุราษฎร์ธานี (เจริญขวัญ, 2524) ชพ⁵ เขต 3, 4 อำเภอสวี หุ่น ตะโก หลังสวน พะโต๊ะ ละแม (ประสาสน์, 2530) และ รน เขต 3, 4 อำเภอเมืองระนอง และกะเปอร์ (ชัยณรงค์, 2531) (ดูภาพที่ 2.11)

---

⁵ ชพ และ รน ในงานวิจัยต้นฉบับ หมายถึง จังหวัดชุมพร และ จังหวัดระนอง ตามลำดับ

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 3
3	ว. 2		
4		ว. 5	ว. 4

ภาพที่ 2.7 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (1)

	A	B	C
1	ว. 1		ว. 5
2			ว. 3
3	ว. 2		
4		ว. 3	ว. 4

ภาพที่ 2.8 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (2)

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 6
3	ว. 2		
4	ว. 5	ว. 3	ว. 4

ภาพที่ 2.9 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (1)

	A	B	C
1	ว. 1		ว. 6
2			ว. 3
3	ว. 2		
4	ว. 5	ว. 3	ว. 4

ภาพที่ 2.10 ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (2)

	A	B	C
1	ว. 1		ว. 6
2			ว. 7
3	ว. 2		
4	ว. 5	ว. 3	ว. 4

ภาพที่ 2.11 ระบบ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

งานวิจัยที่ศึกษาระบบวรรณยุกต์ในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษา และพบรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงแบบภาษาผสมภาษาไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ (ดูภาพที่ 2.12) คือ งานวิจัยของ Brown (1965) การศึกษาระบบวรรณยุกต์จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนองในงานวิจัยของประสาสน์ (2530) และชัยณรงค์ (2531) และงานวิจัยที่มีบทบาทมากที่สุดต่องานวิจัยนี้ คือ งานวิจัยของเกศมณี (2526)

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 4
3	ว. 2		
4		ว. 3	ว. 5 / ว. 3 - / ว. 4

ภาพที่ 2.12 ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ (เกศมณี 2526 (กลุ่มที่ 5-12), Brown 1965, ประสาสน์ 2530 และชัยณรงค์ 2531)

งานวิจัยทั้ง 4 เรื่องชี้ให้เห็นว่าระบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ของภาษาชุมพร⁶ ในงานวิจัยของบราวน์ (1965) ระบบวรรณยุกต์ในพื้นที่ชุมพร เขต 1 อำเภอปะทิวกับอำเภอท่าแซะ และชุมพร เขต 2 อำเภอเมือง ในงานวิจัยของประสาสน์ (2530) กับระบบวรรณยุกต์ของจังหวัดระนอง เขต 1 อำเภอกระบุรี ในงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531) มีรูปแบบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในสัทมภ์ A และ B เป็นรูปแบบของภาษาผสมเหมือนกับงานวิจัยของเกศมณี (2526) กล่าวคือ เสียงวรรณยุกต์ช่อง A 1 และ B 123 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และแยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง A234 และ B4 แบบ $[A1+B123]-[A234]-[B4]$ ⁷ และสนับสนุนผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นว่าลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่ปรากฏในภาษาย่อยกลุ่มที่ 5-12 ของเกศมณี 2526 เป็นลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

⁶ ภาษาชุมพรในงานวิจัยของ Brown หมายถึงภาษาถิ่นที่ใช้ในเขตอำเภอเมืองชุมพรเท่านั้น

⁷ $[A1+B123]-[A234]$ หมายความว่า มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B123 ให้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันโดยใช้สัญลักษณ์ + แสดงการรวมหน่วยเสียงวรรณยุกต์ และมีการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง $[A1+B123]$ กับ A234 เป็นคนละหน่วยเสียงโดยใช้สัญลักษณ์ - แสดงการแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์

2.3 วิธีการศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น

กล่องวรรณยุกต์ หรือ Tone Box เป็นชื่อเรียกคุ่นหูของนักภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ และนักวิทยาภาษาถิ่น เพราะเป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ในภาษาตระกูลไท และเป็นวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งนักวิจัยสามารถหาระบบวรรณยุกต์ของภาษาในตระกูลไทจากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยเวลาสั้น และถูกต้อง โดยใช้จำนวนคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ซึ่งเป็นคำพยางค์เดียว จำนวน 60 คำ หรือมากกว่า เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม กล่าวคือ อาจจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนคำในบางช่องเป็นพิเศษสำหรับในบางภาษา เพราะอาจจะมีกรแยกเสียงวรรณยุกต์ภายในช่องนั้น ที่ปรากฏในคำช่องเดียวกันได้ (ดูตารางที่ 2.14) ซึ่งผู้วิจัยในอดีตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลคำศัพท์จากภาษาถิ่นจำนวนมาก จึงจะสามารถหาระบบวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นที่ทำการศึกษาวิจัยอยู่ได้ เกิดนี้ (Gedney, 1972 แปลโดย ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, 2518) สร้างกล่องวรรณยุกต์ขึ้นมาจากการสืบสร้างระบบวรรณยุกต์ดั้งเดิมของภาษาตระกูลไท คือวรรณยุกต์ดั้งเดิม A B และ C ปรากฏในคำพยางค์เป็น และ วรรณยุกต์ดั้งเดิม D ปรากฏในคำพยางค์ตาย ซึ่งวรรณยุกต์ DL จะปรากฏในคำพยางค์ตายเสียงยาว วรรณยุกต์ดั้งเดิม DS จะปรากฏในคำพยางค์ตายเสียงสั้น วรรณยุกต์ดั้งเดิมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางสัทศาสตร์กับพยัญชนะต้นดั้งเดิมและมีผลต่อลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นในปัจจุบัน ดังนั้น การใช้กล่องวรรณยุกต์และคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์เพื่อกำหนดการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นปัจจุบันนับเป็นเครื่องมือดำเนินการวิจัยอันล้ำค่าในการศึกษาภาษาถิ่น ฉะนั้น งานวิจัยรุ่นต่อมาจะใช้คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์และกล่องวรรณยุกต์เป็นหลัก มีการเพิ่มหรือลดจำนวนคำทดสอบเสียงวรรณยุกต์เพื่อความเหมาะสมกับวิธีดำเนินการวิจัยของตนเองหรือภาษาถิ่นที่ตนศึกษาอยู่เท่านั้น ซึ่งงานวิจัยในระยะแรกนี้จะวิเคราะห์การแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ด้วยวิธีการฟัง และแสดงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยเครื่องหมายที่แสดงระดับเสียง สูง กลาง ต่ำ และการขึ้นตกของเสียงวรรณยุกต์ที่เรียกว่า tone stick (เช่น Brown 1965 และ Diller 1976)

ตารางที่ 2.1 รายการคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ที่ดัดแปลงจากกล่องวรรณยุกต์เกดนี่ (แปล
โดยธีระพันธ์ ล. ทองคำ, 2518)

	*A	*B	*C	*DL	*DS
1	1 ขา*	25 ข่า	49 ผ้า	73 ขาด*	97 ชัด
	2 หมา	26 ถ่าน	50 ห้า*	74 หนด	98 ผัก*
	3 ผี	27 สี่	51 ข้าว	75 หมวก	99 ลีบ
	4 หมี่	28 ไซ*	52 หน้า	76 เหมือก*	100 สุก
	5 หู*	29 เข่า*	53 หล้า	77 แปรด	101 เห็ด
	6 หัว*	30 เहां	54 เสื่อ*	78 ศอก	102 หก
2	7 ตา	31 ป่า*	55 ป้า*	79 ปาก	103 กบ*
	8 กา	32 ปี่	56 ตู๋	80 ตาก	104 กัด
	9 กิน*	33 ไก่*	57 ก้าง	81 ปีก*	105 ตับ
	10 ดี	34 เต่า	58 แก้ม	82 ปอด*	106 เจ็บ*
	11 ปู่	35 เก้า	59 แก้ว	83 ตอก*	107 เป็ด
	12 เกา	36 แก่*	60 แป้ง	84 จอบ	108 เกาะ
3	1314 อา	37 บ่า*	61 บ้า*	85 อาบ*	109 ดัก
	15 ดาว*	38 บ่าว*	62 อ้า*	86 ดาบ	110 ดิบ*
	16 บิน*	39 อ่าน	63 บ้าน*	87 บาด	111 หยิก
	17 แดง*	40 บ่าย	64 ต้าย	88 แดด*	112 ออก*
	18 ไอ	41 บ่อ	65 อ้วน	89 บวก	113 เบ็ด*
	เบา	42 อิ่ม	66 ไข่	90 ดอก*	114 เด็ก
4	19 นา*	43 คำ	67 ม้า*	91 ทาก	115 นก*
	20 ควาย	44 ว่าว	68 ช้าง	92 มีด*	116 มด*
	21 คาง	45 พี่*	69 ฟ้า	93 มีด	117 วัด
	22 งู*	46 แม่	70 นิ้ว	94 ลูก*	118 เล็ก*
	23 มือ*	47 พ่อ*	71 ล้อ	95 เลือด*	119 เม็ด
	24 แมว	48 ไร่*	72 น้ำ*	96 โลก	120 เงาะ

* คำศัพท์ที่มี * กำกับ คือคำสำหรับทดสอบวรรณยุกต์ของเกดนี่ (Gedney, 1972 แปล
โดยธีระพันธ์ 2518)

วิธีการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ในอดีตที่ใช้คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของเก็ดนี้ (1972) แต่พัฒนาวิธีการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ด้วยเครื่อง ตัวอย่างเช่น การใช้เครื่อง Sound Spectrograph (เช่น ธีระพันธ์, 2521), และ DSP Sona-Graph Model 5500 (เช่น กัลยา, 2533) ต่อมาวิธีการวิเคราะห์คลื่นเสียงถูกพัฒนาขึ้นอีกขั้นโดยการใช้โปรแกรมการวิเคราะห์คลื่นเสียงด้วยคอมพิวเตอร์ คือ Dos CECIL (เช่น พิณรัตน์, 2541) และโปรแกรมการวิเคราะห์คลื่นเสียงในปัจจุบัน คือ โปรแกรม PRAAT (เช่น พิณรัตน์ 2546 และ สุนิสา 2548)

รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย หรือ Minimal set คือรายการคำที่มีเสียงพยัญชนะต้นและสระเหมือนกันทุกคำ (ดูตารางที่ 2.15)

ตารางที่ 2.2 รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย (Tingsabadh, 1980)

	A	B	C	DL	DS
1	Khaa4	Khaa1	Khaa2	Khaat1	Khat1
2	ขา	ข่า	ข้ำ	ขาด	ขัด
3					
4	Khaa0	Khaa2	Khaa3	Khaat3	Khat3
	คา	ค้ำ	ค้ำ	คาด	คัด

ม.ร.ว. กัลยา ติงศภัทย์ (Tingsabadh, 1980) เสนอขึ้นมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์คลื่นเสียง (ปริญญานิพนธ์ 2536, พิณรัตน์ 2541, พิณรัตน์ 2546 และ สุนิสา 2548) ข้อดีของการใช้วิธีการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์กับคำชุดเทียบเสียงคล้าย คือ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องตัวแปรทางเสียงพยัญชนะหรือสระที่แตกต่างกัน ทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้แม่นยำมากขึ้น ต่อจากนั้นแสดงผลการวิเคราะห์ด้วยกราฟเส้น หลังจากการปรับพิสัยของรูปเชิงกลให้อยู่ในช่วงระดับเสียง 5 ระดับ คล้ายกับการแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในการใช้หูฟัง (เช่น กัลยา 2533 และ จรรยา 2535) เพราะฉะนั้นงานวิจัยในระยะต่อมาจึงใช้คำชุดเทียบเสียงคล้ายเหล่านี้ในการศึกษาวิจัยภาษาไทยถิ่น การเพิ่มหรือลดคำชุดเทียบเสียงคล้ายขึ้นอยู่กับการแยกเสียงรวมเสียงที่อาจเป็นไปได้ของภาษาไทยถิ่นที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา (ดูวิธีดำเนินการวิจัย)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแยกเป็นหัวข้อใหญ่ดังรายการต่อไปนี้ (ดูบทที่ 2)

- 1) ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาถิ่น
- 2) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้
- 3) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้
- 4) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการการศึกษาระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นและวิธีการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์

3.2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

- 1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนที่แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดนั้น ๆ ออกเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน
- 2) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับตำบลและหมู่บ้านซึ่งถูกกำหนดไว้เป็นจุดเก็บข้อมูล
- 3) ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดผู้ใหญบ้าน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านที่ใช้เป็นจุดเก็บข้อมูล
- 4) ศึกษาเส้นทางการคมนาคม เส้นทางการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวและบริษัทขนส่งมวลชน

3.3 การเตรียมตัวก่อนออกเก็บข้อมูลภาคสนาม

3.3.1 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

3.3.1.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา

เนื่องจากผลงานวิจัยของเกศมณีที่ระบุว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้โดยใช้เกณฑ์วรรณยุกต์อยู่ที่อำเภอทับสะแก และผลการศึกษารูปแบบของระบบวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง และประกอบกับผลการวิจัยด้านคำศัพท์ในพื้นที่เขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ พบว่ามีแนวโน้มที่จะเลื่อนลงไปทางใต้ ผู้วิจัยจึงกำหนดพื้นที่ศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่อำเภอทับสะแก ถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง (ดูแผนที่ 1.7 ประกอบในบทที่ 1)

3.3.1.2 การกำหนดจุดเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่เก็บข้อมูลโดยใช้เขตการปกครองส่วนภูมิภาคในระดับอำเภอและกิ่งอำเภอ จำนวนทั้งสิ้น 15 อำเภอ อำเภอละ 1 จุดเก็บข้อมูลรวมทั้งสิ้น 15 จุดเก็บข้อมูล¹ (กิ่งอำเภอจะรวมเข้ากับอำเภอใกล้เคียง) ในการคัดเลือกหมู่บ้านจะคัดเลือกบ้านที่เป็นตัวแทนของอำเภอเพียงบ้านเดียวเท่านั้นเป็นจุดเก็บข้อมูล ด้วยการคัดเลือกหมู่บ้านเดียวกันกับจุดเก็บข้อมูลในงานวิจัยของเกศมณีเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม จุดเก็บข้อมูลจากงานวิจัยของเกศมณี (2526) ได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลถึงเพียงอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร (จุดเก็บข้อมูลที่ 1-6) ดังนั้นจุดเก็บข้อมูลอื่น ๆ ที่เหลือ ในพื้นที่จังหวัดชุมพร (จุดเก็บข้อมูลที่ 7-10) จึงใช้หมู่บ้านที่เคยเป็นจุดเก็บข้อมูลในงานวิจัยด้านการศึกษาคำศัพท์ของอุไรภรณ์ (2544) และใช้หมู่บ้านที่เคยเป็นจุดเก็บข้อมูลในงานวิจัยด้านวรรณยุกต์ของชัยณรงค์ (2530) ซึ่งศึกษาภาษาไทยถิ่น จังหวัดระนอง (จุดเก็บข้อมูลที่ 12-15) ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า จุดเก็บข้อมูลดังกล่าวมีคุณสมบัติเหมาะสม เนื่องจากจะทำให้สามารถเปรียบเทียบผลงานวิจัยที่ได้ในงานวิจัยนี้กับงานวิจัยในอดีต ส่วนจุดเก็บข้อมูลจังหวัดระนองมาจากการสอบถามชาวบ้านในอำเภอนั้น ๆ ว่าหมู่บ้านใดที่ชาวบ้านใช้ภาษาสำเนียงดั้งเดิมของท้องถิ่นหรืออำเภอที่ตนอาศัยอยู่มากที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

¹ ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม บางจุดเก็บข้อมูลมีปัญหาในการเก็บข้อมูลบ้าง ดูข้อ 3.4.3

3.3.1.3 จุดเก็บข้อมูล

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลระดับตำบล

จุดเก็บข้อมูล	ประวัติความเป็นมา	สภาพทั่วไป	ประชากร	ข้อมูลอาชีพ
จุดเก็บข้อมูลที่ 1 หมู่ 11 บ้านน้ำตกสายหนึ่ง ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2501 ที่เรียกว่า "ห้วยยาง" เนื่องจากมีลำห้วยไหลผ่าน และต้นยางใหญ่อยู่จำนวนมาก ต.ห้วยยางตั้งอยู่ทางทิศเหนือสุดของ อ.ทับสะแก ปัจจุบัน แบ่งการปกครองออกเป็น 13 หมู่บ้าน และได้ยกฐานะเป็น อบต. เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538	สภาพพื้นที่มีความลาดชันจากทางทิศตะวันตก วกเป็นเทือกเขาตะนาวศรี ลาดลงไปสู่ทางทิศตะวันออก ซึ่งเป็นอำเภอไทย สภาพดินเป็นดินทราย และสภาพพื้นที่ที่ลาดเชิงเขา	ทั้งสิ้น 7,898 คน ชาย 3,886 คน หญิง 4,012 คน	อาชีพหลัก ทำสวน/ทำไร่ อาชีพเสริม รับจ้าง, แปรรูป ผลผลิต
จุดเก็บข้อมูลที่ 2 หมู่ 3 บ้านอ่าวยาง หมู่ 4 บ้านท่าข้าม ตำบลแม่ระพีง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	เดิมตำบลรำพึงเป็นตำบลเดียวกับตำบลกำเนิดนพคุณ และได้ประกาศแยกหมู่ 1 ถึงหมู่ 6 ออกมาเป็นตำบลรำพึง เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2530	สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบชายฝั่งติดทะเล สภาพชุมชนหนาแน่นมากโดยเฉพาะชายฝั่งทะเลแม่รำพึง	ทั้งสิ้น 4,584 คน ชาย 2,254 คน หญิง 2,330 คน	อาชีพหลัก ทำการเกษตร ทำประมง อาชีพเสริม รับจ้าง ค้าขาย
จุดเก็บข้อมูลที่ 3 หมู่ 6 บ้านดอนตะเคียน หมู่ 9 บ้านหนองคล้า ตำบลบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	เป็นตำบลดั้งเดิม สมัยตั้งแต่ยังไม่แยกเป็นอำเภอบางสะพานน้อย ยังรวมเป็นอำเภอบางสะพานใหญ่	ตำบลบางสะพานพื้นที่ 87 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 48,956 ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มดินอุดมสมบูรณ์เหมาะทำการเกษตร	ทั้งสิ้น 7,189 คน ชาย 3,547 คน หญิง 3,642 คน	อาชีพหลัก ทำสวน ทำไร่ อาชีพเสริม ประมง เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) รายละเอียดเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลระดับตำบล

จุดเก็บข้อมูล (ต่อ)	ประวัติความเป็นมา	สภาพทั่วไป	ประชากร	ข้อมูลอาชีพ
จุดเก็บข้อมูลที่ 4 หมู่ที่ 10 บ้านซางกล้วย ตำบลดอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	สมัยก่อนตำบลดอนยางมีสภาพพื้นที่เป็นป่าไม้ก็มีหมู่บ้าน คราวเรือนไม้หนาแน่น มีวัดดอนยางและโรงเรียนดอนยาง ต่อมาประมาณในปีพ.ศ. 2498 ได้มีผู้นำบางพารามาปลูกที่บ้านมาอำมฤต ห่างจากโรงเรียนชุมชน และได้มีราษฎรอพยพมาจากตำบลนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นคนไทยเชื้อสายจีน มาตั้งรกรากและปลูกยางพารา ซึ่งต่อมาบ้านมาอำมฤตได้รู้จักกันในชื่อของตำบลดอนยาง	เป็นพื้นที่ราบสลับเนินเขาไม่สูงชัน ส่วนใหญ่ใช้เพาะปลูก	ทั้งสิ้น 5,074 คน ชาย 2,718 คน หญิง 2,356 คน	อาชีพหลัก ทำสวนทำไร่ เลี้ยงสัตว์ อาชีพเสริม ทำน้ำปลา, เลี้ยงไก่ พื้นเมือง, ปลูกผักสวนครัว
จุดเก็บข้อมูลที่ 5 หมู่ที่ 3 บ้านหนองเรือ ตำบลท่าข้าม อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร	ตำบลท่าข้ามมีชื่อแน่ชัดเมื่อปี พ.ศ. 2440 สมัยรัชกาลที่ 5 ในพระเทพไชยบุรินทร์ เป็นเจ้าเมืองท่าแซะ แต่ช่วงนั้นบ้านท่าข้ามตั้งอยู่บริเวณริมคลอง ระหว่างวัดนอก วัดใน และวัดละหาร ในครั้งโบราณท่าข้ามเป็นทางคมนาคมติดต่อระหว่างตำบลต่าง ๆ ซึ่งเป็นทางข้าม ฉะนั้นคำว่า ท่าข้าม มาจากคำว่า "ทางข้าม" จนมาถึงปัจจุบันนี้	เป็นที่ราบสูง ประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ มีคลองรับร่อไหลผ่าน ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าแซะประมาณ 21 กิโลเมตร	ทั้งสิ้น 6,849 คน ชาย 3,405 คน หญิง 3,444 คน	อาชีพหลัก ทำสวน อาชีพเสริม รับจ้าง
จุดเก็บข้อมูลที่ 6 หมู่ที่ 4 บ้านดอนมะม่วง ตำบลทุ่งคา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	ตำบลทุ่งคาอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมือง มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านทุ่งคา หมู่ 2 บ้านทุ่งคาน้อย หมู่ 3 บ้านห้วยสะท้อน หมู่ 4 บ้านดอนม่วง หมู่ 5 บ้านคลองขนาย หมู่ 6 บ้านห้วยแก้ว หมู่ 7 บ้านเขาบ่อ หมู่ 8 บ้านทุ่งหงษ์ หมู่ 9 บ้านช่องไทร หมู่ 10 บ้านสำราญรมย์ หมู่ 11 บ้านดอนน้ำท่วม	สภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่ม ภูมิประเทศทางตะวันตกจนถึงตอนกลางของตำบล เป็นที่ราบเชิงเขา ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ ตำบลทุ่งคาอยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 5 - 250 เมตร ทางตะวันออก เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก	ทั้งสิ้น 6,703	อาชีพหลัก ทำสวนผลไม้ สวนยาง มะพร้าว อาชีพเสริม ค้าขาย เลี้ยงสัตว์
จุดเก็บข้อมูลที่ 7 หมู่ 2 บ้านควนพัฒนา หมู่ 4 บ้านแหลมปอ ตำบลสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร	ตำบลสวี เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอสวี ประกอบไปด้วย 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านวัดสวี หมู่ 2 บ้านควนพัฒนา หมู่ 3 บ้านพะรุณ หมู่ 4 บ้านแหลมปอ	เหมือนตำบลทุ่งคา	ทั้งสิ้น 2,453 คน ชาย 1,210 คน หญิง 1,243 คน	เหมือนตำบลทุ่งคา

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) รายละเอียดเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลระดับตำบล

จุดเก็บข้อมูล (ต่อ)	ประวัติความเป็นมา	สภาพทั่วไป	ประชากร	ข้อมูลอาชีพ
จุดเก็บข้อมูลที่ 8 หมู่ที่ 8 บ้านปอโคไร ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอกุ่งตะโก จังหวัดชุมพร	ที่มาของ "ทุ่งตะไคร" เดิมเรียกว่าบ่อตะไคร ต่อมา มีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่มาก ประกอบกับพื้นที่เหมาะแก่การทำนา เนื่องจากพื้นที่ต่ำ ประชาชนจึงบุกเบิกเพื่อขยายทุ่งนา เพื่อปลูกข้าวมากขึ้นเป็นทุ่งกว้าง จึงเปลี่ยนมาเป็นชื่อทุ่งตะไคร้ และเพี้ยนเป็นทุ่งตะไครจนถึงปัจจุบัน	สภาพพื้นที่เป็นที่ราบ เหมาะแก่การเพาะปลูก	ทั้งสิ้น 5,444 คน ชาย 2,782 คน หญิง 2,662 คน	อาชีพหลัก ทำนา ทำสวน อาชีพเสริม รับจ้าง ทั่วไป
จุดเก็บข้อมูลที่ 9 หมู่ที่ 5 บ้านสุวรรณคีรี หมู่ที่ 7 บ้านหน้าทอง ตำบลขันเงิน อำเภอลำสนธิ จังหวัดชุมพร	ตำบลขันเงิน ในอดีตพื้นที่ของตำบลขันเงิน มีลักษณะเป็นแอ่ง ส่วนกลางของพื้นที่เป็นท้องกระทะคล้ายรูปช้อน และพื้นที่ของตำบลนี้ ตั้งอยู่ในจุดกึ่งกลางของความเจริญในตัวอำเภอลำสนธิ ในสมัยก่อน เรียกว่า "จังหวัดลำสนธิ" พื้นที่ลุ่มแม่น้ำลำสนธิไหลผ่าน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนและค้าขาย และส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าเป็นจุดที่เป็นแหล่งที่สมบูรณ์ที่สุด จึงเรียกแหล่งนี้ว่า "ขันเงิน" ซึ่งดูตามลักษณะของรูปร่างของพื้นที่ ความพร้อมด้านต่าง ๆ และสถานที่ ทำกินสะดวกกว่าที่อื่น ๆ หรือตำบลใกล้เคียง	พื้นที่ทั่วไปที่ราบลุ่ม เมื่อถึงเดือนน้ำหลากจะทำให้ น้ำท่วมขังบางส่วน มีทางรถไฟตัดผ่านใจกลาง หมู่บ้าน	ทั้งสิ้น 1,626 คน ชาย 793 คน หญิง 833 คน	อาชีพหลัก ทำสวน อาชีพเสริม รับจ้าง
จุดเก็บข้อมูลที่ 10 หมู่ที่ 6 บ้านเขานาง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร	ตำบลทุ่งหลวง ก่อนเป็นหมู่บ้าน ๆ หนึ่งของตำบลละแม ต่อมาปี พ.ศ. 2514 ได้รับการยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอ และได้แบ่งตำบลอีก 2 ตำบล คือ ทุ่งหลวง และสวนแตง การเดินทางไม่สะดวกไปมาลำบาก ส่วนทุ่งหลวงเดิมเป็นทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ซึ่งเป็นที่ยอดของหลวง ชาวบ้านจึงเรียกสถานที่เลี้ยงสัตว์นี้ว่า ทุ่ง จึงเป็นที่มาของชื่อตำบลตั้งแต่นั้น	พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบ มีลักษณะคล้ายรูปวงรี เป็นป่าสลับเทือกเขา และพื้นที่สวนสลับที่ราบลุ่ม เป็นตำบลที่ไม่ติดทะเล	ทั้งสิ้น 5,462 คน ชาย 2,719 คน หญิง 2,743 คน	อาชีพหลัก ทำสวน อาชีพเสริม เพาะเห็ด

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) รายละเอียดเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลระดับตำบล

จุดเก็บข้อมูล (ต่อ)	ประวัติความเป็นมา	สภาพทั่วไป	ประชากร	ข้อมูลอาชีพ
จุดเก็บข้อมูลที่ 11 หมู่ที่ 8 บ้านพะโต๊ะ ² ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร	ตำบลพะโต๊ะ เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอพะโต๊ะ ซึ่งมี 4 ตำบล พะโต๊ะมาจากชื่อเป็นภาษาบาลี แปลว่า "ตก" หรือ "เหว" ปัจจุบันพะโต๊ะ มีอยู่ 19 ตำบล	พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลพะโต๊ะ ประกอบด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อย ได้แก่ พื้นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ราบแม่น้ำ โดยมีแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านกึ่งกลางของตำบล	ทั้งสิ้น 6,975 คน ชาย 3,646 คน หญิง 3,329 คน	อาชีพเสริม คำขาย รับจ้าง
จุดเก็บข้อมูลที่ 12 หมู่ 3 บ้านหัวถนน ตำบลน้ำจืด อำเภอระบุรี จังหวัดระนอง	ตำบลน้ำจืดเป็นตำบลเก่าแก่ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2440 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 104 ปี ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาท้องถิ่น นับถือศาสนาพุทธ ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอระบุรี ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านปลายคลอง หมู่ 2 บ้านน้ำจืด หมู่ 3 บ้านหัวถนน หมู่ 4 บ้านดอนตำเสา หมู่ 5 บ้านดอนกลาง หมู่ 6 บ้านบางกุ้ง หมู่ 7 บ้านบางหมื่นเหนือ หมู่ 8 บ้านบกราย หมู่ 9 บ้านหินใหญ่	พื้นที่โดยรวมเป็นที่ราบสูง ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอกระบุรี 2.5 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดระนอง 58 กิโลเมตร อยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดระนอง ติดแม่น้ำกระบุรี	ทั้งสิ้น 8,293 คน ชาย 4,211 คน หญิง 4,082 คน	อาชีพหลัก ทำสวน ทำไร่ อาชีพเสริม รับจ้าง ทำ หัตถกรรมใบจาก (สำหรับมวนบุหรี่)
จุดเก็บข้อมูลที่ 13 หมู่ 4 บ้านบางเกาะ ตำบลละอุ่นใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง	"ละอุ่น" มาจากชื่อนายอุ่น คนแรกที่เข้ามาอยู่ โดยอพยพมาจากภาคอีสาน ซึ่งชาวบ้านเรียกกันว่า "ตาลาวอุ่น" หรือ "ลาวอุ่น" ซึ่งเป็นคำที่คนทางภาคใต้ใช้เรียกคนอีสานว่า "ลาว" ต่อมา เมื่อเป็นชุมชนก็มีการเรียกชื่อชุมชนว่า "ลาวอุ่น" และด้วยนิสัยของภาคใต้ชอบใช้คำสรรพนามสั้นๆ จึงกร่อนคำเหลือเพียง "ละอุ่น" เมื่อมีการแยกตำบลละอุ่นเป็น 2 ตำบล จึงเรียกว่า ตำบลละอุ่น ที่อยู่ทางตอนล่างของแม่น้ำว่า "ละอุ่นใต้" ส่วนที่ตอนเหนือของแม่น้ำเรียกว่า "ละอุ่นเหนือ"	พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเขาสลับซับซ้อน ส่วนใหญ่เป็นหุบเขา มีห้วยและลำคลองหลายสาย มีพื้นที่ราบเล็กน้อย มีเนื้อที่ประมาณ 50,789.38 ไร่	ทั้งสิ้น 1,285 คน ชาย 665 คน หญิง 620 คน	อาชีพหลัก ทำสวน /ทำไร่ อาชีพเสริม รับจ้าง

² ตามข้อมูลทางการ หมู่ 8 คือบ้านในจอก

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) รายละเอียดเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลระดับตำบล

จุดเก็บข้อมูล (ต่อ)	ประวัติความเป็นมา	สภาพทั่วไป	ประชากร	ข้อมูลอาชีพ
จุดเก็บข้อมูลที่ 14 หมู่ 2 บ้านบางริน อำเภอมือง จังหวัดระนอง	แต่เดิมบริเวณตำบลบางริน เป็นทางผ่านระหว่างการเดินทางจากตลาดไปตำบลหงาว ซึ่งการเดินทางจะต้องมีการหยุดพักเหนื่อยเพื่อเดินทางต่อไป จึงได้พักบริเวณตำบลนี้ ซึ่งมี "ตัวริน" มาก จึงเรียกบริเวณที่พักแห่งนี้ว่า "บางริน"	ตำบลบางริน เป็นชุมชนดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บนที่ราบเชิงเขา ซึ่งตั้งนานไปกับถนนเพชรเกษมระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 613 ถึงหลักกิโลเมตรที่ 620 ระยะทางยาว 6 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 48,939.3 ไร่	ทั้งสิ้น 19,554 คน ชาย 9,974 คน หญิง 9,580 คน	อาชีพหลัก รับจ้าง อาชีพเสริม ทำสวน
จุดเก็บข้อมูลที่ 15 หมู่ 1 บ้านด่าน ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	เดิมกะเปอร์เมื่อประมาณร้อยกว่าปีมาแล้ว มีราษฎรจำนวนหนึ่งอพยพมาจากเกาะในแถบอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต เข้ามาหักร้างถางพงทำไร่ ทำสวนและทำแร่ โดยมีครอบครัวหนึ่งซึ่งเป็นครอบครัวแรกที่เข้ามา มีหัวหน้าครอบครัวซึ่งเป็นหญิงหม้ายชื่อ นาง (กะ) เปอร์ เป็นคนเชื้อสายมาเลเซีย จึงสันนิษฐานได้ว่าชื่อตำบล อำเภอและหมู่บ้าน ตลอดจนลำคลองคงใช้ชื่อของหญิงหม้ายผู้นี้ ตั้งเป็นชื่อของสถานที่ดังกล่าวข้างต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานอ้างอิง เพียงแต่มีผู้เล่าสืบทอดกันมา	เป็นพื้นที่ราบสูงสลับด้วยภูเขาชันไปกับชายฝั่งทะเลอันดามันซึ่งมีสภาพส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน อากาศค่อนข้างอบอุ่นและชื้น	ทั้งสิ้น 6,996 คน ชาย 3,637 คน หญิง 3,359 คน	อาชีพหลัก ทำสวน ยางพารา สวนกาแฟ สวนปาล์มและสวนผลไม้ อาชีพเสริม ทำการประมง

3.3.2 การคัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษา ดังต่อไปนี้

3.3.2.1 จำนวนผู้บอกภาษา

ในงานวิจัยนี้ต้องการผู้บอกภาษาจุดเก็บข้อมูลทั้งหมด 15 จุด จุดเก็บข้อมูลละ 10 คน จาก 2 กลุ่มอายุ แบ่งเป็น กลุ่มอายุละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน

3.3.2.2 คุณสมบัติของผู้บอกภาษา

- 1) ผู้บอกภาษาเป็นเพศชาย เนื่องจากงานวิจัยในอดีตพบว่าเพศชายจะพูดสำเนียงท้องถิ่นของตนเองมากกว่าเพศหญิง (กัลยา, 2533) และเพศชายมีความกล้าที่จะสนทนากับคนแปลกหน้ามากกว่า
- 2) ผู้บอกภาษาต้องเป็นบุคคลที่ใช้ภาษาดั้งเดิมของท้องถิ่นนั้น และอยู่ในท้องถิ่นมาแต่กำเนิด
  - 2.1 หากมีการย้ายถิ่น ต้องไม่เกิน 6 เดือน และกลับมาอยู่ภูมิลำเนาเดิมไม่ต่ำกว่า 3 ปี
  - 2.2 หากมีคู่สมรส คู่สมรสต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เดียวกัน
- 3) บิดามารดาของผู้บอกภาษาเป็นคนในท้องถิ่นนั้นแต่กำเนิดเช่นเดียวกัน
- 4) ผู้บอกภาษากลุ่มแรกอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 50-60 ปี
  - 4.1 ต้องมีอวัยวะในการออกเสียงครบสมบูรณ์และยังใช้งานได้ดี
  - 4.2 มีการศึกษาไม่เกินประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าผู้บอกภาษาไม่ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นกลางซึ่งใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน
  - 4.3 เป็นเกษตรกร หรือชาวประมง เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้คนจากถิ่นที่อยู่อื่นมากนัก
- 5) ผู้บอกภาษากลุ่มที่ 2 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 10-20 ปี
  - 5.1 เหมือนข้อ 4.1
  - 5.2 เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกันกับผู้บอกภาษาในช่วงอายุ 50-60 ปี (ถ้ามี)
  - 5.3 ไม่จำกัดอาชีพและการศึกษา เพื่อเป็นตัวแทนของภาษาปัจจุบัน และแนวโน้มของภาษาถิ่นในอนาคต

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.3.3.1 การสร้างรายการคำสำหรับเก็บข้อมูล

ในอดีตงานวิจัยส่วนใหญ่ในภาษาไทยถิ่นมักใช้รายการคำสำหรับทดสอบวรรณยุกต์โดยวิเลียม เจ. เกดนี ใช้จำนวนคำประมาณ 60 คำ แปลโดย ธีระพันธ์ ล. ทองคำ 2518 (คู่มือทวนวรรณกรรม) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยไม่ได้ใช้รายการคำทดสอบดังกล่าว เนื่องจากจะใช้วิธีทางกลศาสตร์ในการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ จึงเลือกใช้รายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่เสนอขึ้นโดย ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภทิพย์ (Tingsabadh, 1980) เพื่อใช้เก็บข้อมูลระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง ทำให้ประหยัดทั้งเวลาในการเก็บข้อมูล และบันทึกข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลทางกลศาสตร์ แต่ประสิทธิภาพในจำแนกภาษาไทยถิ่นและภาษาไทยถิ่นย่อยยังคงเหมือนกับการใช้คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ เนื่องจากเป็นรายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายทำให้สามารถลดปัญหาเรื่องตัวแปรทางเสียงที่ต่างกัน เช่น สระ พยัญชนะต้น และพยัญชนะท้ายที่ต่างกันจะส่งผลกระทบต่อค่าความถี่มูลฐานของพยางค์ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงดัดแปลงจากรายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายสำหรับการเก็บข้อมูลระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นของกัลยา มาใช้ในการศึกษาภาษาไทยถิ่นในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้

บทความเรื่อง “Thai Tone Geography” ที่กัลยาได้ให้ตัวอย่างการใช้รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย 9 คำ เพื่อเก็บข้อมูลระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน Tingsabadh, 2001)

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเพิ่มจำนวนรายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายเป็น 15 คำทดสอบ เนื่องจากงานวิจัยนี้ประกอบด้วยระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่งระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว 1 กับ แถว 2 ซึ่งเป็นการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ตามกลุ่มของพยัญชนะต้น คือ อักษรสูง (Aspirated Stops and Fricatives) และอักษรกลาง (Voiceless Unaspirated and Pre-glottal Stops) (Haas 1958; Gedney 1972) แต่ลักษณะดังกล่าวนี้ไม่ปรากฏในระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง ยกเว้นในสดมภ์ A ประกอบกับงานวิจัยเรื่องภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ที่ผ่านมา พบว่าไม่มีการแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว 2 กับแถว 3 เลย ดังนั้นรายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ใช้ในงานวิจัยนี้จึงไม่จำเป็นต้องมีคำสำหรับช่อง A3, B3, C3 DL3 และDS3 ทำให้มีคำในรายการคำจำนวนทั้งสิ้น 15 คำ ดังนี้ (ดูภาพที่ 3.1)

	A	B	C	DL	DS
1	ขา	ข่า	ผ้า ³	ขาด	ขัด
2	กา ⁴	ป่า	ป่า	ปาด	ปัด
3	-	-	-	-	-
4	คา	ค่า	ค้า	คาด	คัด

ภาพที่ 3.1 รายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

โดยแบ่งคำชุดเทียบเสียงคล้ายออกเป็น 2 ชุดย่อย คือ ชุดคำพยางค์เป็น ซึ่งปรากฏอยู่ใน สดมภ์ A, B และ C และชุดคำพยางค์ตาย ซึ่งคำพยางค์ตายเสียงยาวจะอยู่ในสดมภ์ DL และคำ พยางค์ตายเสียงสั้นจะอยู่ในสดมภ์ DS ตามลำดับ ดังนี้

ชุดคำพยางค์เป็น จำนวน 9 คำ ได้แก่ ขา กา คา ในสดมภ์ A ซึ่งไม่มีรูปวรรณยุกต์
ข่า ป่า ค่า ในสดมภ์ B มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ และ ผ้า ป้า ค้า ในสดมภ์ C มีรูป
วรรณยุกต์โทกำกับ

ชุดคำพยางค์ตาย จำนวน 6 คำ ได้แก่ ขาด ปาด คาด ในสดมภ์ DL และ ขัด ปัด คัด
ในสดมภ์ DS

รายการคำที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยการออกเสียงคำในชุดเทียบเสียงคล้ายทั้ง
2 ชุด จำนวน 10 ครั้ง ซึ่งได้สร้างขึ้นไว้ก่อนการสัมภาษณ์ ด้วยการเขียนรายการคำชุดพยางค์เป็น
9 คำในกระดาษ (แผ่นละ 1 คำ) และจับฉลากรายการคำในชุดคำพยางค์เป็นครั้งละคำ แล้วจด
บันทึกไว้ จนครบ 9 คำ จะได้รายการคำทดสอบในชุดที่ 1 เช่น 1.คา 2.กา 3.ข่า 4.ป่า 5.ขา 6.ค้า 7.
ค่า 8.ผ้า 9.ป้า และนำฉลากรายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย 9 คำเดิมมาทำวิธีการเช่นเดียวกันนี้อีก

³ ในภาษาไทยถิ่นใต้มีการใช้คำศัพท์ว่า “กู, ฉาน” แทนคำว่า “ข้า” ซึ่งใช้เฉพาะในภาษาไทยถิ่นกลาง ด้วยเหตุผล
ในด้านความเหมาะสมของระบบพยัญชนะต้นเสียงกัก และหลักการวิเคราะห์คำชุดเทียบเสียงคล้าย ดังนั้นผู้วิจัย
จึงใช้ “ผ้า” แทนคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ข้า” ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

⁴ ในภาษาไทยถิ่นใต้มีการใช้คำศัพท์ว่า “ขว้าง” แทนคำว่า “ป่า” ในความหมายเดียวกัน ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยง
คำตอบที่สับสน และต้องการคงระบบพยัญชนะต้นเสียงกักไว้เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยได้เปลี่ยนคำชุดเทียบเสียงคล้าย
“ป่า” เป็น “กา”

9 ครั้ง รวมเป็น 10 ครั้ง ส่วนรายการคำในชุดคำพยางค์ตายก็ทำวิธีเดียวกันกับชุดคำพยางค์เป็นจนครบ เมื่อจับฉลากครบทั้ง 2 ชุดคำแล้ว จะได้คำชุดเทียบเสียงคล้ายชุดคำพยางค์เป็น 90 คำ และชุดคำพยางค์ตาย 60 คำ รวมทั้งสิ้น 150 คำ⁵ หมายความว่า คำชุดเทียบเสียงคล้าย 1 คำ จะปรากฏในรายการคำ 10 ครั้ง ทั้งนี้ คำในรายการคำชุดคำเทียบเสียงคล้ายคำเดียวกันจะไม่ปรากฏอยู่ในลำดับที่ต่อกัน ด้วยวิธีการเช่นนี้ทำให้ผู้บอกภาษาได้ออกเสียงคำที่แตกต่างกันตลอดการสัมภาษณ์ เช่น ผู้บอกภาษาจะออกเสียง คำที่ 1 “คา” คำที่ 2 “กา” คำที่ 3 “ขา” ตามลำดับ (ดูตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 รายการคำสำหรับการเก็บข้อมูลวรรณยุกต์

ตารางที่ 3.2.1 รายการคำชุดสำหรับทดสอบวรรณยุกต์ในพยางค์เป็น (ดัดแปลงจาก Tingsabadh, 2001 หน้า 224)

ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9	ชุดที่ 10										
1	คา	10	ขา	19	ค้ำ	28	ค้ำ	37	ขา	46	ป่า	55	ป่า	64	กา	73	คา	82	ขา
2	กา	11	คา	20	กา	29	กา	38	ป่า	47	คา	56	กา	65	คา	74	กา	83	คา
3	ขา	12	ขา	21	ค้ำ	30	ค้ำ	39	ค้ำ	48	ขา	57	ขา	66	ป่า	75	ขา	84	ขา
4	ป่า	13	ค้ำ	22	ค้ำ	31	ค้ำ	40	ป่า	49	ค้ำ	58	ป่า	67	ขา	76	ป่า	85	ค้ำ
5	ขา	14	กา	23	ป่า	32	ป่า	41	ค้ำ	50	ค้ำ	59	คา	68	ค้ำ	77	ขา	86	กา
6	ค้ำ	15	ค้ำ	24	ขา	33	ขา	42	ขา	51	ป่า	60	ค้ำ	69	ค้ำ	78	ค้ำ	87	ค้ำ
7	ค้ำ	16	ป่า	25	ป่า	34	ค้ำ	43	กา	52	ขา	61	ค้ำ	70	ป่า	79	ค้ำ	88	ป่า
8	ค้ำ	17	ค้ำ	26	ขา	35	ค้ำ	44	ค้ำ	53	ค้ำ	62	ขา	71	ค้ำ	80	ค้ำ	89	ค้ำ
9	ป่า	18	ป่า	27	คา	36	ป่า	45	ค้ำ	54	กา	63	ค้ำ	72	ขา	81	ป่า	90	ป่า

ตาราง 3.2.2 รายการคำชุดสำหรับทดสอบวรรณยุกต์ในพยางค์ตาย (ดัดแปลงจาก Tingsabadh, 2001 หน้า 224)

ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9	ชุดที่ 10										
1	ขาด	7	ขาด	13	ขาด	19	ขาด	25	ขาด	31	ขาด	37	ขาด	43	ขาด	49	ขาด	55	ขาด
2	ขาด	8	ขาด	14	ขาด	20	ขาด	26	ขาด	32	ขาด	38	ขาด	44	ขาด	50	ขาด	56	ขาด
3	ขาด	9	ขาด	15	ขาด	21	ขาด	27	ขาด	33	ขาด	39	ขาด	45	ขาด	51	ขาด	57	ขาด
4	ขาด	10	ขาด	16	ขาด	22	ขาด	28	ขาด	34	ขาด	40	ขาด	46	ขาด	52	ขาด	58	ขาด
5	ขาด	11	ขาด	17	ขาด	23	ขาด	29	ขาด	35	ขาด	41	ขาด	47	ขาด	53	ขาด	59	ขาด
6	ขาด	12	ขาด	18	ขาด	24	ขาด	30	ขาด	36	ขาด	42	ขาด	48	ขาด	54	ขาด	60	ขาด

⁵ ในการวิเคราะห์คำชุดเทียบเสียงคล้าย ผู้วิจัยเลือกคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ผู้บอกภาษาออกเสียง 5 ครั้งจากจำนวนทั้งหมด 10 ครั้ง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 75 คำทดสอบ

3.3.3.2 อุปกรณ์ประกอบการเก็บข้อมูล

1. หนังสือรับรองจากภาควิชาเพื่อใช้ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บอกภาษา (ดูภาคผนวก ก)
3. รายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายในกล่องวรรณยุกต์ที่ใช้บันทึกระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นของผู้บอกภาษา
4. รายการรูปภาพ หรือของจริง หรือการแสดงท่าทางประกอบ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล (ดูภาคผนวก ข)
5. อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง
ใช้เครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัล พร้อมไมโครโฟน
6. ภาษาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
ใช้ภาษาไทยถิ่นทั้งสองถิ่นผสมกัน โดยในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง และได้รับความช่วยเหลือจากผู้ร่วมเดินทางไปด้วยกันกับผู้วิจัยเป็นผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การทำความเข้าใจระหว่างกันของผู้วิจัยกับผู้บอกภาษา หรือตามความเหมาะสม

3.4 การเก็บข้อมูล

ก่อนการสัมภาษณ์ทุกครั้งผู้วิจัยจะแนะนำตัว แนะนำสถานศึกษา อธิบายวิธีการและลำดับของการเก็บข้อมูลแก่ผู้บอกภาษา

3.4.1 การสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บอกภาษา

หลังจากนั้นผู้วิจัยจะซักถามประวัติผู้บอกภาษาและข้อมูลทั่วไป เช่น ชื่อ ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ ดังรายละเอียดในแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บอกภาษา

3.4.2 การสัมภาษณ์รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย

เมื่อผู้วิจัยกับผู้บอกภาษาคู่กันเคยกันบ้างแล้วจึงเริ่มทำการสัมภาษณ์ด้วยการซักข้อมูลให้ผู้บอกภาษาสามารถออกเสียงรายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายเมื่อผู้วิจัยแสดงรูปภาพ ของจริง หรือการแสดงท่าทางประกอบ ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะไม่แสดงรูปเขียนที่เป็นของภาษาไทยถิ่นกลาง และไม่ออกเสียงคำทดสอบ ให้ผู้บอกภาษาได้ยิน เนื่องจากผู้วิจัยต้องการสำเนียงหรือเสียง

วรรณยุกต์ในภาษาถิ่นนั้นจริง ๆ ถ้าผู้บอกภาษาเห็นตัวอักษรของภาษาไทยถิ่นกลาง หรือได้ยินสำเนียงของผู้วิจัย อาจจะทำให้ผู้บอกภาษาเลียนแบบสำเนียงที่ได้ยินก็เป็นได้ ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้บอกภาษาฟังว่า การเก็บข้อมูลครั้งนี้ต้องการเก็บข้อมูลภาษาท้องถิ่นที่ใช้จริงในพื้นที่นั้น ๆ

ในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ผู้วิจัยจะแสดงภาพ และถามคำถาม เพื่อต้องการให้ผู้บอกภาษาพูดคำศัพท์ที่ต้องการด้วยคำถามต่อไปนี้

3.4.2.1 วิธีการสัมภาษณ์คำพูดเทียบเสียงก่อนการบันทึกเสียง

ตารางที่ 3.3 แสดงวิธีการสัมภาษณ์คำพูดเทียบเสียงคล้าย

1	ขา	(ผู้วิจัยแสดงภาพขา)	นี่เรียกว่าอะไร
2	กา	(ผู้วิจัยแสดงภาพนกกา)	นี่เรียกว่าอะไร
3	คา	(ผู้วิจัยแสดงภาพการมุงหลังคา)	นี่รูปอะไร หรือ คนเหล่านี้กำลังทำอะไร
4	ข่า	(ผู้วิจัยแสดงภาพข่า)	นี่เรียกว่าอะไร
5	ป่า	(ผู้วิจัยแสดงภาพป่าไม้)	ลิง เสือ สิงโต อาศัยอยู่ที่ไหน
6	ค่า	(ผู้วิจัยแสดงภาพเครื่องประดับเงินทอง)	เงินทอง เครื่องประดับ เป็นของมี....อะไร
7	ผ้า	(ผู้วิจัยแสดงภาพกองผ้า)	นี่เรียกว่าอะไร ที่เอาไว้ตัดเสื้อตัดกางเกง
8	ป้า	(ผู้วิจัยแสดงภาพผู้หญิง)	พี่สาวของแม่หรือพี่สาวของพ่อเรียกว่าอะไร
9	ค้ำ	(ผู้วิจัยแสดงภาพแม่ค้ำ)	ป้าคนนี้มีอาชีพอะไร
10	ขาด	(ผู้วิจัยแสดงภาพกระดาษขาด)	ถ้าเราฉีกกระดาษมันจะเป็นอย่างไร
11	ปาด	(ผู้วิจัยแสดงภาพกริชปาดข้าวให้เสมอกัน)	ถ้าเราต้องการเกลี่ยข้าวให้เสมอกันเราเรียกอีกอย่างว่าอะไร
12	คาด	(ผู้วิจัยแสดงภาพกริชคาดเข็มขัด)	ผู้ชายคนนี้กำลัง...อะไรเข็มขัด
13	ขัด	(ผู้วิจัยแสดงภาพหม้อ/กระทะ)	ถ้าหม้อ/กระทะก้นดำ อยากให้มันขาวต้องทำอย่างไร
14	ปัด	(ผู้วิจัยแสดงภาพผู้หญิงถือไม้ชนไก่)	ถ้าหลังคู้มีฝุ่นเกาะเยอะ เอาไม้ชนไก่ใช้ทำ...อะไรฝุ่น
15	คัด	(ผู้วิจัยแสดงภาพสมุดคัดลายมือ)	นักเรียนที่เพิ่งเริ่มหัดเขียน ก.ไก่ จะมีสมุด...อะไร ลายมือ/เขียนหนังสือให้สวยตัวบรรจงเรียกอีกอย่างว่าอย่างไร

ผู้วิจัยจะซักซ้อมจนกระทั่งผู้บอกภาษาสามารถออกเสียงคำที่ต้องการได้คล่องแคล่ว จากนั้นจึงบันทึกเสียงรายการคำทั้งชุดเทียบเสียงคล้าย (ดูตารางที่ 3.3) ตลอดจนการบันทึกเสียงจะมีเสียงผู้วิจัยอ่านเลขประจำคำ และมีเสียงของผู้บอกภาษาพูดคำแต่ละคำในชุดเทียบเสียงคล้าย ตามที่ผู้บอกภาษาแสดงรูปภาพ หรือของจริง หรือทำท่าทางประกอบแล้วแต่กรณี⁶

3.4.3 ปัญหาในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

เมื่อผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลภาคสนามในหมู่บ้านต่าง ๆ ที่เป็นจุดเก็บข้อมูล (ดูวิธีการเก็บข้อมูล 3.3.1.2) ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและความร่วมมือเป็นอย่างดีตลอดการเก็บข้อมูล ซึ่งแม้ว่าจะมีปัญหาติดขัดบ้างแต่ท้ายที่สุดแล้วปัญหาต่าง ๆ ได้ผ่านพ้นไปด้วยความร่วมมือของทั้งผู้บอกภาษา ผู้ช่วยผู้วิจัย และผู้วิจัย

- จุดเก็บข้อมูลที่อำเภอบางสะพาน ผู้วิจัยได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลเป็นบ้านอ่าวยาง ตำบลกำเนิดนพคุณ แต่เนื่องจากมีการแบ่งพื้นที่การปกครองท้องถิ่นใหม่ทำให้บ้านอ่าวยางในปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตตำบลแม่รำพึง และเนื่องการสนทนากับกำนันตำบลแม่รำพึงทำให้ทราบว่าประชากรเพศชายของตำบลนี้มีอยู่น้อยมากและเท่าที่มีอยู่ก็ออกเรือ ทำอาชีพประมงเป็นเสียส่วนใหญ่ ทำให้ผู้บอกภาษาของจุดเก็บข้อมูลนี้ได้มาจากบ้านอ่าวยางและบ้านท่ามะขาม 2 หมู่บ้านรวมกัน
- จุดเก็บข้อมูลที่อำเภอบางสะพานน้อย ผู้วิจัยได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลเป็นบ้านโสน ตำบลบางสะพาน เมื่อผู้วิจัยเดินทางไปในพื้นที่ และขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ อบต. ตำบลบางสะพาน และผู้วิจัยได้รับคำบอกเล่าจากเจ้าหน้าที่ว่าบ้านหนองโสนไม่ได้มีการบันทึกไว้ในทะเบียนหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่เองก็ไม่ได้รู้จักหมู่บ้านนี้เช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอให้คัดเลือกหมู่บ้านที่ชาวบ้านดั้งเดิมอยู่มากที่สุดของตำบลบางสะพาน ชาวบ้านแถวนั้นได้เสนอบ้านหนองคล้ายขึ้นมาแทนบ้านหนองโสน หลังจากที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนั่งคุยเรื่องทั่วไปกับชาวบ้านแถวนั้น ทำให้ทราบข้อมูลจากคนเก่าแก่กว่าบ้านโสน เป็นชื่อเก่าของพื้นที่ใกล้ๆ กันนี้ แต่ปัจจุบันไม่มีผู้ใช้แล้วทำให้เด็ก ๆ รุ่นใหม่ไม่รู้จักหมู่บ้านนี้

⁶ โดยการบันทึกเสียงผู้บอกภาษาผู้วิจัยแยกการบันทึกเป็นคำพยางค์เป็น และคำพยางค์ตาย เป็นคนละไฟล์ข้อมูล

- จุดเก็บข้อมูลที่อำเภอปะทิว ผู้วิจัยได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลเป็นบ้านมาบอำมฤต ตำบลดอนยาง อย่างไรก็ตามบ้านมาบอำมฤตมีชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นคนจีนประมาณ 80% ทำให้ผู้วิจัยได้ตัดสินใจเปลี่ยนหมู่บ้านเป็นบ้านซางกล้วย ตำบลดอนยางแทน
- จุดเก็บข้อมูลที่อำเภอละแม เดิมผู้วิจัยกำหนดจุดเก็บข้อมูลเป็นบ้านเขาหลวง ตำบลทุ่งหลวงซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อุไรภรณ์ (2544) เลือกลงเก็บข้อมูลคำศัพท์ ทำยที่สุดผู้วิจัยต้องเปลี่ยนหมู่บ้านหลังจากเก็บข้อมูลไปส่วนหนึ่งแล้ว เนื่องจากหมู่บ้านเขาหลวงเป็นหมู่บ้านที่มีผู้คนมาอาศัยอยู่เพียงหนึ่งรุ่นเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นชาวบ้านที่ย้ายมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช หรือจากอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอหลังสวน ทำให้ไม่สามารถหาชาวบ้านดั้งเดิมเพื่อการเก็บข้อมูลภาษาถิ่นได้
- จุดเก็บข้อมูลที่อำเภอสวี ผู้วิจัยกำหนดจุดเก็บข้อมูล ที่หมู่ 4 บ้านแหลมปอ ตำบลสวี แต่หลังจากการเก็บข้อมูลผู้บอกภาษากลุ่มอายุมากแล้ว ไม่สามารถหาผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อยได้ตรงตามคุณสมบัติที่ตั้งไว้ เช่น ในช่วงอายุ 10 – 20 ปีผู้บอกภาษาที่เป็นเด็กที่เติบโตในบ้านแหลมปอเป็นเพศหญิง ซึ่งถ้าเป็นเพศชายในช่วงอายุที่ผู้วิจัยกำหนดจะไปศึกษาที่กรุงเทพฯ เสียส่วนใหญ่ ผู้วิจัยจึงเลือกหมู่บ้านใกล้เคียง คือ หมู่ 2 บ้านควนพัฒนา เพื่อเก็บข้อมูลภาษาไทยถิ่นจากกลุ่มผู้บอกภาษาอายุน้อยทั้ง 5 คน
- การกำหนดอายุผู้บอกภาษาในกลุ่มผู้พูดอายุมากระหว่าง 50 – 60 ปี มีปัญหาเรื่องการหาผู้บอกภาษายาก เนื่องจากกลุ่มอายุที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยทำงาน ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลในหมู่บ้านในช่วงเวลากลางวัน กลุ่มผู้บอกภาษาที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ออกไปทำงานนอกบ้าน และไม่มีเวลาให้สัมภาษณ์แก่ผู้วิจัย ดังนั้นช่วงอายุของกลุ่มผู้พูดอายุมากจึงขยายช่วงกว้างกว่ากลุ่มผู้พูดอายุน้อย กล่าวคือ กลุ่มผู้พูดอายุน้อยมีอายุระหว่าง 10-20 ปี แต่กลุ่มผู้พูดอายุมากมีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป อย่างไรก็ตามวิธีดังกล่าวยังคงคุณสมบัติที่สำคัญอื่น ๆ ของผู้บอกภาษาไว้คงเดิม
- จากประสบการณ์ในการเก็บข้อมูลภาคสนามครั้งนี้ทำให้ทราบว่า การกำหนดขอบเขตการวิจัยที่ผู้วิจัยคิดว่าเหมาะสมแล้ว แต่ยังมีปัญหาในการเก็บข้อมูลเกิดขึ้น เช่น อายุของกลุ่มผู้บอกภาษา เพราะช่วงอายุนั้นเป็นช่วงอายุที่ใช้ภาษาคงที่ และการสัมภาษณ์เป็นไปได้ง่ายเพราะมีความสามารถในการให้ข้อมูลภาษาแก่ผู้วิจัยได้ ผู้บอกภาษามีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกาย การออกเสียงคำชัดเทียบเสียงคล้าย ความจำ และทัศนคติต่อการให้สัมภาษณ์ แต่ผู้บอกภาษาเหล่านั้นไม่อยู่ในหมู่บ้าน และไม่มีเวลาให้สัมภาษณ์เพราะต้องทำงาน

- เนื่องจากการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้อิงจุดเก็บข้อมูลจากงานวิจัยในอดีต ทำให้การเก็บข้อมูลภาคสนามจริงมีการเปลี่ยนแปลงจุดเก็บข้อมูลด้วยเหตุผลต่าง ๆ เช่น บางบ้านมีคนจีนอาศัยอยู่มาก บางบ้านมีชาวบ้านสวนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดใกล้เคียง บางบ้านที่เป็นจุดเก็บข้อมูลในอดีตถูกแบ่งแยกออกเป็นหมู่บ้านย่อย ๆ อีกเนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น (ดูตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 แสดงรายการจุดเก็บข้อมูลที่กำหนดกับจุดเก็บข้อมูลจริงในงานวิจัย

การเก็บข้อมูลภาคสนาม	
จุดเก็บข้อมูลที่กำหนด	จุดเก็บข้อมูลจริงในงานวิจัย
บ. น้ำตก ต. ห้วยยาง อ. ทับสะแก จ. ประจวบฯ	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. ทางสาย ต. ธงชัย หรือ บ. อ่าวยาง ต. กำเนิดนพคุณ อ. บางสะพาน จ. ประจวบฯ	บ. อ่าวยาง และ บ. ท่ามะขาม ต. แม่รำพึง อ. บางสะพาน จ. ประจวบฯ
บ. โสน ต. บางสะพาน อ. บางสะพานน้อย จ. ประจวบฯ	บ. หนองคล้า ต. บางสะพาน อ. บางสะพานน้อย จ. ประจวบฯ
บ. มาบอำมฤต ต. ดอนยาง หรือ บ. แหลม แท่น ต. ชุมโค อ. ปะทิว จ. ชุมพร	บ. ช่างกล้วย ต. ดอนยาง อ. ปะทิว จ. ชุมพร
บ. หนองเรือ ต. ท่าข้าม อ. ท่าแซะ จ. ชุมพร	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. ดอนมะม่วง ต. พุงคา อ. เมือง จ. ชุมพร	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. แหลมปอ ต. สวี อ. สวี จ. ชุมพร	บ. แหลมปอ และ บ. ควนพัฒนา ต. สวี อ. สวี จ. ชุมพร
บ. พุงตะไคร้ ต. พุงตะไคร้ อ. พุงตะโก จ. ชุมพร	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. สุวรรณคีรี ต. ชันเงิน อ. หลังสวน จ. ชุมพร	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. เขาหลวง ต. พุงหลวง อ. ละแม จ. ชุมพร	บ. เขานาง ต. พุงหลวง อ. ละแม จ. ชุมพร
บ้าน..... ต. พะโต๊ะ อ. พะโต๊ะ ⁷ จ. ชุมพร	บ. พะโต๊ะ ต. พะโต๊ะ อ. พะโต๊ะ จ. ชุมพร
บ. น้ำจืด ต. น้ำจืด อ. กระบุรี จ. ระนอง	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. ควน ต. ละอุ่นใต้ อ. ละอุ่น จ. ระนอง	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. บางริน ต. บางริน อ. เมือง จ. ระนอง	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้
บ. ด่าน ต. กะเปอร์ อ. กะเปอร์ จ. ระนอง	ใช้จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้

⁷ ไม่พบข้อมูลว่ามีงานวิจัยใดเก็บข้อมูลภาคสนามในพื้นที่อำเภอพะโต๊ะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลของอำเภอนี้ด้วยวิธีการถามคำถามว่า “คุณคิดว่าผู้คนในหมู่บ้านใดในอำเภอของท่านที่มีการใช้สำเนียงการพูดหรือภาษาถิ่นดั้งเดิม และแสดงความเป็นชาวอำเภอพะโต๊ะอย่างแท้จริง”

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ของภาษาในเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการฟังเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ และวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ด้วยวิธีการศึกษาทางกลศาสตร์ (Acoustic Study) โดยนำการแยกเสียงรวมเสียงที่ได้เปรียบเทียบกับการแยกเสียงรวมเสียงต้นแบบที่ได้กำหนดไว้ (ดูวิธีวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์)

ในงานวิจัยนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไปนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

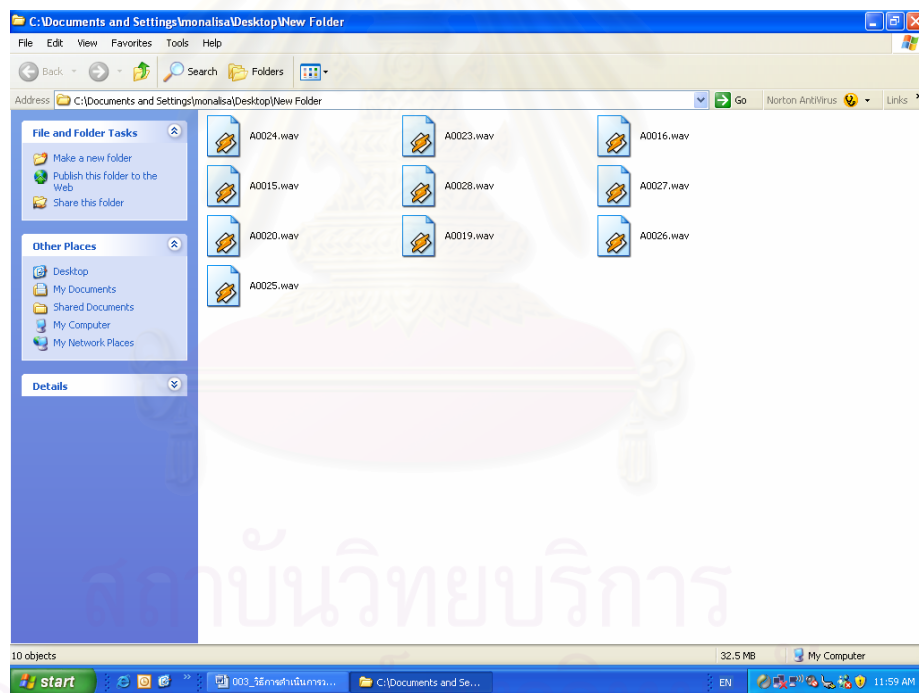
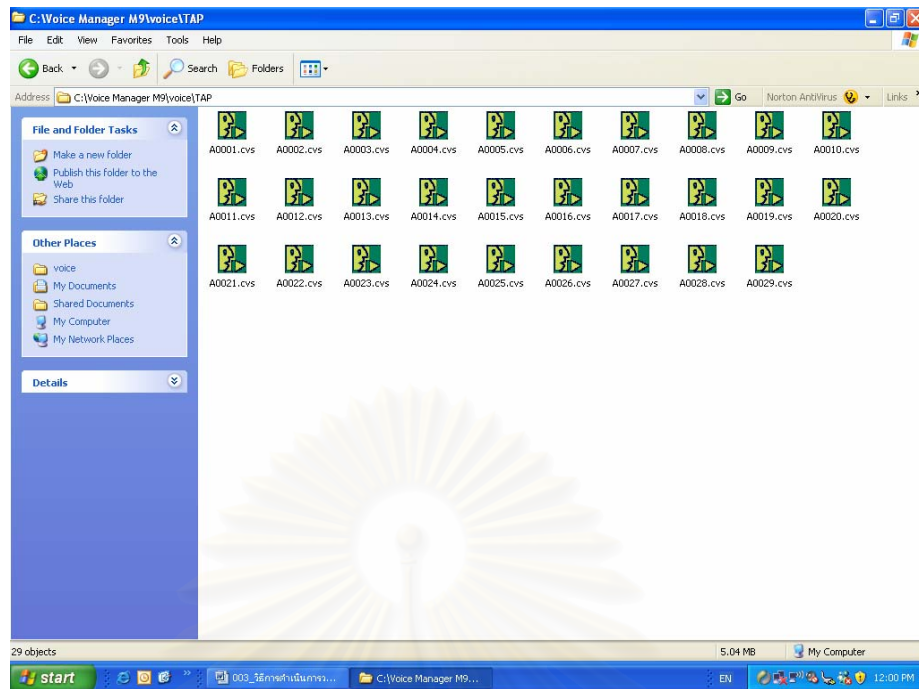
- โปรแกรมการตัดต่อคลื่นเสียง (Cool Edit Pro)
- โปรแกรมการวิเคราะห์คลื่นเสียง เฉพาะค่าความถี่มูลฐาน (PRAAT version 4.3.27)
- โปรแกรมแปลงผลการวิเคราะห์เป็นตารางหรือกราฟเส้น (Microsoft Excel 2003)
- โปรแกรมการเขียนรายงาน (Microsoft Word 2003)

3.5.1 การวิเคราะห์ทางกลศาสตร์

3.5.1.1 การตัดต่อคลื่นเสียง

อันดับแรก คือ ต้องสำเนาข้อมูลเสียงในเครื่องบันทึกเสียง digital ลงในเครื่อง computer⁸ (ภาพที่ 3.2) และตั้งชื่อข้อมูลเสียงตามชื่อของผู้บอกภาษา และ folder ที่ตั้งรหัสไว้สำหรับผู้บอกภาษาแต่ละกลุ่มอายุทุกจุดเก็บข้อมูล แล้วจึงนำไฟล์เสียงดังกล่าวไปทำการตัดต่อคลื่นเสียงด้วยโปรแกรม Cool Edit Pro

⁸ ถ้าคลื่นเสียงที่ถูกรับบันทึกมาจากเครื่องบันทึกเสียง digital ไม่ใช่นามสกุล ---.wav แต่เป็น ---.cvs ผู้วิจัยต้องค้นโปรแกรมการแปลงไฟล์เสียงให้เป็น wave file เช่นโปรแกรมการแปลงไฟล์ PVConverter.exe

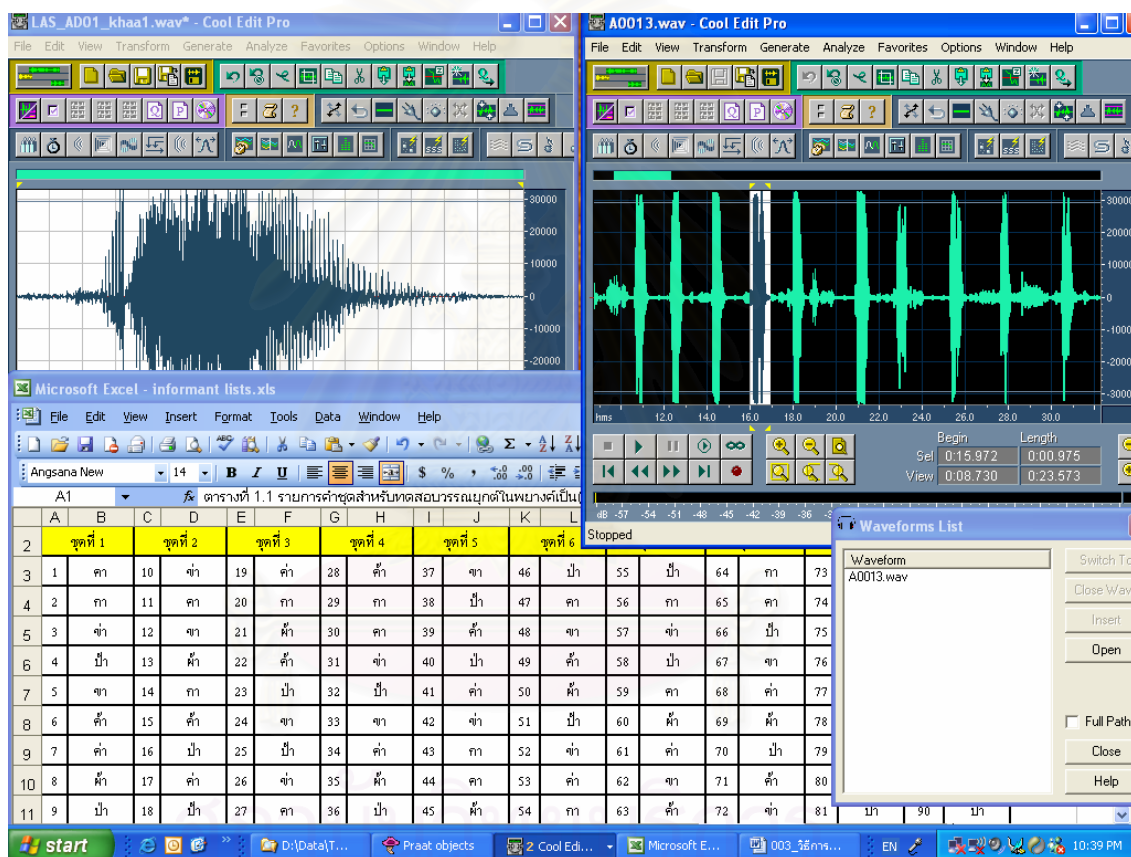

ภาพที่ 3.2 ไฟล์เสียงจากเครื่องบันทึกเสียง

การใช้ Cool Edit Pro

เปิดโปรแกรม Cool Edit Pro ขึ้นมา 2 หน้าต่าง เปิดไฟล์เสียงที่บันทึกจากภาคสนาม ในโปรแกรม Cool Edit Pro 1 หน้าต่าง ส่วนอีกหน้าต่างหนึ่งผู้วิจัยจะเปิดไฟล์ใหม่เพื่อทำการบันทึกข้อมูลเสียงให้เป็นไฟล์ละหนึ่งคำชุดเทียบเสียงคล้าย โดยการตั้งชื่อไฟล์เสียงต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้ LAS_AD01_k_aa0.wav เพื่อที่จะตัดเสียงคำชุดเทียบเสียงคล้ายแต่ละครั้งที่ผู้บอกภาษาออกเสียงรวม 10 ครั้งมาจัดวางต่อกันอีกหน้าต่างหนึ่งซึ่งได้ตั้งชื่อไว้แล้วว่าเป็นคำชุดเทียบเสียงคำใด (ดูภาพที่ 3.3)

ภาพที่ 3.3 วิธีการตัดต่อคลื่นเสียงด้วยโปรแกรม Cool Edit Pro และรายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย

หลังจากนั้นเปิดไฟล์ซึ่งบันทึกการคำชุดสำหรับทดสอบวรรณยุกต์ในคำพยางค์เป็น และคำพยางค์ตาย เพื่อให้ทราบว่าลำดับคำที่ผู้บอกภาษาออกเสียงนั้นคือคำว่าอะไร ในขณะที่ทำการเก็บข้อมูล เพราะผู้วิจัยกล่าวเพียงลำดับตัวเลขหน้าคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ทำการจัดลำดับแบบสุ่มเท่านั้น พร้อมกับซึ่งรูปภาพคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่เตรียมไว้เท่านั้น ดังนั้นการตัดต่อข้อมูลเสียงจึงจำเป็นต้องดูรายการคำสำหรับการเก็บข้อมูลควบคู่ไปด้วยตลอดเวลา นอกจากนี้ การฟังเพียงอย่างเดียวไม่สามารถระบุว่าเป็นคำชุดเทียบเสียงคล้ายคำใด เนื่องจากการเก็บข้อมูล

ภาษาถิ่นใต้ และการออกเสียงคำชุดเทียบเสียงคล้ายมีเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างออกไปจากภาษาไทยถิ่นกลางที่ทุกคนคุ้นเคย

การกำหนดชื่อไฟล์เสียงแต่ละไฟล์ในงานวิจัยนี้ ดังนี้ เช่น

TAP_AD_01_khaa4

- 1) ตัวอักษรภาษาอังกฤษ 3 ตัวแรก คือ จุดเก็บข้อมูลระดับอำเภอ
- 2) ตัวอักษรภาษาอังกฤษ 2 ตัวต่อมาแสดงรุ่นอายุในงานวิจัยว่าเป็นกลุ่มผู้พูดอายุมาก คือ AD หรือกลุ่มผู้พูดอายุน้อย คือ CH
- 3) ตัวเลข 2 ตัวถัดไปแสดงถึงลำดับ หรือหมายถึงการระบุลำดับของผู้บอกภาษาในแต่ละรุ่นอายุ
- 4) ตัวอักษรถัดไปเป็นการบ่งบอกว่าคลื่นเสียงของไฟล์ดังกล่าวเป็นคำชุดเทียบเสียงคล้ายคำใด เช่น khaa4 การแสดงวรรณยุกต์ใช้ตัวเลข 5 ตัว คือ 0 1 2 3 4 แทนวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง สามัญ เอก โท ตรี และจัตวา ตามลำดับ เช่น คำชุดเทียบเสียงคล้ายนี้ คือ คำว่า “ซา”

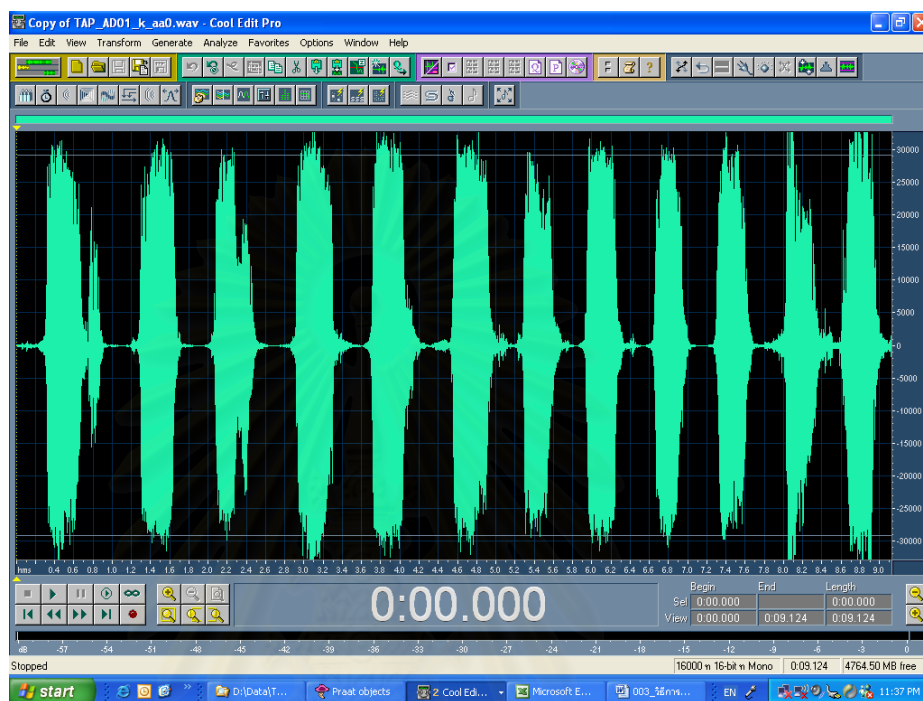
ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยจะมีขั้นตอนเพิ่มขึ้นเพื่อป้องกันการผิดพลาด ดังนี้

ผู้วิจัยจะบันทึกไฟล์ทุกครั้งที่ทำกร copy and paste เพราะโปรแกรมอาจจะล่มได้ทุกเมื่อ และโปรแกรมจะปิดเองอัตโนมัติ ทำให้ต้องตัดเสียงใหม่ทั้งหมด

ฟังเสียงซ้ำทุกครั้งที่มีการ copy ไปอีกไฟล์หนึ่งเพื่อยืนยันว่าคำที่ copy มาถูกต้อง และป้องกันการวิเคราะห์ที่ผิดพลาด เนื่องจากคำต่าง ๆ มีเสียงวรรณยุกต์ที่คล้ายคลึงกันมาก

เมื่อไฟล์เสียงจากคำชุดเทียบเสียงคล้ายทั้งหมดถูกตัดต่อเป็นคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ผู้บอกภาษาออกเสียงทั้ง 10 ครั้งเรียบร้อยแล้ว (ดูภาพที่ 3.4) เนื่องจากวิธีการดำเนินงานวิจัยเป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม การบันทึกเสียงผู้บอกภาษาเป็นการบันทึกเสียงกลางแจ้ง ทำให้เกิดเสียงรบกวนต่าง ๆ ขณะบันทึกเสียง เช่น เสียงไก่ขัน เสียงนาฬิกาแขวน เสียงรถจักรยานยนต์ เสียงโทรทัศน์ เด็ก ๆ ที่คอยดูการบันทึกเสียงของผู้วิจัยขยับตัวหรือวิ่งไปมา ชาวบ้านพูดจา สนทนากันให้หมู่ญาติมิตร เพื่อนฝูง และอื่น ๆ อีกมาก ดังนั้น ถ้ามีเสียงรบกวนมากโปรแกรมนี้สามารถลดเสียงรบกวนเหล่านั้นได้บ้าง โดยไปที่ main function แล้วกด transform ต่อด้วย noise reduction

ทำให้การวัดค่าความถี่มูลฐานจากโปรแกรม PRAAT ทำได้ง่ายขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะทำการลดเสียงรบกวนช่วยเกือบทุกไฟล์

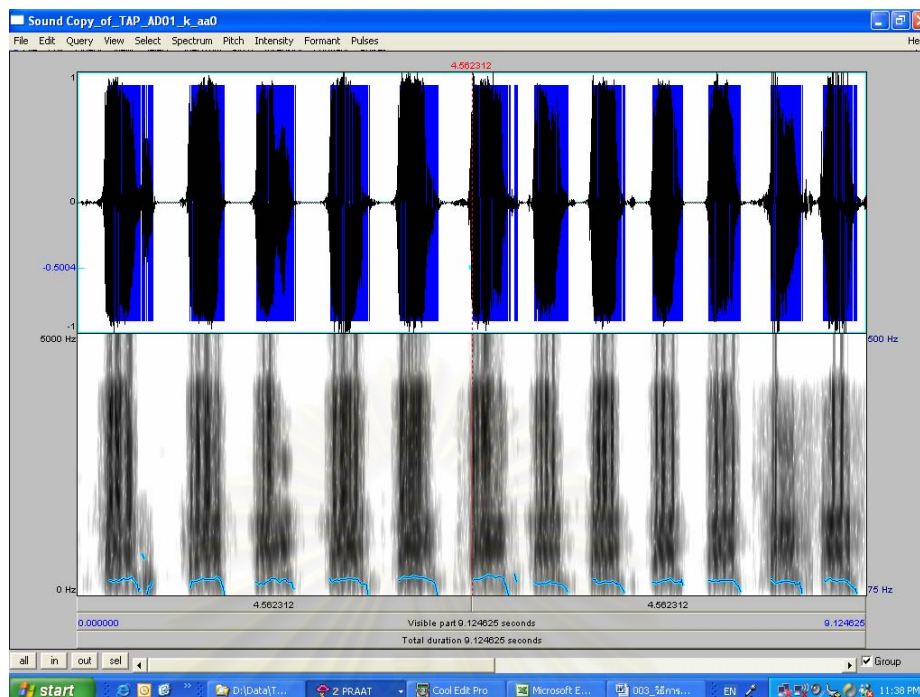

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่ได้จากโปรแกรม Cool Edit Pro

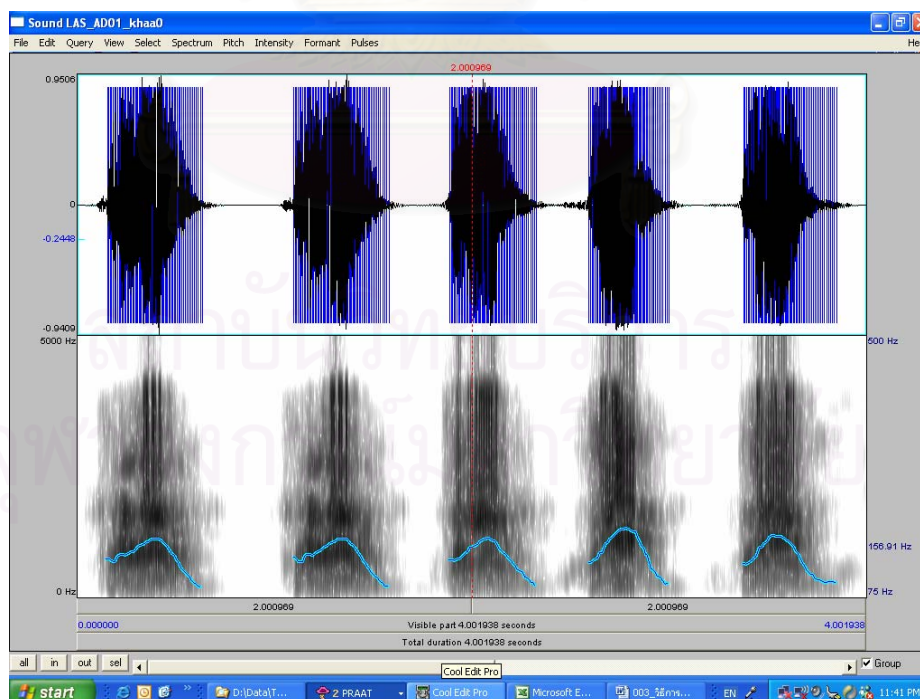
หลังจากนั้น เปิดโปรแกรม PRAAT แล้วไปที่ Read from file เมื่อไฟล์เสียงที่เราต้องการ อยู่ในโปรแกรม PRAAT แล้ว กดที่ Press edit โปรแกรมจะเปิดไฟล์เสียงที่บันทึกไว้อีกหนึ่ง หน้าต่าง (ดูภาพที่ 3.5) ซึ่งเป็นคำทดสอบที่ผู้บอกภาษาออกเสียงทุกครั้ง แล้วจึงดูว่าค่าใดมีความ สมบูรณ์ของค่าความถี่มูลฐานจากที่โปรแกรมแสดงให้เห็นเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐาน⁹ แล้วจึง เลือกค่าชุดเทียบเสียงที่มีค่าความถี่มูลฐานสมบูรณ์ที่สุด 5 ครั้ง¹⁰ จากการบันทึกข้อมูล 10 ครั้ง เรียงลำดับจาก 1-5 หลังจากนั้นลบค่าชุดเทียบเสียงคล้ายที่ไม่ต้องกั๊งไปเพื่อป้องกันความ สับสน เมื่อได้คลื่นเสียงที่สมบูรณ์แล้วไปที่ main function ของ PRAAT แล้วกด Write to wave file เพื่อ save ไฟล์เสียงที่ได้เก็บไว้สำหรับการตรวจสอบหรืออื่น ๆ ในอนาคต (ดูภาพที่ 3.6)

⁹ เส้นค่าความถี่มูลฐานแสดงด้วยเส้นโค้งในภาพที่ 3.5 และ 3.6

¹⁰ ก่อนจะนำไฟล์มาทำการคัดเลือกตามความสมบูรณ์ของค่าความถี่มูลฐานจริงต้องทำการสำเนาไฟล์เสียงนั้น ๆ ไว้ก่อนเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ หรือเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านข้อมูลต่าง ๆ ในอนาคต

ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างคลื่นเสียงของคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา” ทุกครั้งของผู้บอกภาษา 1 คน
แสดงในโปรแกรม PRAAT

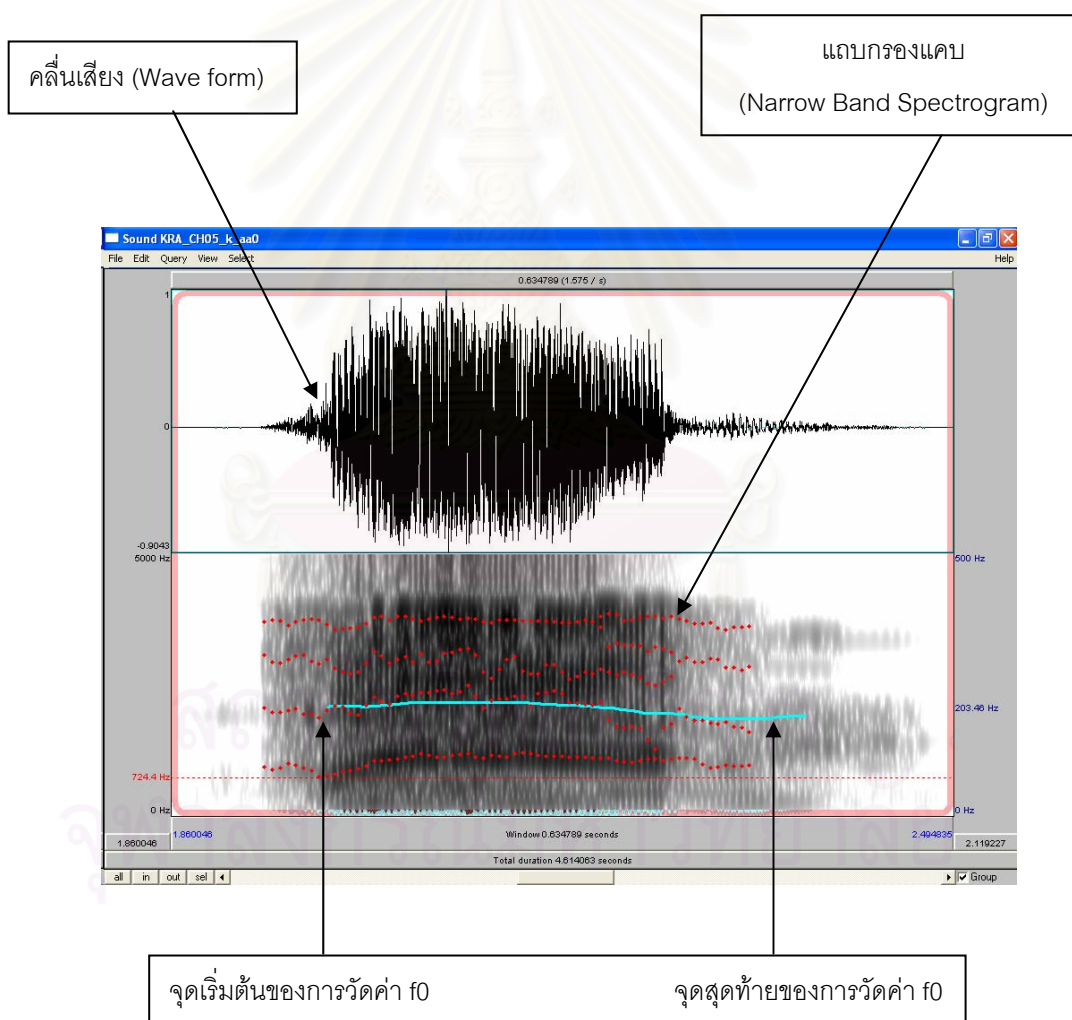

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่ถูกคัดเลือก 5 ครั้ง สำหรับการวัดค่าความถี่มูลฐาน

3.5.1.2 การวัดค่าความถี่มูลฐาน

การแสดงรูปลักษณะเชิงกล ในผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละคำ เป็นการแสดงความถี่มูลฐานเฉลี่ยซึ่งได้จากการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานจริงของคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ผู้บอกภาษาออกเสียง 5 ครั้ง จากการเก็บข้อมูล 10 ครั้ง (ดูรายละเอียดในพิณรัตน์, 2541) และคิดค่าความถี่มูลฐานแบบ Normalized time หรือ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยกำหนดจุดในการวัดค่าความถี่มูลฐานทุก ๆ 20 เปอร์เซ็นต์ ที่ 0% 20% 40% 60% 80% และ 100% รวม 6 จุด ดังนี้

เปิดไฟล์เสียงที่เตรียมพร้อมไว้จากการตัดต่อ และผ่านการคัดเลือกค่าความถี่มูลฐานที่สมบูรณ์ เพื่อวัดค่าความถี่มูลฐานด้วยโปรแกรม PRAAT (ดูภาพที่ 3.7)

ภาพที่ 3.7 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่เตรียมพร้อมสำหรับการวัดค่าความถี่มูลฐาน

วัดค่าความถี่มูลฐานจากค่าระยะเวลาจริงของทั้ง 5 คำ โดยการกำหนดช่วงที่ต้องการวัดค่าความถี่มูลฐาน¹¹ แล้วไปที่ pitch แล้วกด pitch listing หลังจากนั้น save as ไฟล์ค่าความถี่มูลฐานที่ PRAAT คำนวณให้ไว้ที่ desktop เพื่อความสะดวกในการเปิดไฟล์นั้นมาวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานต่อไป

เปิดไฟล์ excel ที่เตรียมสูตรการคำนวณค่าความถี่มูลฐานไว้ด้วยสูตร (ค่าระยะเวลาเริ่มต้นหรือค่าระยะเวลาก่อนหน้า) + (ค่าระยะเวลาสุดท้าย - ค่าระยะเวลาเริ่มต้น) / 5 ในกรณีที่ต้องการวัดค่าความถี่มูลฐาน 6 จุด คือ 0% 20% 40% 60% 80% และ 100% (ดูภาพที่ 3.8)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	ครั้งที่		0%	20%	40%	60%	80%	100%		Time_s	F0_Hz		
2	1st token	duration	0.172531	0.232531	0.292531	0.352531	0.412531	0.472531		0.974188	119.3547		
3		f0 Hz								1.034188	119.2161		
4										1.084188	120.2954		
5	2nd token	duration	0.974188	1.030188	1.086188	1.142188	1.198188	1.254188		1.144188	121.1372		
6		f0 Hz								1.204188	120.2461		
7										1.264188	121.8803		
8	3rd token	duration	1.255125										
9		f0 Hz											
10													
11	4th token	duration	2.166281										
12		f0 Hz											
13													
14	5th token	duration	2.263781										
15		f0 Hz											
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													
26													

ภาพที่ 3.8 รูปแบบสูตรที่เตรียมไว้สำหรับการคำนวณค่าความถี่มูลฐานที่วัดได้จากโปรแกรม PRAAT เป็นค่าความถี่มูลฐานแบบ Normalized time

เปิดไฟล์ค่าความถี่มูลฐานที่บันทึกไว้ จะมีหน้าต่างเล็ก ๆ แสดงขึ้นมา กด next แล้วไปที่ space หลังจากนั้นกด finish จึงใส่ค่าระยะเวลาและค่าความถี่มูลฐานมาทำการคำนวณค่าความถี่มูลฐานแบบ Normalized time

¹¹ วัดจากจุดเริ่มต้นที่มีเส้นค่าความถี่มูลฐานเกิดขึ้นจนกระทั่งถึงจุดสุดท้ายที่เส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานสิ้นสุด

ทำการคิดคำนวณค่าความถี่มูลฐานตามค่าระยะเวลาจริงดังกล่าวเป็นค่าความถี่มูลฐานเสมือนจริงโดยแปลงค่าระยะเวลาทั้งหมดของค่าให้เป็น 100 เปอร์เซนต์ (หรือเรียกว่าแบบ Normalized time) โดยสำเนาค่าระยะเวลาเริ่มต้นไว้ที่ 0% และค่าระยะเวลาสิ้นสุดไว้ที่ 100% ที่สูตรการคำนวณค่าความถี่มูลฐานแบบ Normalized time ค่าระยะเวลาที่เหลืออีก 4 จุด คือ ค่าที่ 20%, 40%, 60%, 80% จะถูกคำนวณอัตโนมัติด้วยโปรแกรม excel ตามสูตรการคำนวณที่ตั้งไว้เมื่อได้ค่าระยะเวลามาแล้ว หลังจากนั้นดูว่าค่าความถี่มูลฐานใดตรงกับค่าระยะเวลาทั้ง 6 จุดที่ได้คำนวณไว้แล้ว สำเนาเฉพาะค่าความถี่มูลฐานหรือ f_0 ที่ตรงตามค่าระยะเวลาของทั้ง 6 จุด ไว้ในตารางการคำนวณค่า f_0 (ดูตารางที่ 3.5)

การแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ ในผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละค่า เป็นการแสดงค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยซึ่งได้จากการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานจริงของค่าชุดเทียบเสียงคล้ายที่ผู้บอกภาษาออกเสียง 5 ครั้ง จากการเก็บข้อมูล 10 ครั้ง (ดูรายละเอียดในพิณรัตน์, 2541) และคิดค่าความถี่มูลฐานแบบ Normalized time หรือ 100 เปอร์เซนต์ โดยกำหนดจุดในการวัดค่าความถี่มูลฐาน ทุก ๆ 20 เปอร์เซนต์ ที่ 0% 20% 40% 60% 80% และ 100% รวม 6 จุด

ตารางที่ 3.5 วิธีการคำนวณค่าความถี่มูลฐานตามค่าระยะเวลา

ครั้งที่		0%	20%	40%	60%	80%	100%
1	ค่าระยะเวลา						
	ค่า f_0						
2	ค่าระยะเวลา						
	ค่า f_0						
3	ค่าระยะเวลา						
	ค่า f_0						
4	ค่าระยะเวลา						
	ค่า f_0						
5	ค่าระยะเวลา						
	ค่า f_0						

เมื่อใส่ค่าระยะเวลาและค่าความถี่มูลฐานในตารางที่ 3.5 ดังกล่าว ผู้วิจัยจะใส่ค่าข้อมูลเฉพาะค่าความถี่มูลฐานไว้อีกหนึ่งไฟล์ เป็นค่าความถี่มูลฐานจริงของทุกคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ผู้บอกภาษาออกเสียง 5 ครั้ง เพื่อให้โปรแกรมคำนวณค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย ค่าความถี่มูลฐานสูงสุดและค่าต่ำสุดจากค่าความถี่มูลฐานทั้ง 5 คำ แบ่งแยกเป็นแผนงาน 1 แผนงานต่อผู้บอกภาษา 1 คน เพราะฉะนั้นตารางการคำนวณนี้แสดงค่าความถี่มูลฐานจริงและค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของทุกคำชุดเทียบเสียงคล้ายที่ผู้บอกภาษาออกเสียงทุกครั้ง รวมทั้งเตรียมค่าความถี่มูลฐานสูงสุดและค่าต่ำสุดเพื่อการคำนวณพิสัยของค่าความถี่มูลฐานแต่ละคำในการแสดงกราฟเส้น (ดูตารางที่ 3.6)

ตารางที่ 3.6 ตัวอย่างตารางข้อมูลแสดงค่าความถี่มูลฐานจริงและค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยทุกคำ

ชื่อ WAV file	Label		0%	20%	40%	60%	80%	100%	MIN	MAX
TAP_AD01_khaa0.wav	khaa0	1	101.1157	102.6421	96.61089	104.9434	125.2309	128.5192	96.6108853	128.5192026
TAP_AD01_khaa0.wav	khaa0	2	106.4595	104.9803	103.7937	112.8628	136.3653	118.6738	103.7937116	136.3652808
TAP_AD01_khaa0.wav	khaa0	3	106.2057	102.1719	88.957	100.6313	111.4962	99.41985	88.95700456	111.4962276
TAP_AD01_khaa0.wav	khaa0	4	100.6634	101.2851	99.27301	110.8336	137.4157	108.5753	99.27301059	137.41568
TAP_AD01_khaa0.wav	khaa0	5	107.2185	98.89213	102.8334	117.8122	121.6818	104.169	98.89212506	121.6818102
	khaa0	av	104.3325539	101.9943173	98.29359394	109.4166431	126.4379706	111.8714425	98.29359394	126.4379706
			0%	20%	40%	60%	80%	100%	MIN	MAX
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaa0		104.3325539	101.9943173	98.29359394	109.4166431	126.4379706	111.8714425	98.29359394	126.4379706
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	kaa0		98.43602597	97.30586902	96.79039157	98.18654754	93.35560728	82.20061339	82.20061339	98.43602597
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	paa2		100.5770951	106.4641179	108.9383743	99.20115529	84.50069815	80.78690999	80.78690999	108.9383743
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaa3		100.9478429	98.50450374	98.72735522	101.3945583	92.4312192	85.48729936	85.48729936	101.3945583
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaa2		103.793716	108.1514222	107.0322941	100.588217	85.67843399	80.05716691	80.05716691	108.1514222
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	phaa2		100.4942264	106.3900812	111.4437804	103.3973453	85.89576318	80.98403211	80.98403211	111.4437804
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	paa1		106.412429	104.7130647	107.8081138	105.7192649	104.5113786	93.39868594	93.39868594	107.8081138
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaa1		102.8878302	104.6222533	104.9873071	102.6325325	102.0738071	93.90499757	93.90499757	104.9873071
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaa4		103.9961638	102.2956441	96.97919411	95.01641082	113.1387914	123.0084085	95.01641082	123.0084085
ชื่อ WAV file	Label		0%	20%	40%	60%	80%	100%	MIN	MAX
TAP_AD01_kha_t1.wav	khat1	1	112.0102	112.0102	112.1968	105.944	99.95333	93.68329	93.68329103	112.1968047
TAP_AD01_kha_t1.wav	khat1	2	111.5546	118.4281	112.6859	107.0946	101.461	103.757	101.4610456	118.4281438
TAP_AD01_kha_t1.wav	khat1	3	108.8083	112.0227	111.0132	110.8853	90.50152	95.83293	90.50152056	112.0226545
TAP_AD01_kha_t1.wav	khat1	4	104.7186	110.05	108.9289	106.7855	103.4757	105.249	103.4757216	110.0500254
TAP_AD01_kha_t1.wav	khat1	5	110.9234	112.6967	107.9887	104.8087	94.18232	93.72046	93.72045791	112.6966824
			0%	20%	40%	60%	80%	100%	MIN	MAX
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khat1		109.6030214	113.0415504	110.5626763	107.1036063	97.91478715	98.44854214	97.91478715	113.0415504
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaat1		103.7401759	107.6135588	104.3000452	104.3494928	99.84819242	99.01506428	99.01506428	107.6135588
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	paat1		105.378072	103.1358813	103.9757827	105.2202065	104.6408828	97.15089615	97.15089615	105.378072
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khat3		110.6188891	114.7903273	111.8336869	101.3811884	96.82282635	100.8666063	96.82282635	114.7903273
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	khaat3		103.8243322	109.586283	109.5415966	104.7448273	89.48893457	87.46306728	87.46306728	109.586283
ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย	pat1		99.21995126	100.6061707	100.457482	103.0382591	94.44444698	95.65624419	94.44444698	103.0382591

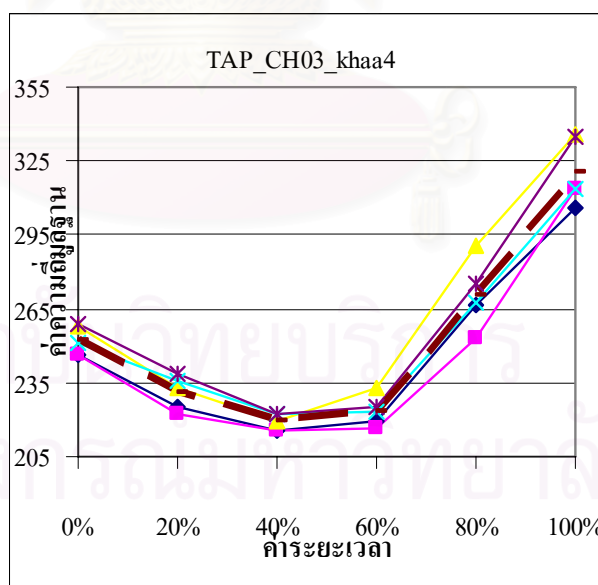
3.5.2 การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์

การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์เพื่อการสรุปผลการวิจัยได้มีการจัดลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคน
- 2) จัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่น เป็นภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้
- 3) การวิเคราะห์แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้

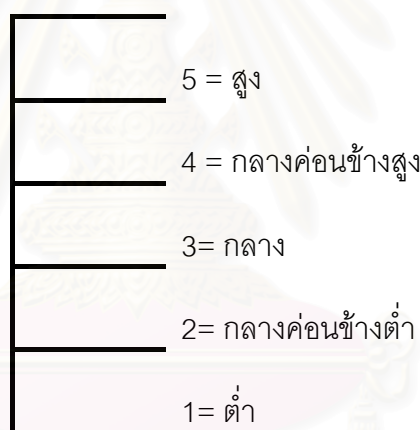
3.5.2.1 การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคน

ในการวิเคราะห์ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ของระบบวรรณยุกต์ในผู้บอกภาษาแต่ละคน ผู้วิจัยเริ่มจากการนำค่าความถี่มูลฐานจริง 5 ครั้ง (ในภาพแสดงด้วยกราฟเส้นธรรมดา) และค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย (ในภาพแสดงด้วยเส้นประหนา) แปลงเป็นกราฟเส้นมาแสดงไว้ในกราฟเดียวกัน (ดูภาพที่ 3.10)

ภาพที่ 3.10 กราฟเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานจริง และค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย
ใน 1 คำชุดเทียบเสียงคล้าย

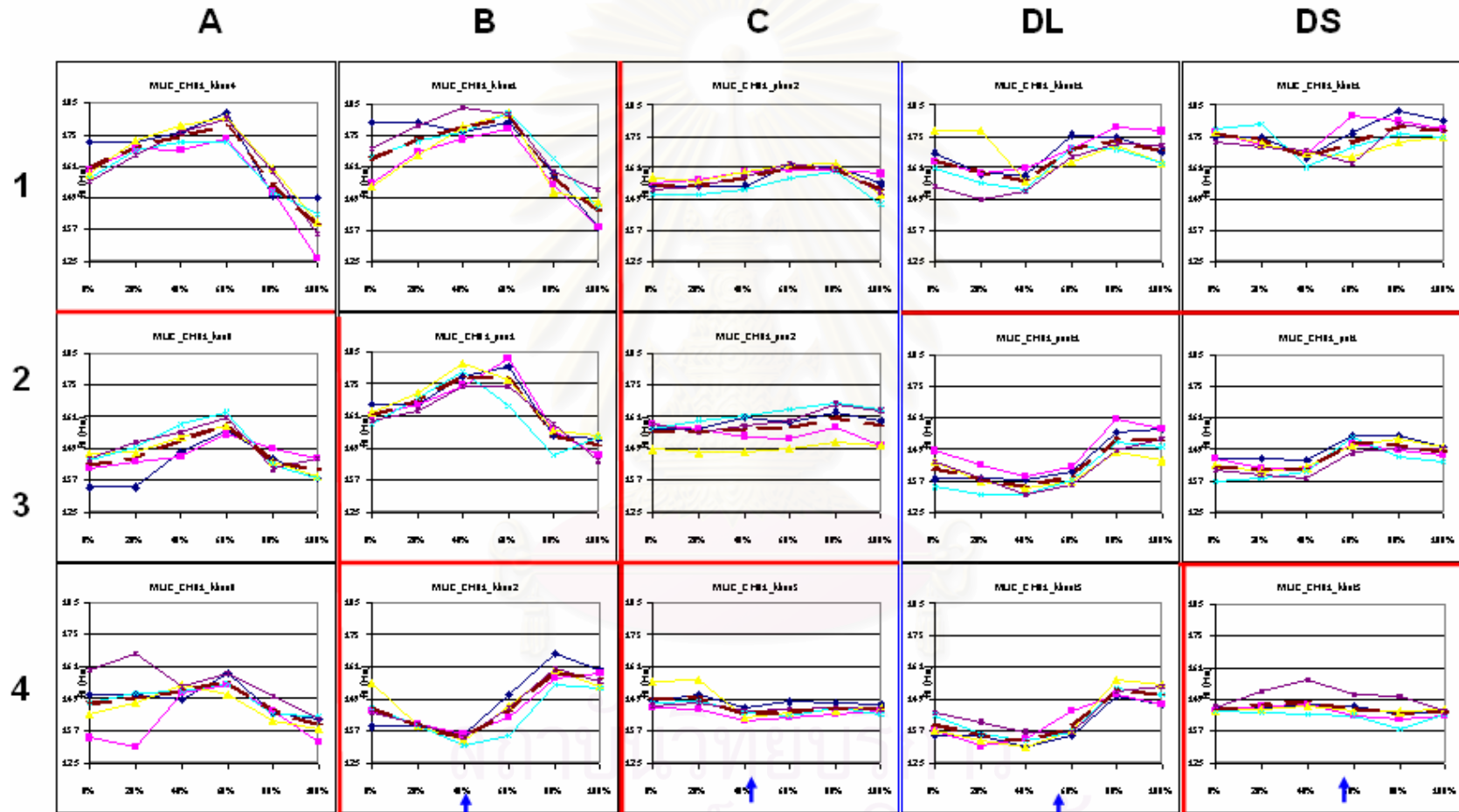
เนื่องจากผู้บอกภาษาแต่ละคนมีระดับของค่าความถี่มูลฐานที่มีความสูงต่ำไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงปรับค่าพิสัยของกราฟในแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ด้วยการกำหนดค่าพิสัยสูงสุดที่แสดงในกราฟให้เป็นค่าใกล้เคียงกับค่าความถี่มูลฐานสูงสุดของคำทดสอบที่วัดได้จากค่าความถี่มูลฐานจริง และกำหนดค่าพิสัยต่ำสุดให้ใกล้เคียงกับค่าความถี่มูลฐานต่ำสุดของผู้บอกภาษาคนนั้น หลังจากนั้น แบ่งค่าพิสัยดังกล่าวออกเป็น 5 ช่วงเท่า ๆ กัน โดยคลิกขวา Format Axis เลือกร Scale นำค่าความถี่มูลฐานสูงสุด¹² ใส่ที่ช่อง Maximum นำค่าความถี่มูลฐานต่ำสุดใส่ที่ช่อง Minimum และนำค่าที่ได้จากการคำนวณ (ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด) / 5 ใส่ที่ช่อง Major unit เพื่อให้ scale ของแกน Y แบ่งเป็น 5 ระดับเท่า ๆ กัน (ดูภาพที่ 3.11) รูปแบบดังกล่าวได้ดัดแปลงมาจากวิธีวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยการฟัง แต่ในงานวิจัยนี้เป็นการแสดงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ เพื่อว่า ผู้วิจัยใช้ระดับเสียงดังกล่าวเรียกชื่อหน่วยเสียงวรรณยุกต์ เช่น ในกรณีภาพที่ 3.10 คือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ กลางค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น

ภาพที่ 3.11 แสดงพิสัยของเสียงวรรณยุกต์ 5 ระดับ

ผู้วิจัยย่อขนาดกราฟเส้นกราฟเส้นของแต่ละคำชุดเทียบเสียงคล้ายแต่ละคำเป็นภาพกราฟเล็ก นำภาพกราฟเล็กเหล่านั้นมาเชื่อมต่อกันเป็นรูปแบบของกล่องวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 3.12) ผู้วิจัยได้แสดงรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์เหมือนกับภาพที่ 3.12 ของผู้บอกภาษาทุกคนทั้งหมด 150 คนไว้ในภาคผนวก (ดูภาคผนวก ง)

¹² ค่าความถี่มูลฐานมาจากค่าสูงสุดและต่ำสุดของผู้บอกภาษา 1 คน

ภาพที่ 3.12 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุน้อยใน อำเภอเมืองชุมพรจังหวัดชุมพร

3.5.2.2 จัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่น เป็นภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษามผสม

ในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ ผู้วิจัยใช้หลักการแยกเสียงรวมเสียงของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์เป็นเป็นหลัก คือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์สดมภ์ A B และ C เท่านั้น ส่วนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ตาย (สดมภ์ DL และ DS) จะนับเป็นหน่วยเสียงย่อยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์เป็น ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักการเรื่องความคล้ายคลึงทางสัทศาสตร์เป็นเกณฑ์

ผู้วิจัยจัดกลุ่มของผลการวิเคราะห์รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาทุกคน ตามลักษณะเด่นพิเศษของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษามผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ที่สังเคราะห์มาจากการวิจัยในอดีต โดยเน้นที่สดมภ์ A และสดมภ์ B (ดูภาพที่ 3 ประกอบ)

	ภาษาไทยถิ่นกลาง					ภาษามผสม					ภาษาไทยถิ่นใต้				
	A	B	C	DL	DS	A	B	C	DL	DS	A	B	C	DL	DS
1															
2															
3															
4															

ภาพที่ 3.13 ลักษณะเด่นพิเศษของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษามผสม และ ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในบริเวณของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง กับภาษาไทยถิ่นใต้

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยไม่นำผลการวิเคราะห์ของคำพยางค์ตายมารวมกับผลการวิเคราะห์ของคำพยางค์เป็น ด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ คือ การวิเคราะห์การแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ที่ปรากฏในคำพยางค์เป็นได้แสดงผลจำนวนหน่วยเสียงและระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาที่สมบูรณ์แล้ว อีกทั้งนักภาษาศาสตร์มักวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในคำพยางค์ตายเป็นหน่วยเสียง

เดียวกันกับในคำพยางค์เป็น ประการที่สอง เนื่องจากข้อมูลสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่หลากหลายของภาษาถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษามผสมจากจำนวนผู้บอกภาษาทั้ง 15 อำเภอ 150 คนในงานวิจัยนี้ อาจทำให้การสรุปผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดมากเกินไป อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลคำพยางค์ตายไว้ทั้งหมดและแสดงผลไว้ในภาคผนวก (ดูภาคผนวก ง)

3.5.2.3 การวิเคราะห์แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษามผสม และแนวแบ่งเขตระหว่างภาษามผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้

ขั้นตอนถัดไป เมื่อผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ในขั้นตอนที่ 2 มาลงบนแผนที่ที่แสดงเขตอำเภอ 15 อำเภอ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง และหาที่ตั้งของแนวแบ่งเขต 2 แนว

- 1) การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์เพื่อหาแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษามผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ในกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย
- 2) การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์เพื่อหาแนวแบ่งเขตภาษามผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ กับภาษาไทยถิ่นใต้ในกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย

3.5.3 การวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์

นอกจากจะหาแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาทั้ง 3 ภาษาไทยถิ่นแล้ว ผู้วิจัยสนใจที่จะวิเคราะห์ว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษามผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ จะสามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างภาษามผสม กับภาษาไทยถิ่นกลางหรือกับภาษาไทยถิ่นใต้ได้มากน้อยเพียงไร จึงนำเสนอสัทลักษณะของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์อย่างละเอียดที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละภาษา และนำมาเปรียบเทียบกันที่สุดในที่สุด เริ่มด้วยการนำเสนอภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในช่องเดียวกันในกล่องวรรณยุกต์

โดยผู้วิจัยเลือกสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ปรากฏมากที่สุดมาเป็นตัวแทนสัทลักษณะของผู้บอกภาษาทั้งหมด โดยคัดเลือกผู้บอกภาษาที่ใช้สัทลักษณะที่ปรากฏปริมาณสูงสุดในทุกหน่วยเสียงวรรณยุกต์

3.6 การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ในการนำเสนอผลการศึกษาวิจัยทั้งหมด โดยเรียงลำดับ ดังนี้ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ 4 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง บทที่ 5 ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ บทที่ 6 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ และ บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง

ระบบวรรณยุกต์ที่พบในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษามี 3 ระบบ คือ ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ ในบทที่ 4 นี้ จะนำเสนอเฉพาะระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง ประเด็นที่จะเสนอประกอบด้วย รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ การแปรของรูปแบบดังกล่าวตามพื้นที่และตามกลุ่มอายุ หน่วยเสียงวรรณยุกต์และสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ ส่วนระบบวรรณยุกต์ และอื่น ๆ ในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในบทที่ 5 และที่ 6 ต่อไป

4.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์กับการแปรตามพื้นที่และกลุ่มอายุ

4.1.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์

ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้มีรูปแบบร่วมของการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.1 ในภาพนี้ผู้วิจัยนำระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้ด้วยกัน เหตุที่ทำเช่นนั้นได้เป็นเพราะทั้ง 2 ระบบมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนกัน ยกเว้นที่ช่อง A4 ซึ่งแยกเป็นอีกหนึ่งหน่วยเสียงในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

	A	B	C
1	ว. 1		
2		ว. 3	ว. 4
3	ว. 2		
4	ว. 6	ว. 4	ว. 5

ภาพที่ 4.1 ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง

รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางที่พบในงานวิจัยนี้ทำให้มีระบบวรรณยุกต์ 2 ระบบย่อย คือ ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 4.2)

	A	B	C		A	B	C
1	ว. 1			1	ว. 1		
2		ว. 3	ว. 4	2		ว. 3	ว. 4
3	ว. 2			3	ว. 2		
4		ว. 4	ว. 5	4	ว. 6	ว. 4	ว. 5

ภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 5 วรรณยุกต์

ภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 6 วรรณยุกต์

ภาพที่ 4.2 ระบบวรรณยุกต์ 5 และ 6 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นกลาง

สดมภ์ A

วรรณยุกต์ในสดมภ์ A มีการแยกเสียง 2 แบบ คือ ระหว่างช่อง A1 กับ ช่อง A234 เป็นแบบ [A1] - [A234] หรือ ระหว่าง ช่อง A1 กับ ช่อง A23 และกับช่อง A4 เป็นแบบ [A1] - [A23] - [4]

สดมภ์ B

วรรณยุกต์ในสดมภ์ B มีการแยกเสียง ระหว่างช่อง B123 กับช่อง B4 เป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [B123] – [B4]

ระหว่างสดมภ์ A กับสดมภ์ B

ในภาษาไทยถิ่นกลางที่พบในในงานวิจัยนี้ไม่มีการรวมเสียงระหว่างวรรณยุกต์ในสดมภ์ A กับสดมภ์ B

สดมภ์ C

วรรณยุกต์ในสดมภ์ C มีการแยกเสียงระหว่างช่อง C123 กับ ช่อง C4 เป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [C123] – [C4]

ระหว่างสดมภ์ B กับสดมภ์ C

มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง B123 กับ C123 และระหว่าง B4 กับ C4 แต่มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B4 กับ ช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เป็นแบบ [B4+C123] ซึ่งการรวมเสียงดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นลักษณะหนึ่งของภาษาไทยถิ่นกลาง

4.1.2 การแปรของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงตามพื้นที่ และตามกลุ่มอายุ

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางมาพิจารณาตามปัจจัยเรื่องพื้นที่ และกลุ่มอายุ เพื่อเปรียบเทียบว่า ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในพื้นที่บริเวณใด และกลุ่มอายุใดบ้าง และมีระบบวรรณยุกต์ใดบ้างที่ปรากฏเฉพาะบางพื้นที่ และเฉพาะบางกลุ่มอายุ

4.1.2.1 การแปรตามพื้นที่ของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

ภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในพื้นที่ศึกษาพบที่อำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น ส่วนระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ปรากฏในผู้ออกภาษาเพียง 2 คนในอำเภอทับสะแก เป็นไปได้ว่าผู้พูดภาษาไทยถิ่นกลางในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษามีแนวโน้มการใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มากกว่า (ดูตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางในพื้นที่เก็บข้อมูล

ลำดับ	อำเภอ / จังหวัด	ภาษาไทยถิ่นกลาง	
		5 ว.	6 ว.
1	ทับสะแก / ประจวบคีรีขันธ์	8	2
2	บางสะพาน / ประจวบคีรีขันธ์	2	-

ผลของงานวิจัยนี้คล้ายคลึงกับผลของงานวิจัยวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางในอดีต กล่าวคือ ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้มีการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนกับระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 1 และที่ 2 พบในอำเภอเมือง และอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในงานวิจัยของเกษมณี (เกษมณี 2526) ส่วนรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 6 วรรณยุกต์นั้นเหมือนกับที่พบในงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดทางภาคตะวันตกตามการแบ่งภาคทางการปกครองของประเทศไทย เช่น ระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี (Tingsabadh, 1980 และ กัลยา, 2533) ระบบวรรณยุกต์จังหวัดราชบุรี (ลอรัตน์, 2526) ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 จังหวัดนครปฐม (จรรยา, 2535) ระบบวรรณยุกต์จังหวัดเพชรบุรี (กัลยา และ คณะ, 2534) ระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 3 และที่ 4 ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เกษมณี, 2526) และระบบวรรณยุกต์อำเภอหัวหิน อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ปิ่นยง ชนิต, 2536)

4.1.2.2 การแปรตามกลุ่มอายุของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

การใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์พบในกลุ่มผู้พูดอายุมาก 3 คน และผู้พูดอายุน้อยทั้งหมด 5 คน ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อย 2 คนในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในกลุ่มผู้พูดอายุมากจำนวน 2 คนเท่านั้น ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ดูตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางในพื้นที่เก็บข้อมูลและตามรุ่นอายุ

ลำดับ	อำเภอ / จังหวัด	กลุ่ม	ภาษาไทยถิ่นกลาง	
			5 ว.	6 ว.
1	ทับสะแก / ประจวบคีรีขันธ์	ผู้ใหญ่	3	2
		เด็ก	5	-
2	บางสะพาน / ประจวบคีรีขันธ์	ผู้ใหญ่	-	-
		เด็ก	2	-

จึงกล่าวได้ว่าแนวโน้มการแปรของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบในอำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน แสดงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ เนื่องจากเหลือเพียงกลุ่มผู้พูดอายุมากบางคนเท่านั้นที่พูดภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในปัจจุบัน และคาดว่าชาวอำเภอทับสะแกในอนาคตจะพูดภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แทนที่ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งก็คือ คาดว่าในสดมภ์ A วรรณยุกต์ช่อง A4 กับ วรรณยุกต์ช่อง A 23 จะรวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน กลายเป็นภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอนาคต

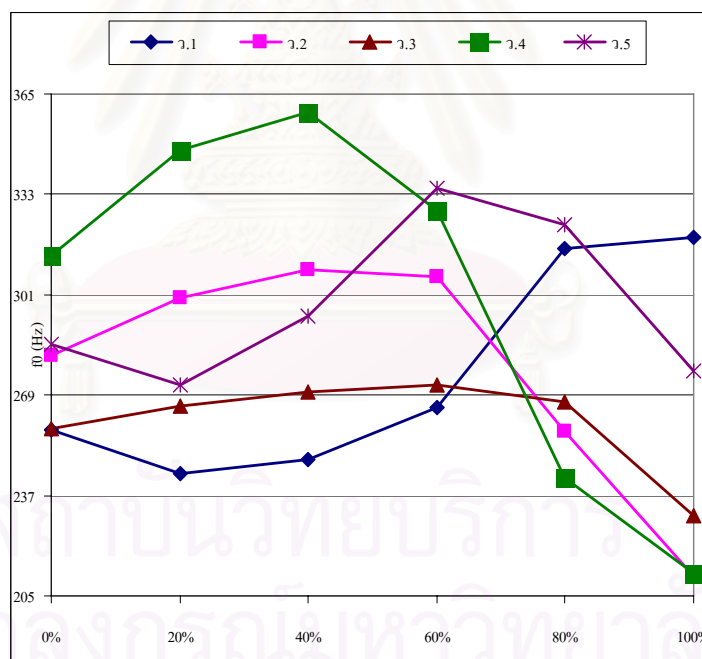
4.2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับการแปรตามกลุ่มอายุ

4.2.1 หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางจากผลการวัดค่าทางกลศาสตร์ที่พบในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาทั้งระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 4.3)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	ต่ำ-ตก-ขึ้น ¹	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ซา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	กลาง-ขึ้น-ตกต่ำ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา คา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	กลาง-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ซ่า ป่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	สูง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค่า ผ่า ป้า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	กลาง-ขึ้น-สูงตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”

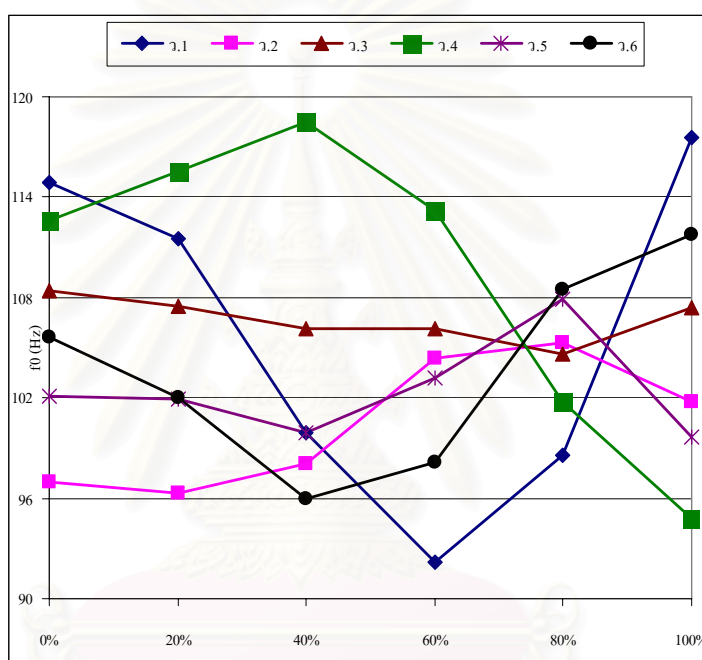
ภาพที่ 4.3 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์² (ผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุน้อย 1 คน ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

¹ การตั้งชื่อหน่วยเสียงวรรณยุกต์ เช่น ต่ำ-ตก-ขึ้น เป็นชื่อนามธรรม ตั้งขึ้นเพื่อจำแนกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ออกจากกัน โดยยึดหลักการตั้งชื่อให้คล้ายคลึงกับสัทลักษณะที่ปรากฏมากที่สุดของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์

² ในการนำเสนอสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกสัทลักษณะของผู้บอกภาษาหนึ่งคนมาเป็นตัวแทนของผู้บอกภาษาทั้งหมด โดยคัดเลือกผู้บอกภาษาที่ใช้สัทลักษณะที่ปรากฏปริมาณสูงสุดในทุกหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (รูปภาพที่ 4.4)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	สูง-ตก-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ชา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	กลาง-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ซ่า ป่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	สูง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค่า ผ้า ป้า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	กลาง-เลื่อนขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6	กลาง-ตก-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “คา”

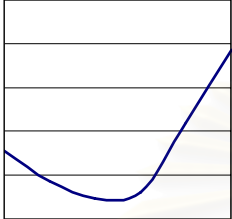
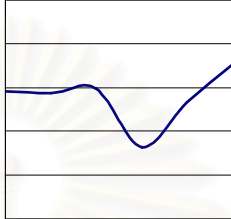
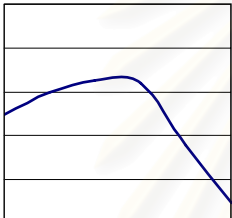
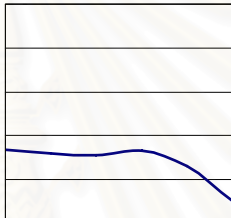
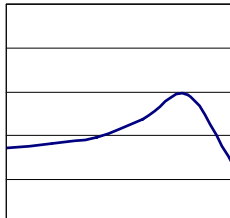
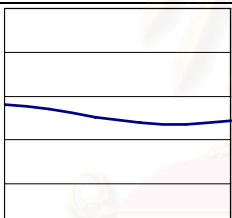
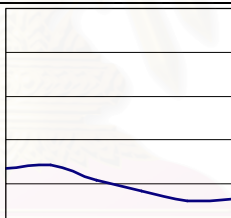
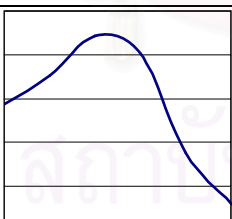
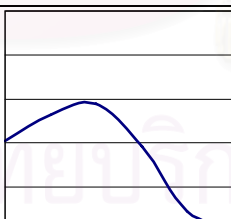
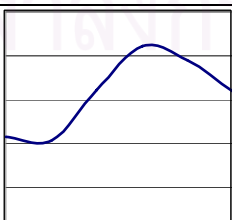
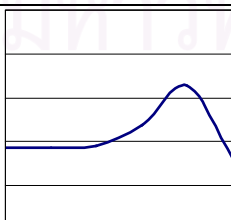
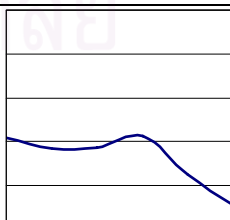

ภาพที่ 4.4 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุมาก 1 คน ในอำเภอบ้านสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

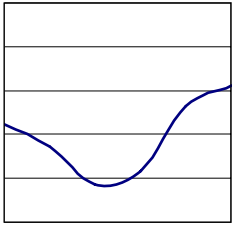
เมื่อเปรียบเทียบสัทลักษณะของภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ กับระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบว่า

- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 กับที่ 5 มีสัทลักษณะคล้ายคลึงกันทั้ง 2 ระบบ
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 มีสัทลักษณะที่แตกต่างกันบางประการ เช่น หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มีเสียง ต่ำ-ตก-ขึ้น ในระบบ 5 หน่วยเสียง แต่มีเสียง สูง-ตก-ขึ้น ในระบบ 6 หน่วยเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มีเสียง กลาง-ขึ้น-ตก ในระบบ 5 หน่วยเสียง แต่มีเสียง ต่ำ-ขึ้น-ตก ในระบบ 6 หน่วยเสียง

ในภาพที่ 4.3 และ 4.4 ผู้วิจัยได้นำสัทลักษณะที่มีอัตราปรากฏสูงสุดในแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้ ในการวิเคราะห์สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางพบว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์มีสัทลักษณะมากกว่า 1 สัทลักษณะ ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.5

	สัทลักษณะที่ 1	สัทลักษณะที่ 2	สัทลักษณะที่ 3
ว. 1	 214	 324	
ว. 2	 341	 221	 232
ว. 3	 33	 21	
ว. 4	 351	 231	
ว. 5	 354	 224	 221

ภาพที่ 4.5 หน่วยเสียงและสัทลักษณะของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง

	สัญลักษณ์ที่ 1	สัญลักษณ์ที่ 2	สัญลักษณ์ที่ 3
ว.6			

ภาพที่ 4.5 (ต่อ)

4.2.2 การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยและการแปรตามกลุ่มอายุ

4.2.2.1 การปรากฏของหน่วยเสียงย่อย

จากผลการวิเคราะห์สัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดให้สัญลักษณ์ที่วิเคราะห์มาได้เป็นหน่วยเสียงย่อยของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ผู้บอกภาษาที่พูดภาษาไทยถิ่นกลางทั้งหมด 12 คน ในอำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผู้บอกภาษา 10 คน ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และ ผู้บอกภาษา 2 คนใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีหน่วยเสียงย่อยที่เหมือนกันและสามารถนำหน่วยเสียงย่อยดังกล่าวในระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงเป็นภาพรวมกันได้ โดยเรียงจากหน่วยเสียงย่อยที่ปรากฏมากที่สุดไปถึงหน่วยเสียงย่อยที่ปรากฏน้อยที่สุด

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 214 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 9 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 324 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 3 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มี 3 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 341 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 6 คน

หน่วยเสียงย่อย 221 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 4 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 232 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 2 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 33 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 8 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 21 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 4 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 351 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 10 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 231 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 2 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มี 3 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 354 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 10 คน

หน่วยเสียงย่อย 224 และ 221 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษาเพียงสั้ลักษณะละ 1 คน

ในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 สั้ลักษณะของหน่วยเสียงย่อยที่ 1 เท่านั้นที่ปรากฏในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และสั้ลักษณะของหน่วยเสียงย่อยที่ 2 และ 3 ปรากฏการแจกแจงแบบสั้หลักในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่านั้น

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มี 1 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 324 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษาในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

2 คน

4.2.2.2 หน่วยเสียงย่อยกับการแปรตามกลุ่มอายุ

ผู้บอกภาษาที่พูดภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมด 12 คน มีกลุ่มผู้พูดอายุมาก 5 คน และกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 7 คน ใช้หน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยดังนี้ (ดูตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 จำนวนผู้บอกภาษาและการปรากฏของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในภาษาไทย
 ถัดกลางตามกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย

ระบบ วรรณยุกต์	ช่องที่ ปรากฏใน กล่อง วรรณยุกต์	จำนวนผู้บอกภาษา								
		รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย
วรรณยุกต์ที่ 1		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			-		
		[214]			[324]			-		
5 ว.	A1	7	2	5	3	1	2	-	-	-
6 ว.	A1	2	2	0			0	-	-	-
รวม		9	4	5	3	1	2	-	-	-
วรรณยุกต์ที่ 2		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			หน่วยเสียงย่อยที่ 3		
		[341]			[221]			[232]		
5 ว.	A234	5	2	3	4	1	3	1	0	1
6 ว.	A23	1	1	0			0	1	1	0
รวม		6	3	3	4	1	3	2	1	1
วรรณยุกต์ที่ 3		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			-		
		[33]			[21]			-		
5 ว.	B123	6	3	3	4	0	4	-	-	-
6 ว.	B123	2	2	0	0	0	0	-	-	-
รวม		8	5	3	4	0	4	-	-	-
วรรณยุกต์ที่ 4		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			-		
		[351]			[231]			-		
5 ว.	B4+C123	9	3	6	1		1	-	-	-
6 ว.	B4+C124	1	1	0	1	1	0	-	-	-
รวม		10	4	6	2	1	1	-	-	-

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ระบบ วรรณยุกต์	ช่องที่ ปรากฏใน กล่อง วรรณยุกต์	จำนวนผู้บอกภาษา								
		รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย
วรรณยุกต์ที่ 5		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			หน่วยเสียงย่อยที่ 3		
		[354]			[224]			[221]		
5 ว.	C4	10	3	7	-	-	-	-	-	-
6 ว.	C4				1	1	0	1	1	0
รวม		10	3	7	1	1	0	1	1	0
วรรณยุกต์ที่ 6		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			-			-		
		[324]			-			-		
6 ว.	A4	2	2	0	-	-	-	-	-	-
รวม		2	2	0	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่าหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยของวรรณยุกต์ที่ 1 2 และ 4 กลุ่มผู้พูดทั้งอายุมากและอายุน้อยใช้สัญลักษณ์ปะปนกัน จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรด้านอายุไม่มีอิทธิพลต่อ 3 วรรณยุกต์นี้ แต่ตัวแปรอายุมีอิทธิพลต่อการแปรในวรรณยุกต์ที่ 3 และที่ 5 ดังนี้

ในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีกลุ่มผู้พูดอายุน้อยเท่านั้นในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จำนวน 4 คน จากทั้งหมด 7 คนใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 21 ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของวรรณยุกต์นี้กลุ่มผู้พูดภาษาไทยถิ่นกลางในอนาคตที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้น่าจะเปลี่ยนไปใช้สัญลักษณ์หน่วยเสียงย่อยที่ 2 วรรณยุกต์ที่ 2 คือเสียง 221 ตามแบบภาษาไทยมาตรฐาน คือ 21 และละทิ้งการใช้สัญลักษณ์ดั้งเดิมในหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 341 ซึ่งปรากฏในกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อยบางคนเท่านั้นที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อยทั้งหมด 7 คน และกลุ่มผู้พูดอายุมากในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ 3 คน ใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 345 เท่านั้น ปรากฏการณ์เช่นนี้ทำให้ทราบว่าสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ หน่วยเสียงย่อยที่ 2 และ 3 ในหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ที่ 5 ที่ถูกใช้โดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ 2 คน จะสูญหายไป ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางในบทที่ 4 นี้ พบกลุ่มผู้พูดภาษาไทยถิ่นกลางในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษา จะเปลี่ยนจากการใช้ภาษาไทยถิ่นกลางระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ เป็นระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

4.3 สรุป

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 2 แบบ คือ ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มาจากการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง A4 ซึ่งปรากฏในคำว่า “คา” เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วยเสียง โดยระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบที่อำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์พบที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น นอกจากนี้ กลุ่มผู้พูดอายุมากในอำเภอทับสะแก ใช้ทั้งระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยในอำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่านั้น จึงสรุปจากผลการวิเคราะห์ได้ว่าระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะมาแทนที่ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ เนื่องจากมีผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุมากในอำเภอทับสะแกเท่านั้นที่ใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

บทที่ 5

ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางในบทที่ 4 ระบบวรรณยุกต์ที่ผู้วิจัยจะนำเสนอในบทนี้ คือ ระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ซึ่งจากนี้ไปจะเรียกว่าภาษาผสม ประเด็นที่จะเสนอประกอบด้วย รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ การแปรของรูปแบบดังกล่าวตามพื้นที่และตามกลุ่มอายุ หน่วยเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ เช่นเดียวกับระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางในบทที่ 4 ส่วนระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในที่ 6 ต่อไป

5.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์กับการแปรตามพื้นที่และกลุ่มอายุ

5.1.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์

5.1.1.1 ภาษาผสมแบบหลัก

ภาษาผสมที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้มีรูปแบบร่วมของการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ดังแสดงไว้ในภาพที่ 5.1 ในภาพนี้ผู้วิจัยนำระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้ด้วยกัน เหตุที่ทำเช่นนั้นได้เป็นเพราะทั้ง 2 ระบบมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนกัน ยกเว้นการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ช่อง B4 และ C123 ซึ่งเป็นรูปแบบที่ทำให้ภาษาผสมมีระบบวรรณยุกต์แตกต่างกันเป็นระบบ 4 หรือ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ กล่าวคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์ของ B4 และ C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เป็นรูปแบบของระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และการแยกเสียงของช่องดังกล่าวเป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ เป็นรูปแบบของระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

	A	B	C
1	จ. 1		
2			จ. 3
3	จ. 2		
4		จ. 3 /จ. 5	จ. 4

ภาพที่ 5.1 ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสม

รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ของภาษาผสมที่พบในงานวิจัยนี้ทำให้มีระบบวรรณยุกต์ 2 ระบบย่อย คือ ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 5.2)

	A	B	C		A	B	C
1	จ. 1			1	จ. 1		
2			จ. 3	2			จ. 3
3	จ. 2			3	จ. 2		
4		จ. 3	จ. 4	4		จ. 5	จ. 4

ภาษาผสม แบบที่ 1ระบบ 4 วรรณยุกต์

ภาษาผสม แบบที่ 2ระบบ 5 วรรณยุกต์

ภาพที่ 5.2 ภาษาผสม ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

สดมภ์ A

วรรณยุกต์ในสดมภ์ A มีการแยกเสียง ระหว่างช่อง A1 กับ ช่อง A234 ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [A1] - [A234]

สดมภ์ B

วรรณยุกต์ในสดมภ์ B มีการแยกเสียง ระหว่างช่อง B123 กับช่อง B4 ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [B123]-[B4]

ระหว่างสดมภ์ A กับสดมภ์ B

ในภาษามผสมที่พบในในงานวิจัยนี้ มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ ระหว่างช่อง A1 กับช่อง B123 ทำให้มีการรวมเสียงแบบ [A1]+[B123] แต่มีการแยกเสียงระหว่าง ช่อง A234 กับ B4 เป็นแบบ [A234]-[B4] ซึ่งการแยกเสียงรวมเสียงดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นของภาษามผสม

สดมภ์ C

วรรณยุกต์ในสดมภ์ C มีการแยกเสียงระหว่างช่อง C123 กับ ช่อง C4 เป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [C123] – [C4]

ระหว่างสดมภ์ B กับสดมภ์ C

ในภาษามผสมที่พบในในงานวิจัยนี้มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง B123 กับ C123 และระหว่าง B4 กับ C4 แต่มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ ในช่อง B4 กับ ช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เป็นแบบ [B4+C123] ซึ่งการรวมเสียงดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นลักษณะหนึ่งของภาษาไทยถิ่นกลาง หรือ มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ ในช่อง B4 กับ ช่อง C123 เป็นแบบ [B4]-[C123] ซึ่งการรวมเสียงดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นลักษณะหนึ่งของภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาตระกูลไทอื่น ๆ

รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ของภาษามผสมที่พบในงานวิจัยนี้ทำให้มีระบบวรรณยุกต์ 2 ระบบย่อย คือ ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 6) ซึ่งรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของภาษามผสมทั้งระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ตั้งแต่บริเวณ อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อยลงมาทางใต้ที่อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ จนกระทั่ง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพรทางชายฝั่งภาคใต้ทะเลตะวันออก และที่อำเภอกระบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ทางชายฝั่งภาคใต้ทะเลตะวันตก

5.1.1.2 ภาษาผสมแบบพิเศษ

นอกจากระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ภาษาผสมในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงแบบพิเศษที่ปรากฏเฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น คือ ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย และระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบวรรณยุกต์ในช่อง B1 เป็นหน่วยเสียงในระบบภาษาไทยถิ่นกลาง

ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย

ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมที่ปรากฏในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 เป็น 2 หน่วยเสียงย่อย ซึ่งเป็นรูปแบบพิเศษที่ปรากฏเฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น คือที่อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร (ดูภาพที่ 5.3)

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 3
3	ว. 2	ว. 1	
4		ว. 3	ว. 4

ภาพที่ 5.3 ภาษาผสมระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

แบบ ว. 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย

กล่าวคือ รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีการแยกเสียงวรรณยุกต์เพิ่มขึ้น 1 หน่วยเสียงย่อย คือ

การแยกเสียงรวมเสียงระหว่างสดมภ์ A กับสดมภ์ B และกับสดมภ์ C เหมือนภาษาผสมระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ข้อแตกต่างอยู่ที่การแยกเสียงรวมเสียงในสดมภ์ B

สดมภ์ B

วรรณยุกต์ในสดมภ์ B มีการแยกเสียง ระหว่างช่อง B1 กับช่อง B23 กับช่อง B4 ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [B1]-[B23]-[B4] ทั้งนี้วรรณยุกต์ในช่อง B23 สามารถวิเคราะห์เป็นหน่วยเสียงย่อยของวรรณยุกต์ในช่อง B1 กล่าวคือ วรรณยุกต์ในช่อง B1 ปรากฏกับพยัญชนะต้นเสียงแทรกและเสียงกักพ่นลม แต่วรรณยุกต์ในช่อง B23 ปรากฏกับพยัญชนะต้นเสียงกักก้อง และเสียงกักไม่พ่นลม จึงทำให้สามารถวิเคราะห์ว่าเป็นสมาชิกของหน่วยเสียงเดียวกันได้ โดยปรากฏแบบแจกแจงแบบสับหลัก

ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบวรรณยุกต์ในช่อง B1 เป็นหน่วยเสียงในระบบภาษาไทยถิ่นกลาง

จากการเก็บข้อมูลที่อำเภอเมืองชุมพร ผู้วิจัยพบว่าระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อย 2 คน มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงพิเศษ (ดูภาพที่ 5.4)

	A	B	C
1	ว. 1	*** ¹	
2			ว. 4
3	ว. 2		
4		ว. 3	ว. 5

ภาพที่ 5.4 ภาษามสมระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบวรรณยุกต์ในช่อง B1 เป็นหน่วยเสียงในระบบภาษาไทยถิ่นกลาง แต่ช่อง A1 ยังคงรวมหน่วยเสียงกับช่อง B23

¹ ผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุน้อยพูดคำชุดเทียบคล้าย “ซ่า” โดยใช้วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง ซึ่งปรากฏกับคำชุดเทียบเสียงคล้ายคำนี้เพียงคำเดียว และคาดว่าผู้บอกภาษาอาจเลียนเสียงวรรณยุกต์ในคำนี้จากการศึกษาในโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง เพราะผู้บอกภาษาจะออกเสียงคำชุดเทียบเสียงคล้ายอื่น ๆ โดยใช้วรรณยุกต์ของภาษามสม จึงไม่จัดให้เสียงวรรณยุกต์ที่พบนี้แยกเป็นอีกหน่วยเสียงหนึ่ง

การแยกเสียงรวมเสียงระหว่างสัทมภ์ A กับสัทมภ์ B และกับสัทมภ์ C เหมือนภาษาผสมระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ยกเว้นการแยกเสียงรวมเสียงระหว่างสัทมภ์ A กับ สัทมภ์ B

ระหว่างสัทมภ์ A กับสัทมภ์ B

วรรณยุกต์ ช่อง A1 กับ ช่อง B123 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง – ไทยถิ่นใต้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่ในระบบพิเศษนี้ มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 กับ ช่อง B1 และกับช่อง B23 ทำให้มีการแยกเสียงแบบ $[A1+B23]-[B1]$

รูปแบบการแยกเสียงที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์ช่อง B1 นี้ ไม่เคยปรากฏในงานวิจัยอื่นๆ ในงานวิจัยนี้ผู้บอกภาษาใช้เสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางกับเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ปะปนในการออกเสียงออกเสียงคำชุดเทียบเสียงคล้าย คำว่า “ซ่า” กล่าวคือ ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางจำนวนมากกว่าการออกเสียงเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาผสม หมายถึงผู้บอกภาษาออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางมากกว่า 5 ครั้ง จากการเก็บข้อมูล 10 ครั้ง ที่เหลือเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้วิจัยจึงเลือกเสียงวรรณยุกต์ที่ผู้บอกภาษาออกเสียงบ่อยครั้งที่สุดเป็นเสียงวรรณยุกต์ของช่อง B1 และทำให้เกิดการแยกเสียงวรรณยุกต์กับช่องข้างเคียงขึ้น แบบ $[A1+B23]-[B1]$

ผู้วิจัยจัดรูปแบบของวรรณยุกต์นี้เป็นระบบย่อยของภาษาผสม โดยไม่นำเสนอเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมเพิ่มขึ้นอีก 1 ระบบ แต่รวมเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสม ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และกำหนดให้การแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B1 เป็นอีกหนึ่งหน่วยเสียงเป็นกรณียกเว้น ด้วยเหตุผลที่ว่าผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุน้อยอาจไม่คุ้นเคยกับคำชุดเทียบคล้าย “ซ่า” มาก่อนในชีวิตประจำวัน และคาดว่าปรากฏหน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ เกิดขึ้นกับคำชุดเทียบเสียงคล้ายคำนี้เพียงคำเดียว ซึ่งผู้บอกภาษาอาจเลียนเสียงวรรณยุกต์จากการศึกษาภาษาไทยถิ่นกลางในโรงเรียน รวมทั้งผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลคำศัพท์อื่น ๆ ที่ปรากฏในช่องเดียวกันเพิ่มเติมมายืนยันผลการวิเคราะห์การออกเสียงวรรณยุกต์นี้ จึงรวมรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงภาษาผสมลักษณะนี้ไว้ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังกล่าว

5.1.2 การแปรของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงตามพื้นที่ และตามกลุ่มอายุ

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมมาพิจารณาตามปัจจัยเรื่องพื้นที่ และกลุ่มอายุ เพื่อเปรียบเทียบว่า ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในพื้นที่บริเวณใด และกลุ่มอายุใดบ้าง และมีระบบวรรณยุกต์ใดบ้างที่ปรากฏเฉพาะบางพื้นที่ และเฉพาะบางกลุ่มอายุ

5.1.2.1 การแปรตามพื้นที่ของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

การปรากฏของระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์และระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะปรากฏในพื้นที่ต่างกันอย่างเด่นชัด ดังนี้

ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมแบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในพื้นที่ที่เก็บข้อมูลทางตอนบนของบริเวณที่เก็บข้อมูลเกือบทั้งหมด คือ อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว และอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมแบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏถัดลงมาทางใต้ของพื้นที่บริเวณที่พบระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ คือ ตั้งแต่อำเภอท่าแซะ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร อำเภอกระบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ดูตารางที่ 5.1)

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมไทยถิ่นกลางไทย-ถิ่นใต้ ตั้งแต่อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อยลงไปทางใต้ ที่อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ทางด้านชายฝั่งทะเลตะวันออก ปรากฏว่าอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร เป็นจุดใต้สุดที่ใช้ภาษาผสม แต่ทางด้านชายฝั่งทะเลตะวันตกพบว่าภาษาผสมยังคงปรากฏที่อำเภอกระบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง เห็นได้ว่าภาษาผสมปรากฏในพื้นที่ไกลลงไปทางใต้ทางชายฝั่งทะเลตะวันตกในจังหวัดระนองมากกว่าทางชายฝั่งทะเลตะวันออกในจังหวัดชุมพร ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าในอดีตการคมนาคมสายหลักจะมุ่งตรงไปที่จังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญ และเส้นทางถนนดังกล่าวได้ตัดผ่านจากอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ผ่านอำเภอกระบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง มุ่งตรงไปถึงจังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ตในที่สุด แต่การตัดถนนสายหลักใหม่เพิ่มเติมจากอำเภอเมือง จังหวัดชุมพรไปทางอำเภอสวี และต่อไปจนถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพิ่งมีมาได้ประมาณ 20 ปีเท่านั้น

การคมนาคมที่สะดวกมากขึ้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการแปรของภาษาในพื้นที่ที่ถนนสายหลักตัดผ่าน ดังนั้น ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้อยู่ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพรในปัจจุบัน อาจมีการแปรเกิดขึ้นในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย และเป็นไปได้ว่ากลุ่มผู้ออกภาษาในอนาคตของอำเภอสวีจะเปลี่ยนมาใช้ภาษาผสมมากขึ้น

ตารางที่ 5.1 การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมในพื้นที่เก็บข้อมูล

ลำดับ	อำเภอ / จังหวัด	ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ใต้	
		4 ว.	5 ว.
1	บางสะพาน / ประจวบคีรีขันธ์	5	3
2	บางสะพานน้อย / ประจวบคีรีขันธ์	10	0
3	ปะทิว / ชุมพร	9	1
4	ท่าแซะ / ชุมพร	4	6
5	กระบุรี / ระนอง	2	8
6	เมือง / ชุมพร	0	10
7	เมือง / ระนอง	0	10

ผลของงานวิจัยนี้คล้ายคลึงกับผลของงานวิจัยวรรณยุกต์ในอดีต กล่าวคือ ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ในงานวิจัยนี้มีการแยกเสียงรวมเสียงที่ใกล้เคียงกับ ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ กลุ่มที่ 5 ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของเกศมณี (เกศมณี, 2526) ส่วนรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์นั้น มีการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์เหมือนกับระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ กลุ่มที่ 8-12 ในอำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ของเกศมณี (เกศมณี, 2526) และภาษาชุมพรของบราวน์ (Brown, 1965)

5.1.2.2 การแปรตามกลุ่มอายุของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

ในภาษาผสม พบว่าผู้บอกภาษามีแนวโน้มที่จะใช้ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มากกว่าระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ คือ ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง กลุ่มผู้พูดอายุน้อยบางคนหันมาใช้ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้งที่กลุ่มผู้พูดอายุมากยังคงใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

อย่างไรก็ดี ปรากฏการณ์ดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนจากผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาที่ใช้ภาษาผสมทั้งระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์โดยทั่วไป กล่าวได้ว่า ในส่วนของภาษาผสม ไม่พบการแปรตามรุ่นอายุ (ดูตารางที่ 5.2)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.2 การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมในพื้นที่เก็บข้อมูลและตามรุ่นอายุ

ลำดับ	อำเภอ / จังหวัด	กลุ่ม	ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ใต้	
			4 ว.	5 ว.
1	บางสะพาน / ประจวบคีรีขันธ์	ผู้ใหญ่	2	3
		เด็ก	3	-
2	บางสะพานน้อย / ประจวบคีรีขันธ์	ผู้ใหญ่	5	-
		เด็ก	5	-
3	ปะทิว / ชุมพร	ผู้ใหญ่	5	-
		เด็ก	4	1
4	ท่าแซะ / ชุมพร	ผู้ใหญ่	3	2
		เด็ก	1	4
5	กระบุรี / ระนอง	ผู้ใหญ่	0	5
		เด็ก	2	3
6	เมือง / ชุมพร	ผู้ใหญ่	0	5
		เด็ก	0	5
7	เมือง / ระนอง	ผู้ใหญ่	0	2
		เด็ก	0	5

5.2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับการแปรตามกลุ่มอายุ

5.2.1 หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางจากผลการวัดค่าทางกลศาสตร์ที่พบในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษา ทั้งระบบระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

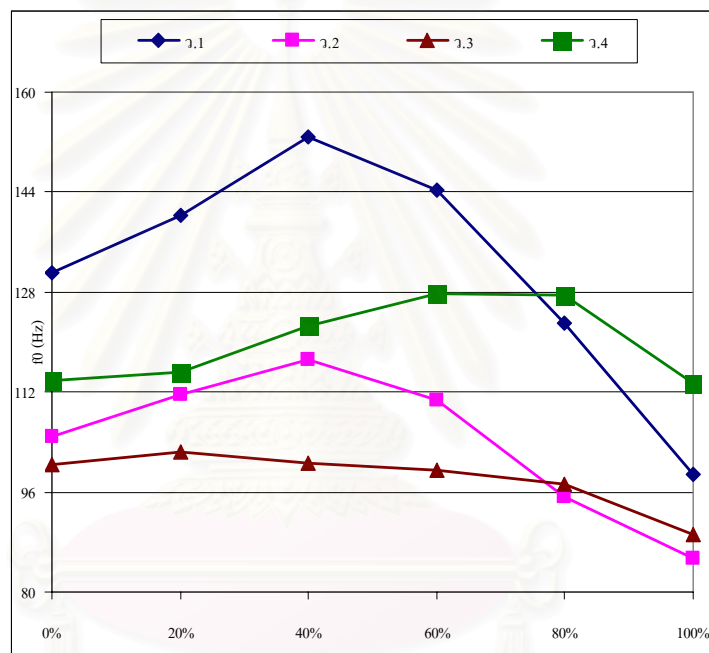
ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ มี 2 ระบบย่อย คือ ระบบย่อยที่ 1 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 แบบ สูง-ขึ้น-ตก ส่วนระบบย่อยที่ 2 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 แบบ กลาง-ขึ้น-ตก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระบบย่อยที่ 1 (ดูภาพที่ 5.5)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	สูง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ชา ช่า ป่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา คา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	ต่ำ-ระดับ-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	กลาง-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค่า ผ่า ป่า”

ภาพที่ 5.5 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 1

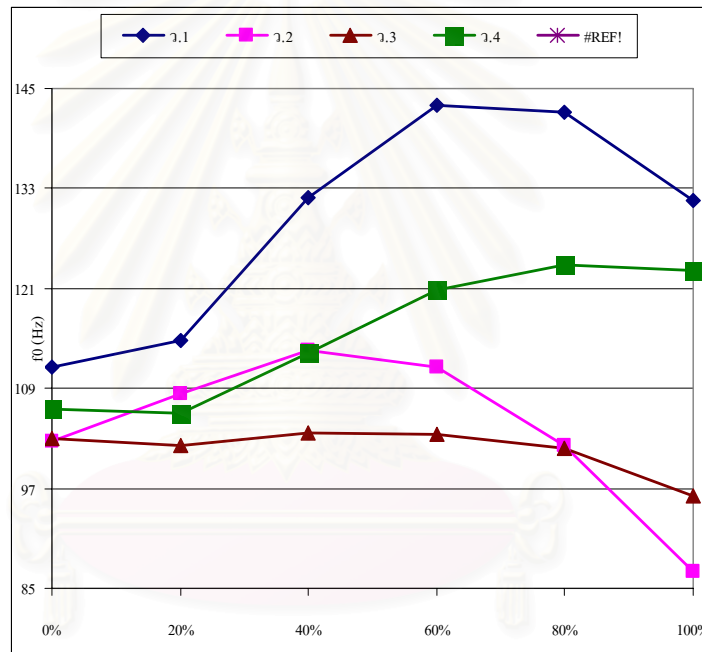
แบบ ว. 1 สูง ขึ้น ตก

(ผู้บอกภาษาจากกลุ่มผู้พูดอายุมาก 1 คน ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระบบย่อยที่ 2 (ดูภาพที่ 5.6)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	กลาง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ชา ช่า ป่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา คา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	ต่ำ-ระดับ-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	กลาง-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค่า ผ่า ป่า”

ภาพที่ 5.6 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 2
แบบ ว. 1 กลาง ขึ้น ตก

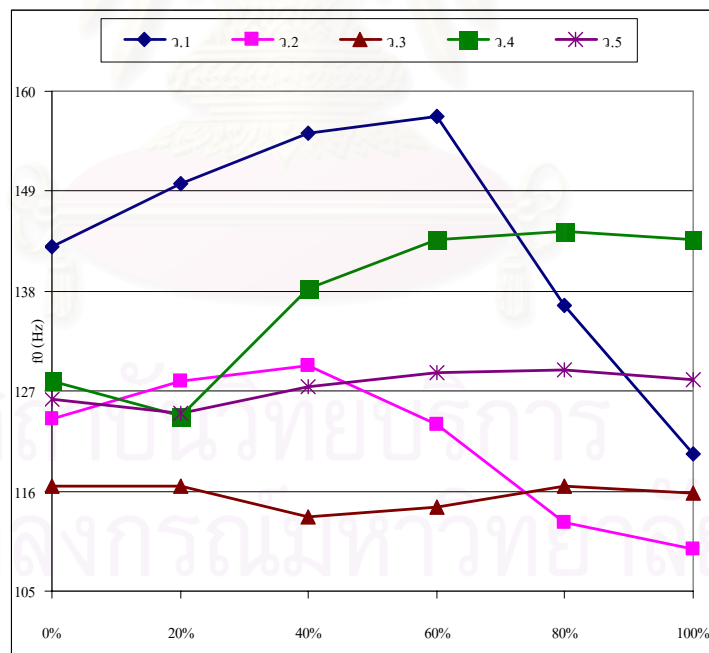
(ผู้บอกภาษาจากกลุ่มผู้พูดอายุมาก 1 คน ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผสม มี 2 ระบบย่อย คือ ระบบย่อยที่ 1 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 แบบ กลาง-ระดับ ส่วนระบบย่อยที่ 2 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบ ต่ำ-ตก-ขึ้น ในระบบย่อยที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 และมีระดับเสียงที่ต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ในระบบย่อยที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีสัทลักษณะที่แตกต่างกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 โดยสิ้นเชิง

ระบบย่อยที่ 1 (ดูภาพที่ 5.7)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	สูง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ขา ข่า ป่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา คา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	ต่ำ-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	กลาง-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ผ้า ป้า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	กลาง-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค่า”

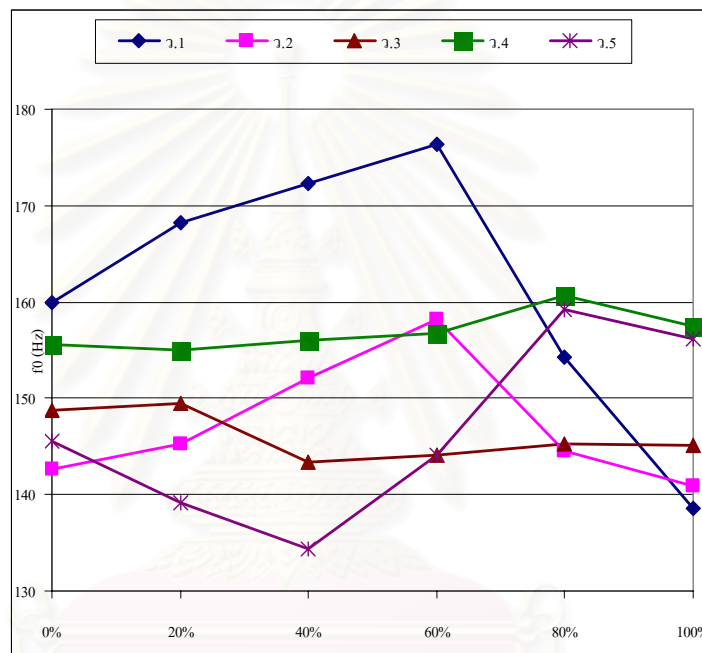

ภาพที่ 5.7 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 1
แบบ ว. 5 ต่ำกว่า ว. 4 หนึ่งขั้น

(ผู้บอกภาษาจากกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 1 คน ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร)

ระบบย่อยที่ 2 (รูปภาพที่ 5.8)

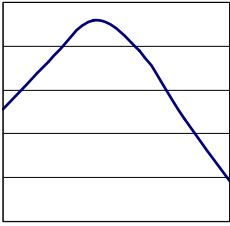
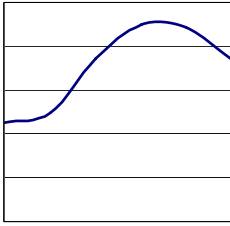
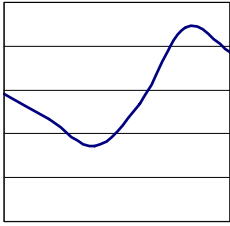
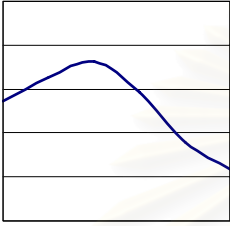
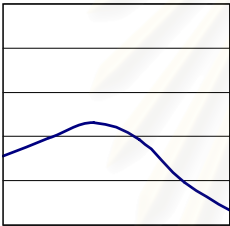
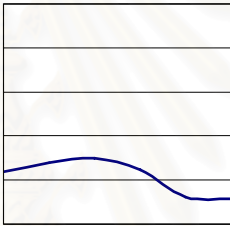
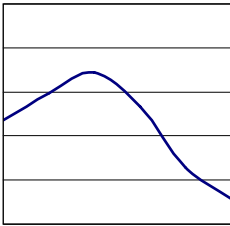
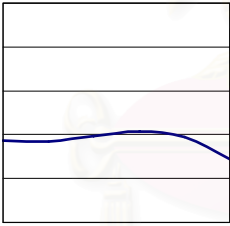
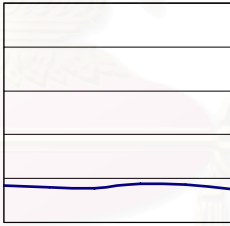
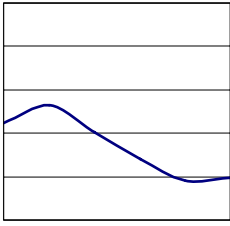
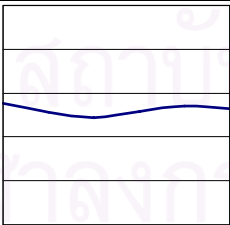
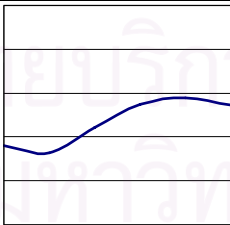
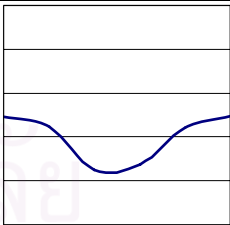
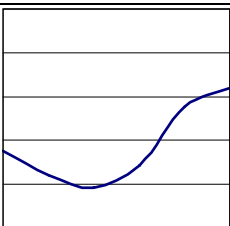
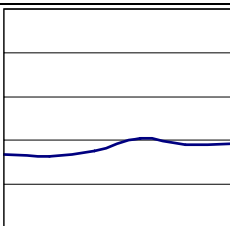
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	สูง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ชา ช่า ป่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา คา”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	ต่ำ-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	กลาง-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ผ้า ป้า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	ต่ำ-ตก-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”

ภาพที่ 5.8 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 2 แบบ ว. 5 แบบ ต่ำ-ตก-ขึ้น

(ผู้บอกภาษาจากกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 1 คน ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร)

ในภาพที่ 5.5 ถึง 5.8 ผู้วิจัยได้นำสัทลักษณะที่มีอัตราการปรากฏสูงสุดในแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้ ในการวิเคราะห์สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผสมพบว่า หน่วยเสียงวรรณยุกต์มักมีสัทลักษณะมากกว่า 1 สัทลักษณะ ดังแสดงไว้ในภาพที่ 5.9

	สัญลักษณ์ที่ 1	สัญลักษณ์ที่ 2	สัญลักษณ์ที่ 3
จ. 1	 352	 354	 425
จ. 1 หน่วย เสียงย่อย พิเศษ	 342 ที่อำเภอปะทิว		
จ. 2	 231	 221	 342
จ.3	 22	 11	 32
จ.4	 33	 233	 323
จ.5	 213	 223	

ภาพที่ 5.9 หน่วยเสียงและสัญลักษณ์ของระบบวรรณยุกต์ภาษาผสม

5.2.2 การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยและการแปรตามกลุ่มอายุ

5.2.2.1 การปรากฏของหน่วยเสียงย่อย

จากผลการวิเคราะห์ศัพท์ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผสมข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดให้ศัพท์ลักษณะที่วิเคราะห์มาได้เป็นหน่วยเสียงย่อยของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ผู้บอกภาษาที่พูดภาษาผสมทั้งหมด 65 คน ในอำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ในอำเภอกระบือ และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีผู้บอกภาษา 31 คนใช้ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และ ผู้บอกภาษา 34 คนใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีศัพท์ลักษณะของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยที่สามารถนำเสนอร่วมกันในระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ได้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มี 3 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 352 มีผู้บอกภาษาใช้ 52 คน

หน่วยเสียงย่อย 354 มีผู้บอกภาษาใช้ 5 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 435 มีผู้บอกภาษาใช้ 4 คน

ทั้งนี้ผู้พูดภาษาผสมระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะใช้ศัพท์ลักษณะหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 352 เท่านั้น ส่วนในผู้บอกภาษาระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ใช้ทุกหน่วยเสียงย่อย

นอกจากนี้ มีผู้บอกภาษาเพียง 2 คน ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรเท่านั้นที่ใช้ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบพิเศษ กล่าวคือ ผู้บอกภาษาใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 352 ซึ่งเป็นของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ที่ปรากฏในคำว่า “ขา กับ ข่า” ตามปกติในระบบของภาษาผสม แต่จะใช้หน่วยเสียงย่อยพิเศษในคำว่า “ป่า” ทำให้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษา 2 คนนี้มี 2 หน่วยเสียงย่อย

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มี 3 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 231 มีผู้บอกภาษาใช้ 54 คน

หน่วยเสียงย่อย 221 มีผู้บอกภาษาใช้ 7 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 342 มีผู้บอกภาษาใช้ 4 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มี 3 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 22 มีผู้บอกภาษาใช้ 40 คน

หน่วยเสียงย่อย 11 มีผู้บอกภาษาใช้ 14 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 32 มีผู้บอกภาษาใช้ 11 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มี 3 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 33 มีผู้บอกภาษาใช้ 38 คน

หน่วยเสียงย่อย 233 มีผู้บอกภาษาใช้ 20 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 323 มีผู้บอกภาษาใช้ 20 คน

ทั้งนี้ผู้บอกภาษาในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แบบย่อยที่ 2 ใช้เฉพาะหน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 233 เท่านั้น

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 213 มีผู้บอกภาษาใช้ 19 คน

หน่วยเสียงย่อย 223 มีผู้บอกภาษาใช้ 15 คน

ในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ทั้ง 2 หน่วยเสียงย่อยยังปรากฏในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบสับหลัก กล่าวคือ หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 213 ปรากฏร่วมกับระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบย่อยที่ 2 เท่านั้น แต่หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 223 จะปรากฏร่วมกับระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบย่อยที่ 1

5.2.2.2 หน่วยเสียงย่อยกับการแปรตามกลุ่มอายุ

ผู้บอกภาษาที่พูดภาษาผสมระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จำนวนทั้งหมด 65 คน มีกลุ่มผู้พูดอายุมาก 32 คน และกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 33 คน ใช้หน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยดังนี้ (ดูตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 จำนวนผู้บอภาษาและการปรากฏของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในภาษามผสมตามกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย

ระบบ วรรณยุกต์	ช่องที่ ปรากฏใน กล่อง วรรณยุกต์	จำนวนผู้บอภาษา								
		รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย
วรรณยุกต์ที่ 1		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			หน่วยเสียงย่อยที่ 3		
		[352]			[354]			[425]		
4 ว.	A1+B123	22	13	9	5	2	3	4	0	4
5 ว.	A1+B123	34	17	17	0	0	0	0	0	0
รวม		56	30	26	5	2	3	4	0	4
วรรณยุกต์ที่ 2		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			หน่วยเสียงย่อยที่ 3		
		[231]			[221]			[342]		
4 ว.	A234	25	14	11	4	0	4	2	1	1
5 ว.	A235	29	15	14	3	0	3	2	2	0
รวม		54	29	25	7	0	7	4	3	1
วรรณยุกต์ที่ 3		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			หน่วยเสียงย่อยที่ 3		
		[22]			[11]			[32]		
4 ว.	B4+C123	19	9	10	7	5	2	5	1	4
5 ว.	C123	21	10	11	7	3	4	6	4	2
รวม		40	19	21	14	8	6	11	5	6
วรรณยุกต์ที่ 4		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			หน่วยเสียงย่อยที่ 3		
		[33]			[233]			[323]		
4 ว.	C4	20	8	12	8	7	1	3	0	3
5 ว. (แบบ)	C4	12	4	8	3	3	0	0	0	0
5 ว. (แบบ)	C4	0	0	0	19	10	9	0	0	0
รวม		32	12	20	30	20	10	3	0	3

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

ระบบ วรรณยุกต์	ช่องที่ ปรากฏใน กล่อง วรรณยุกต์	จำนวนผู้บอกภาษา								
		รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย
วรรณยุกต์ที่ 5		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2			-		
		[213]			[223]			-		
5 ว. (แบบ	B4	-	-	-	15	7	8	-	-	-
5 ว. (แบบ	B4	19	10	9	-	-	-	-	-	-
รวม		34	17	17	15	7	8	-	-	-

ในภาษามผสมนี้ ตัวแปรอายุมีบทบาทน้อยต่อการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ เพราะกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อยใช้สัทลักษณะของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยปะปนกัน และหน่วยเสียงย่อยที่ 1 ของทุกวรรณยุกต์มีสัทลักษณะเหมือนกับภาษาไทยถิ่นใต้

แต่ในบางหน่วยเสียงที่ปรากฏในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยเท่านั้น เช่น หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 354 และหน่วยเสียงย่อยที่ 3 คือเสียง 425 ซึ่งหน่วยเสียงย่อยที่ 2 มีสัทลักษณะเหมือนภาษาไทยถิ่นใต้ แต่หน่วยเสียงย่อยที่ 3 มีสัทลักษณะเหมือนภาษาไทยถิ่นกลาง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 221 ที่มีสัทลักษณะเหมือนภาษาไทยถิ่นกลางถึงแม้ว่าหน่วยเสียงย่อยที่พบเฉพาะในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยจะปรากฏเฉพาะในหน่วยเสียงย่อยที่ 2 หรือที่ 3 ก็ตาม แต่สิ่งเหล่านี้ทำให้ทราบแนวโน้มว่าหน่วยเสียงย่อยใดจะเป็นที่นิยมและมีโอกาสเป็นหน่วยเสียงย่อยที่ใช้มากที่สุดในอนาคต

นอกจากนี้ ในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 33 ปรากฏในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยมากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุมาก แต่หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 233 ปรากฏในกลุ่มผู้พูดอายุมากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุน้อย อีกทั้ง ผู้บอกภาษาซึ่งใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 233 นี้ สำหรับวรรณยุกต์ที่ 4 ส่วนหน่วยเสียงย่อยที่ 3 คือเสียง 323 ปรากฏเฉพาะในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยเท่านั้น

5.3 สรุป

ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมที่พบในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 2 แบบ คือ ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มาจากการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 กับช่อง C123 เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วยเสียง โดยระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในพื้นที่ทางตอนบนของบริเวณที่เก็บข้อมูล คือ ตั้งแต่อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว และอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ส่วนระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏถดลงมาทางใต้มากขึ้น คือ ตั้งแต่อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร อำเภอกระบือ และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งการปรากฏของระบบวรรณยุกต์ดังกล่าวสามารถแบ่งพื้นที่ได้อย่างชัดเจน แต่ในด้านตัวแปรอายุไม่สามารถสรุปได้เด่นชัดเช่นเดียวกับตัวแปรด้านพื้นที่ เนื่องจากกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ปะปนกัน อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมมีแนวโน้มเลื่อนลงไปได้มากขึ้นจากการที่ผู้บอกภาษากลุ่มผู้พูดอายุมากในอำเภอเมืองจังหวัดระนองใช้ภาษาผสมจำนวน 2 คน แต่ในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้ภาษาผสมทั้งหมด ดังนั้น เมื่อผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อยในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง กลายเป็นกลุ่มผู้พูดอายุมากที่ใช้ภาษาผสมทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นอำเภอถดลงไปทางใต้มากขึ้น จะได้รับอิทธิพลของภาษาผสม และนำระบบภาษาผสมมาใช้แทนที่ภาษาไทยถิ่นใต้ก็เป็นได้ ทำให้ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมมีแนวโน้มที่จะขยายพื้นที่ลงไปทางใต้มากขึ้น

บทที่ 6

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ในบทที่ 4 และ 5 ที่ผ่านมา ระบบวรรณยุกต์ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไป คือ ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ และประเด็นที่จะเสนอจึงประกอบด้วยประเด็นเดียวกัน คือ รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ การแปรของรูปแบบดังกล่าวตามพื้นที่และตามกลุ่มอายุ หน่วยเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์

6.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์กับการแปรตามพื้นที่และกลุ่มอายุ

6.1.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์

ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้มีรูปแบบร่วมของการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ดังแสดงไว้ในภาพที่ 6.1 ในภาพนี้ผู้วิจัยนำระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้ด้วยกัน เหตุที่ทำเช่นนั้นได้เป็นเพราะทั้ง 2 ระบบมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนกัน ยกเว้นที่ช่อง A4 ซึ่งแยกเป็นอีกหนึ่งหน่วยเสียงในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ เช่นเดียวกับกับภาษาไทยถิ่นกลาง

	A	B	C
1	ว. 1		
2			ว. 4
3	ว. 2		
4	ว. 6	ว. 3	ว. 5

ภาพที่ 6.1 ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้

จากภาพที่ 6.1 แสดงรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้มีระบบวรรณยุกต์ 2 ระบบย่อย คือ ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 6.2)

	A	B	C		A	B	C
1	จ. 1			1	จ. 1		
2			จ. 4	2			จ. 4
3	จ. 2			3	จ. 2		
4		จ. 3	จ. 5	4	จ. 6	จ. 3	จ. 5

ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 วรรณยุกต์ (๓/5๖)

ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 6 วรรณยุกต์ (๓/6๖)

ภาพที่ 6.2 ระบบวรรณยุกต์ 5 และ 6 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้

สดมภ์ A

วรรณยุกต์ในสดมภ์ A มีการแยกเสียง 2 แบบ คือ ระหว่างช่อง A1 กับ ช่อง A234 เป็นแบบ [A1] - [A234] หรือ ระหว่าง ช่อง A1 กับ ช่อง A23 และกับช่อง A4 เป็นแบบ [A1] - [A23] - [4]

สดมภ์ B

วรรณยุกต์ในสดมภ์ B มีการแยกเสียง ระหว่างช่อง B1 กับช่อง B23 และกับช่อง B4 เป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [B1] - [B23]-[B4]

ระหว่างสดมภ์ A กับสดมภ์ B

ในภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในงานวิจัยนี้มีการรวมเสียงระหว่างวรรณยุกต์ในสดมภ์ A กับสดมภ์ B มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ ระหว่างช่อง A1 กับช่อง B1 ทำให้มีการรวมเสียงแบบ [A1]+[B1] และมีการรวมเสียงระหว่างช่อง A23 กับ B23 (หรือระหว่างช่อง A234 กับ B23) เป็นแบบ [A23+B23] (หรือ [A234+B23]) แต่มีการแยกเสียงระหว่าง A4 กับ B4 เป็นแบบ [A4]-[B4] ซึ่งการแยกเสียงรวมเสียงดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นของภาษาไทยถิ่นใต้

สดมภ์ C

วรรณยุกต์ในสดมภ์ C มีการแยกเสียงระหว่างช่อง C123 กับ ช่อง C4 เป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้มีการแยกเสียงแบบ [C123] – [C4] (เหมือนภาษาไทยถิ่นกลาง)

ระหว่างสดมภ์ B กับสดมภ์ C

ในภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในในงานวิจัยนี้ไม่มีการรวมเสียงระหว่างวรรณยุกต์ในสดมภ์ B กับ สดมภ์ C แต่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง B1 กับ B23 กับ C123 เป็นแบบ [B1]-[B23]-[C123] และแยกเสียงวรรณยุกต์ ระหว่าง B4 กับ C4 เป็นแบบ [B4]-[C4]

6.1.1.1 ความแตกต่างที่ชัดเจนของระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ ในรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

ความแตกต่างของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้มีความแตกต่างที่ การแยกเสียงรวมเสียงในสดมภ์ A และ B เป็นหลัก กล่าวคือ

ระหว่างสดมภ์ A และ สดมภ์ B

วรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 แยกเป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์กันในภาษาไทยถิ่นกลาง แต่วรรณยุกต์ที่ปรากฏใน 2 ช่องดังกล่าวรวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันในภาษาไทยถิ่นใต้ และวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 แยกเป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์กันในภาษาไทยถิ่นกลาง แต่รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันอีกในภาษาไทยถิ่นใต้

ระหว่างสดมภ์ B และ สดมภ์ C

ส่วนการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในสดมภ์ B วรรณยุกต์ช่อง B4 สดมภ์ C วรรณยุกต์ช่อง C123 และ จะรวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันในภาษาไทยถิ่นกลาง ซึ่งไม่พบการรวมหน่วยเสียงวรรณยุกต์ดังกล่าวในภาษาไทยถิ่นใต้ในผลการวิจัยนี้ แต่จากงานวิจัยในอดีตพบว่าการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์เช่นนี้ สามารถพบเมื่อเดินทางลงไปทางใต้มากขึ้น ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือระบบวรรณยุกต์ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ กิ่งอำเภอดอนสัก เกาะสมุย กิ่งอำเภอนั้นในงานวิจัยของธีระพันธ์ และคณะ 2521 และระบบวรรณยุกต์ภาษาสมุยของ Brown 1965 และ Diller 1976 (ระบบวรรณยุกต์กลุ่ม B)

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ การแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ที่ปรากฏในสดมภ์ A ช่อง A4 เป็นลักษณะร่วมระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ ที่ทำให้ระบบวรรณยุกต์ของทั้ง 2 ภาษา แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หรือ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

6.1.1.2 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงภาษาไทยถิ่นมুমองใหม่

เมื่อนำการแยกเสียงรวมเสียงของภาษาผสม กับภาษาไทยถิ่นใต้มารวมกัน สามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการผสมมี 2 แนวทาง คือ

แนวทางแรก ภาษาไทยถิ่นกลางที่มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้เข้ามาปน จัดได้ว่าเป็นรูปแบบภาษาผสมกลาง-ใต้ (ดูภาพที่ 5.1 และ 5.2) กล่าวคือ ภาษาผสมระบบนี้มีเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B234 แยกเป็นคนละหน่วยเสียง แต่ลักษณะความเป็นไต้ที่เข้ามา มีอิทธิพลต่อระบบภาษาผสมนี้ คือ วรรณยุกต์ช่อง A1 รวมกับช่อง B1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันซึ่งเป็นรูปแบบของภาษาไทยถิ่นใต้อย่างแท้จริง แต่ในระบบของภาษาผสม คือ วรรณยุกต์ช่อง A1 และ B123 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน

แนวทางที่สอง ภาษาไทยถิ่นใต้ที่มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของภาษาไทยถิ่นกลางเข้ามาปน จัดได้ว่าเป็นรูปแบบภาษาผสมใต้-กลาง (ดูภาพที่ 6.1 และ 6.2 ระบบ 5 ว.) กล่าวคือ ภาษาผสมระบบนี้มีเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 รวมกับ B1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน อีกทั้งวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน แต่ลักษณะความเป็นกลางที่เข้ามามีอิทธิพลต่อระบบภาษาผสมแบบที่ 2 นี้ คือ A123 และ และ A4 ซึ่งเป็นรูปแบบของภาษาไทยถิ่นกลางอย่างแท้จริง แต่ในระบบภาษาผสมแนวทางนี้ คือ A23 รวมกับ A4 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน

ดังนั้นลักษณะการผสมในมুমองนี้มีการผสมมีหลายลักษณะขึ้นอยู่กับรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงได้รับอิทธิพลมาจากภาษาไทยถิ่นใด

6.1.2 การแปรของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงตามพื้นที่ และตามกลุ่มอายุ

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้มาพิจารณาตามปัจจัยเรื่องพื้นที่และกลุ่มอายุ เพื่อเปรียบเทียบว่า ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในพื้นที่บริเวณใด และกลุ่มอายุใดบ้าง และมีระบบวรรณยุกต์ใดบ้างที่ปรากฏเฉพาะบางพื้นที่ และเฉพาะบางกลุ่มอายุ

6.1.2.1 การแปรตามพื้นที่ของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ยังคงปรากฏทั่วไปใน 8 อำเภอ พื้นที่ตั้งแต่อำเภอสวี ถึงอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และตั้งแต่อำเภอละอุ่น ถึงอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง ผู้บอกภาษาใช้ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปะปนกัน มีเพียงอำเภอสวีจังหวัดชุมพร และ

อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองเท่านั้นที่ผู้บอกภาษาทุกคนใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้ความแตกต่างของพื้นที่ที่ไม่มีผลมากนักต่อจำนวนหน่วยเสียงและระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ (ดูตารางที่ 6.1)

ตารางที่ 6.1 การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ในพื้นที่เก็บข้อมูล

ลำดับ	อำเภอ / จังหวัด	ภาษาไทยถิ่นใต้	
		5 ว.	6 ว.
1	เมือง / จังหวัดระนอง	3	-
2	สวี / จังหวัดชุมพร	10	-
3	ทุ่งตะโก / จังหวัดชุมพร	6	4
4	หลังสวน / จังหวัดชุมพร	5	5
5	พะโต๊ะ / จังหวัดชุมพร	7	3
6	ละแม / จังหวัดชุมพร	5	5
7	ละอุ่น / จังหวัดระนอง	5	5
8	กะเปอร์ / จังหวัดระนอง	10	-

ผลของงานวิจัยนี้คล้ายคลึงกับผลของงานวิจัยวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ในอดีต กล่าวคือระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้มีการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนกับภาษาระนอง (Brown, 1965) กลุ่ม A ภาษาชุมพร สุราษฎร์ และระนอง (Diller, 1976) ส่วนระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

มีการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนกับภาษาภาษาไชยา หลังสวน สวี ตะกั่วป่า ภูเก็ต¹ (Brown, 1965 และ ประสาสน์, 2530) ภาษาระนอง (ชัยณรงค์, 2531) ภาษาพังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง สตูล พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส (Diller, 1976 และเจริญขวัญ, 2524) ภาษากิ่งอำเภอตาขุน พนม พระแสง กิ่งอำเภอเวียงสระ นาสาร (ธีระพันธ์ และคณะ, 2521)

6.1.2.2 การแปรตามกลุ่มอายุของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง

สำหรับการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้บอกภาษาทั้งกลุ่มผู้พูดอายุมาก และกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปะปนกันทั้ง 2 ระบบ ในอำเภอทุ่งตะโก หลังสวน พระโต๊ะ ละแม ยกเว้นในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอพระโต๊ะ ทั้งหมด 5 คน ส่วนที่อำเภอละแม 4 คน ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูตารางที่ 6.2)

อย่างไรก็ดี ในอำเภอละอุ่นซึ่งเป็นอำเภอปิด และไม่มีถนนสายหลักตัดผ่าน พบว่ากลุ่มผู้พูดอายุมากยังเก็บลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ คือ ผู้บอกภาษาทั้งหมดในกลุ่มผู้พูดอายุมากใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่านั้น ในทางตรงกันข้ามกลุ่มผู้พูดอายุน้อยทั้งหมดจะใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จึงอาจกล่าวได้ว่าระบบดั้งเดิมของภาษาไทยถิ่นใต้น่าจะเป็นระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และระบบใหม่น่าจะเป็นระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้ข้อมูลจากอำเภอนี้สนับสนุนเรื่องการแปรตามรุ่นอายุในภาษาไทยถิ่นใต้ระดับหนึ่ง

ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดในจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง ได้แสดงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่เช่นเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มผู้พูดอายุมากบางคนในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอพระโต๊ะ และอำเภอละแม จังหวัดชุมพรใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยที่พูดภาษาไทยถิ่นใต้ส่วนใหญ่ในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอละแม และบางคนในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และกลุ่มผู้พูดอายุน้อยทุกคนในอำเภอสวี อำเภอพระโต๊ะ จังหวัดชุมพร อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

¹ ต่างกันตรงพยางค์ตาย

ตารางที่ 6.2 การปรากฏของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ในพื้นที่เก็บข้อมูลและตามรุ่นอายุ

ลำดับ	อำเภอ / จังหวัด	กลุ่ม	ภาษาไทยถิ่นใต้	
			5 ว.	6 ว.
1	เมือง / จังหวัดระนอง	ผู้ใหญ่	3	-
		เด็ก	-	-
2	สวี / จังหวัดชุมพร	ผู้ใหญ่	5	-
		เด็ก	5	-
3	ทุ่งตะโก / จังหวัดชุมพร	ผู้ใหญ่	3	2
		เด็ก	3	2
4	หลังสวน / จังหวัดชุมพร	ผู้ใหญ่	3	2
		เด็ก	2	3
5	พะโต๊ะ / จังหวัดชุมพร	ผู้ใหญ่	2	3
		เด็ก	5	-
6	ละแม / จังหวัดชุมพร	ผู้ใหญ่	1	4
		เด็ก	4	1
7	ละอุ่น / จังหวัดระนอง	ผู้ใหญ่	-	5
		เด็ก	5	-
8	กะเปอร์ / จังหวัดระนอง	เด็ก	5	-
		ผู้ใหญ่	5	-

สัดส่วนการปรากฏของภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อย เป็นสัดส่วนที่มากกว่าระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ จึงคาดว่าทั้งกลุ่มผู้พูดทั้งอายุมาก และกลุ่มผู้พูดอายุน้อยที่ยังคงใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะเปลี่ยนไปใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอนาคต

นอกจากนี้ผู้บอกภาษาทุกคนที่อำเภอสวีและที่อำเภอเกาะเปอร ทั้งกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อยก็ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ จึงเป็นไปได้ว่าผู้บอกภาษาได้เปลี่ยนไปใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แล้วทั้งหมด และยืนยันแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นใต้ในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาได้ว่าภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะแทนที่ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ดังที่ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตไว้ข้างต้น

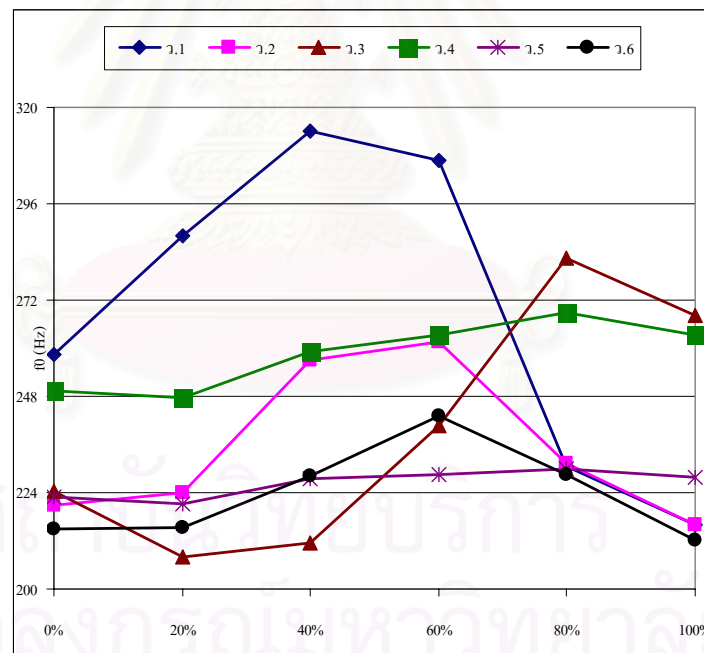
6.2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กับการแปรตามกลุ่มอายุ

6.2.1 หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์หน่วยเสียงและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จากผลการวัดค่าทางกลศาสตร์ ที่พบในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษา ทั้งระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 6.3)

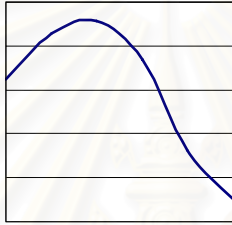
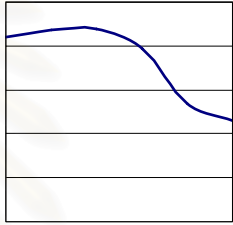
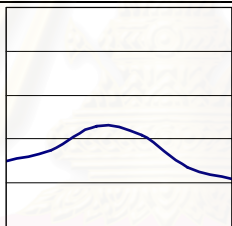
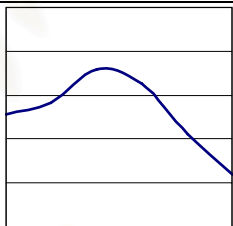
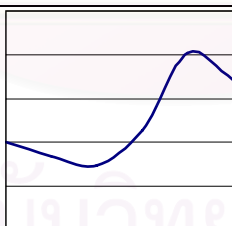
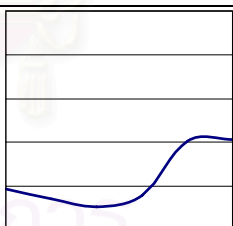
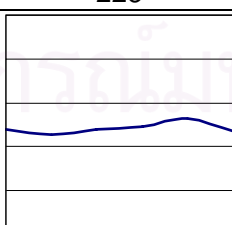
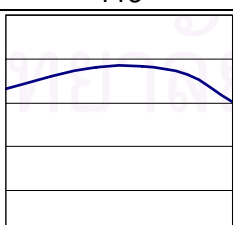
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	สูง-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ชา ช่า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา ป่า คา” ในระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และ ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “กา ป่า” ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	ต่ำ-ขึ้น	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	กลาง-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ผ้า ป้า”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	ต่ำ-ระดับ	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “ค้ำ”
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6	ต่ำ-ขึ้น-ตก	ปรากฏในคำชุดเทียบเสียงคล้าย “คา” ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

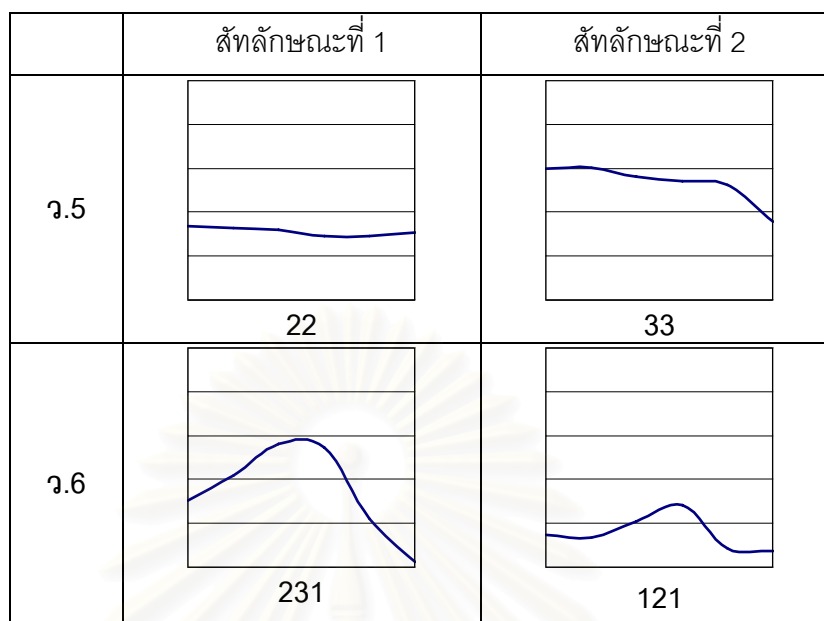
ภาพที่ 6.3 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (ใช้ตัวแทนจากผู้บอกภาษาจากกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 1 คน ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร)

ถึงแม้ว่าจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในระบบภาษาไทยถิ่นใต้เท่ากับกับระบบภาษาไทยถิ่นกลาง คือ ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่สัทลักษณะของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยของวรรณยุกต์ในระบบภาษาไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นกลางแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

ในภาพที่ 6.3 ผู้วิจัยได้นำสัทลักษณะที่มีอัตราการปรากฏสูงสุดในแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้ ในการวิเคราะห์สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางพบว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์มักมีสัทลักษณะมากกว่า 1 สัทลักษณะ ดังแสดงไว้ในภาพที่ 6.4

	สัทลักษณะที่ 1	สัทลักษณะที่ 2
ว. 1	 451	 453
ว. 2	 232	 342
ว. 3	 223	 113
ว. 4	 33	 44

ภาพที่ 6.4 หน่วยเสียงและสัทลักษณะของระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้

ภาพที่ 6.4 (ต่อ)

6.2.2 การปรากฏของหน่วยเสียงย่อยและการแปรตามกลุ่มอายุ

6.2.2.1 การปรากฏของหน่วยเสียงย่อย

จากผลการวิเคราะห์สัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดให้สัญลักษณ์ที่วิเคราะห์หามาได้เป็นหน่วยเสียงย่อยของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ผู้บอกภาษาที่พูดภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งหมด 73 คน ในอำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอพะโต๊ะ และอำเภอละแม ในจังหวัดชุมพร และอำเภอเมือง อำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง มีผู้บอกภาษา 51 คนใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และผู้บอกภาษา 22 คนใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยที่เหมือนกันและสามารถนำสัญลักษณ์ดังกล่าวในระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มาแสดงภาพรวมกันได้ (ดูภาพที่ 6.4)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 451 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 58 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 453 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 15 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 232 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 42 คน และ

หน่วยเสียงย่อย 342 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 31 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 223 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 47 คน และ
หน่วยเสียงย่อย 113 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 26 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 33 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 42 คน และ
หน่วยเสียงย่อย 44 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 31 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 22 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 49 คน และ
หน่วยเสียงย่อย 33 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 24 คน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มี 2 หน่วยเสียงย่อย คือ

หน่วยเสียงย่อย 231 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 12 คน และ
หน่วยเสียงย่อย 121 ออกเสียงโดยผู้บอกภาษา 10 คน

โดยที่วรรณยุกต์ที่ 6 หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 231 ปรากฏร่วมกับ วรรณยุกต์ที่ 2 หน่วยเสียงย่อยที่ 2 เท่านั้น และเกิดการแจกแจงแบบสับหลักเช่นกัน คือ วรรณยุกต์ที่ 6 หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 121 ปรากฏร่วมกับวรรณยุกต์ที่ 2 หน่วยเสียงย่อยที่ 1 เท่านั้น ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

6.2.2.2 หน่วยเสียงย่อยกับการแปรตามกลุ่มอายุ

ผู้บอกภาษาที่พูดภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมด 73 คน มีกลุ่มผู้พูดอายุมาก 38 คน และกลุ่มผู้พูดอายุน้อย 35 คน ใช้หน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยดังนี้ (ดูตารางที่ 6.5)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6.3 จำนวนผู้บอกภาษาและการปรากฏของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในภาษาไทยถิ่นใต้ ตามกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย

ระบบ วรรณยุกต์	ช่องที่ ปรากฏใน กล่อง วรรณยุกต์	จำนวนผู้บอกภาษา					
		รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุมาก	อายุน้อย
วรรณยุกต์ที่ 1		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2		
		[451]			[453]		
5 ว.	A1+B1	38	20	18	14	4	10
6 ว.	A1+B1	20	15	5	2	1	1
รวม		58	35	23	16	5	11
วรรณยุกต์ที่ 2		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2		
		[232]			[342]		
5 ว.	A23+B234	32	8	24	19	14	5
6 ว.	A23+B23	10	7	3	12	9	3
รวม		42	15	27	31	23	8
วรรณยุกต์ที่ 3		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2		
		[223]			[113]		
5 ว.	B4	32	18	14	19	4	15
6 ว.	B4	15	10	5	7	6	1
รวม		47	28	19	26	8	16
วรรณยุกต์ที่ 4		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2		
		[33]			[44]		
5 ว.	C123	29	7	22	22	15	7
6 ว.	C123	13	8	5	9	8	1
รวม		42	15	27	31	23	8

ตารางที่ 6.3 (ต่อ)

ระบบ วรรณยุกต์	ช่องที่ ปรากฏใน กล่อง วรรณยุกต์	จำนวนผู้บอกภาษา					
		รวม	อายุ มาก	อายุ น้อย	รวม	อายุมาก	อายุน้อย
วรรณยุกต์ที่ 5		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2		
		[22]			[33]		
5 ว.	C4	34	10	24	17	12	5
6 ว.	C4	15	10	5	7	6	1
รวม		49	20	29	24	18	6
วรรณยุกต์ที่ 6		หน่วยเสียงย่อยที่ 1			หน่วยเสียงย่อยที่ 2		
		[121]			[231]		
6 ว.	A4	12	10	-	10	6	-
รวม	A4	12	10	-	10	6	-

ตารางที่ 6.3 แสดงว่ากลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อยโดยทั่วไปยังใช้สัญลักษณ์ของหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยในแต่ละวรรณยุกต์ปะปนกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบจำนวนการใช้หน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยตามกลุ่มอายุ พบว่าในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ที่ 3 และที่ 6 กลุ่มผู้พูดอายุมากใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 451 มากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในทางกลับกันกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 453 มากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุมาก ส่วนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ที่ 4 และที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมากใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 342 มากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุน้อย และในทางกลับกันกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 232 มากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุมาก

จากเหตุการณ์ดังกล่าว สรุปได้ว่าแนวโน้มการใช้สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ ในอนาคตมีรูปแบบดังนี้ คือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ที่ 3 และที่ 6 หน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 453 113 และ 121 จะมีจำนวนผู้ใช้มากขึ้นตามลำดับ และในหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ที่ 4 และที่ 5 หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 232 33 และ 22 จะยังคงมีจำนวนผู้ใช้มากที่สุดเหมือนเดิมในอนาคต เพราะผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อยส่วนมากใช้หน่วยเสียงย่อยนี้

6.3 สรุป

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 2 แบบ คือ ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มาจากการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง A4 ซึ่งปรากฏในคำว่า “คา” เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วยเสียงเช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นกลาง โดยผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใน 8 อำเภอใช้ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปะปนกัน ตั้งแต่อำเภอสวี ถึงอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และตั้งแต่อำเภอละอุ่น ถึงอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง มีเพียงอำเภอสวี จังหวัดชุมพร และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองเท่านั้นที่ผู้บอกภาษาทุกคนใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้ความแตกต่างของพื้นที่ไม่มีผลมากนักต่อจำนวนหน่วยเสียงและระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้

อย่างไรก็ดี ด้านตัวแปรอายุ พบว่ากลุ่มผู้พูดอายุมากบางคนในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอพะโต๊ะ และอำเภอละแม จังหวัดชุมพรใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และกลุ่มผู้พูดอายุมากทั้งหมด ในอำเภอละอุ่น ใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอละแม และบางคนในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และกลุ่มผู้พูดอายุน้อยทุกคนในอำเภอสวี อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ จึงคาดว่าทั้งกลุ่มผู้พูดทั้งอายุมาก และกลุ่มผู้พูดอายุน้อยในพื้นที่ศึกษาที่ ยังคงใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะเปลี่ยนไปใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอนาคต

บทที่ 7

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นในพื้นที่เขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อยและกำหนดแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาผสมไทยถิ่นใต้ทั้งในกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อย โดยใช้รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ในการจำแนกภาษาไทยถิ่นออกเป็นภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ศึกษาโดยใช้เขตการปกครองส่วนภูมิภาคในระดับอำเภอและกิ่งอำเภอจำนวนทั้งสิ้น 15 อำเภอ อำเภอละ 1 จุดเก็บข้อมูล ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่อำเภอทับสะแก ถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร ตั้งแต่อำเภอปะทิว จนถึงอำเภอละแม และทุกอำเภอในจังหวัดระนอง ตั้งแต่อำเภอกระบุรี จนถึงอำเภอกะเปอร์ และคัดเลือกหมู่บ้านจากงานวิจัยด้านภาษาไทยถิ่นในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้เป็นจุดเก็บข้อมูลเพียงหมู่บ้านเดียวเท่านั้นในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

ในงานวิจัยนี้ใช้ผู้บอกภาษาเป็นเพศชาย จุดเก็บข้อมูลละ 10 คนจาก 2 กลุ่มอายุ แบ่งเป็นกลุ่มอายุละ 5 คน กลุ่มอายุที่ศึกษามี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุ อายุ 50 ปี ขึ้นไป และกลุ่มอายุน้อยระหว่าง 10 - 20 ปี

ผู้วิจัยใช้รายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายในการเก็บข้อมูลภาคสนาม เนื่องจากงานวิจัยนี้ประกอบด้วยระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่งระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนรายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายเป็น 15 คำทดสอบประกอบด้วยชุดคำพยางค์เป็น จำนวน 9 คำ ได้แก่ ขา ตา คา ซ่า ปา คำ ผ่า ป้า คำ และชุดคำพยางค์ตาย จำนวน 6 คำ ได้แก่ ขาด ปาด คาด ซัด บัด คัด

ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม และการบันทึกเสียง ผู้วิจัยจะแสดงภาพถ่าย ตัวอย่างของจริง หรือการแสดงท่าทางประกอบให้ผู้บอกภาษาเห็น และถามคำถาม เพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำศัพท์

ที่ต้องการ โดยผู้วิจัยจะไม่ให้อ่านจากรายการคำ และจะไม่ออกเสียงคำทดสอบให้ผู้บอกภาษาได้ยิน เนื่องจากผู้วิจัยต้องการสำเนียงหรือเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นนั้นจริงๆ และตลอดการบันทึกเสียงจะมีเสียงผู้วิจัยอ่านเลขประจำคำและมีเสียงของผู้บอกภาษาพูดคำแต่ละคำในชุดเทียบเสียงคล้าย

ในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยใช้วิธีการฟังเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ และวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ ด้วยวิธีการศึกษาทางกลศาสตร์ จากโปรแกรมการตัดต่อคลื่นเสียง Cool Edit Pro และ โปรแกรมการวิเคราะห์คลื่นเสียง และค่าความถี่มูลฐาน PRAAT

หลังจากได้วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคนแล้ว จึงนำรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงที่ได้มาเปรียบเทียบกับรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงต้นแบบที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้เกณฑ์การแยกเสียงรวมเสียงของสดมภ์ A และสดมภ์ B ในกล่องวรรณยุกต์เท่านั้น เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้บอกภาษาแต่ละคนใช้ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ หรือภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

7.1.1 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 2 แบบ คือ ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มาจากการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง A3 กับช่อง A4 ผู้วิจัยพบระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่อำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น นอกจากนี้ กลุ่มผู้พูดอายุมากในอำเภอทับสะแก ใช้ทั้งระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยในอำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่านั้น

ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมที่พบในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 2 แบบ เช่นกัน คือ ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มาจากการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 กับช่อง C123 ทำให้มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วยเสียง ผู้วิจัยพบระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในพื้นที่ทางตอนบนของบริเวณที่เก็บข้อมูล ในอำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว และอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ส่วนระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปรากฏถดถอยลงมาทางใต้มากขึ้น ตั้งแต่อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร อำเภอกระบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งการปรากฏของระบบ

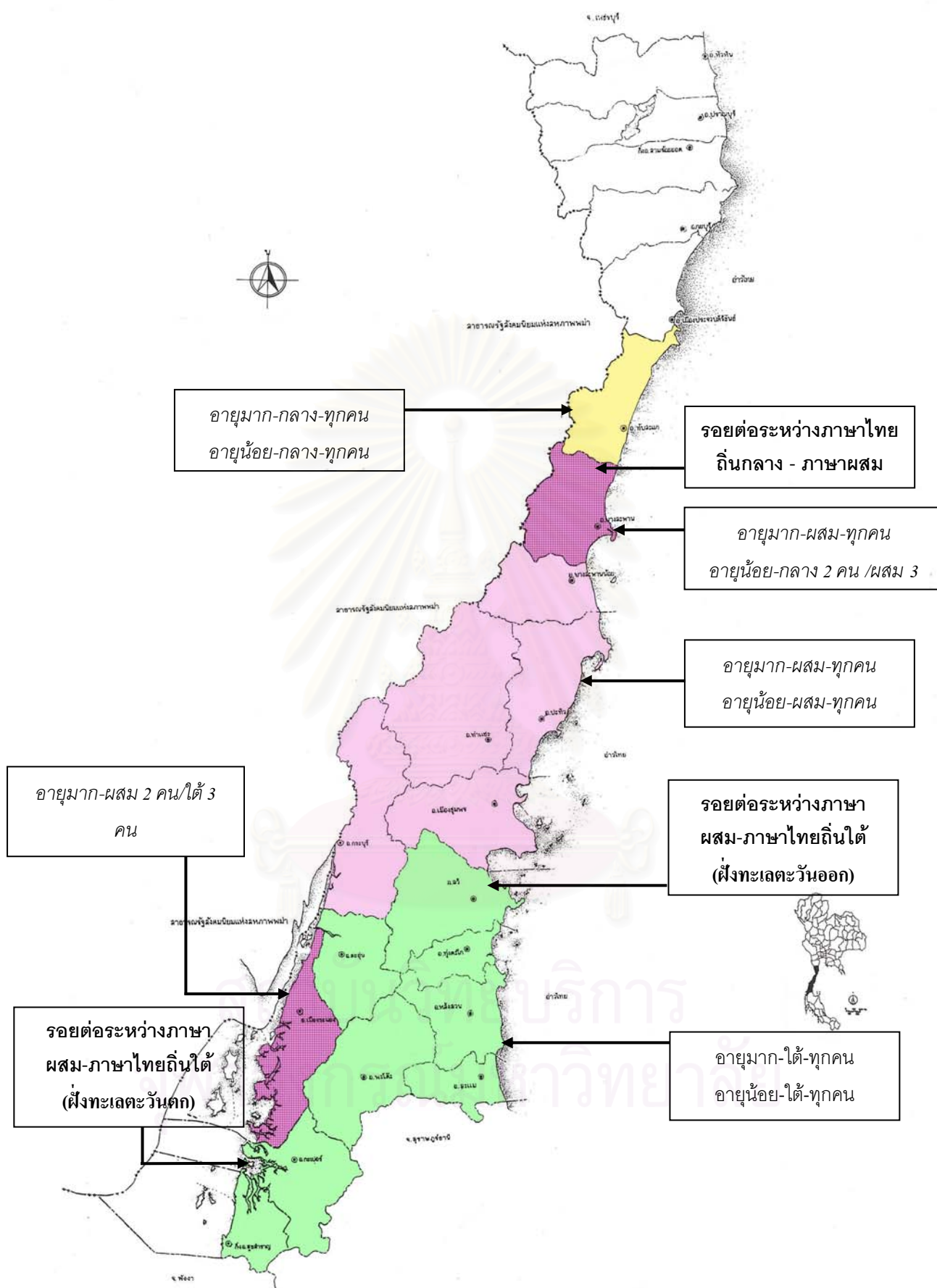
วรรณยุกต์ดังกล่าวสามารถแบ่งพื้นที่ได้อย่างชัดเจน แต่ในด้านตัวแปรอายุไม่สามารถสรุปได้เด่นชัดเช่นเดียวกับตัวแปรด้านพื้นที่ เนื่องจากกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้ระบบ 4 และ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปะปนกัน

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง 2 แบบ เช่นเดียวกับกับภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาผสม คือ ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มาจากการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง A3 กับช่อง A4 ทำให้มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วยเสียง ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใน 8 อำเภอใช้ระบบ 5 และ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ปะปนกัน ตั้งแต่อำเภอสวี ถึงอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และตั้งแต่อำเภอละอุ่น ถึงอำเภอเกาะเปอรัง จังหวัดระนอง มีเพียงอำเภอสวีจังหวัดชุมพร และอำเภอเกาะเปอรัง จังหวัดระนองเท่านั้นที่ผู้บอกภาษาทุกคนใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้ความแตกต่างของพื้นที่ไม่มีผลมากนักต่อจำนวนหน่วยเสียงและระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ แต่ด้านตัวแปรอายุพบว่ากลุ่มผู้พูดอายุมากบางคนในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอพะโต๊ะ และอำเภอละแม จังหวัดชุมพรใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และกลุ่มผู้พูดอายุมากทั้งหมดในอำเภอละอุ่น ใช้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอละแม และบางคนในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และกลุ่มผู้พูดอายุน้อยทุกคนในอำเภอสวี อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อำเภอละอุ่น อำเภอเกาะเปอรัง จังหวัดระนองใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

7.1.2 แนวแบ่งเขตภาษา

แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับ ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง – ไทยถิ่นใต้ ตามการแปรรูปร่างอายุที่ได้จากการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ที่มีลักษณะเด่นเฉพาะของทั้ง 3 ภาษาไทยถิ่นที่พบใน 15 จุดเก็บข้อมูล มีดังนี้ (ดูภาพที่ 7.1)

ภาพที่ 7.1 แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และบริเวณของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้

7.1.2.1 แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

ในงานวิจัยนี้ พบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ในกลุ่มผู้พูดอายุมาก อยู่ระหว่างอำเภอทับสะแก กับอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่ในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย แนวแบ่งเขตภาษาได้เคลื่อนลงไปทางใต้มากขึ้น คืออยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในอำเภอดังกล่าว กลุ่มผู้พูดอายุมากยังคงใช้ระบบวรรณยุกต์ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ แต่กลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้ทั้งระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาผสม แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษากลุ่มอายุน้อยบางคนได้เปลี่ยนไปใช้ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางแล้ว และผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

7.1.2.2 แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้

แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้ ผลงานวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้ ในกลุ่มผู้พูดอายุมากอยู่ที่อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และที่อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ส่วนในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยอยู่ที่อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง และที่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร เพราะแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้ทางฝั่งตะวันออก อยู่ระหว่างอำเภอเมือง และอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ทั้งในกลุ่มผู้พูดอายุมากและอายุน้อย โดยที่ทั้งสองอำเภอนี้มีการแยกระบบวรรณยุกต์อย่างชัดเจน กล่าวคือ อำเภอเมืองชุมพรผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ แต่ในอำเภอสวี ผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ ส่วนทางด้านภาคใต้ฝั่งตะวันตก แนวแบ่งเขตอยู่ใกล้เคียงกับที่ระบุไว้ในสมมติฐานข้อที่ 2 คือ แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้อยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งภายในอำเภอดังกล่าว กลุ่มผู้พูดอายุมากใช้ทั้งรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้ แต่ในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยได้เปลี่ยนมาใช้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมทั้งหมด

มีข้อน่าสังเกต คือ ที่อำเภอละอุ่น ซึ่งเป็นอำเภอที่ตั้งอยู่เหนืออำเภอเมือง จังหวัดระนอง แต่ผู้บอกภาษาทุกคนในกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อยใช้ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้ โดยกลุ่มผู้พูดอายุมากทุกคนใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ส่วนกลุ่มผู้พูดอายุน้อยทุกคนใช้ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะอำเภอละอุ่นเป็นบริเวณที่ไม่มีถนนสายหลักตัดผ่าน การคมนาคมภายในอำเภอละอุ่นและการเดินทางระหว่าง

อำเภอใกล้เคียงไม่สะดวกนัก ทำให้อำเภอนี้เป็นลักษณะเป็นอำเภอปิด จึงสามารถเก็บรักษาภาษาไทยถิ่นใต้ดั้งเดิมของตนไว้ได้นานกว่าอำเภออื่น ๆ ที่มีการคมนาคมสะดวกกว่า

7.1.3 ความเหมือนต่างของสัทลักษณะในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

เมื่อเปรียบเทียบความเหมือนต่างของสัทลักษณะในภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ พบว่าหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อยของภาษาผสมมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยถิ่นใต้มากกว่าภาษาไทยถิ่นกลาง การเปรียบเทียบในช่วงนี้ ผู้วิจัยพิจารณาหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ ที่ปรากฏในช่องเดียวกันในกล่องวรรณยุกต์ สิ่งที่น่าสนใจมาเปรียบเทียบ คือ สัทลักษณะของหน่วยเสียงนั้น ๆ (ดูภาพที่ 7.2)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1

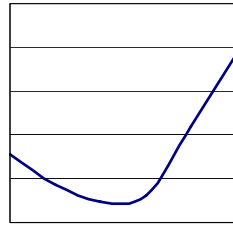
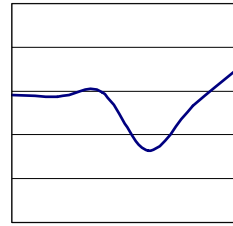
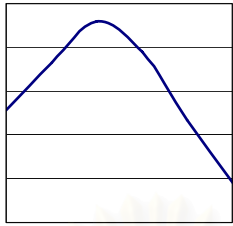
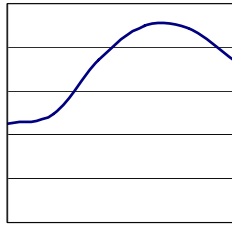
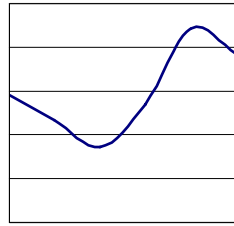
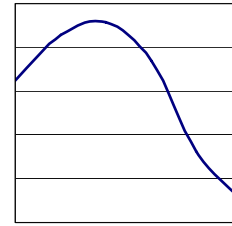
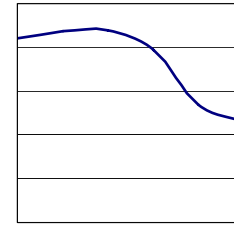
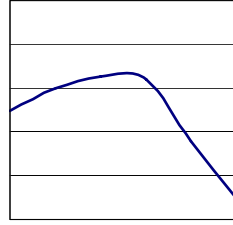
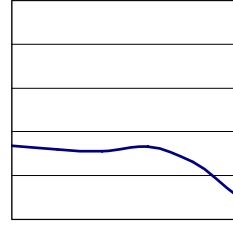
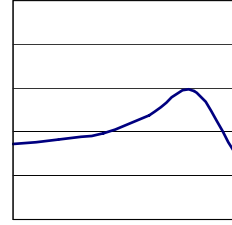
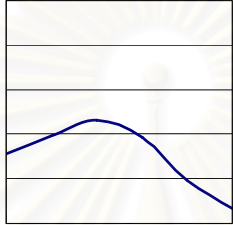
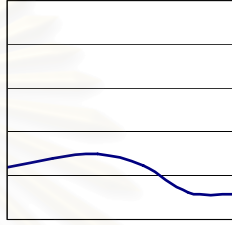
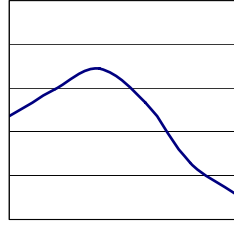
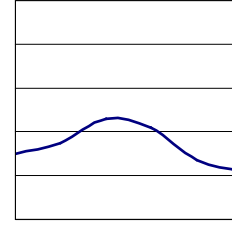
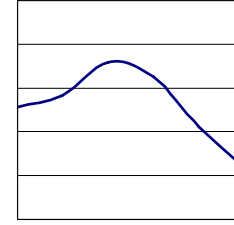
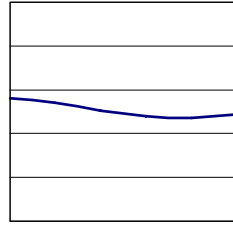
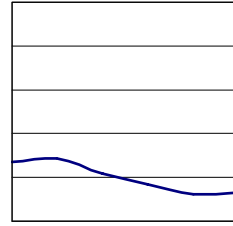
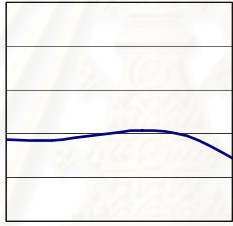
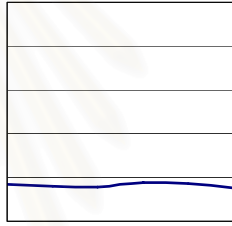
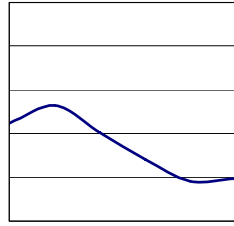
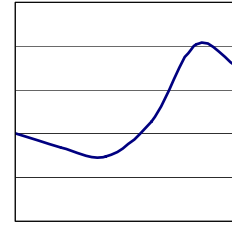
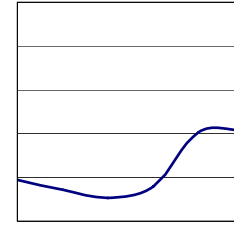
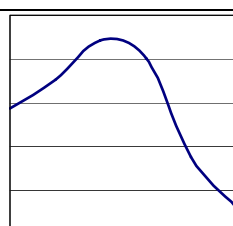
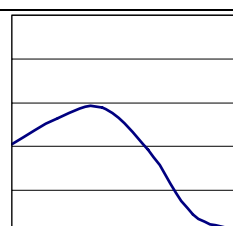
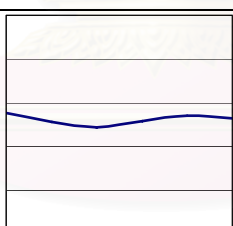
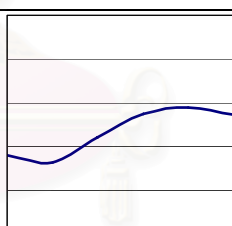
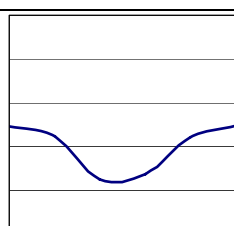
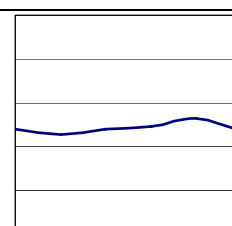
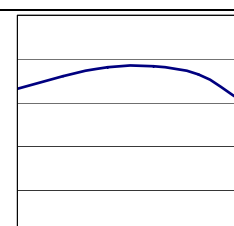
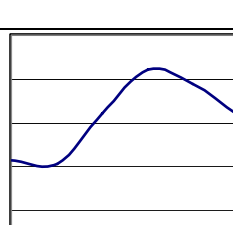
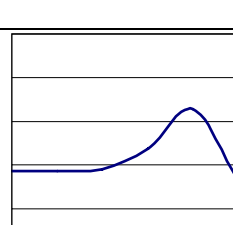
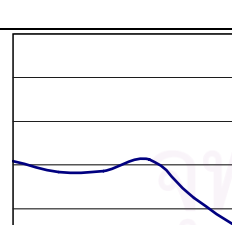
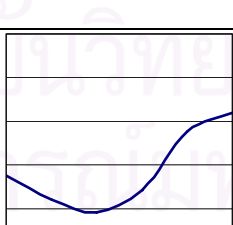
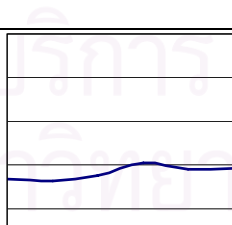
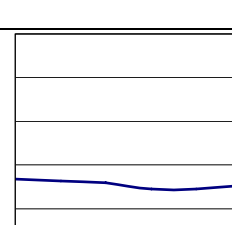
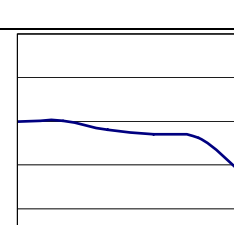
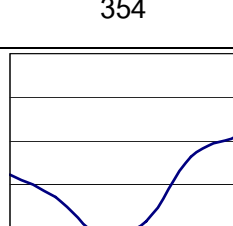
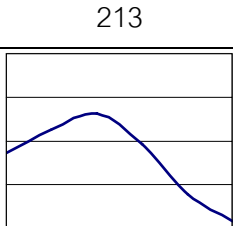
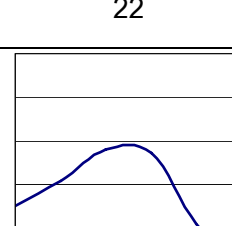
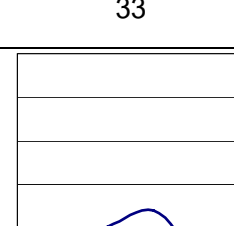
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาผสม ตรงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้

หน่วยเสียงย่อยที่ปรากฏมากที่สุดในแต่ละภาษา มีดังนี้ เสียง 352 ในภาษาผสม เสียง 214 ในภาษาไทยถิ่นกลาง และเสียง 451 ในภาษาไทยถิ่นใต้ ปรากฏว่าหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 352 ของภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 451 ในภาษาไทยถิ่นใต้

อย่างไรก็ดี หน่วยเสียงย่อยที่ 3 คือเสียง 425 ในภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือเสียง 324 ในภาษาไทยถิ่นกลาง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาผสม ตรงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และวรรณยุกต์ที่ 2 กับที่ 6 ในระบบ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้

	ภาษาไทยถิ่นกลาง				ภาษามผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้				ภาษาไทยถิ่นใต้	
	หน่วยเสียงย่อย ที่ 1	หน่วยเสียงย่อย ที่ 2	หน่วยเสียงย่อย ที่ 3		หน่วยเสียงย่อย ที่ 1	หน่วยเสียงย่อย ที่ 2	หน่วยเสียงย่อย ที่ 3		หน่วยเสียงย่อย ที่ 1	หน่วยเสียงย่อย ที่ 2
จ. 1	 214	 324		จ. 1	 352	 354	 435	จ. 1	 451	 453
จ. 2	 341	 221	 232	จ. 2= (จ. 2 หรือ จ. 6)	 231	 221	 342	จ. 2	 232	 342
จ. 3	 33	 21		จ. 3 = (จ. 5)	 22	 11	 32	จ. 3	 223	 113
จ. 4	 351	 231		จ. 4	 33	 233	 323	จ. 4	 33	 44
จ. 5	 354	 224	 221	จ. 5 = (จ. 3)	 213	 223		จ. 5	 22	 33
จ. 6	 324			จ. 1 หน่วย เสียง ย่อยพิเศษ	 342 ที่อำเภอปะทิว			จ. 6	 231	 121

ภาพที่ 7.2 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษามผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือ เสียง 231 ในภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 232 ในภาษาไทยถิ่นใต้ หน่วยเสียงย่อยที่ 2 ในภาษาผสม คือเสียง 221 มีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 2 ของวรรณยุกต์ที่ 2 คือเสียง 121 และหน่วยเสียงย่อยที่ 3 ในภาษาผสม คือเสียง 342 มีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 2 ของวรรณยุกต์ที่ 6 คือเสียง 342 ในภาษาไทยถิ่นใต้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาผสม ตรงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 22 ในภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 22 ในภาษาไทยถิ่นใต้ เช่นเดียวกันกับหน่วยเสียงย่อยที่ 2 คือ เสียง 32 ที่ภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับภาษาไทยถิ่นใต้ หน่วยเสียงย่อยที่ 3 คือเสียง 33

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาผสม ตรงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 33 ในภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 1 และที่ 2 คือเสียง 33 และ 44 ตามลำดับในภาษาไทยถิ่นใต้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาผสม ตรงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้หน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 213 ในภาษาผสมมีสัทลักษณะคล้ายกับหน่วยเสียงย่อยที่ 1 คือเสียง 223 ในภาษาไทยถิ่นใต้ โดยที่สัทลักษณะของหน่วยเสียงย่อยที่ 1 ในภาษาผสมนี้ปรากฏเฉพาะระบบ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แบบที่ 2 เท่านั้น

7.2 อภิปรายผล

7.2.1 การเปรียบเทียบผลการวิจัยด้านวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้กับงานวิจัยในอดีต

งานวิจัยนี้พบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ในกลุ่มผู้พูดอายุมากอยู่ระหว่างอำเภอทับสะแกกับอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยของเกษมณี (2526) พบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ของผู้กลุ่มผู้พูดอายุมากใกล้เคียงกับแนวแบ่งเขตที่เกษมณีพบ แต่แนวแบ่งเขตของกลุ่มผู้พูดอายุน้อยอยู่ได้ลงไปเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในพื้นที่ตอนบนของเขตปรับเปลี่ยนอยู่บ้าง อีกทั้งผลงานวิจัยนี้ยังสนับสนุนที่กัลยา (Tingsabadh, 1980) กล่าวว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ของเกษมณีเป็นเพียงแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลางไทยถิ่นใต้ ส่วนทางตอนล่างของเขตปรับเปลี่ยนภาษา ผู้วิจัยพบแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้ในกลุ่มผู้พูดอายุมากอยู่ระหว่างอำเภอเมืองและอำเภอสวี จังหวัดชุมพร และที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง แต่แนวแบ่งเขตของกลุ่มผู้พูดอายุน้อยอยู่ระหว่างอำเภอเมืองและอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นขอบเขตของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ชัดเจนกว่างานวิจัยที่ผ่านมา เพราะงานวิจัยนี้ได้แนวแบ่งเขตภาษา 2 เส้น คือ ระหว่างอำเภอทับสะแก กับอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และระหว่างอำเภอเมืองและอำเภอสวี จังหวัดชุมพรทางฝั่งทะเลตะวันออก และระหว่างอำเภอเมืองและอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองทางฝั่งทะเลตะวันตก

นอกจากนี้ ในงานวิจัยของประสาธน์ (2530) และชัยณรงค์ (2531) พบรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ในอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง แต่ในงานวิจัยนี้พบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ไกลลงไปทางใต้มากขึ้นทางฝั่งทะเลตะวันตก กล่าวคือ พบผู้บอกภาษาบางคนในกลุ่มผู้พูดอายุมาก และผู้บอกภาษาทุกคนในกลุ่มผู้พูดอายุน้อยที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

7.2.2 การเปรียบเทียบผลงานวิจัยด้านวรรณยุกต์กับด้านคำศัพท์

แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ได้จากการศึกษาคำศัพท์ของวรรณพร 2526 พริ้มรส 2535 และอุไรภรณ์ 2544 ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ประมาณ 10 ปี แสดงแนวโน้มของอิทธิพลภาษาไทยถิ่นกลางในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ว่ามีการเคลื่อนลงไปทางใต้มากขึ้น (ดูบททวนวรรณกรรม) ผู้วิจัยพบว่า แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ได้จากผลการวิจัยด้านคำศัพท์เหล่านั้นตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณเขตปรับเปลี่ยนที่ผู้วิจัยค้นพบในงานวิจัยนี้ทั้งหมด เช่น งานวิจัยเรื่องการวิจัยคำศัพท์เรื่องแรกของวรรณพร (2526) ซึ่งพบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้อยู่ที่อำเภอทับสะแก และตอนบนของอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และงานวิจัยเรื่องคำศัพท์ของอุไรภรณ์ (2544) พบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยภาพรวมทุกกรณีอยู่ที่อำเภอท่าแซะและอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ยกเว้นกลุ่มอายุ 10-20 ปีอยู่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

นอกจากนี้ งานวิจัยของลลิตา (2547)¹ ซึ่งเป็นงานวิจัยเรื่องการแปรของเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ตามตัวแปรอายุในจังหวัดระนอง และใช้คำศัพท์เป็นตัวแปรทางภาษาในการเก็บข้อมูล พบว่าแนวแบ่งระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้อยู่ที่บ้านทับจาก ตำบลบางใหญ่อำเภอกระบุรี และบ้านเขาพริกไทย ตำบลบางนอน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนองใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งหมดเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ที่ผู้บอกภาษาในอำเภอละอุ่นใช้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งหมดเช่นกัน เนื่องจากเป็นตำบลปิดและการคมนาคมที่จะเข้าไปสู่อำเภอนี้ไม่ใช่ถนนสายหลักที่ตัดผ่านระหว่างจังหวัด แต่เป็นถนนซึ่งใช้เพื่อการเดินทางระหว่างอำเภอหรือเฉพาะชาวบ้านที่อยู่ในอำเภอละอุ่นเท่านั้น

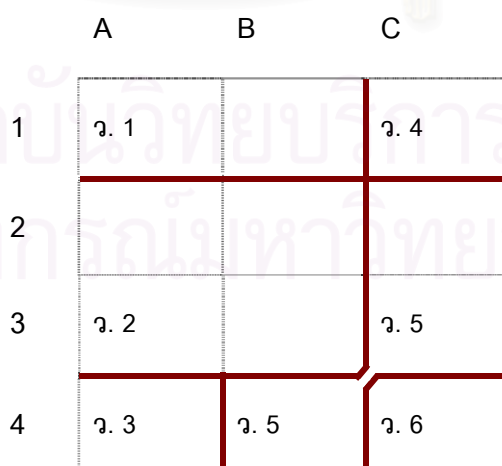
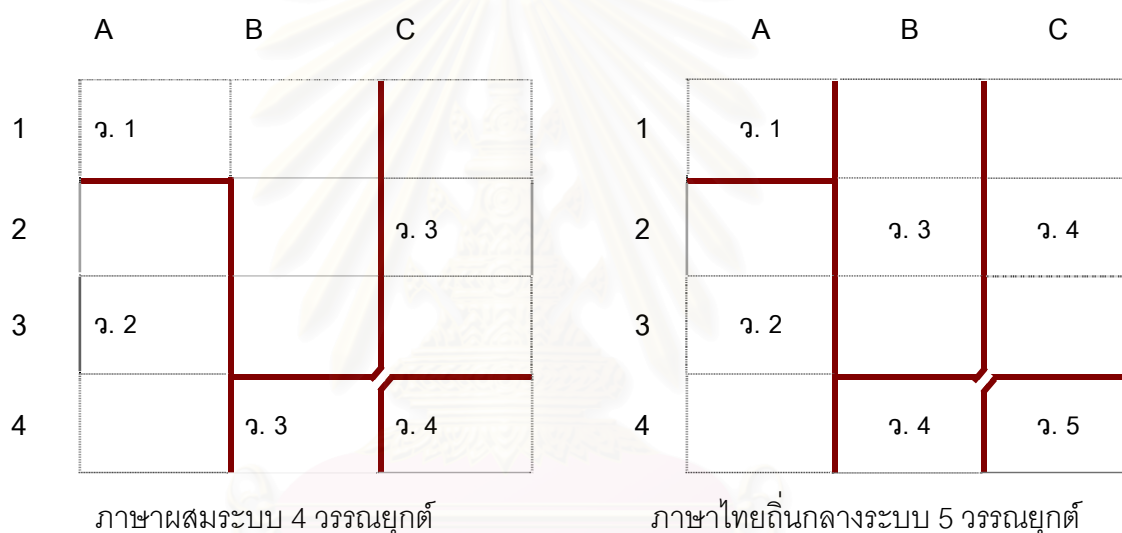
การที่แนวแบ่งเขตภาษาทางด้านคำศัพท์ค่อย ๆ เลื่อนลงไปทางใต้ แต่ในแง่ของวรรณยุกต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางตอนบนของพื้นที่วิจัยยังใกล้เคียงกับของแนวบางเขตเดิมที่เกศมณีค้นพบที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงว่าการใช้คำศัพท์มีการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่มากกว่าวรรณยุกต์

¹ งานวิจัยของลลิตา เรื่องจิตปกรณ ซึ่งทำการวิจัยในรายวิชาวิทยาภาษาถิ่น รหัส 2209657 ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์ เป็นผู้สอน

7.2.3 ความใกล้เคียงกันของภาษาไทยถิ่นระหว่างภาษาผสมระบบ 4 หน่วยเสียง วรรณยุกต์กับภาษาไทยถิ่นกลาง และกับภาษาไทยถิ่นใต้เกาะสมุย

ในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาตอนบนที่อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร อำเภอกระบรี จังหวัดระนอง ในงานวิจัยนี้พบว่าภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ระบบ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์คล้ายกับการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยมาตรฐาน และระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (Brown, 1965 และสุนิสา, 2548) บางอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ธีระพันธ์และคณะ 2521) (ดูภาพที่ 7.3)

ภาษาไทยถิ่นใต้ เกาะสมุย

ภาพที่ 7.3 รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผสม ภาษาไทยถิ่นกลาง และ
ภาษาไทยถิ่นใต้ เกาะสมุย

ภาษาผสมมีรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงคล้ายกับภาษาไทยถิ่นกลาง คือ วรรณยุกต์ช่อง A1 กับ A123 แยกเป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ และวรรณยุกต์ช่อง B4 กับช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน ส่วนในภาษาไทยถิ่นใต้ เกาะสมุย มีเพียงรูปแบบการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 กับช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันเท่านั้นที่เหมือนกับภาษาผสม (ดูตารางที่ 7.1)

ตารางที่ 7.1 ตารางเปรียบเทียบความเหมือนความต่างของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ในภาษาผสม ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้

รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียง	[A1]-[A123]	[B4]+[C123]
ภาษาผสม	√	√
ภาษาไทยถิ่นกลาง	√	√
ภาษาเกาะสมุย	-	√

ความคล้ายคลึงของรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมสามารถอธิบายได้จากความต่อเนื่องของพื้นที่ที่ใช้ภาษาไทยถิ่นกลางในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับพื้นที่ที่ใช้ภาษาผสมในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพรตอนบน ส่วนความคล้ายคลึงที่เกิดขึ้นระหว่างภาษาผสมกับภาษาไทยถิ่นใต้เกาะสมุยนั้นปรากฏในพื้นที่ที่ห่างกันมาก จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการคมนาคมพบว่า การเดินทางและการขนส่งส่วนใหญ่ในอดีตใช้ทางเรือด้วยเรือประมงและเรือสินค้าเป็นหลัก อำเภอเกาะสมุยและอำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานีและอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอบางสะพานและอำเภอบางสะพานน้อยในปัจจุบัน) เป็นท่าเรือสำคัญ คนในพื้นที่เหล่านี้จึงมีโอกาสติดต่อกันมาก ความคล้ายคลึงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นของ 2 พื้นที่จึงน่าจะเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุนี้

7.2.4 ภาษาผสมภาษาไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้เป็นวิธภาษาหนึ่งของภาษาไทยถิ่นใต้

ในผลการวิจัยเรื่อง Thai Tone Geography กัลยา (Tingsabadh, 1980) กล่าวถึงผลงานวิจัยของเกศมณีว่าภาษาไทยถิ่นในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้น่าจะเป็นภาษาผสมระหว่างภาษาไทยถิ่นทั้งสองเนื่องจากภาษาดังกล่าวมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์คล้ายกับภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ และนำลักษณะเด่นของทั้ง 2 ระบบมาผสมไว้ภายในระบบเดียวกัน (ดูบทที่ 4) จากผลการวิเคราะห์ที่แสดงสัญลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมในงานวิจัยพบว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาผสมดังกล่าวน่าจะเป็นวิธภาษาหนึ่งของภาษาไทยถิ่นใต้มากกว่าที่จะเป็นวิธภาษาอิสระ ถึงแม้ว่ารูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์ จะแสดงว่าภาษาผสมมีรูปแบบคล้ายคลึงกับทั้งภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ เนื่องจากสัญลักษณ์ของภาษาผสมที่พบในงานวิจัยซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์มีลักษณะเหมือนกับสัญลักษณ์ภาษาไทยถิ่นใต้

7.3 ข้อเสนอแนะ

7.3.1 ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้กำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูลเป็นบริเวณกว้าง และครอบคลุมอำเภอในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง ทั้งสิ้น 15 อำเภอ ทำให้การกำหนดขอบเขตการวิจัยเป็นไปโดยการเลือกหมู่บ้านตัวแทนเพียงหนึ่งหมู่บ้าน และใช้หมู่บ้านที่เลือกนั้น เป็นตัวแทนของผู้พูดภาษาทั้งหมดของอำเภอ ทำให้ได้ผลการวิจัยไม่ละเอียดเท่าที่ควร ดังนั้น ในอนาคตน่าจะม้งานวิจัยที่กำหนดให้ตำบลหรือแม้แต่หมู่บ้านเป็นพื้นที่ในการเก็บข้อมูล เพื่อจะช่วยให้เราทราบอย่างแน่นอนขึ้นว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาถิ่นแท้จริงแล้วอยู่ในพื้นที่ใด

7.3.2 จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม และการได้พบปะพูดคุยกับผู้บอกภาษา รวมทั้งชาวบ้านผู้ให้ความช่วยเหลือ ทำให้ทราบถึงแนวโน้มการใช้ภาษาไทยถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ดังนี้ ชาวบ้านวัยกลางคน นิยมสอนให้ลูกพูดภาษาไทยถิ่นกลาง และใช้ภาษาไทยถิ่นกลางเป็นภาษาเพื่อการสื่อสารในบ้าน ในขณะที่รุ่นพ่อแม่เองพูดภาษาไทยถิ่นใต้เพื่อสื่อสารกันเอง จึงอาจคาดเดาได้ว่าเมื่อผ่านพ้นพ่อแม่รุ่นนี้ไปแล้ว รุ่นลูกรุ่นหลานพวกเขาทั้งหลายน่าจะใช้ภาษาไทยถิ่นกลางในการสื่อสารในครอบครัวและในหมู่บ้าน ดังนั้นอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร จึงน่าจะเป็นจุดเก็บข้อมูลหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับการศึกษการแปรของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ ผู้ที่สนใจควรศึกษาและเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาในทุกหมู่บ้าน อีกทั้งควรเพิ่มประเด็นปัจจัย

ด้านทัศนคติต่อภาษาถิ่นและภาษามาตรฐานในการทำงานวิจัยต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของระบบวรรณยุกต์ที่พบในอำเภอนี้ก็มีลักษณะที่ต่างออกไป ยิ่งกว่านั้นเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางยังมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยถิ่นได้ในผู้บอกภาษารุ่นเด็กบางคนด้วย

7.3.3 การวิจัยภาษาไทยถิ่นในปัจจุบันยังคงต้องการการศึกษาคำพูดต่อเนื่องทั้งในภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาไทยถิ่นในบริเวณเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ เพราะผู้บอกภาษาอาจออกเสียงอย่างระมัดระวังเป็นพิเศษ เวลาออกเสียงคำพยางค์เดี่ยวดังที่ใช้ในงานวิจัยนี้

7.3.4 ผู้วิจัยมีความคิดว่าน่าจะศึกษาคำศัพท์และวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นควบคู่กันไปเสมอ และควรทำวิจัยในลักษณะเดียวกันทุกระยะ 10 ปี ยิ่งกว่านั้นในงานวิจัยนี้ยืนยันว่าอายุเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญมากต่อการแปรของภาษาไทยถิ่น จึงควรศึกษาการแปรตามอายุในงานวิจัยที่จะเกิดขึ้นต่อไปทุกเรื่องด้วย

7.3.5 จากผลการวิจัยระบบวรรณยุกต์ที่อำเภอเมือง จังหวัดชุมพรทำให้เห็นการแยกเสียงรวมเสียงวรรณยุกต์ในช่อง A2 เป็นคนละหน่วยเสียงกับ A1 และ B23 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการเลียนเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลาง แต่การเก็บข้อมูลครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลใช้คำชุดเทียบเสียงคล้าย และเป็นคำเดี่ยว จึงทำให้ผลการวิจัยยังคงคลุมเครือว่าเป็นการยืมเสียงเฉพาะบางคำ เช่นคำว่า “ซ่า” หรือไม่ หรือเป็นการยืมทั้งหน่วยเสียงวรรณยุกต์ คือ ยืมเสียงวรรณยุกต์เอกในคำทุกคำที่ภาษาไทยถิ่นกลางมีวรรณยุกต์เสียงเอก เพราะจากการสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยมาก 10 -12 ขวบ บางคนเมื่อถูกถามจะไม่ทราบคำศัพท์นี้ ดังนั้นจึงน่าสนใจที่จะทำงานวิจัยที่จุดเก็บข้อมูลต่อไป รวมทั้งการที่พ่อแม่สอนให้ลูกพูดภาษาไทยถิ่นกลาง ทั้งที่ตัวเองพูดภาษาไทยถิ่นใต้ นอกจากนี้ น่าสังเกตที่อำเภอเมืองกับอำเภอสวี ซึ่งอยู่ห่างกันเพียง 22 กิโลเมตร ระบบวรรณยุกต์ และทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูดภาษาไทย 2 พื้นที่นี้ แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัลยา ติงศภักดิ์, ม.ร.ว. 2525. "หน่วยที่ 15 ภาษาและภาษาย่อยในประเทศไทย." ใน เอกสารการ
สอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15, หน้า 359-418. นภาลัย สุวรรณธาดา,
บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัลยา ติงศภักดิ์, ม.ร.ว. 2525. "หน่วยที่ 2 เสียงในภาษา." ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 1-6, หน้า 51-126. นภาลัย สุวรรณธาดา, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัลยา ติงศภักดิ์, ม.ร.ว. 2533. **วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเพชรบุรี: การศึกษาเปรียบเทียบ
วรรณยุกต์ในคำกำบัตรวรรณยุกต์ในถ้อยคำต่อเนื่อง**. ภาควิชาภาษาศาสตร์. คณะอักษร
ศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา ติงศภักดิ์, ม.ร.ว., ดารณี กฤษณะพันธ์และอุษณา บัณฑิตกุล. 2534. "ภาษาเมืองเพชร." ใน
เพชรบุรี: พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม. สถาบันไทยศึกษาฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. สิงหาคม 29-31, กรุงเทพฯ.
- กาญจนา คูวัฒนะศิริ. 2528. ภาษาไทยถิ่น. เอกสารการนิเทศการศึกษานับที่ 275 หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- เก็ดนี้, วิลเลียม เจ. 2520. คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น. แปลโดยธีระพันธ์ ล.
ทองคำ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกศมณี เทพวัลย์. 2526. **แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้
วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จริยา สมนึก. 2525. **ระบบเสียงของภาษาถิ่นย่อยของจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์. 2524. **การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงในการแบ่งเขต
ภาษาถิ่นในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทัส ทองช่วย. 2534. ภาษาและอักษรถิ่น(เน้นภาคใต้). ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ฉันทัส ทองช่วย. 2536. ภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้. กรุงเทพฯ: โอเอสปริ้นติ้งเฮ้าส์.

- เฉลิมชัย มนุษเสวต. 2537. การกระจายคำศัพท์ในบริเวณแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ และ
ภาษาไทยถิ่นกลาง : ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์และทางสังคม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ช่อนกลิ่น พิเศษสกุลกิจ. 2516. "หน่วยเสียงภาษาอุบลราชธานี เชียงใหม่ สงขลา เทียบกับภาษา
กรุงเทพฯ." เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ 137. หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัด
ครู, 2516.
- เดือนเพ็ญ รักรัษเฑียร. 2540. การศึกษาระบบเสียงภาษาสุโขทัยและเปรียบเทียบกับภาษา
นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีระพันธ์ ล. ทองคำ และคณะ. 2521. เสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 16
อำเภอ กรุงเทพมหานคร: สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตรนภา วรวงศ์. 2543. วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาสน์ แก่นกระจ่าง. 2530. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ปัทม์ชนิต บัณฑิตกุล. 2536. วรรณยุกต์ในคำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์ในภาษาไทย
ถิ่นกลาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชา
ภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กุลละวณิชย์. 2525. "หน่วยที่ 14 การเปลี่ยนแปลงของภาษา." ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15, หน้า 289-358. นภลัย สุวรรณธาดา, บรรณาธิการ.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช..
- พริ้มรส มาริประสิทธิ์. 2535. การแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง
และภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุของผู้พูด: การศึกษาคำศัพท์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิญโญ จิตธรรม. 2513. ภาษาไทยถิ่น. สงขลา: โรงพิมพ์เมืองสงขลา.
- ยาใจ มาลัยเจริญ. 2530. วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและอยุธยา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ลลรัตน์ รัตนดิถก ณ. ภูเก็ต. 2526. วรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิจิตร ภาณุพงศ์. "ความแตกต่างระหว่างภาษาถิ่น." ใน Tai Linguistics in Honor of Fang-Kuei Li, pp. 242-254. Edited by Thomas w. Gething, Jimmy G. Harris and Pranee Kullavanijaya. Bangkok: Chulalongkorn University Press, 1976.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. 2543. ภาษาศาสตร์ภาษาถิ่น. สถาบันภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุนิสา กิติวงษ์ประทีป. วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้เกาะสมุย: การแปรตามอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. 2531. ภาษาศาสตร์เชิงสังคม. หนังสือแปล เขียนโดย Peter Trudgill. งานแปลฉบับที่ 109 ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ไสวีย์ สว่างวรรณ. 2534. ภาษาศาสตร์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดชัยภูมิโดยใช้ระบบวรรณยุกต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณพร ทองมาก. 2526. แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้ศัพท์เป็นเกณฑ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไรภรณ์ ตันตินิกิตกรกุล. 2544. การแปรของเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ตามตัวแปรทางสังคมบางประการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์. 2532 แบบทดสอบระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ไสวีย์ เรื่องพิเศษ. 2520. ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่น ตำบลเทพย์กษัตริย์ อำเภอดงจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อยู่เคียง แซ่โค้ว. 2525. การศึกษาภาษาถิ่นและภาษาถิ่นของไทย. เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัครา บุญทิพย์. 2535 ภาษาถิ่นใต้. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

ภาษาอังกฤษ

- Brown, J. Marvin From Ancient Thai to Modern Dialects. *From Ancient Thai to Modern Dialects, and Other Writings on Historical Thai Linguistics*. pp. 69-254. White Lotus, Bangkok. ISBN 974-8495-07-8.
- Chambers, J.K. and Peter, Trudgill. 1980. Dialectology. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 3-14.
- Diller, Anthony V.N. (1976) Toward a Model of Southern Thai Diglossic Speech Variation. (Ph.D dissertation) Cornell University Southeast Asia Program.
- Haas, Mary (1958) Tones of Four Thai Dialects. *Bulletin of the Institute of History and Philology*. 29:817-26. Academia Sinica, Taipei.
- Hockett, Charles. 1958. A Course in Modern Linguistic. New York: Macmillan. pp. 321-330.
- Langacker, R.W. 1976. Language and Its Structure. New York: Harcourt, Brace & World Inc.
- Tingsabadh, M.R. Kalaya. 1993. Tone Geography in Thailand : the Tone Box Method. Methods VIII International Conference on Dialectology. University of Victoria, British Columbia, Canada. August 3-7, 1993.
- Tingsabadh, M.R. Kalaya. Krisnaphan, Daranee. 1993. Acoustic-Based Tone Geography of Thailand: Dream or Reality?. Fifth International Conference on Thai Studies. July 5-10, 1993. School of Oriental and African Studies. University of London. United Kingdom.
- Tingsabadh, M.R. Kalaya. 1980. A Phonological Study of the Thai Language of Suphanburi Province. (Ph.D dissertation) University of London.
- Tingsabadh, M.R. Kalaya. 2001. Thai Dialectology Up to the Year 1984. *Science of Language Papers, Department of Linguistics, Faculty of Arts, Chulalongkorn University*. 5:75-102.
- Tingsabadh, M.R. Kalaya. 2001. "Thai Tone Geography" in Essays in Tai linguistics edited by M.R. Kalaya Tingsabadh, and Arthur S. Abramson and Haskins Laboratories Bangkok : C axhulalongkorn University Press, 2001 (pp. 205-228).

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บอกภาษา
(ดัดแปลงจากธีระพันธ์, 2521 หน้า 68 และ เกศมณี, 2526)

ต่อไปนี้เป็นภาษาไทยถิ่นกลาง/ใต้ จังหวัด.....
อัดเสียงที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2547
บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....

ผู้บอกภาษา ชื่อสกุล นาย..... อายุ.....ปี
เกิดที่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....
เติบโตและตั้งรกรากที่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....
อาชีพ.....การศึกษา.....
บิดาเกิดที่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....
มารดาเกิดที่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....
คู่สมรสเป็นคนบ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....

อยู่ด้วยกัน อยู่ร้าง ตาย

ลงชื่อ

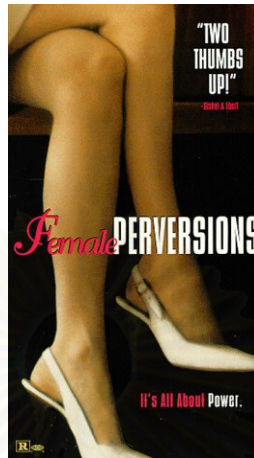
(.....)

หมาย

เหตุ.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

ภาพคำเทียบเสียงคล้ายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ภาพที่ ผ.1 "ขา"

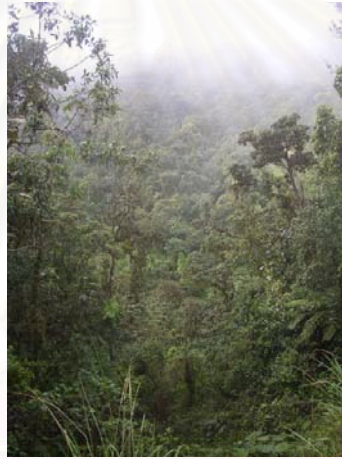
ภาพที่ ผ.2 "กา"

ภาพที่ ผ.3 "คา"

ภาพที่ ผ.4 "ข่า"

ภาพที่ ผ.5 "ป่า"

ภาพที่ ผ.6 "ค่า"

ภาพที่ ผ.7 "ผ้า"

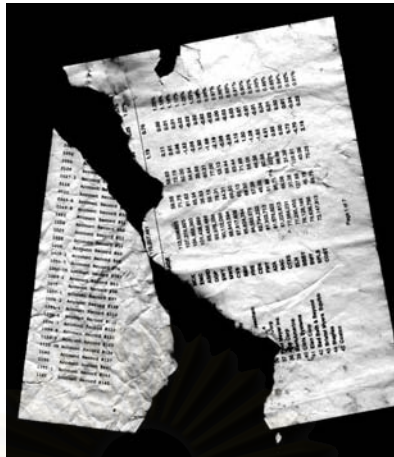

ภาพที่ ผ.8 "ป้า"

ภาพที่ ผ.9 "ค้า"

ภาพที่ ผ.10 "ขาด"

ภาพที่ ผ.11 "ขาด"

ภาพที่ ผ.12 "ขาด"

ภาพที่ ผ.13 "ขัด"

ภาพที่ ผ.14 "ขัด"

ภาพที่ ผ.15 "คัด"

ภาคผนวก ค
รายการผู้บอกภาษา

ตารางที่ ผ.1 รายการผู้บอกภาษา

ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1	TAP_AD01	68	ปี
2	TAP_AD02	66	ปี
3	TAP_AD03	48	ปี
4	TAP_AD04	47	ปี
5	TAP_AD05	52	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1	TAP_CH01	20	ปี
2	TAP_CH02	12	ปี
3	TAP_CH03	10	ปี
4	TAP_CH04	11	ปี
5	TAP_CH05	10	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1	BSP_AD01	72	ปี
2	BSP_AD02	64	ปี
3	BSP_AD03	60	ปี
4	BSP_AD04	52	ปี
5	BSP_AD05	50	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1	BSP_CH01	20	ปี
2	BSP_CH02	15	ปี
3	BSP_CH03	12	ปี
4	BSP_CH04	12	ปี
5	BSP_CH05	12	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1	BSN_AD01	76	ปี
2	BSN_AD02	61	ปี
3	BSN_AD03	56	ปี
4	BSN_AD04	55	ปี
5	BSN_AD05	49	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1	BSN_CH01	14	ปี
2	BSN_CH02	14	ปี
3	BSN_CH03	14	ปี
4	BSN_CH04	13	ปี
5	BSN_CH05	10	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร			
1	PTW_AD01	74	ปี
2	PTW_AD02	69	ปี
3	PTW_AD03	65	ปี
4	PTW_AD04	59	ปี
5	PTW_AD05	48	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร			
1	PTW_CH01	15	ปี
2	PTW_CH02	12	ปี
3	PTW_CH03	10	ปี
4	PTW_CH04	10	ปี
5	PTW_CH05	9	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร			
1	THS_AD01	68	ปี
2	THS_AD02	66	ปี
3	THS_AD03	63	ปี
4	THS_AD04	62	ปี
5	THS_AD05	58	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร			
1	THS_CH01	19	ปี
2	THS_CH02	18	ปี
3	THS_CH03	18	ปี
4	THS_CH04	16	ปี
5	THS_CH05	15	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร			
1	MUC_AD01	66	ปี
2	MUC_AD02	66	ปี
3	MUC_AD03	60	ปี
4	MUC_AD04	55	ปี
5	MUC_AD05	52	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร			
1	MUC_CH01	16	ปี
2	MUC_CH02	14	ปี
3	MUC_CH03	11	ปี
4	MUC_CH04	10	ปี
5	MUC_CH05	9	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร			
1	SWI_AD01	71	ปี
2	SWI_AD02	69	ปี
3	SWI_AD03	66	ปี
4	SWI_AD04	59	ปี
5	SWI_AD05	58	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอสวี จังหวัดชุมพร			
1	SWI_CH01	18	ปี
2	SWI_CH02	16	ปี
3	SWI_CH03	15	ปี
4	SWI_CH04	15	ปี
5	SWI_CH05	15	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร			
1	TAK_AD01	69	ปี
2	TAK_AD02	63	ปี
3	TAK_AD03	62	ปี
4	TAK_AD04	53	ปี
5	TAK_AD05	50	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร			
1	TAK_CH01	17	ปี
2	TAK_CH02	17	ปี
3	TAK_CH03	17	ปี
4	TAK_CH04	15	ปี
5	TAK_CH05	14	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร			
1	PAT_AD01	54	ปี
2	PAT_AD02	52	ปี
3	PAT_AD03	49	ปี
4	PAT_AD04	48	ปี
5	PAT_AD05	48	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร			
1	PAT_CH01	18	ปี
2	PAT_CH02	17	ปี
3	PAT_CH03	17	ปี
4	PAT_CH04	16	ปี
5	PAT_CH05	15	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร			
1	LAS_AD01	63	ปี
2	LAS_AD02	72	ปี
3	LAS_AD03	72	ปี
4	LAS_AD04	55	ปี
5	LAS_AD05	55	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

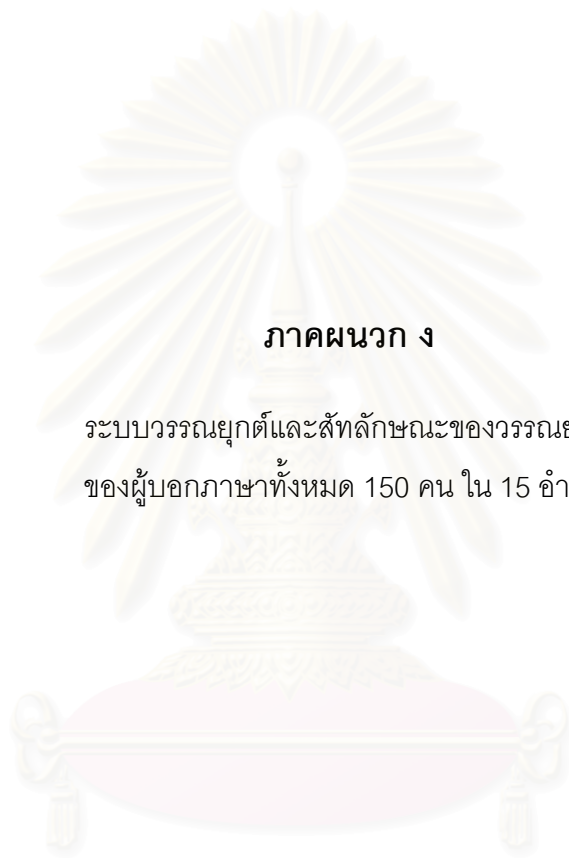
ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร			
1	LAS_CH01	12	ปี
2	LAS_CH02	11	ปี
3	LAS_CH03	11	ปี
4	LAS_CH04	11	ปี
5	LAS_CH05	11	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอละแม จังหวัดชุมพร			
1	LAM_AD01	73	ปี
2	LAM_AD02	51	ปี
3	LAM_AD03	50	ปี
4	LAM_AD04	49	ปี
5	LAM_AD05	50	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอละแม จังหวัดชุมพร			
1	LAM_CH01	19	ปี
2	LAM_CH02	15	ปี
3	LAM_CH03	11	ปี
4	LAM_CH04	10	ปี
5	LAM_CH05	10	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง			
1	KRA_AD01	51	ปี
2	KRA_AD02	50	ปี
3	KRA_AD03	50	ปี
4	KRA_AD04	50	ปี
5	KRA_AD05	49	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง			
1	KRA_CH01	13	ปี
2	KRA_CH02	10	ปี
3	KRA_CH03	10	ปี
4	KRA_CH04	10	ปี
5	KRA_CH05	10	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง			
1	LAU_AD01	73	ปี
2	LAU_AD02	73	ปี
3	LAU_AD03	56	ปี
4	LAU_AD04	55	ปี
5	LAU_AD05	50	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง			
1	LAU_CH01	14	ปี
2	LAU_CH02	14	ปี
3	LAU_CH03	14	ปี
4	LAU_CH04	13	ปี
5	LAU_CH05	10	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง			
1	MUR_AD01	55	ปี
2	MUR_AD02	52	ปี
3	MUR_AD03	50	ปี
4	MUR_AD04	50	ปี
5	MUR_AD05	54	ปี

ตารางที่ ผ.1 (ต่อ)

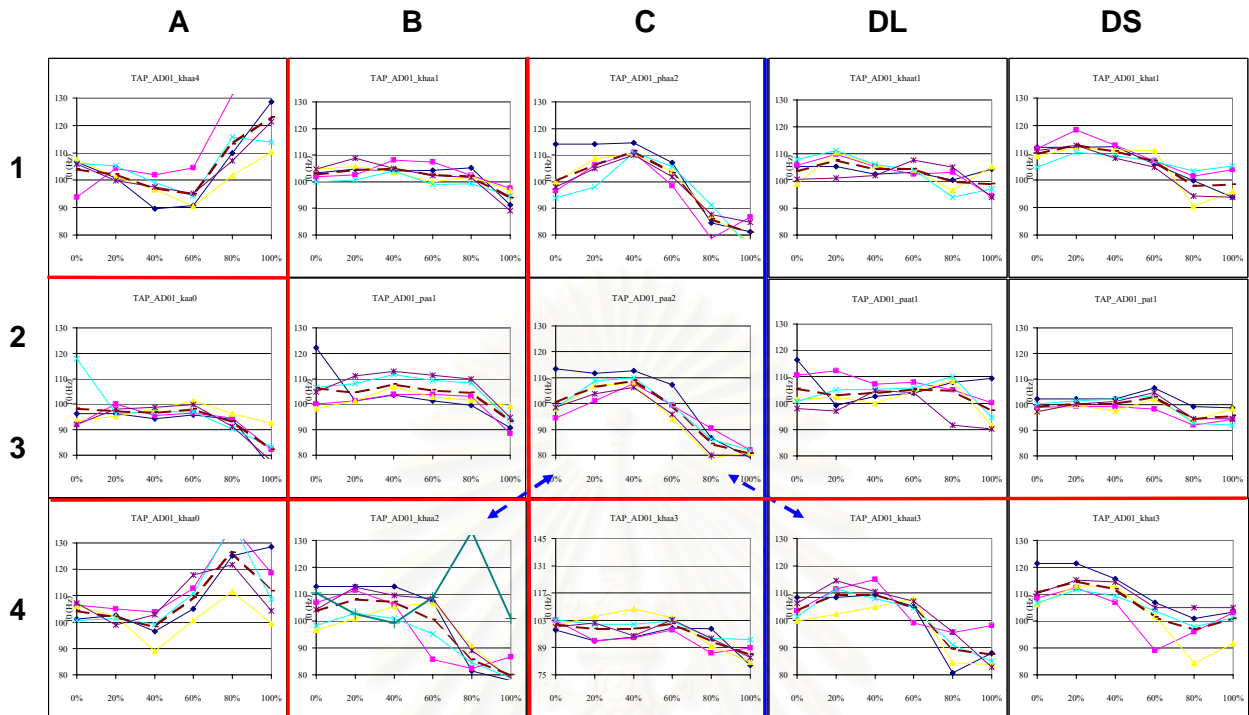
ลำดับที่	รหัส	อายุ	
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง			
1	MUR_CH01	18	ปี
2	MUR_CH02	12	ปี
3	MUR_CH03	11	ปี
4	MUR_CH04	10	ปี
5	MUR_CH05	14	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุมาก อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง			
1	KAP_AD01	78	ปี
2	KAP_AD02	76	ปี
3	KAP_AD03	72	ปี
4	KAP_AD04	71	ปี
5	KAP_AD05	55	ปี
กลุ่มผู้พูดอายุน้อย อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง			
1	KAP_CH01	17	ปี
2	KAP_CH02	17	ปี
3	KAP_CH03	16	ปี
4	KAP_CH04	16	ปี
5	KAP_CH05	11	ปี

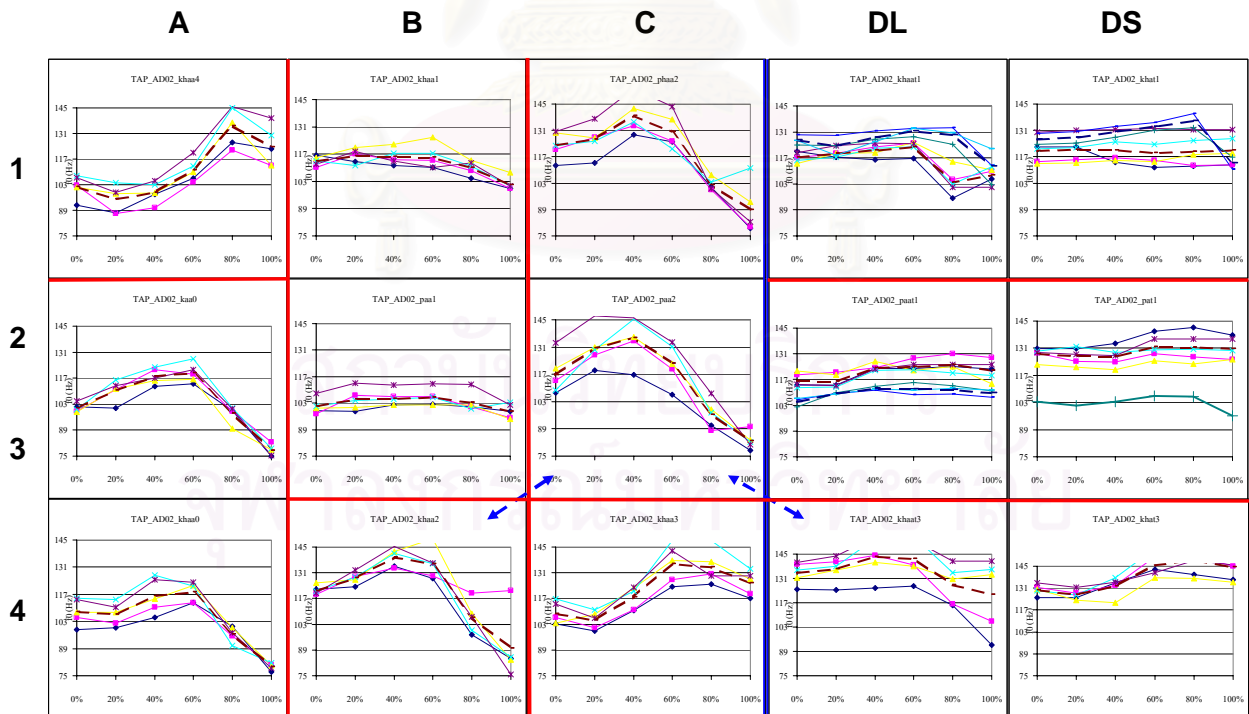
ภาคผนวก ง

ระบบวรรณยุกต์และสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์
ของผู้บอกภาษาทั้งหมด 150 คน ใน 15 อำเภอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

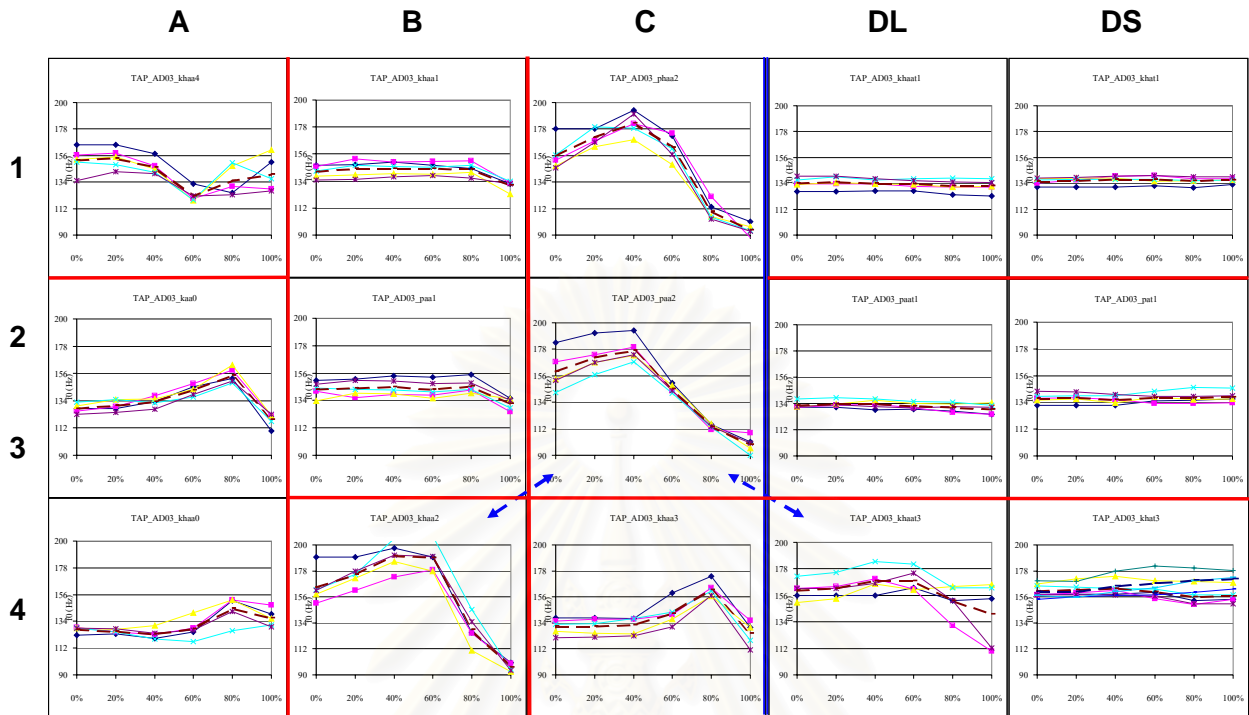

ภาพที่ 16 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD01

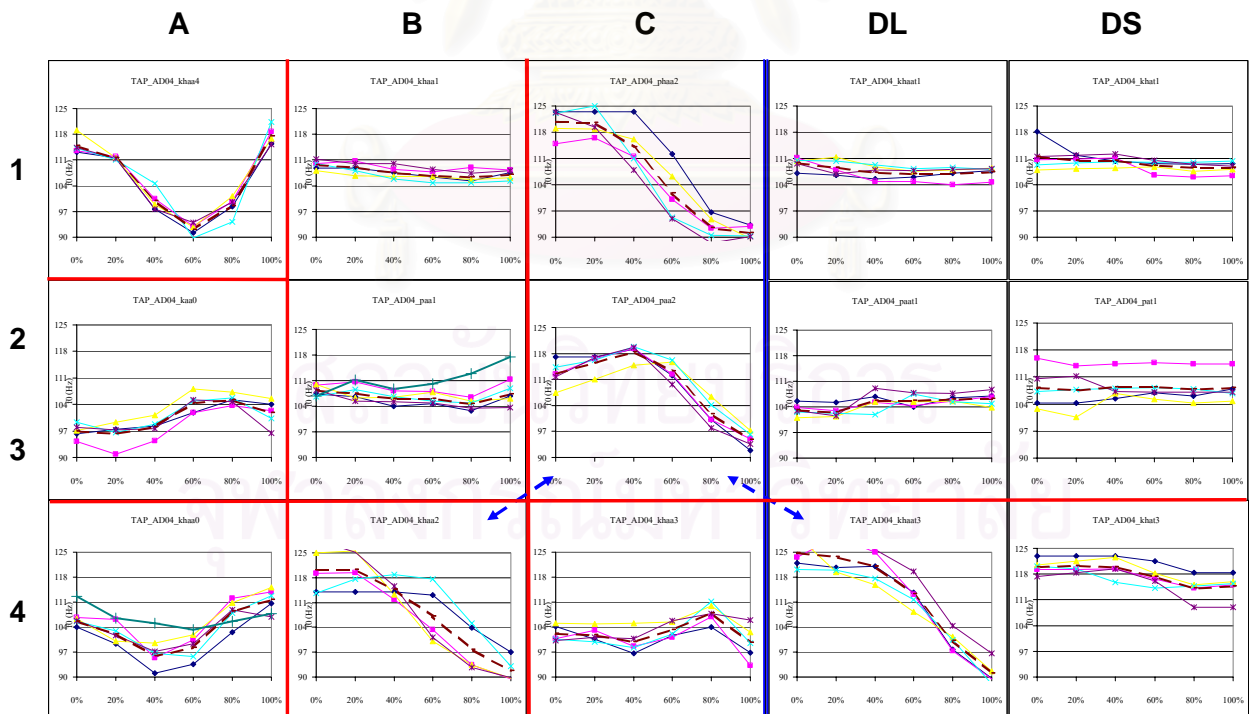

ภาพที่ 17 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD02

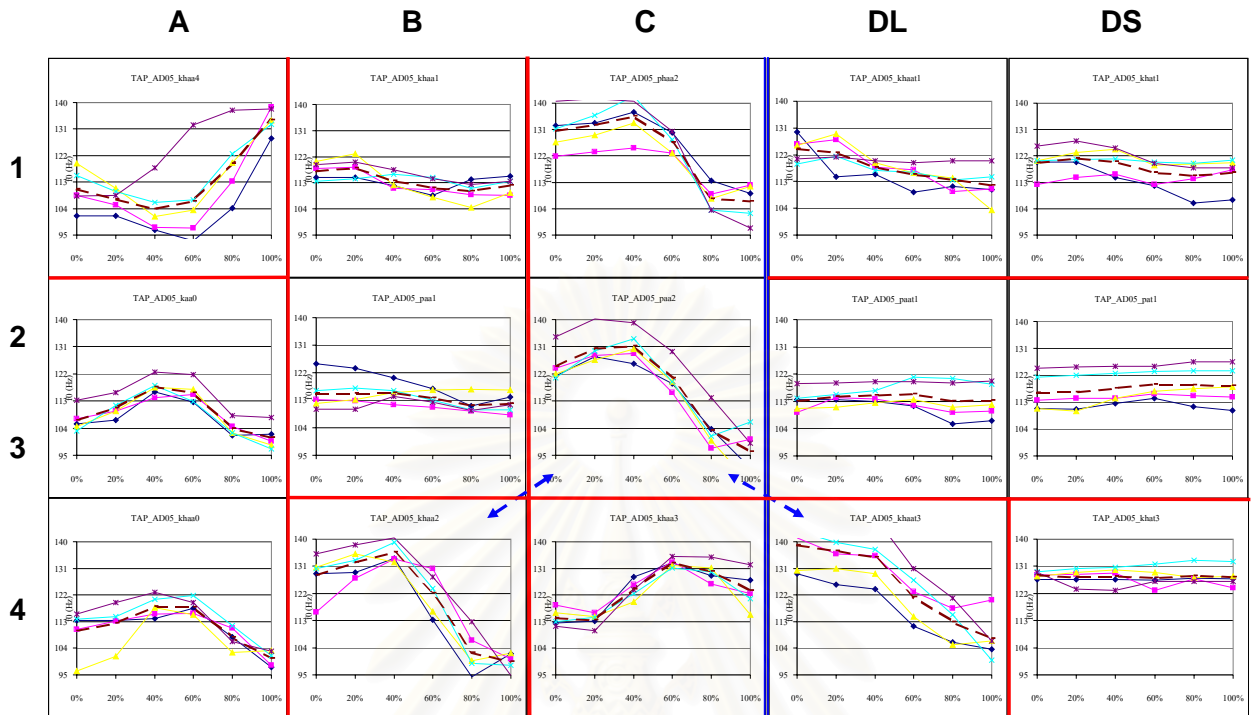

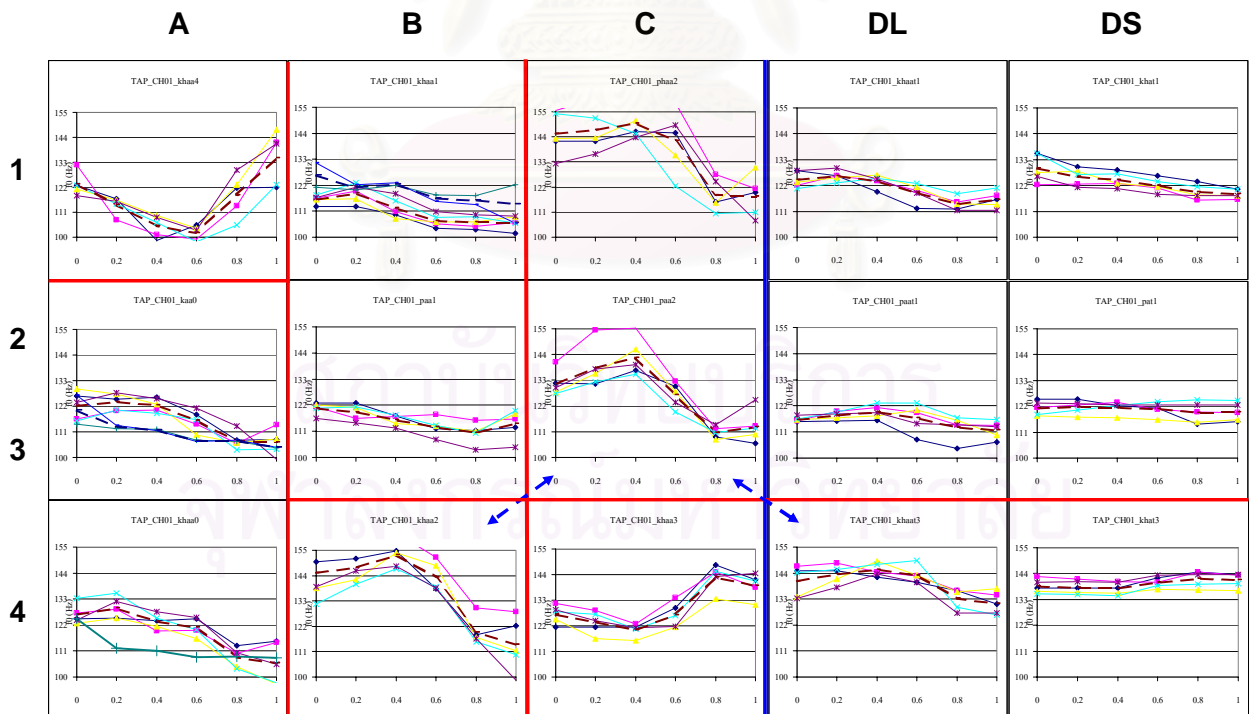
ภาพที่ 18 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 3 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD03

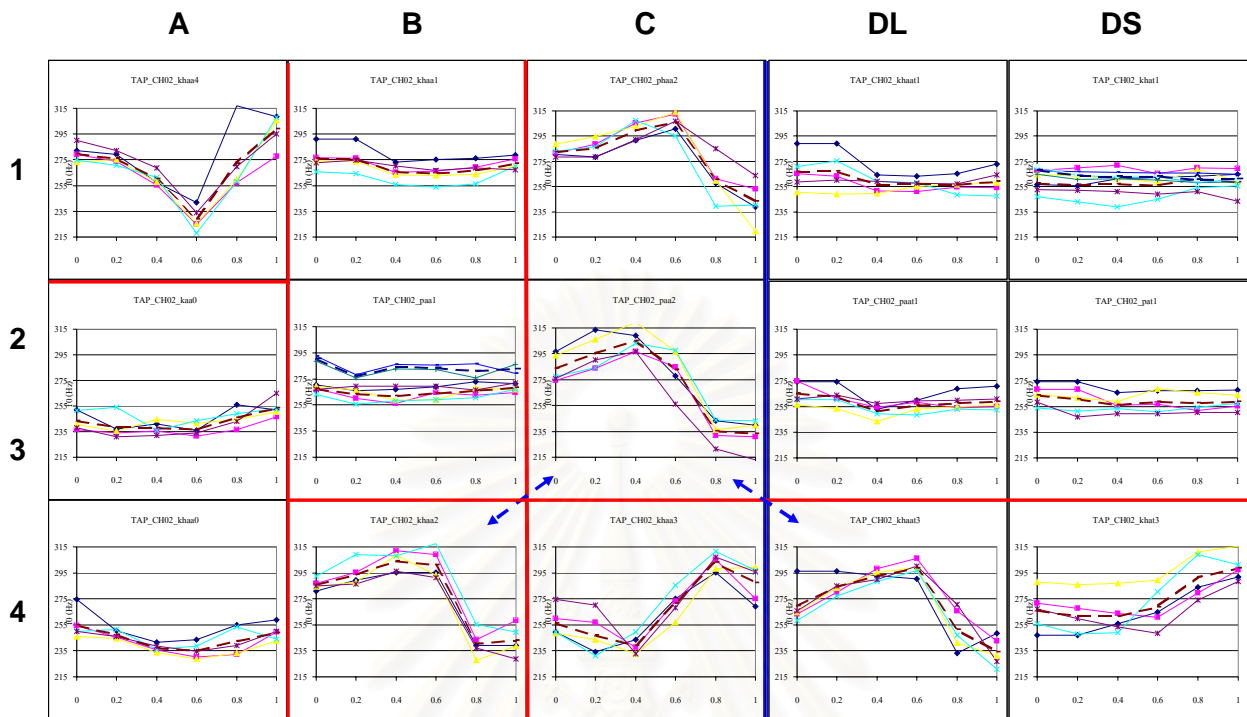
ภาพที่ 19 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 4 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD04

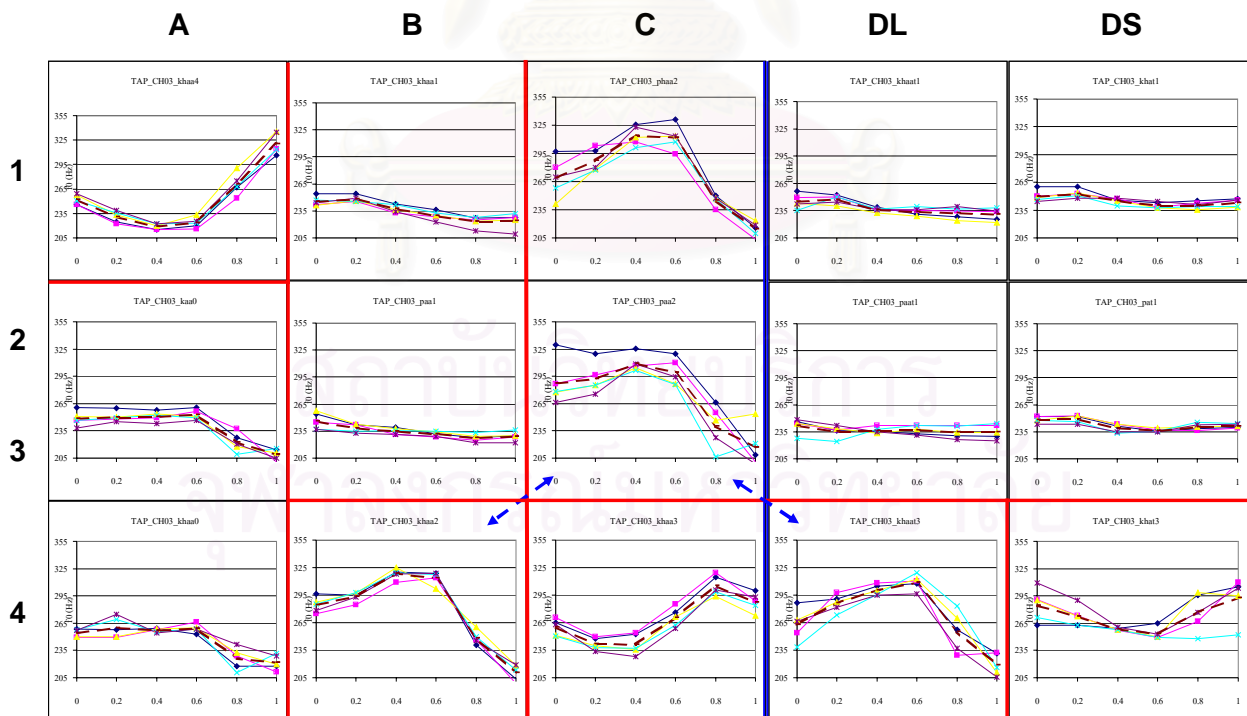
ภาพที่ ๒๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_AD05

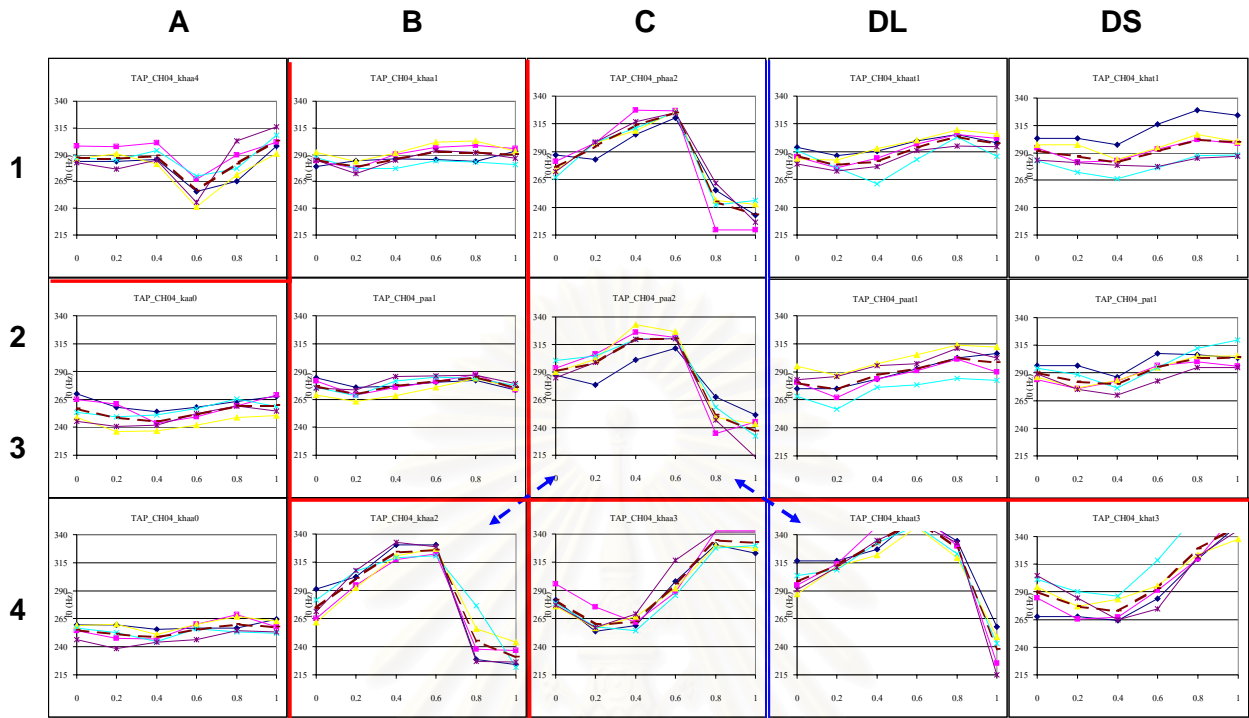
ภาพที่ ๒๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_CH01

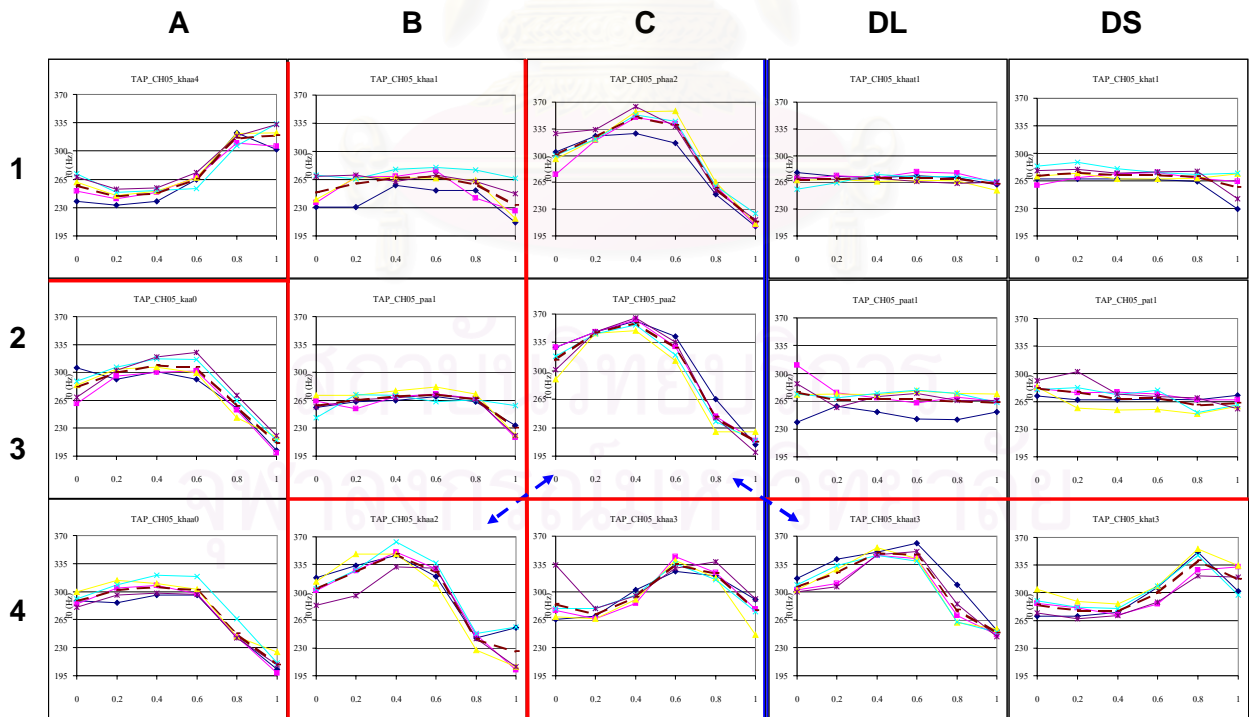
ภาพที่ ๒.๒๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_CH02

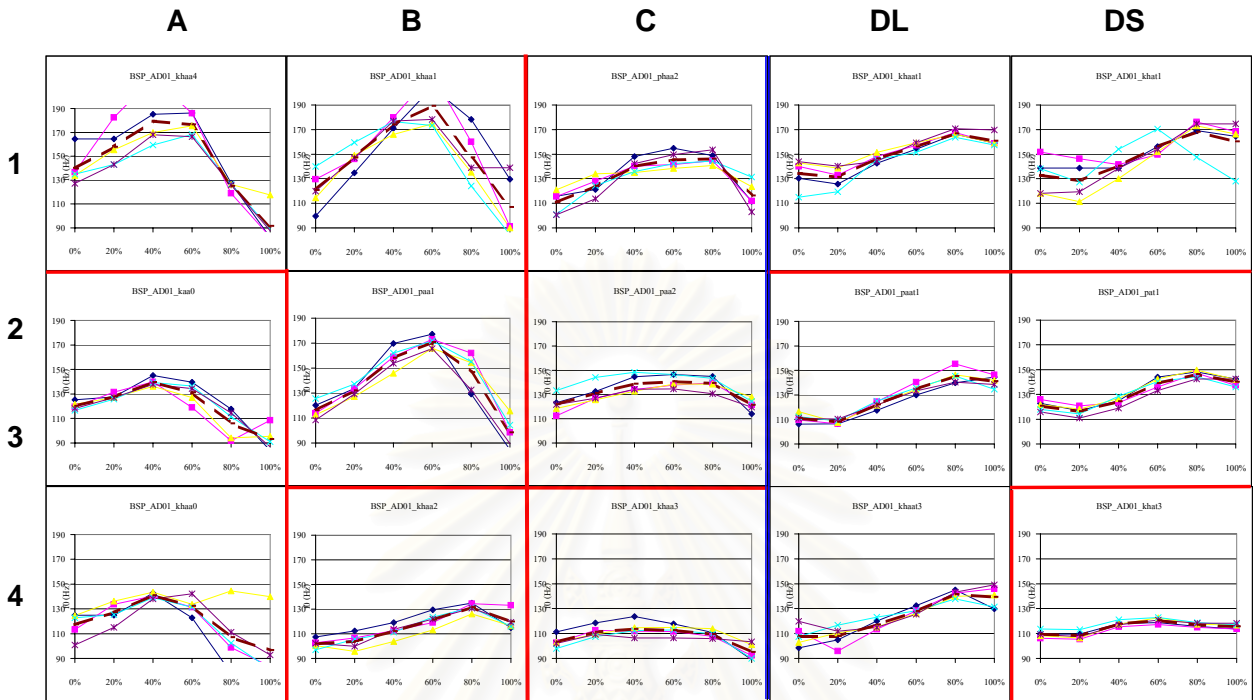
ภาพที่ ๒.๒๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_CH03

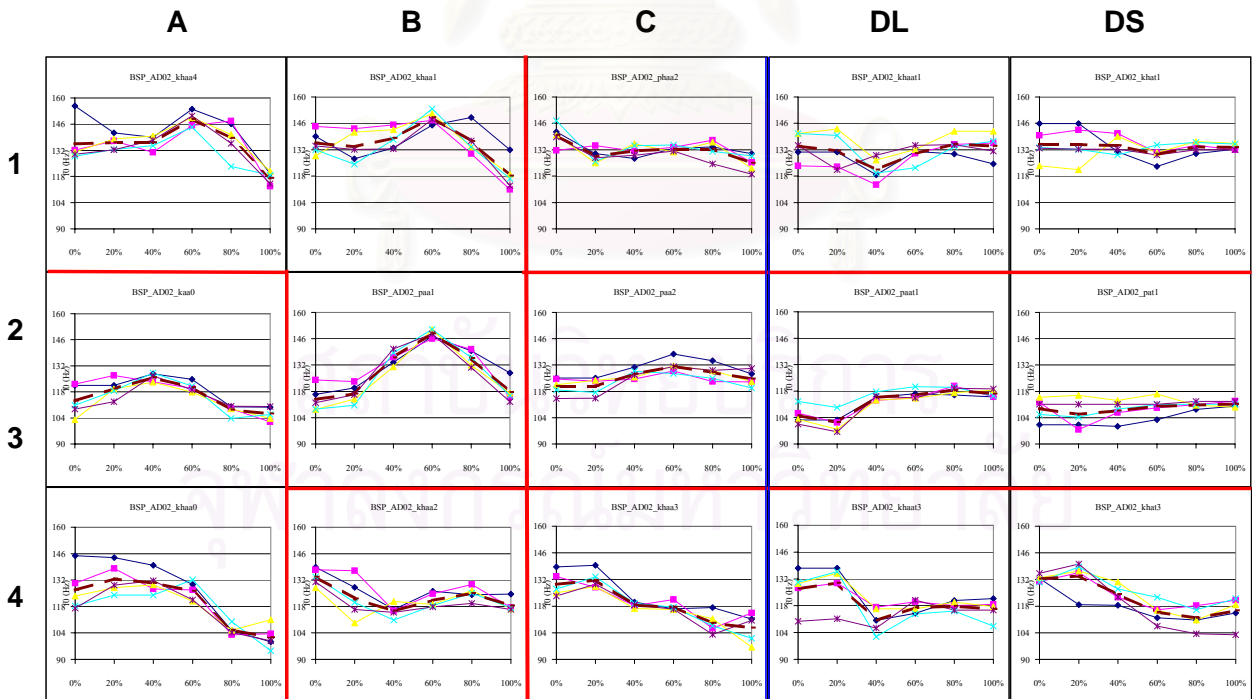
ภาพที่ ๒.๒๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๔ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_CH04

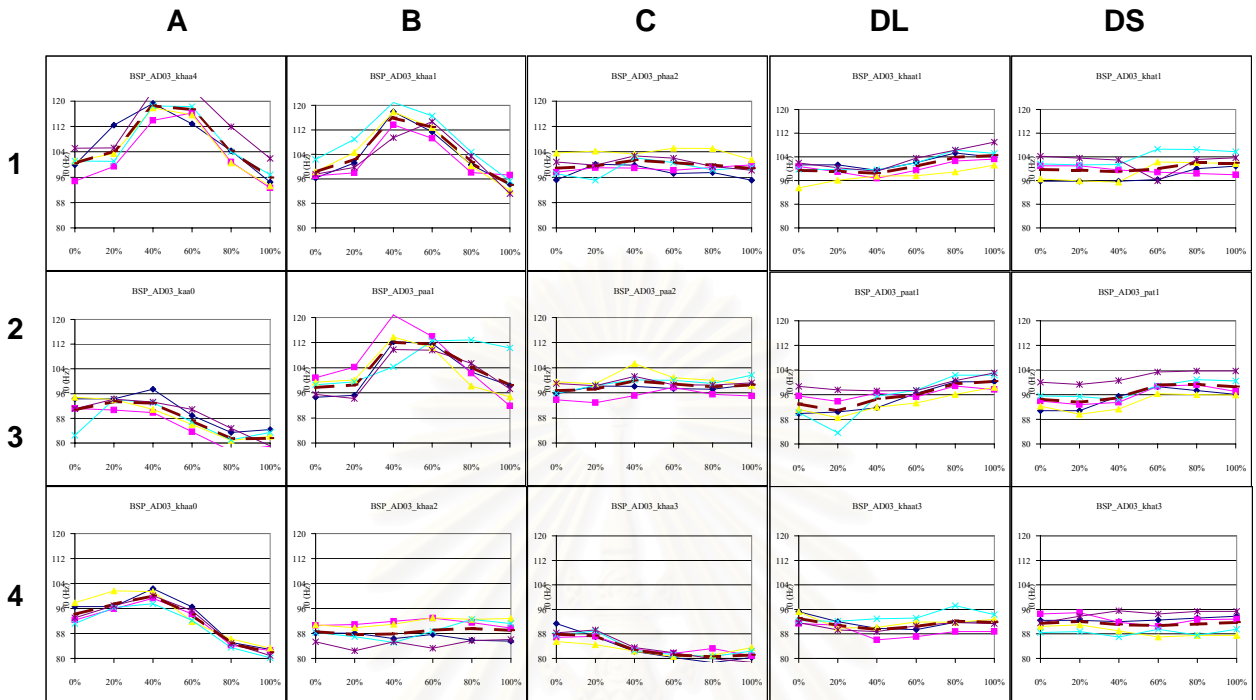
ภาพที่ ๒.๒๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๕ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ TAP_CH05

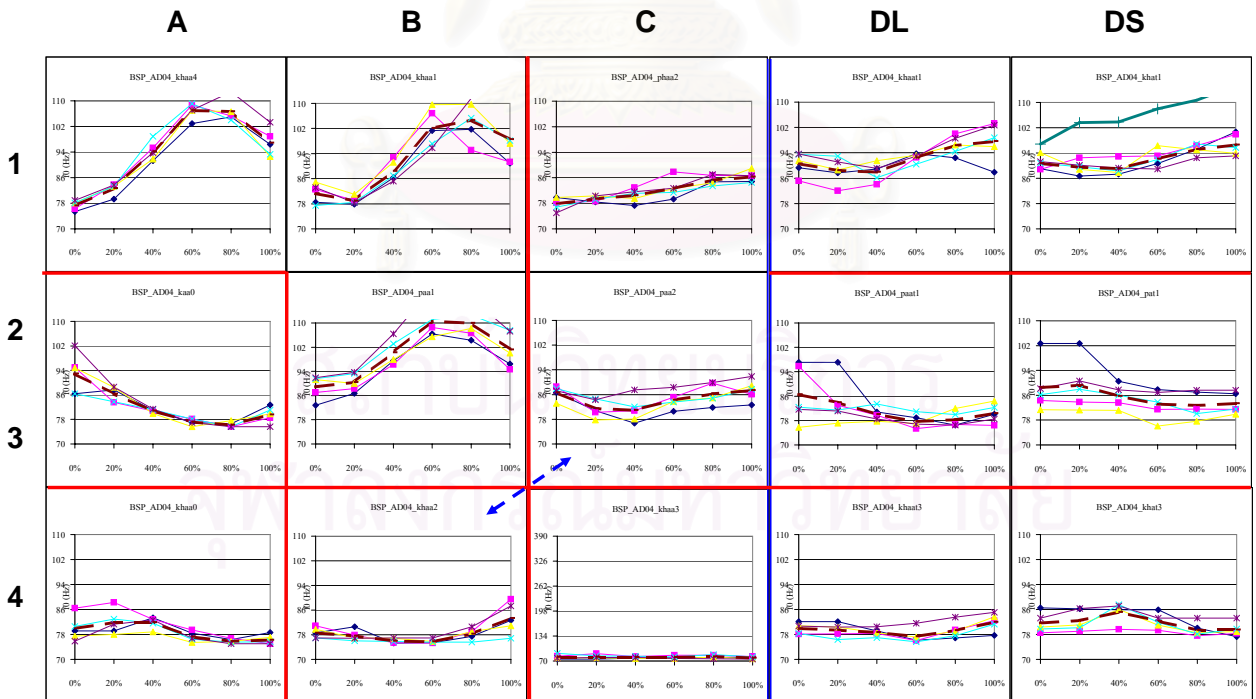
ภาพที่ ๒.26 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_AD01

ภาพที่ ๒.27 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_AD02

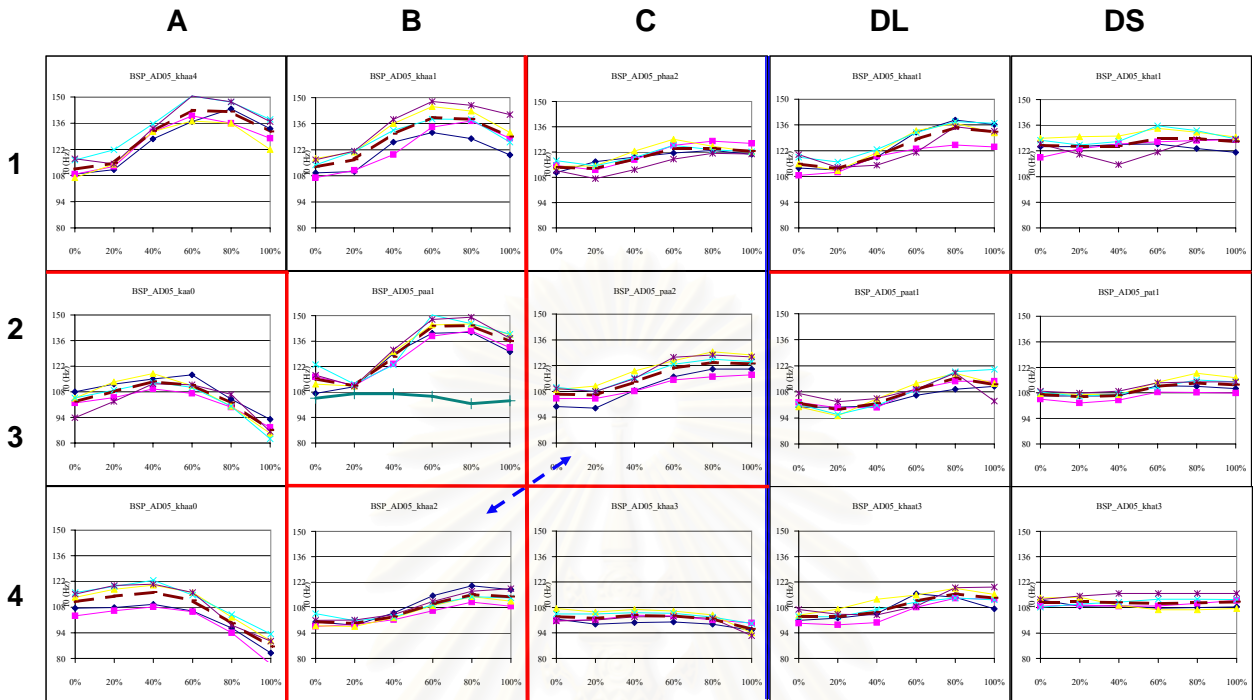

ภาพที่ ๒.๒๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_AD03

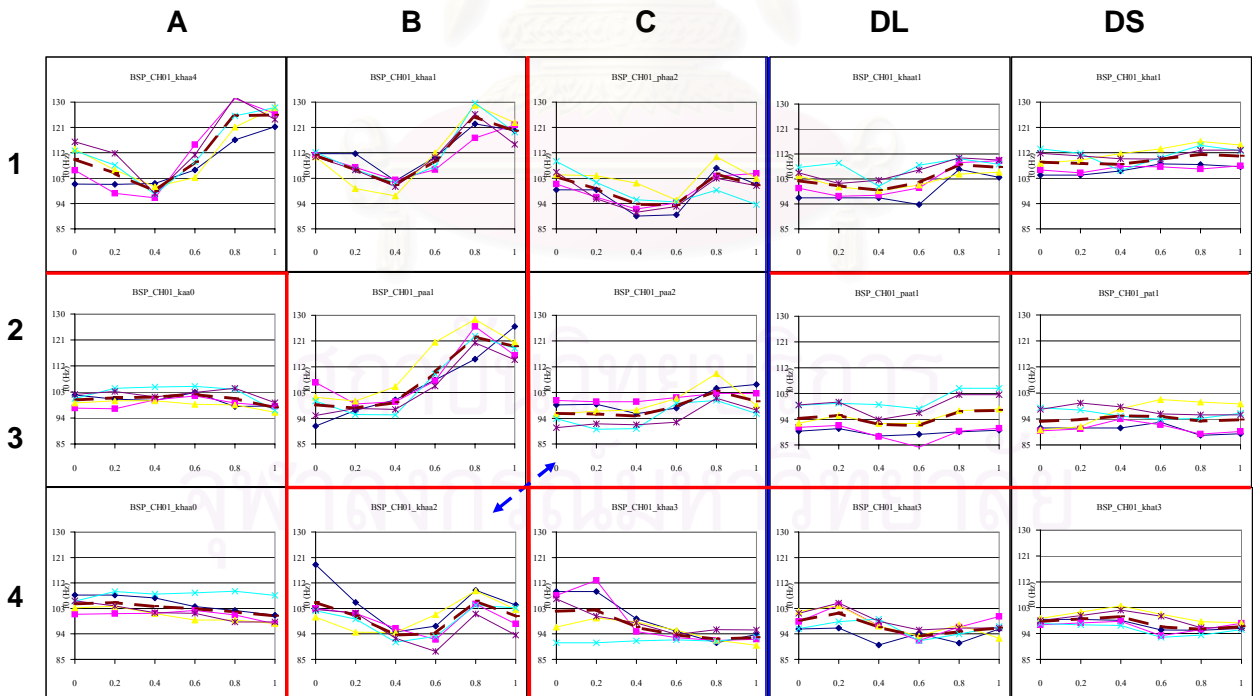

ภาพที่ ๒.๒๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_AD04

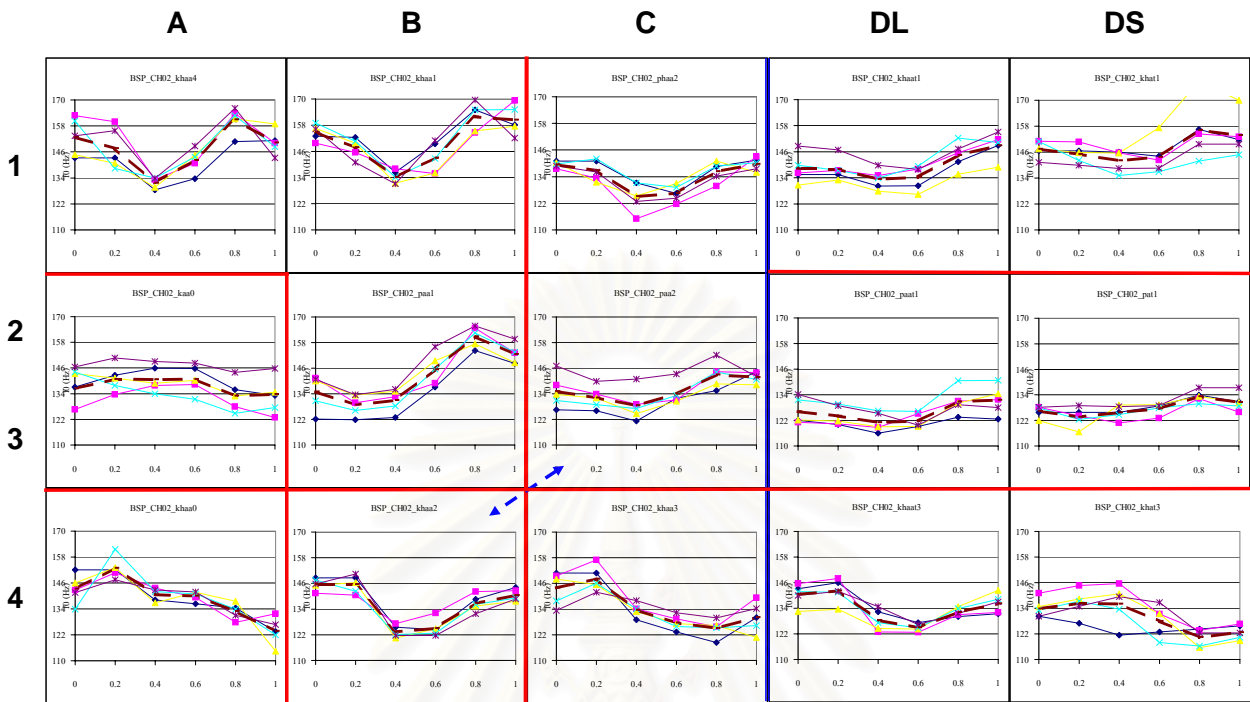

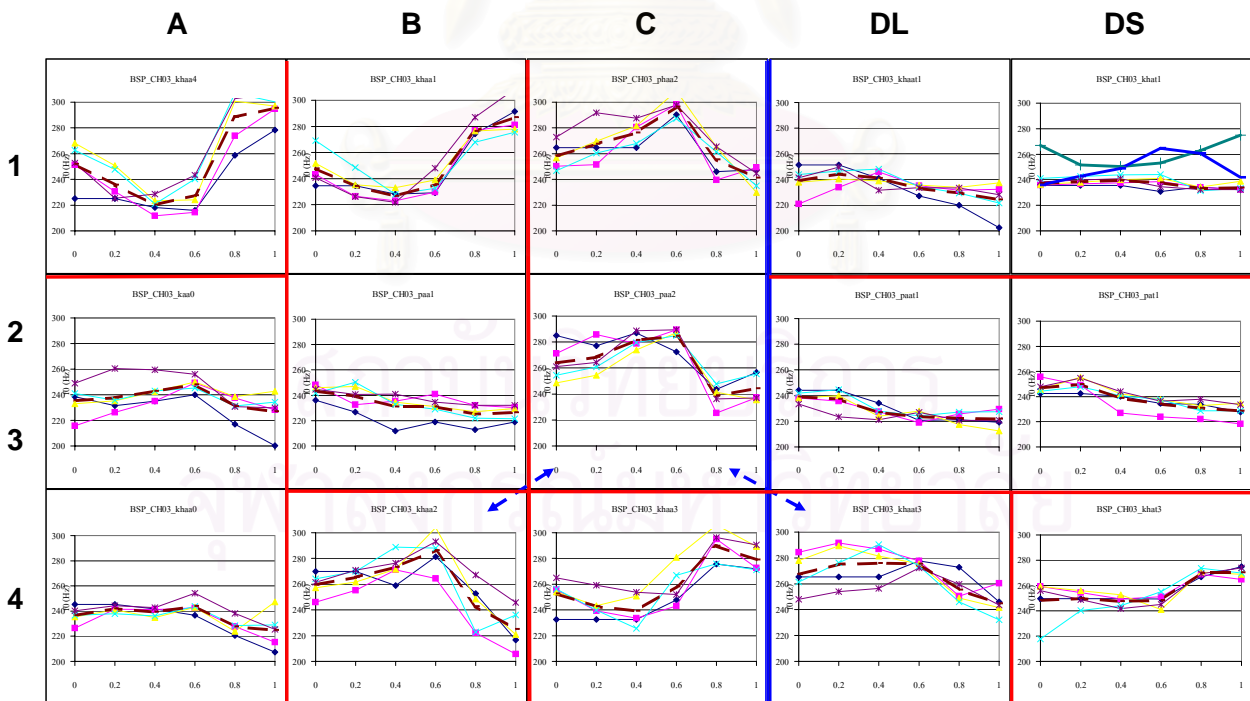
ภาพที่ ๓.30 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_AD05

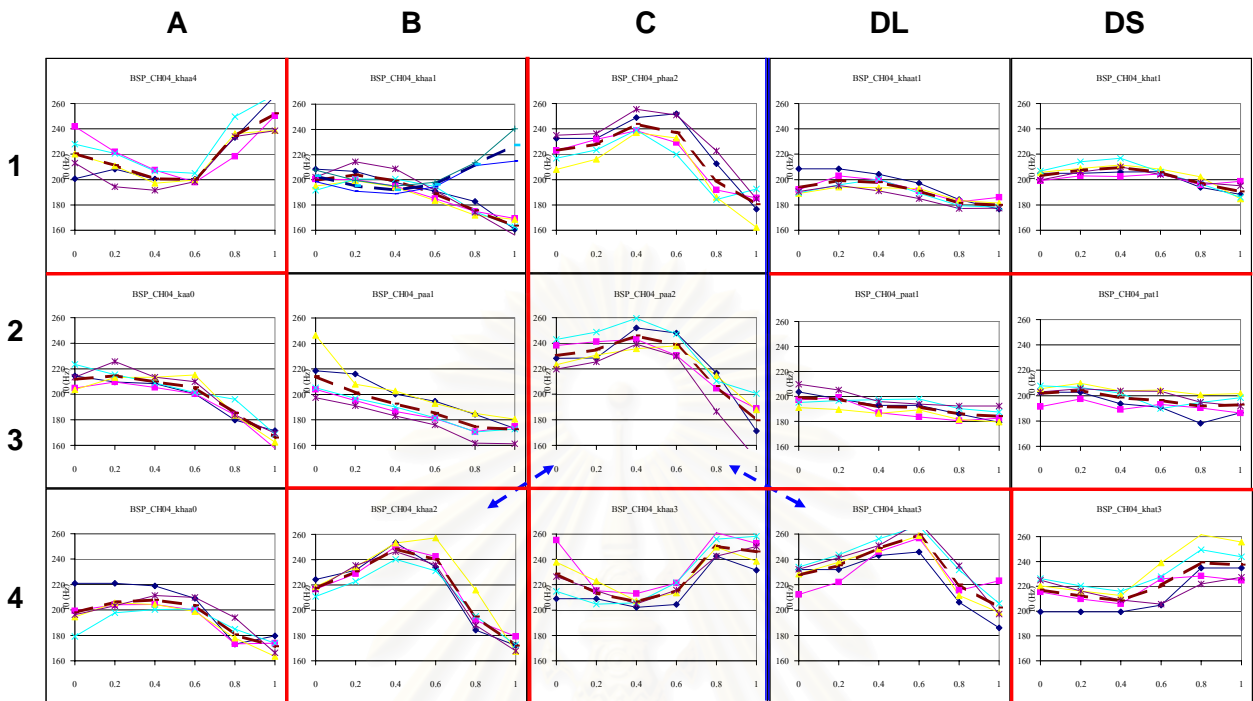
ภาพที่ ๓.31 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_CH01

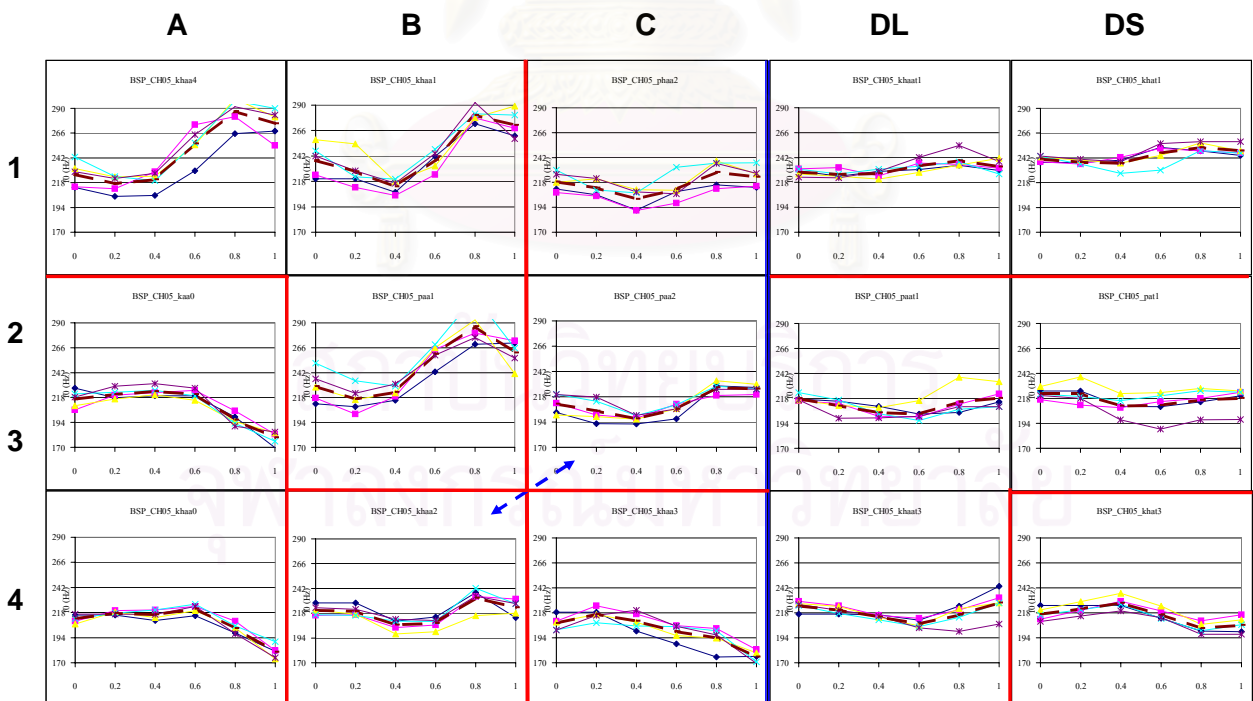
ภาพที่ ๓.32 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_CH02

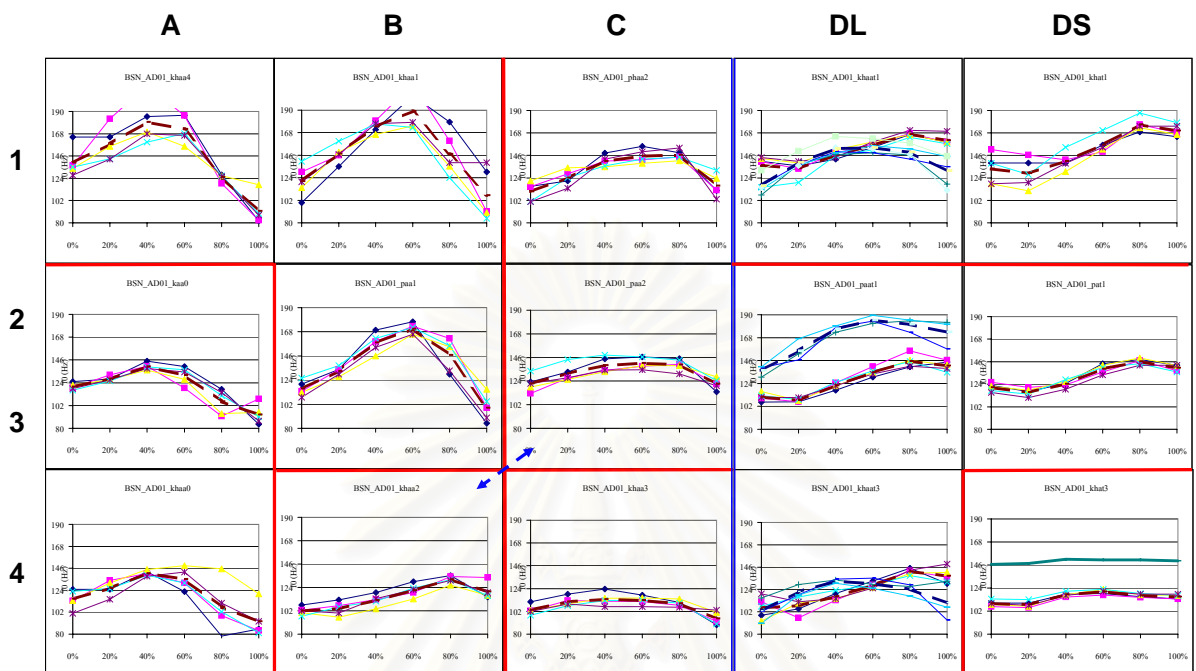
ภาพที่ ๓.33 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_CH03

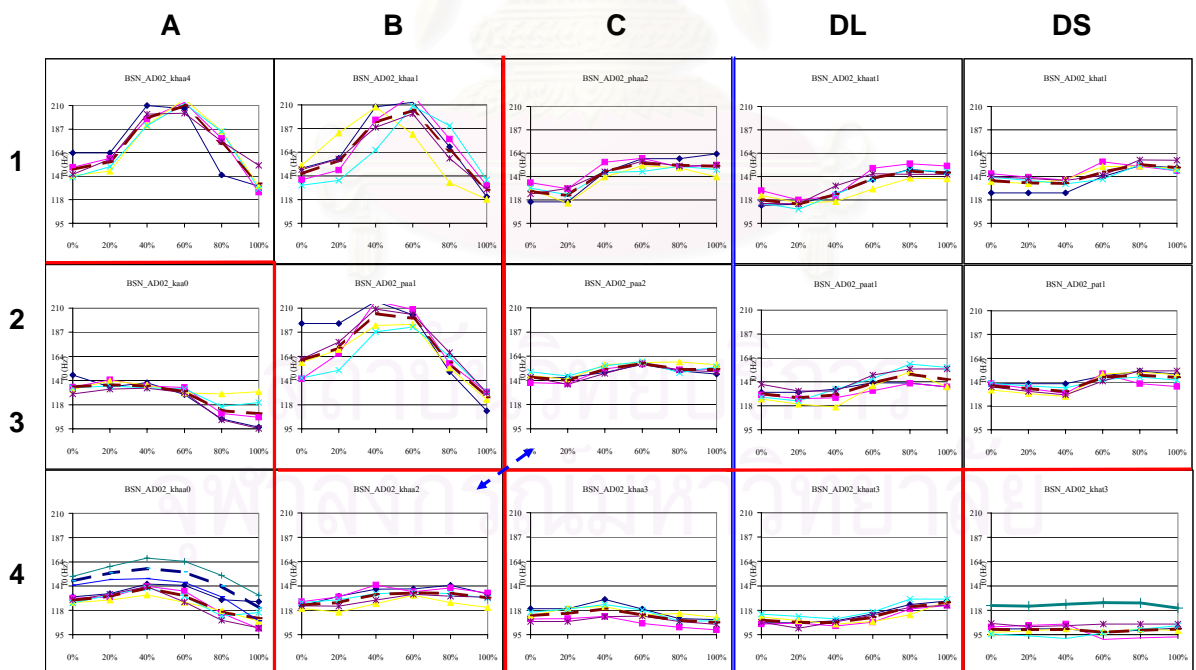
ภาพที่ ๓.34 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_CH04

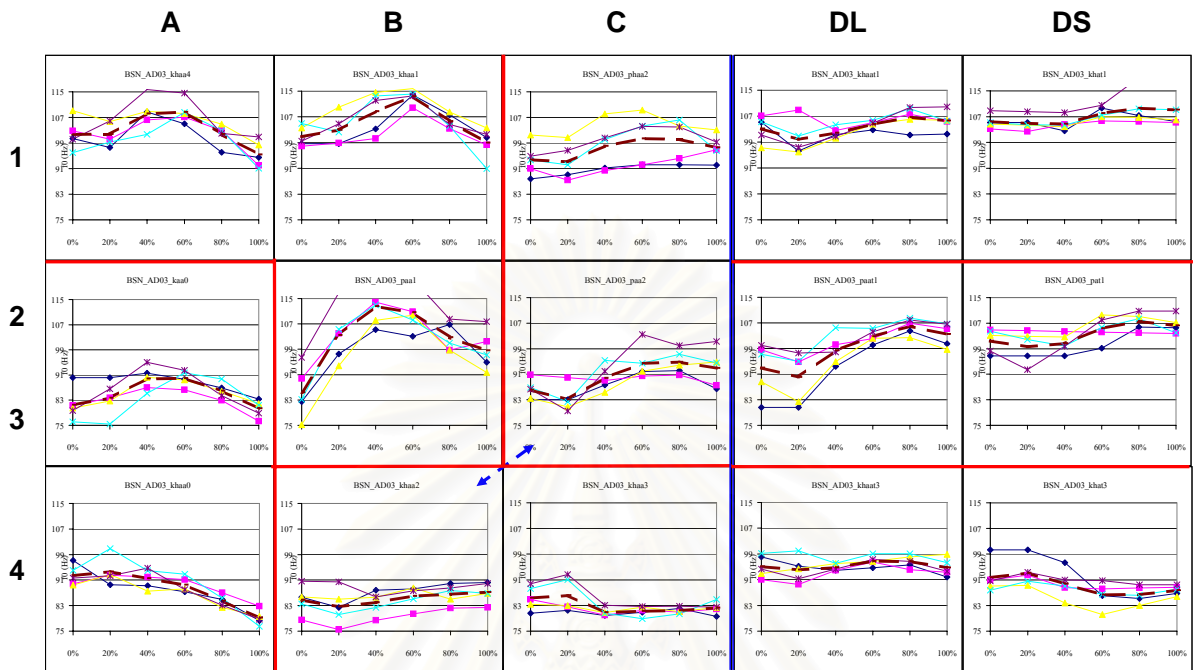
ภาพที่ ๓.35 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSP_CH05

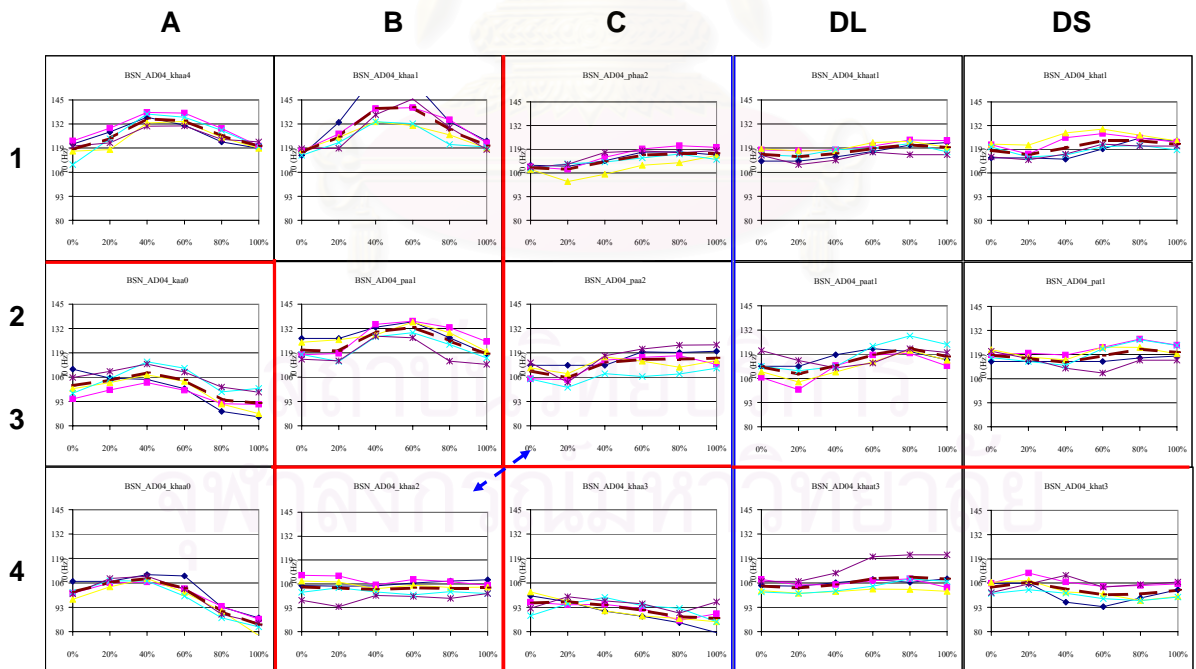
ภาพที่ ๓.๓๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_AD01

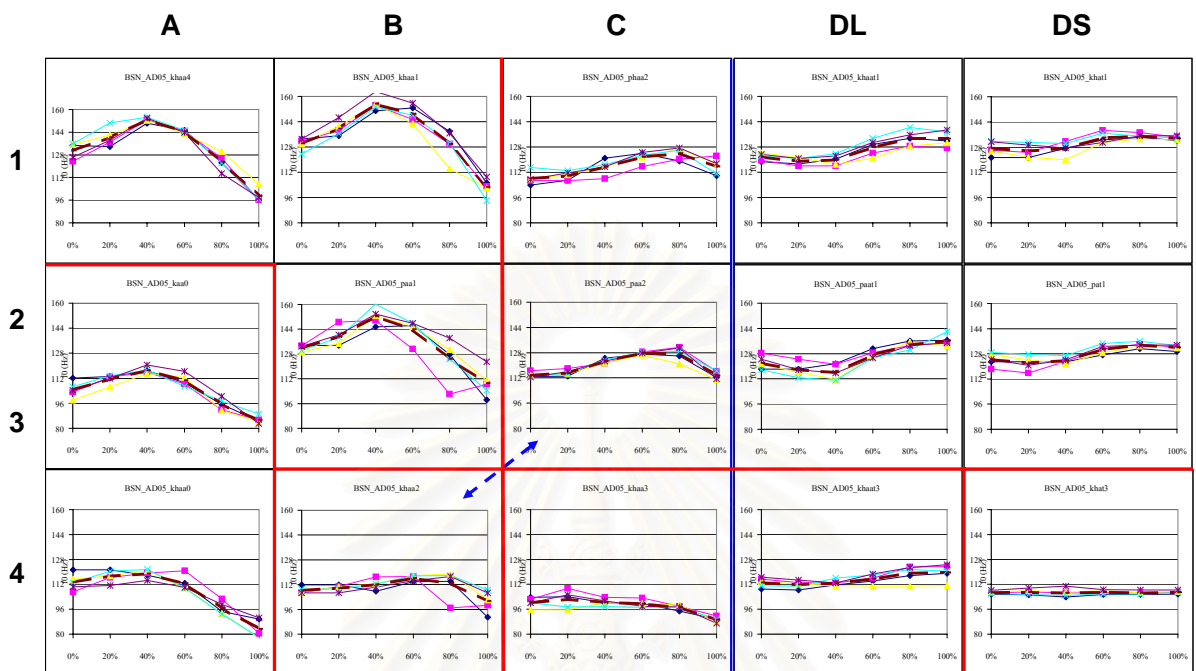
ภาพที่ ๓.๓๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_AD02

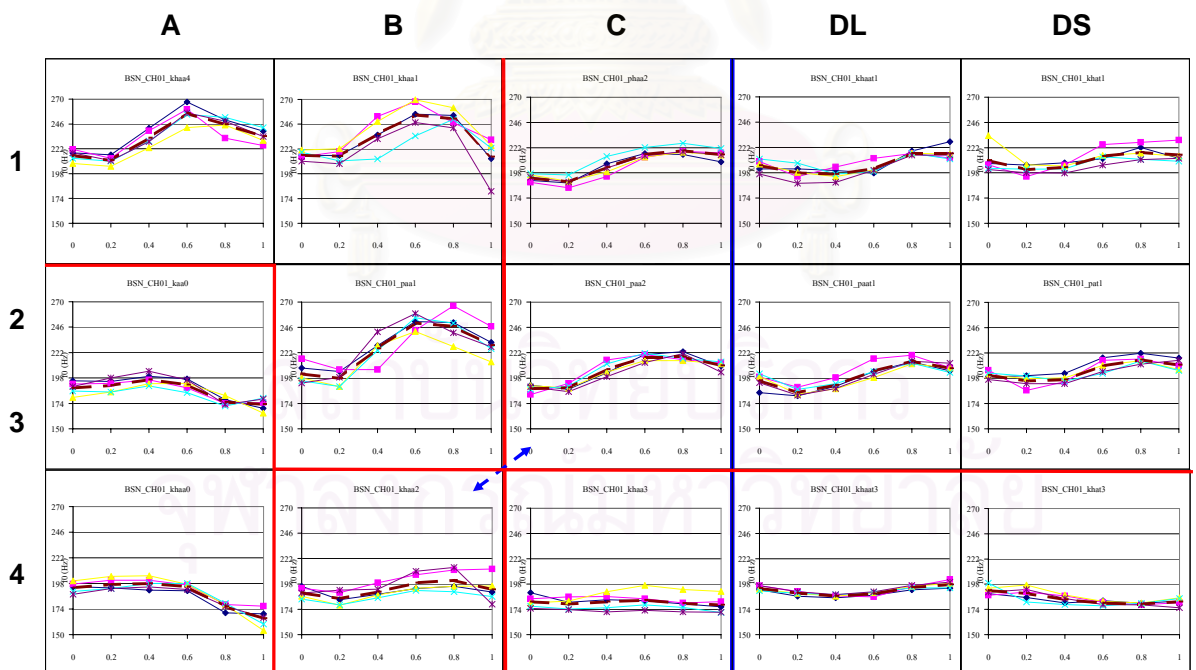
ภาพที่ ๓.๓๘ แสดงการแยกเสียงจวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_AD03

ภาพที่ ๓.๓๙ แสดงการแยกเสียงจวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_AD04

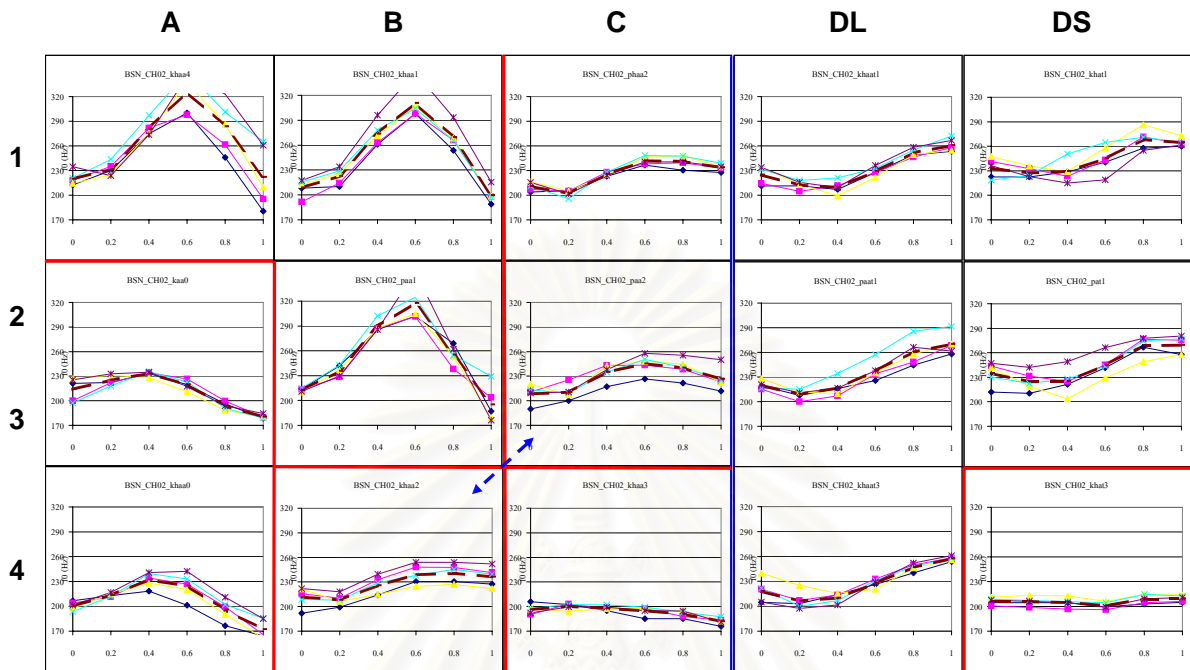

ภาพที่ ๔.๔๐ แสดงการแยกเสียงจวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๕ กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_AD05

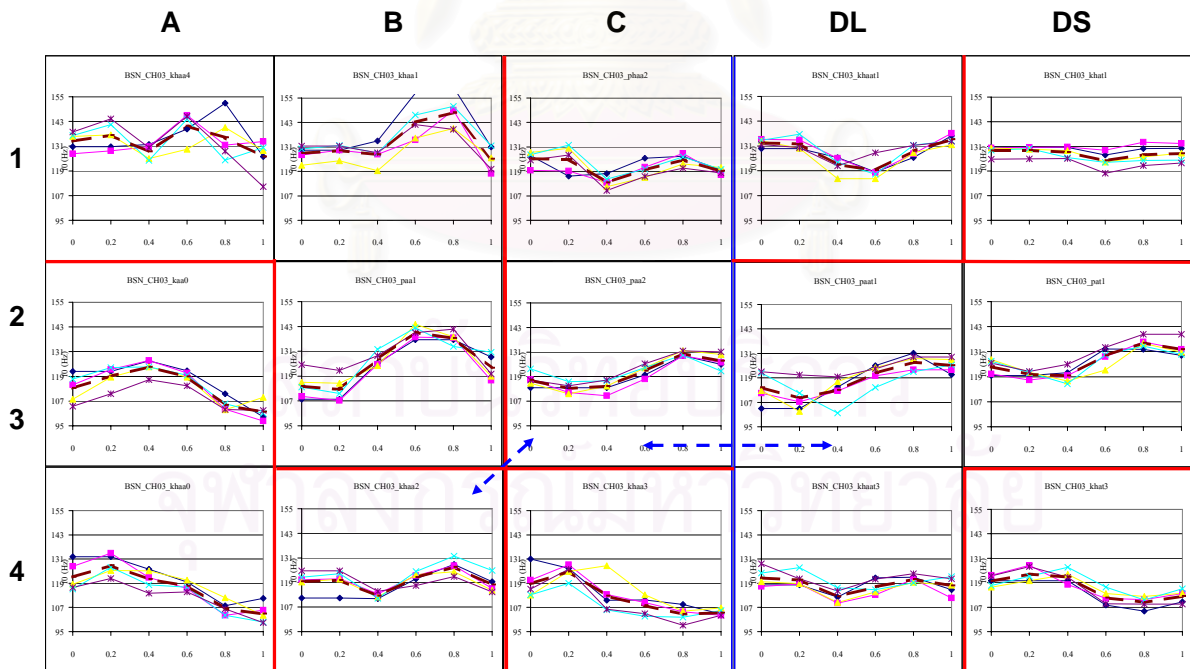

ภาพที่ ๔.๔๑ แสดงการแยกเสียงจวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๑ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_CH01

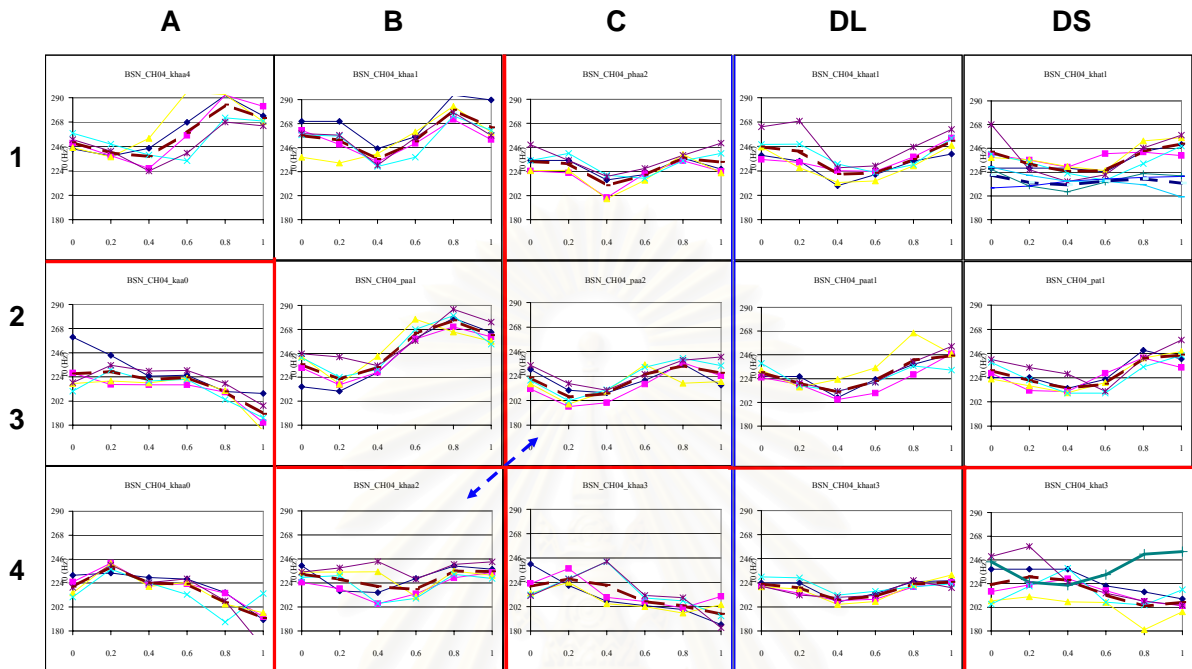

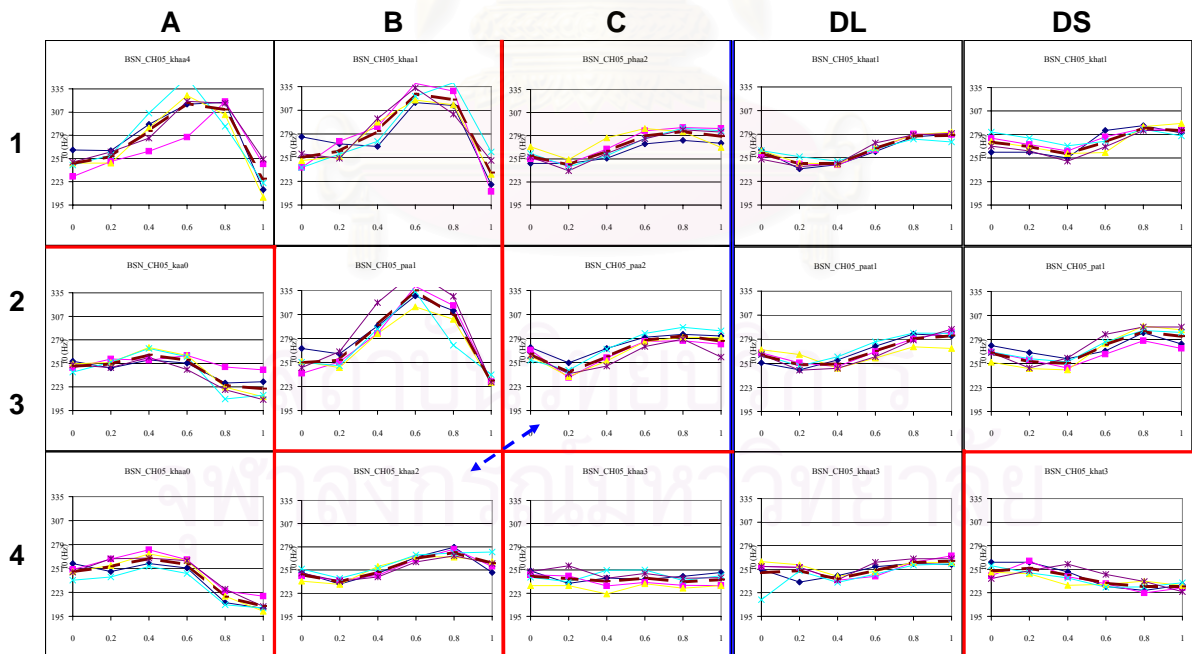
ภาพที่ ๔.๔๒ แสดงการแยกเสียงจวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_CH02

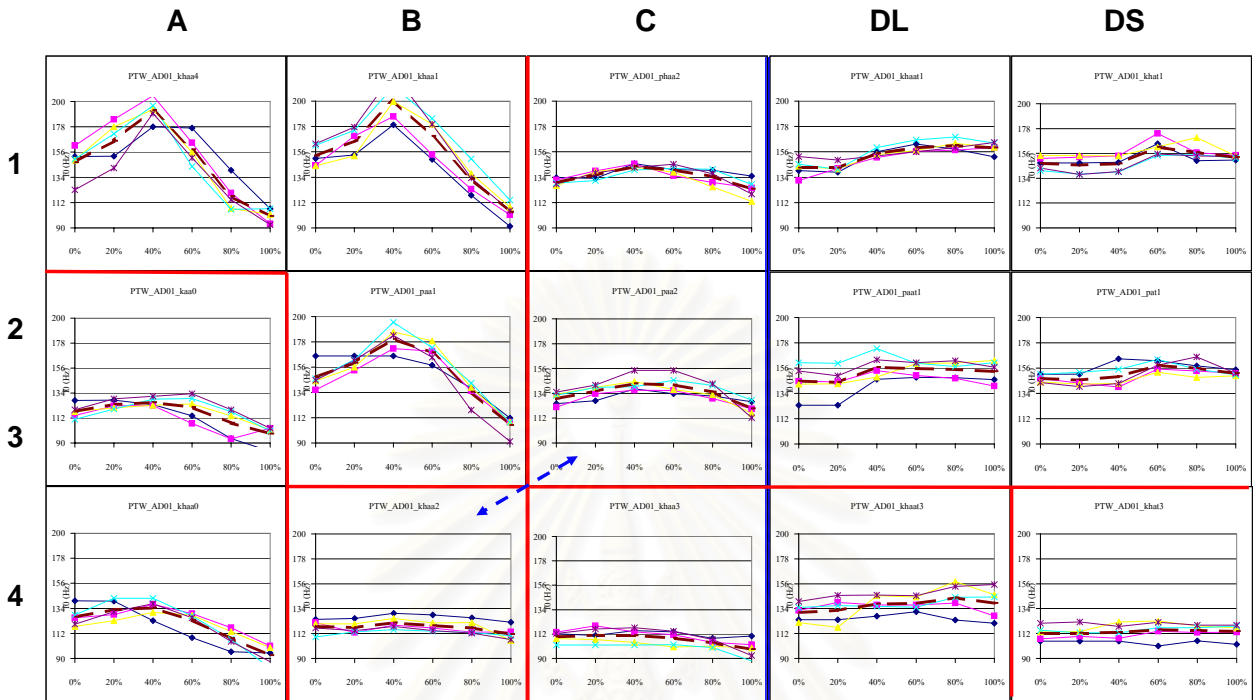
ภาพที่ ๔.๔๓ แสดงการแยกเสียงจวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_CH03

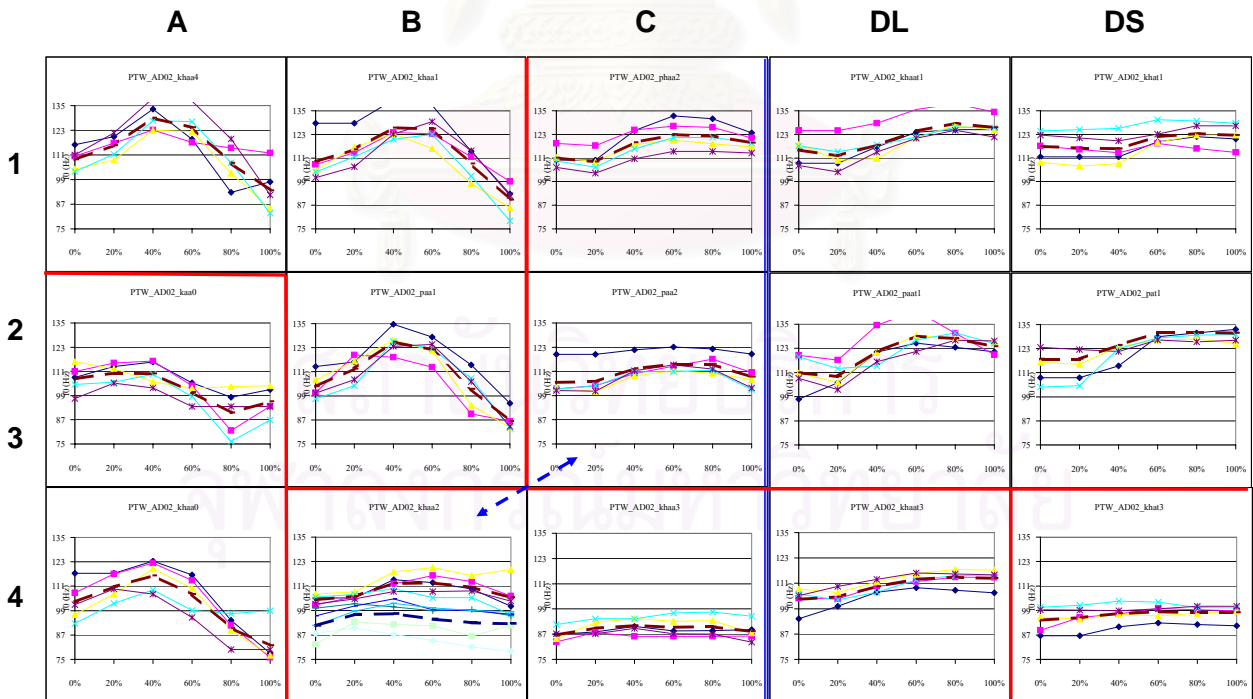
ภาพที่ ๔.๔๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_CH04

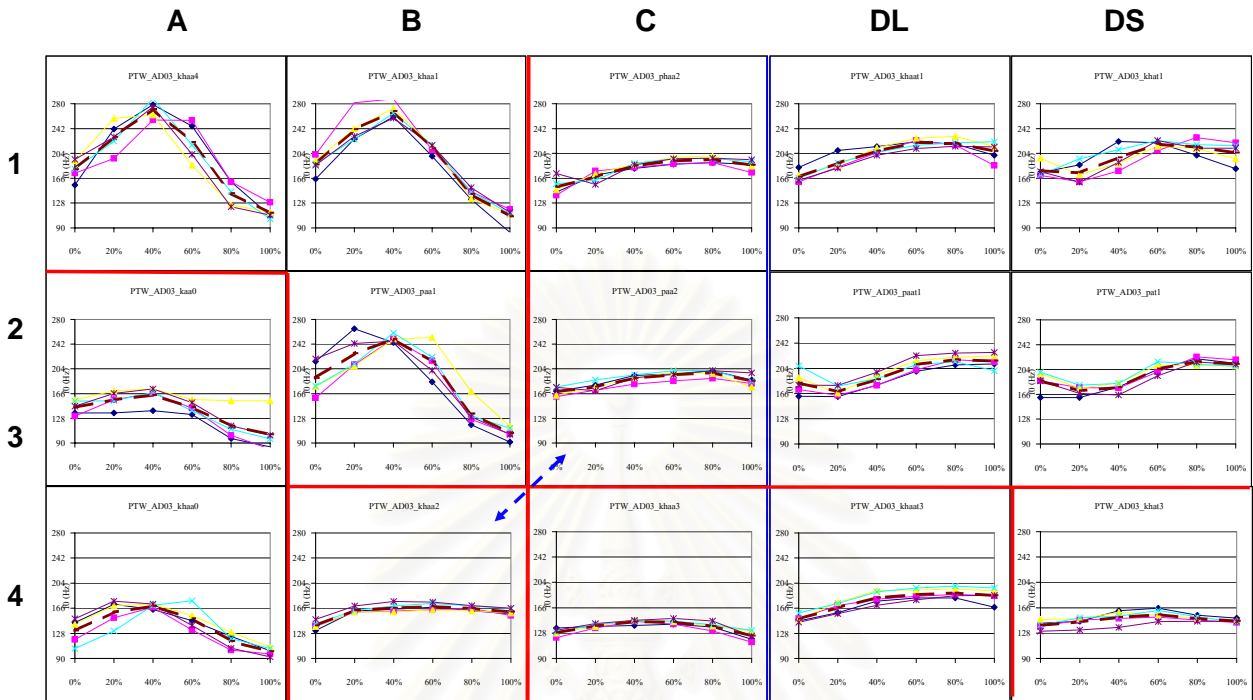
ภาพที่ ๔.๔๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ BSN_CH05

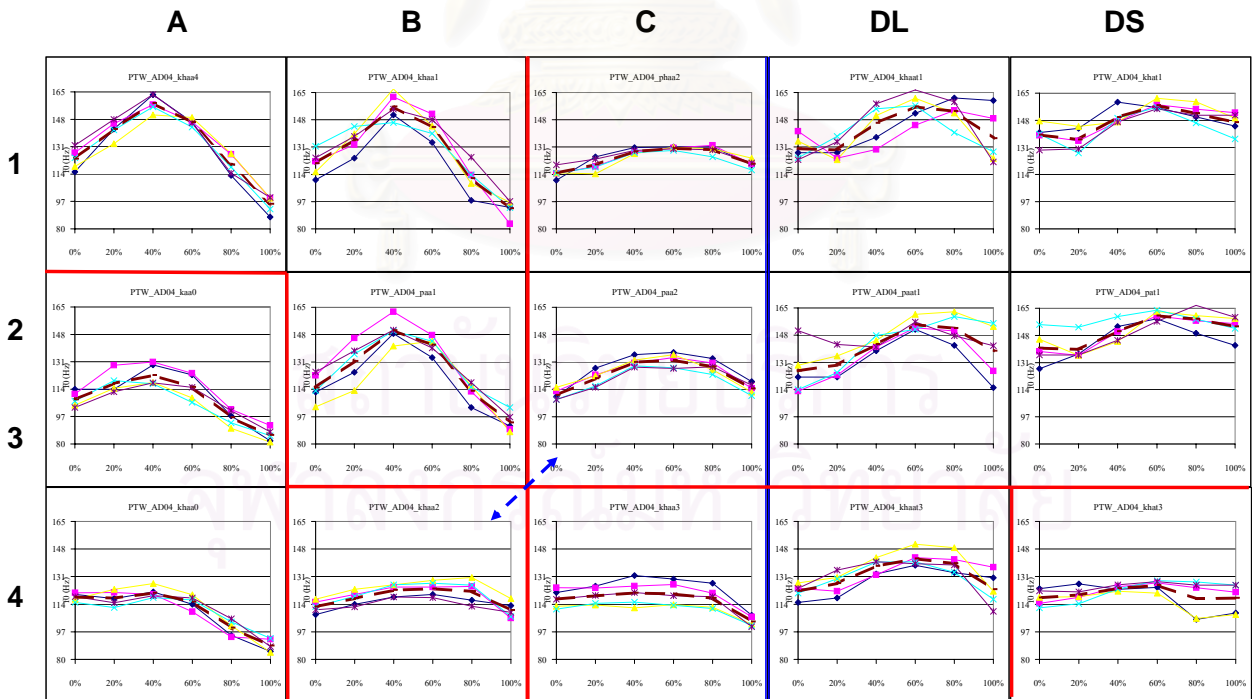
ภาพที่ ๔.๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณะที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD01

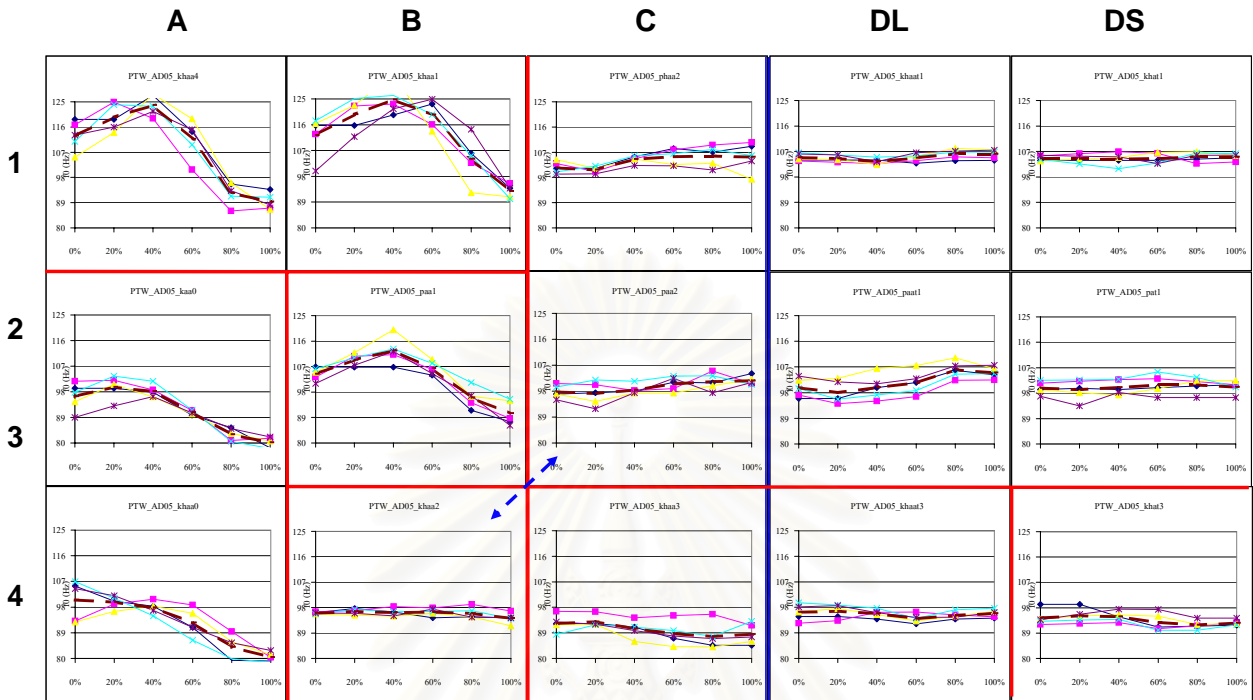
ภาพที่ ๔.๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณะที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD02

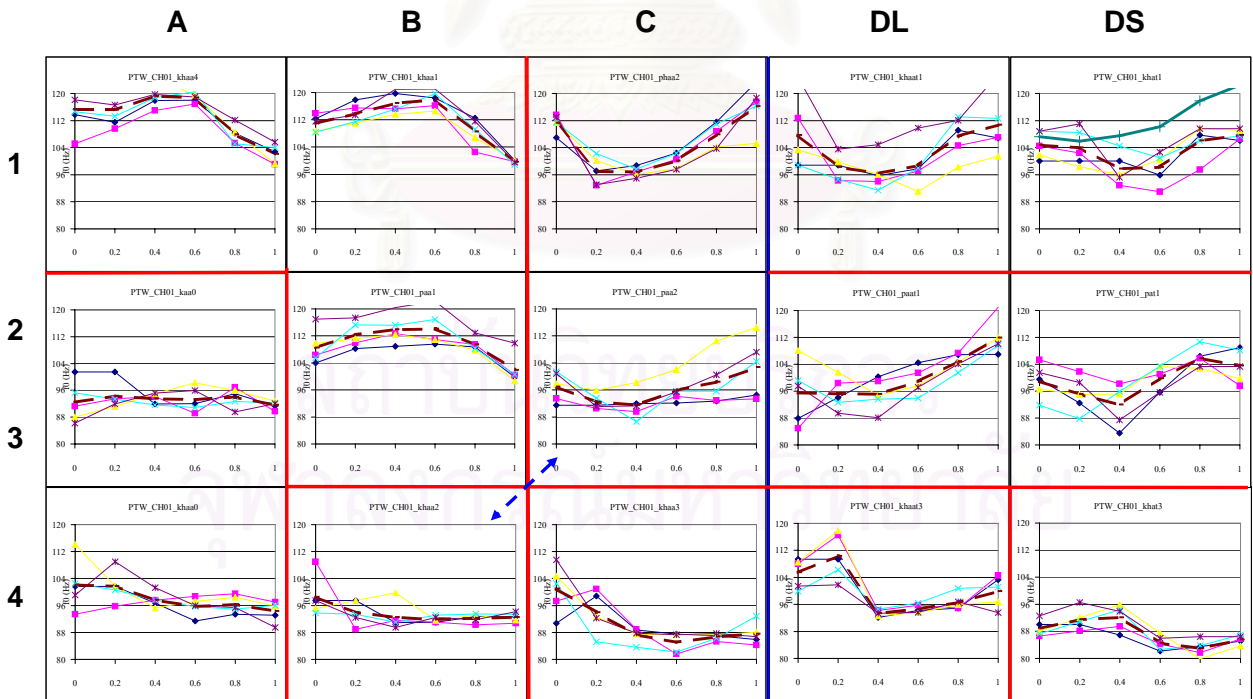
ภาพที่ ๔.๔๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณะที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD03

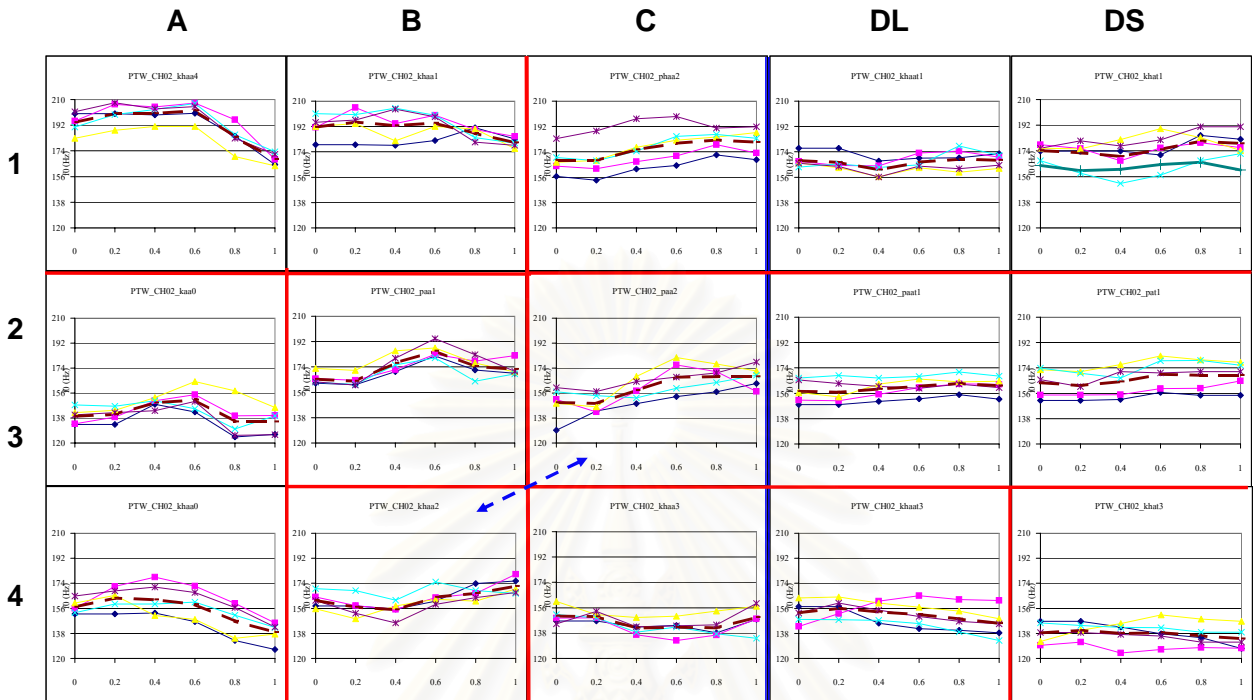
ภาพที่ ๔.๔๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณะที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD04

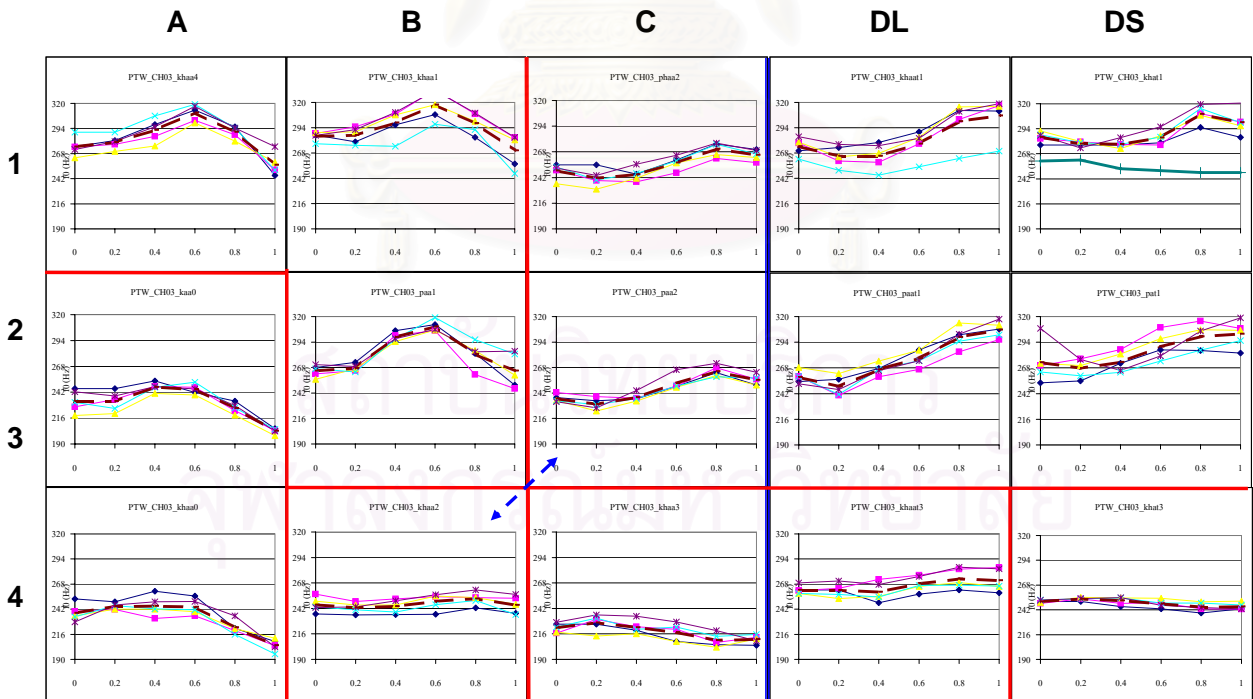
ภาพที่ ๕.๐๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_AD05

ภาพที่ ๕.๐๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH01

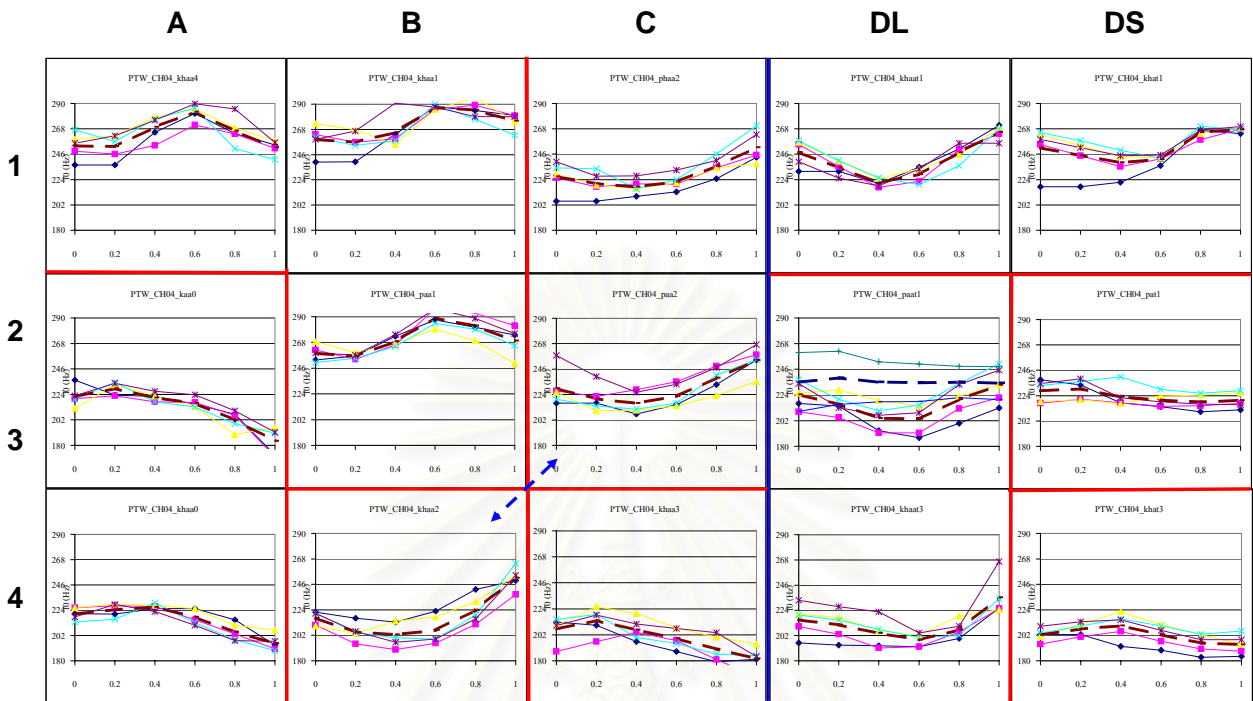

ภาพที่ ๕.๕๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH02

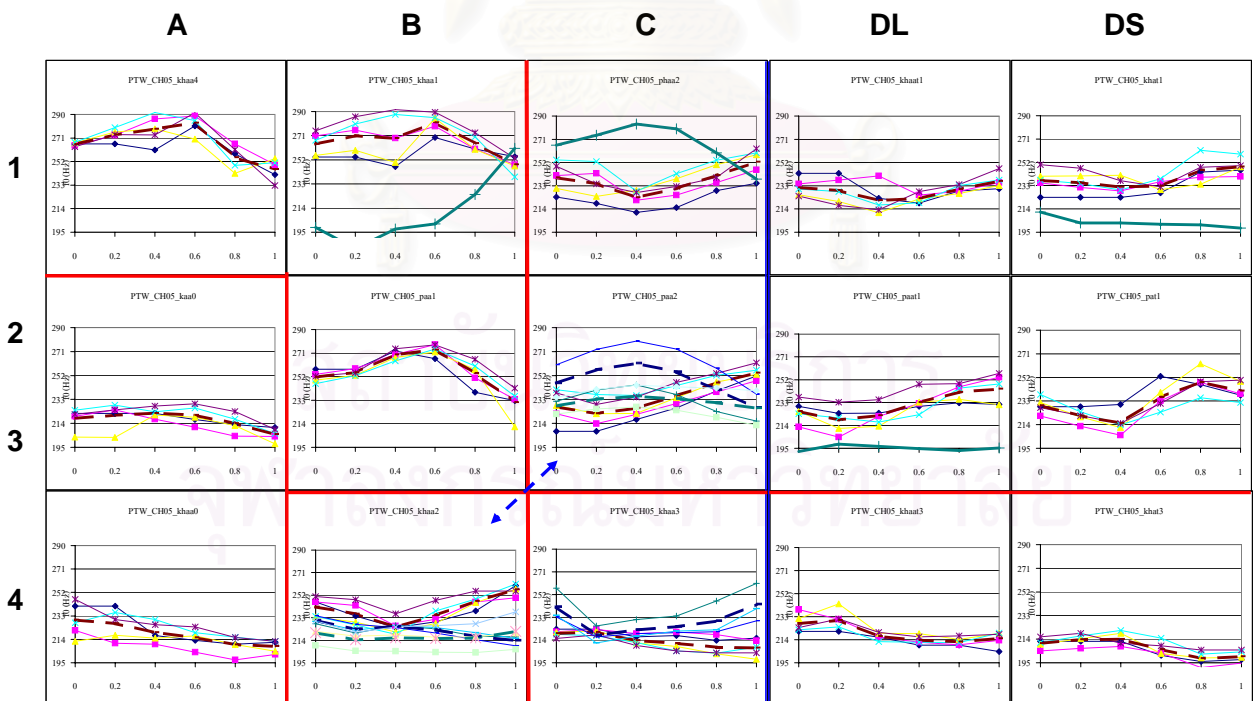

ภาพที่ ๕.๕๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH03

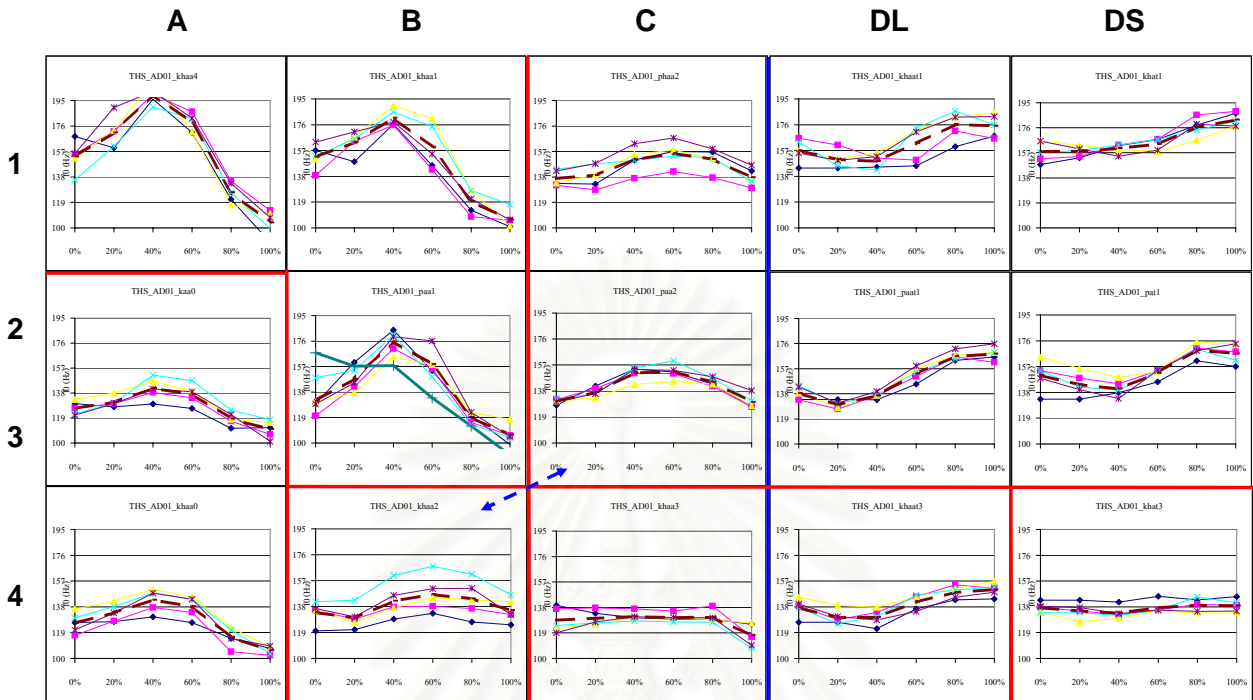

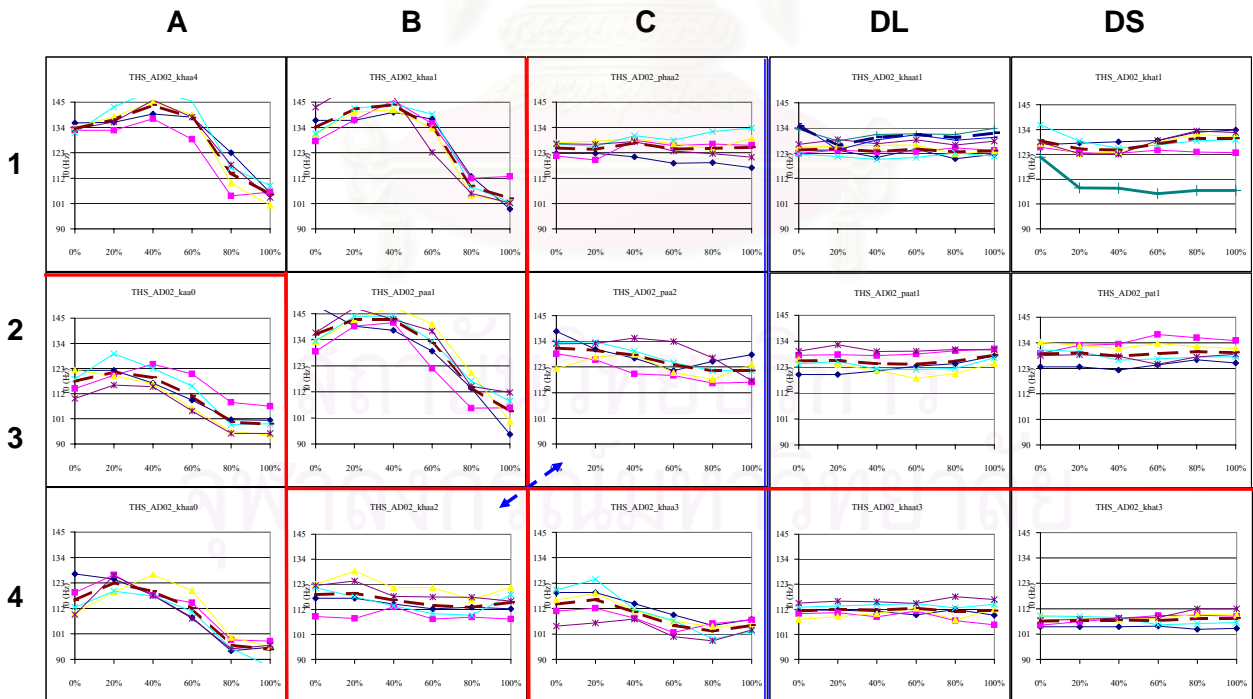
ภาพที่ ๕.๕๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาค้นที่ ๔ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH04

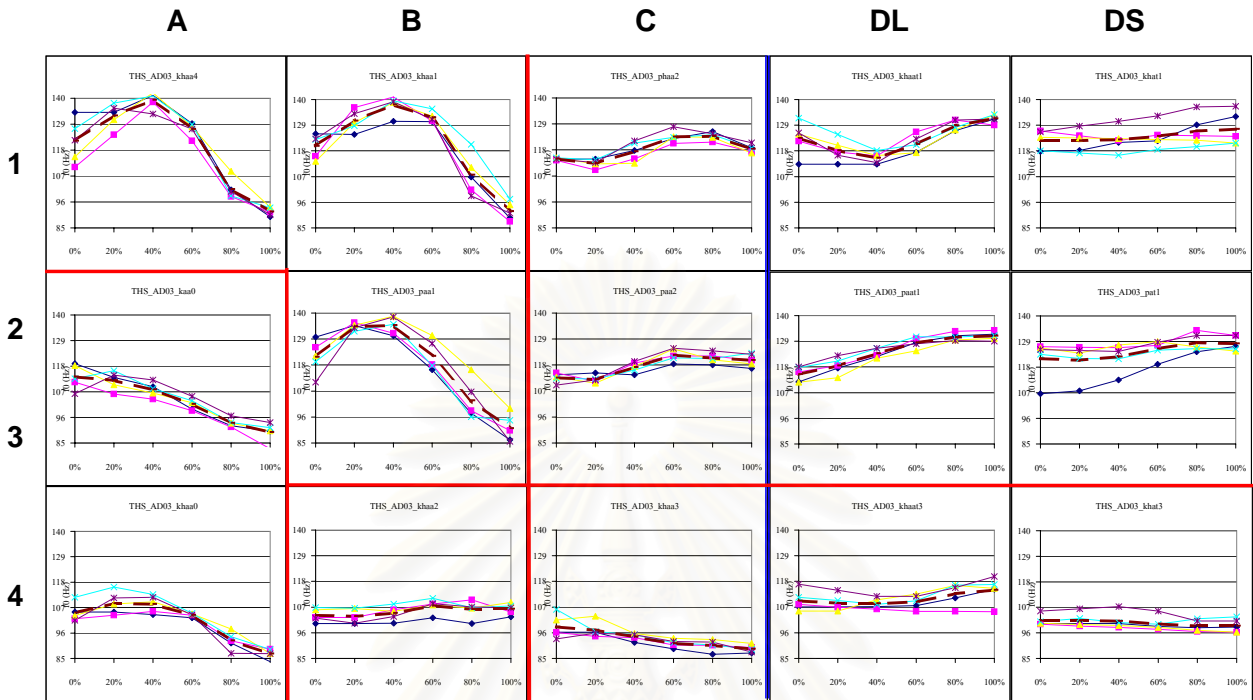
ภาพที่ ๕.๕๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาค้นที่ ๕ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร PTW_CH05

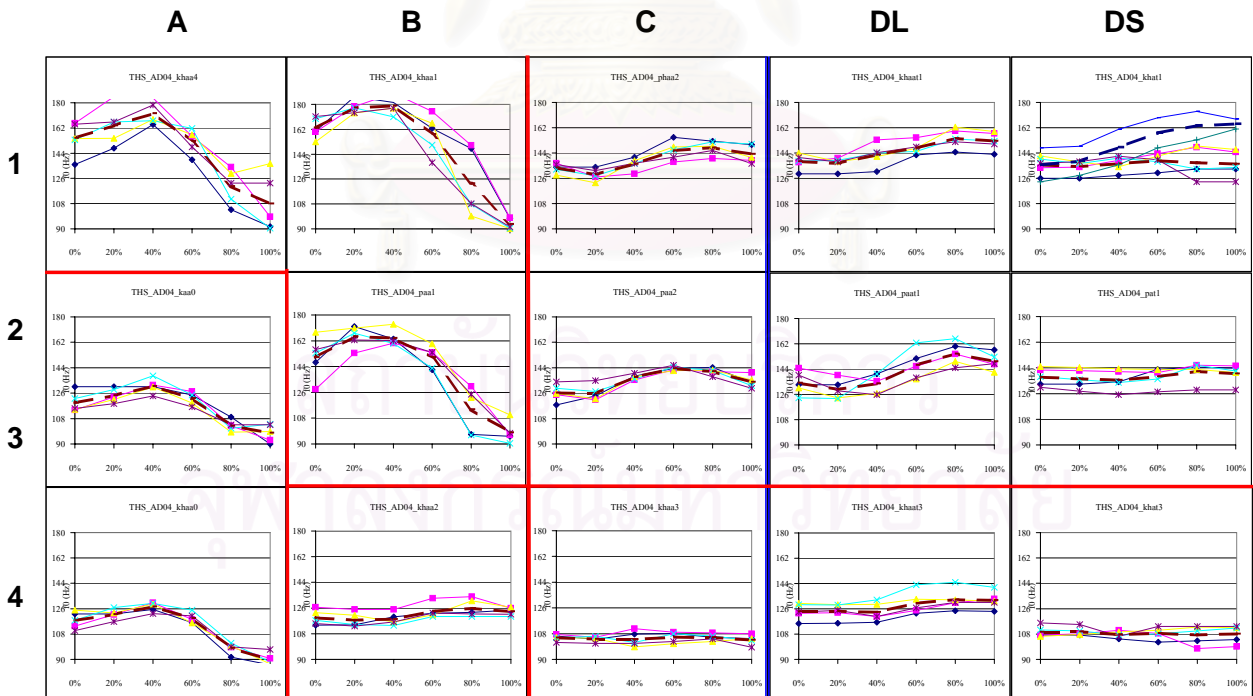
ภาพที่ ๕.56 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD01

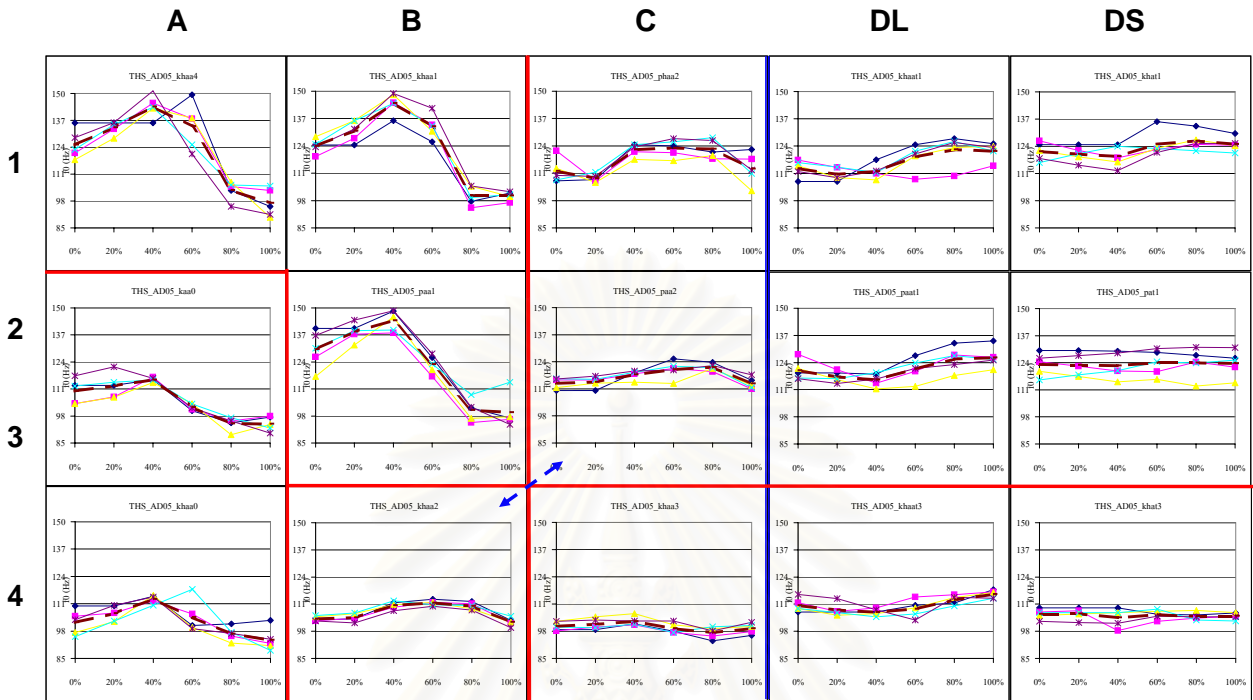
ภาพที่ ๕.57 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD02

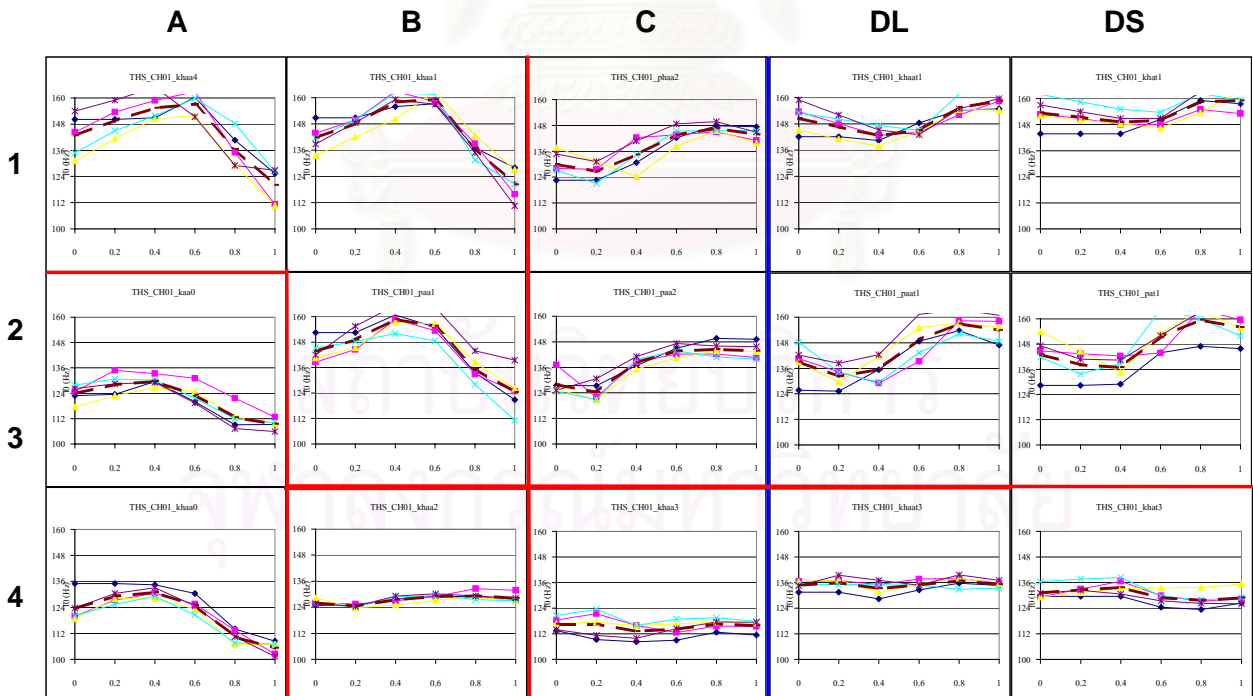
ภาพที่ ๕.๕๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD03

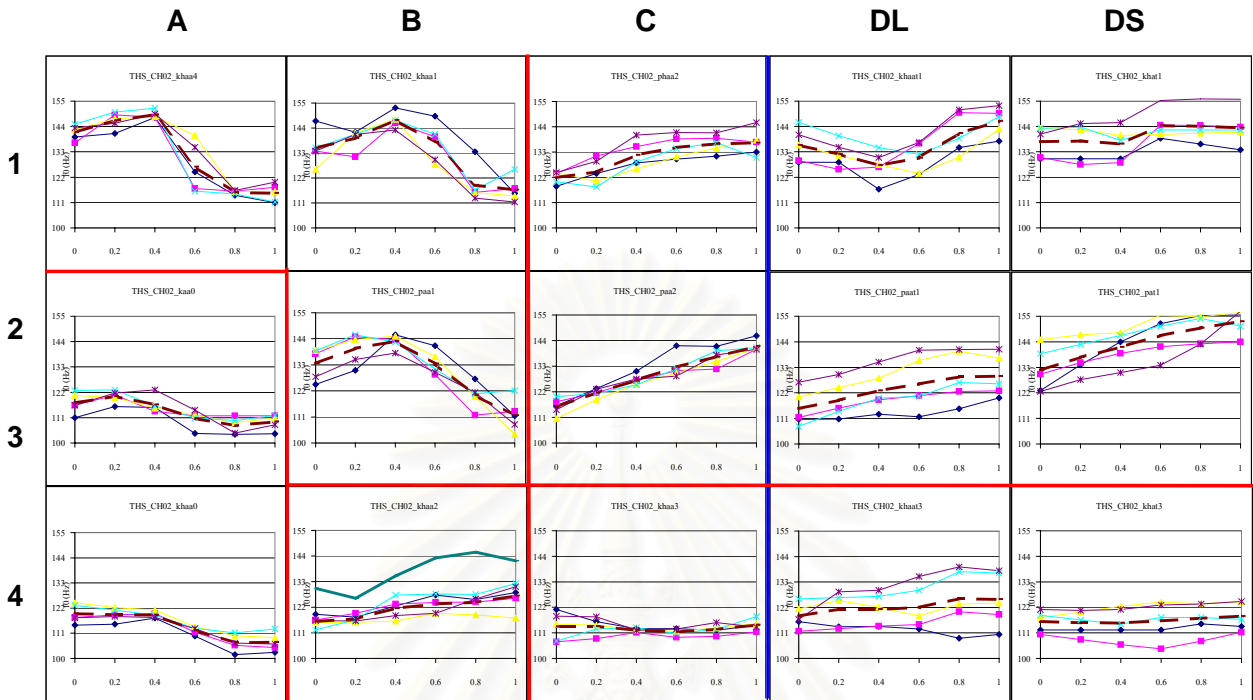
ภาพที่ ๕.๕๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD04

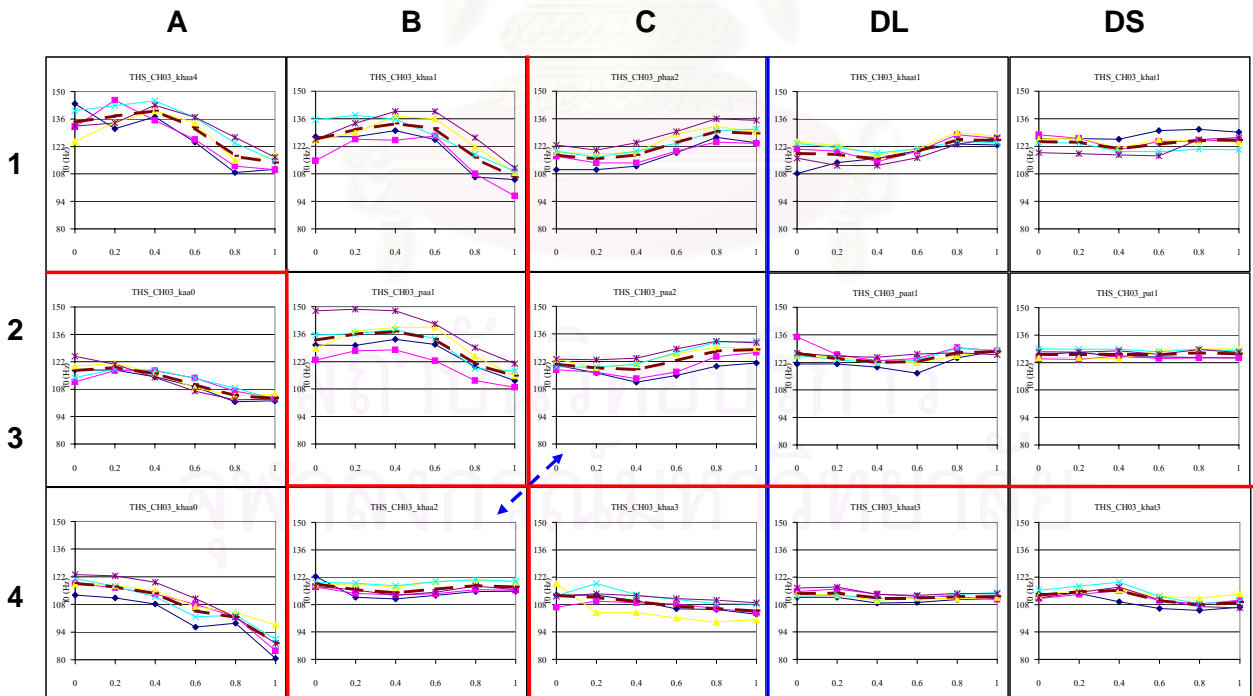
ภาพที่ ๘.60 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_AD05

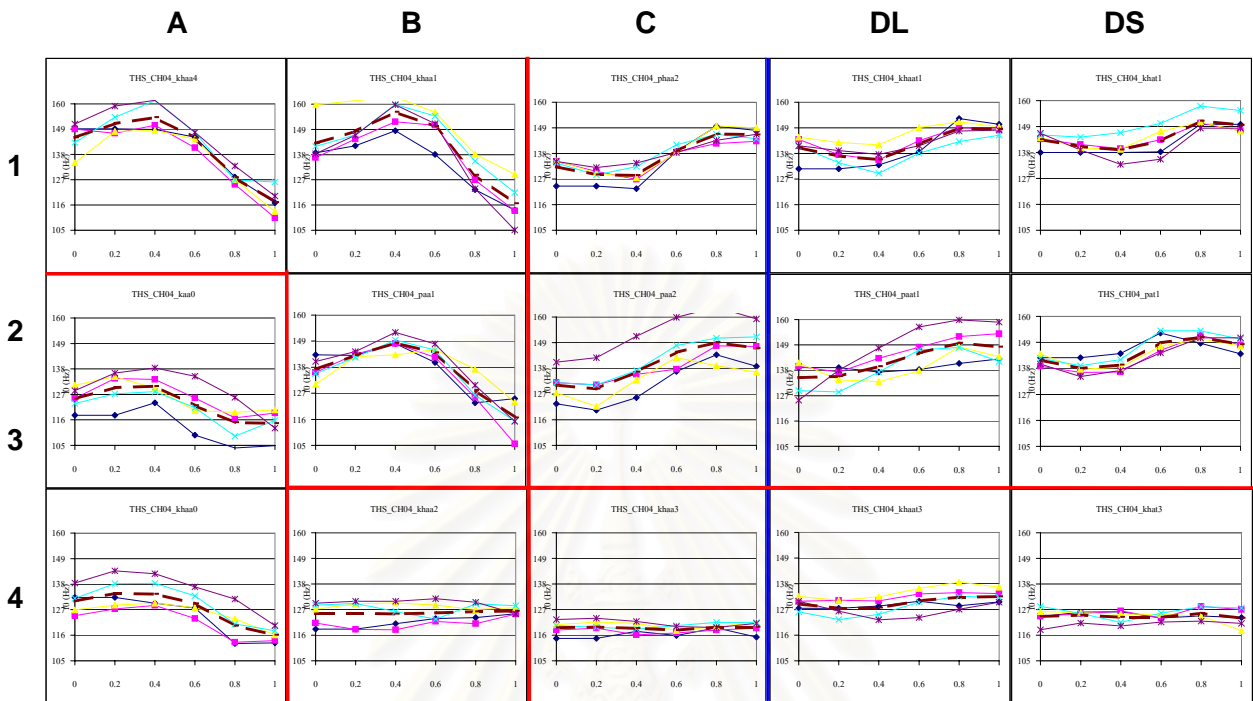
ภาพที่ ๘.61 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH01

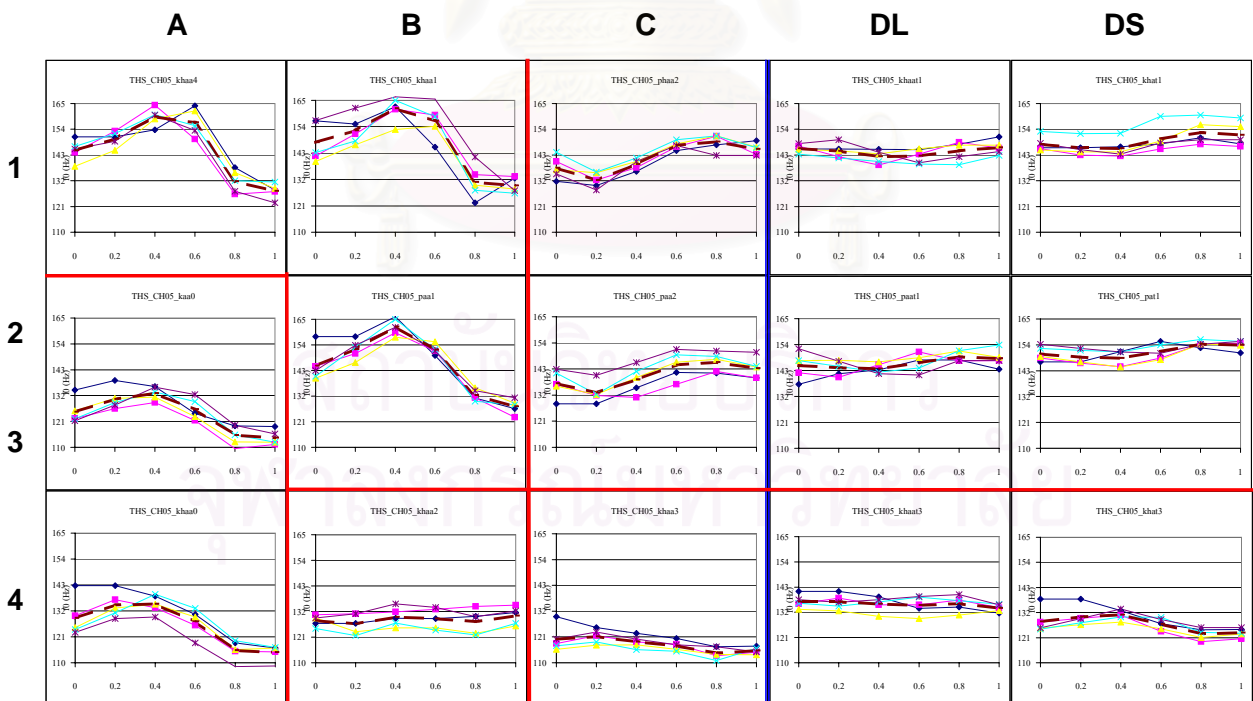
ภาพที่ ๘.๖๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอท่าชะะ จังหวัดชุมพร THS_CH02

ภาพที่ ๘.๖๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอท่าชะะ จังหวัดชุมพร THS_CH03

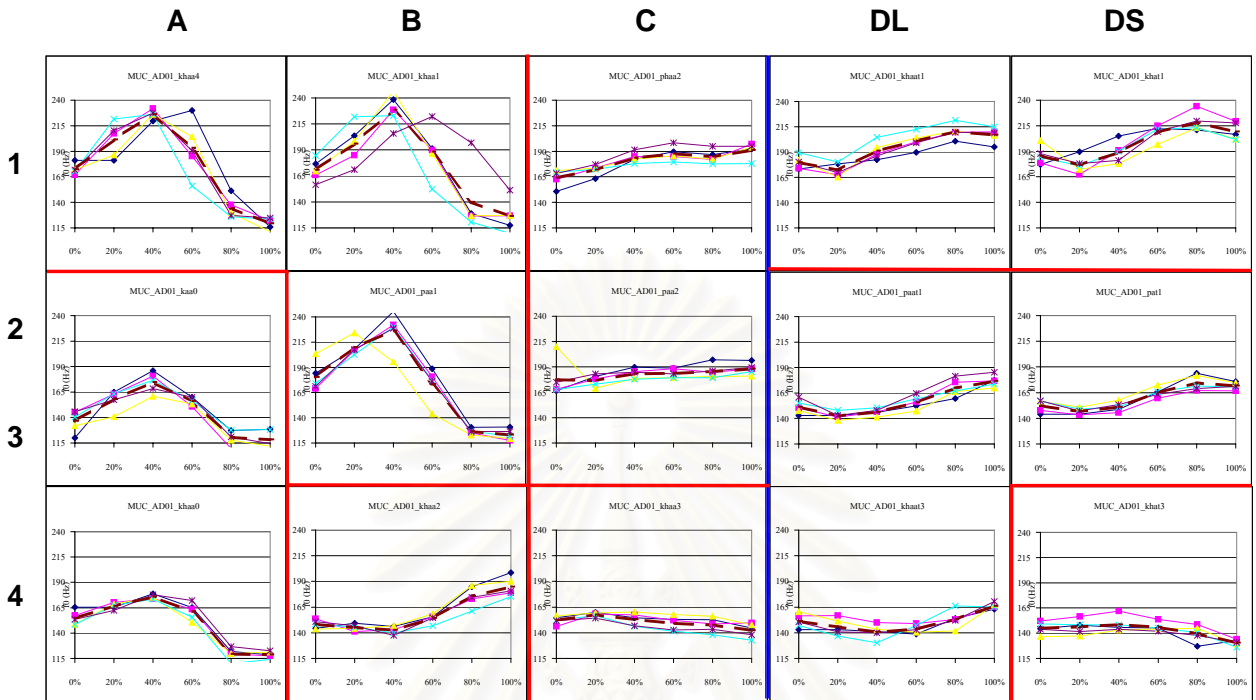

ภาพที่ ๘.64 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH04

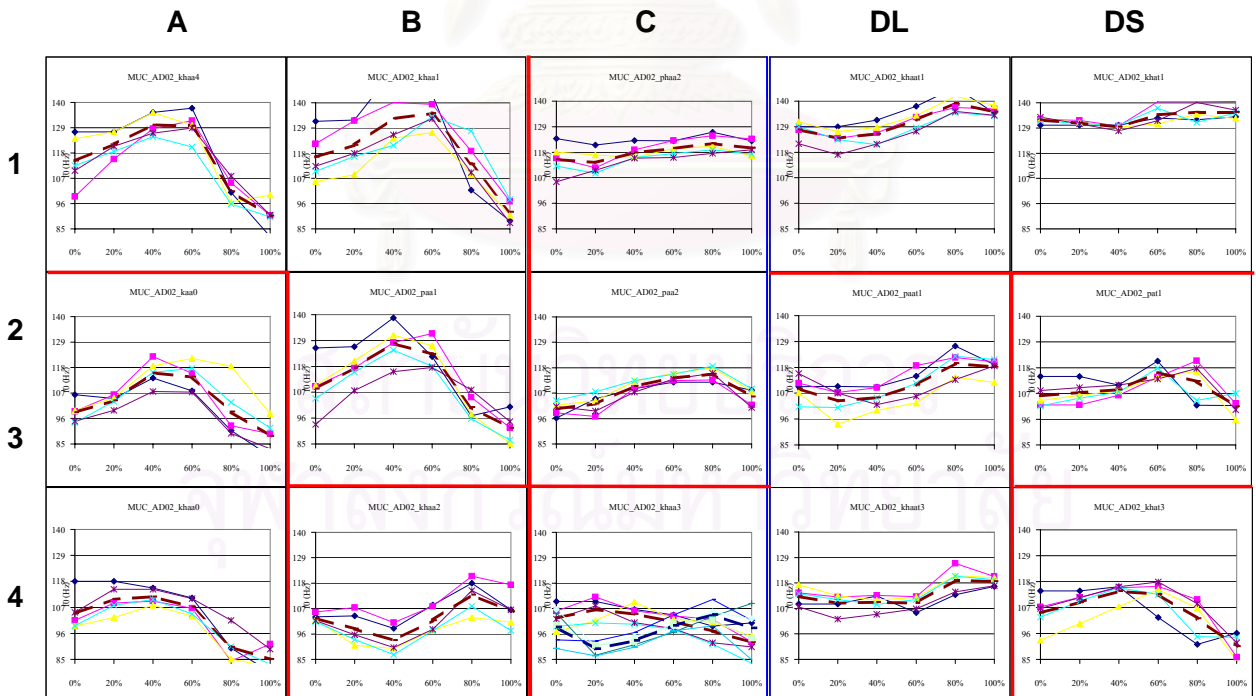

ภาพที่ ๘.65 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร THS_CH05

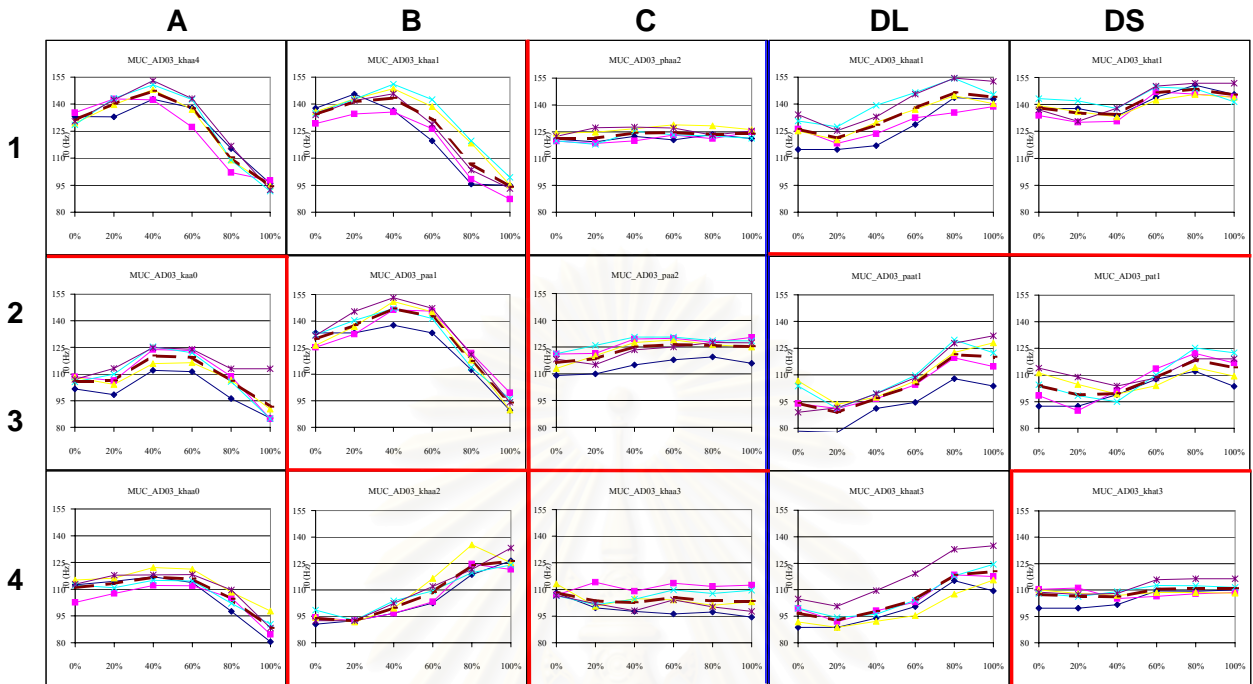

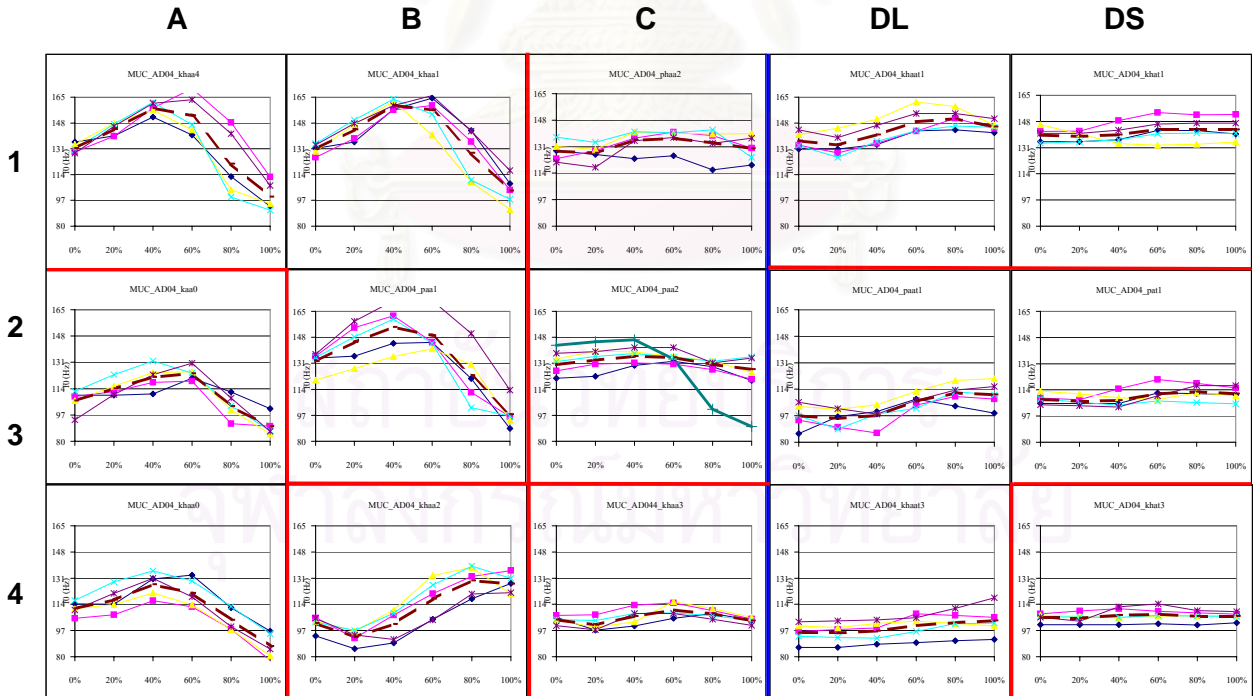
ภาพที่ ๖.๖๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD01

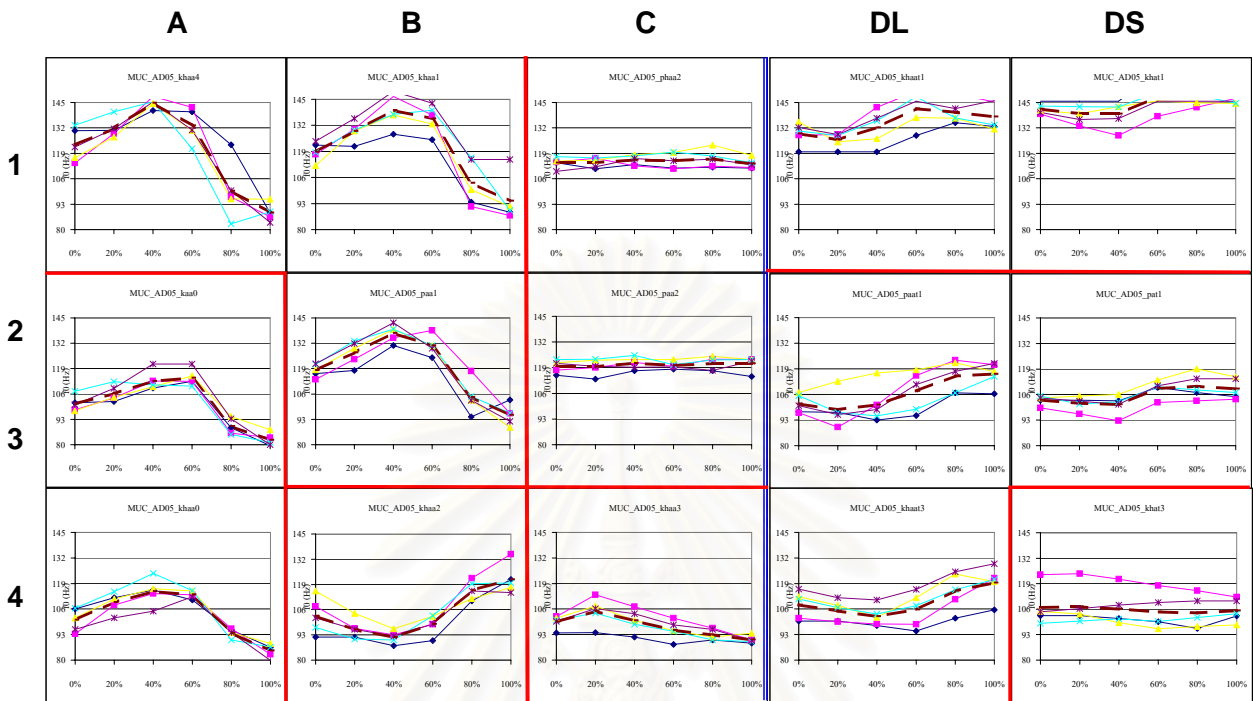
ภาพที่ ๖.๖๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD02

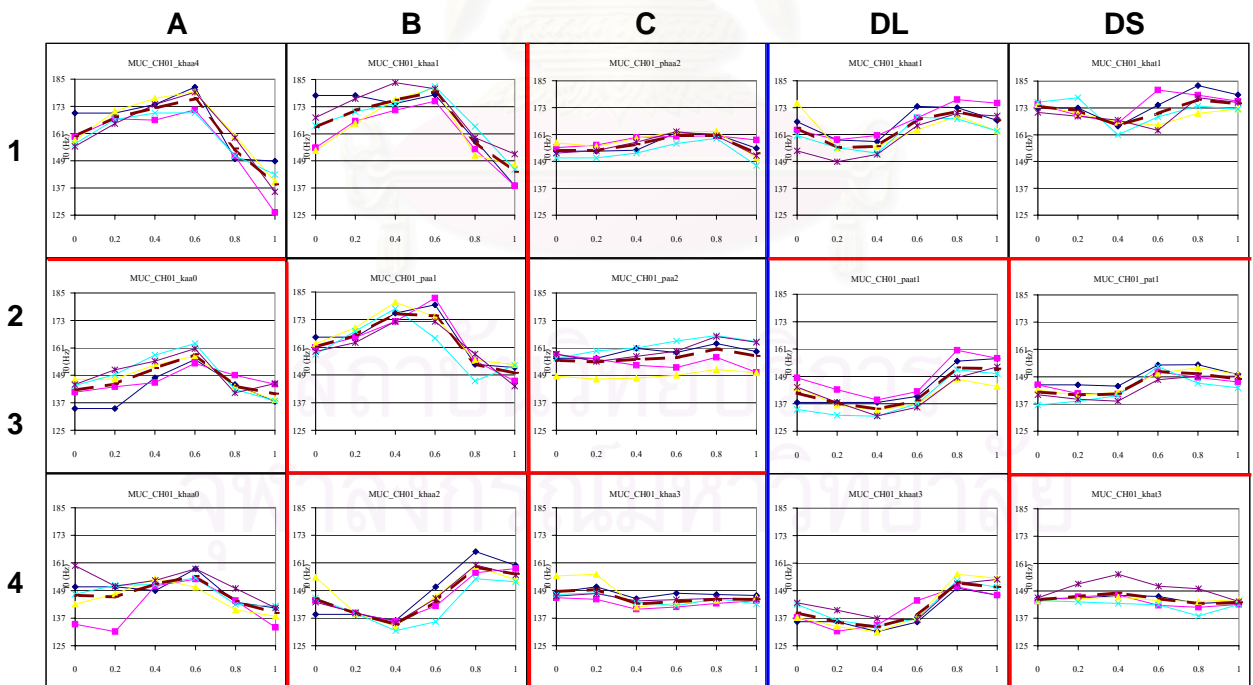
ภาพที่ ๖.๖๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD03

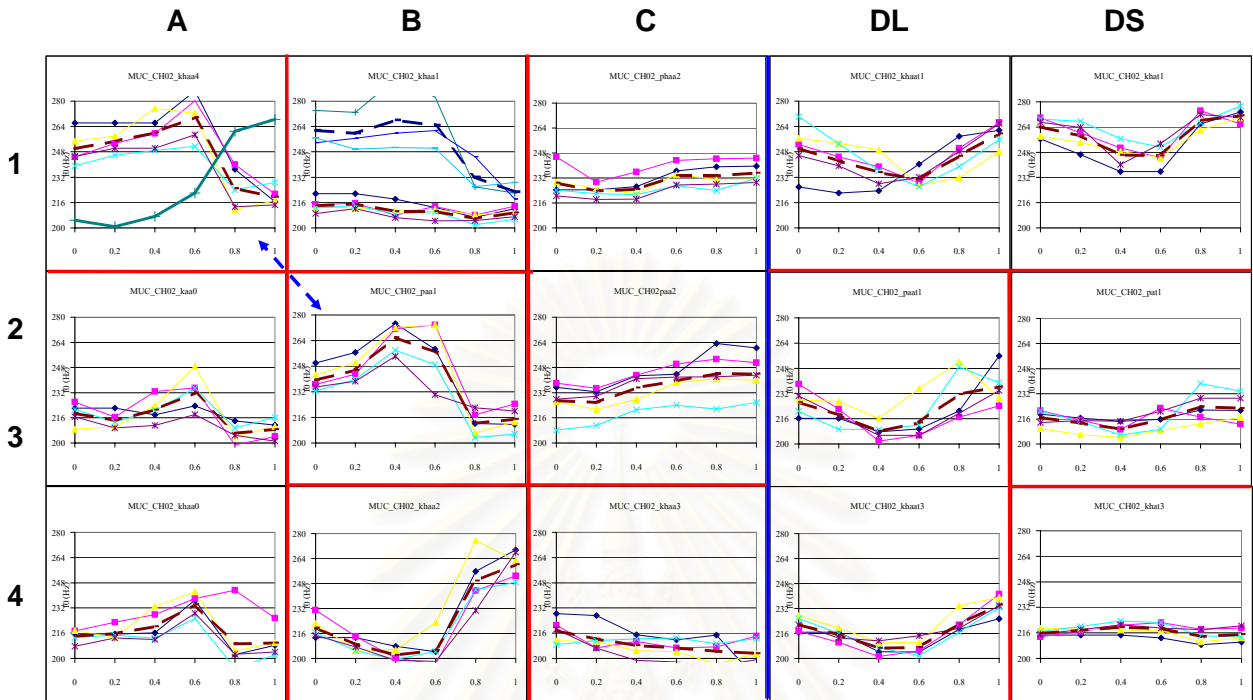
ภาพที่ ๖.๖๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD04

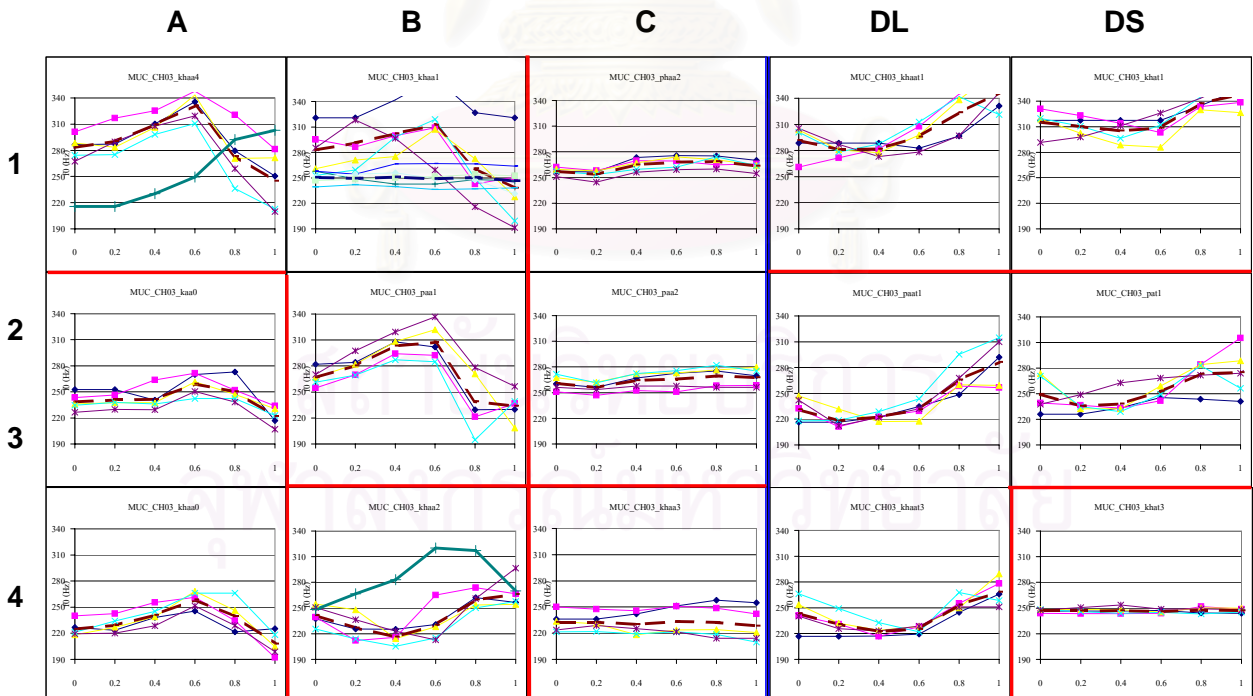
ภาพที่ ๗.๗๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_AD05

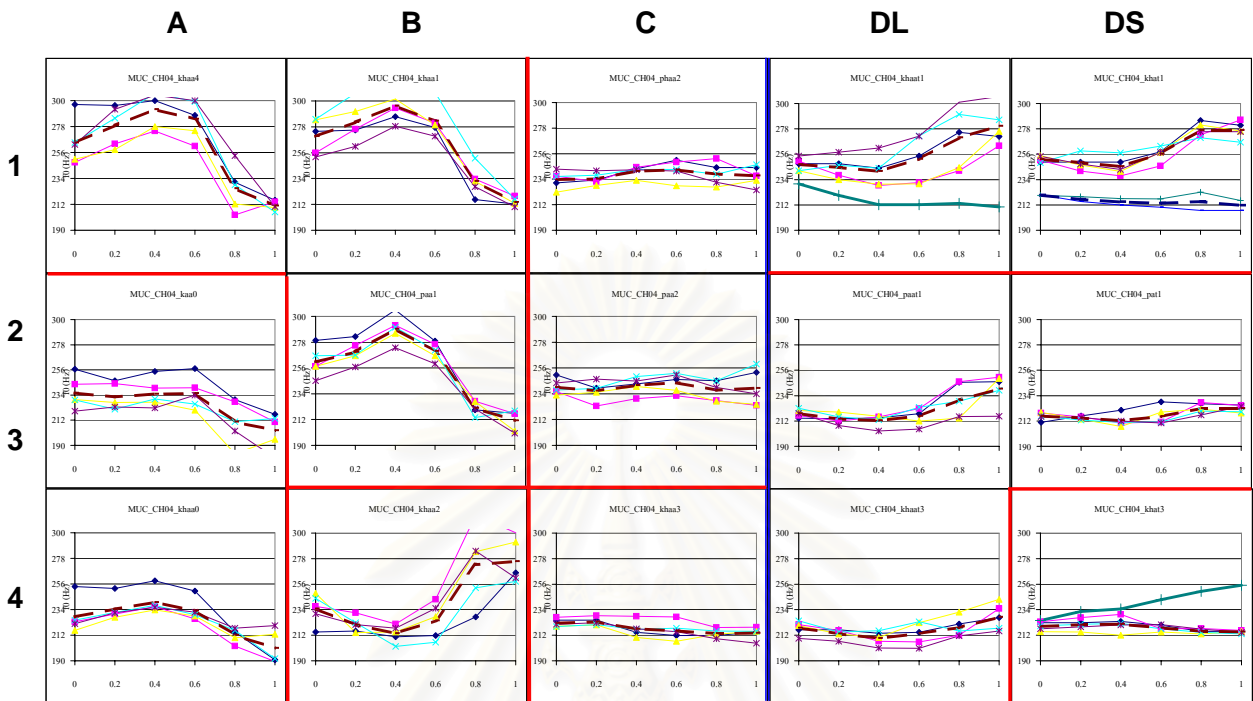
ภาพที่ ๗.๗๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_CH01

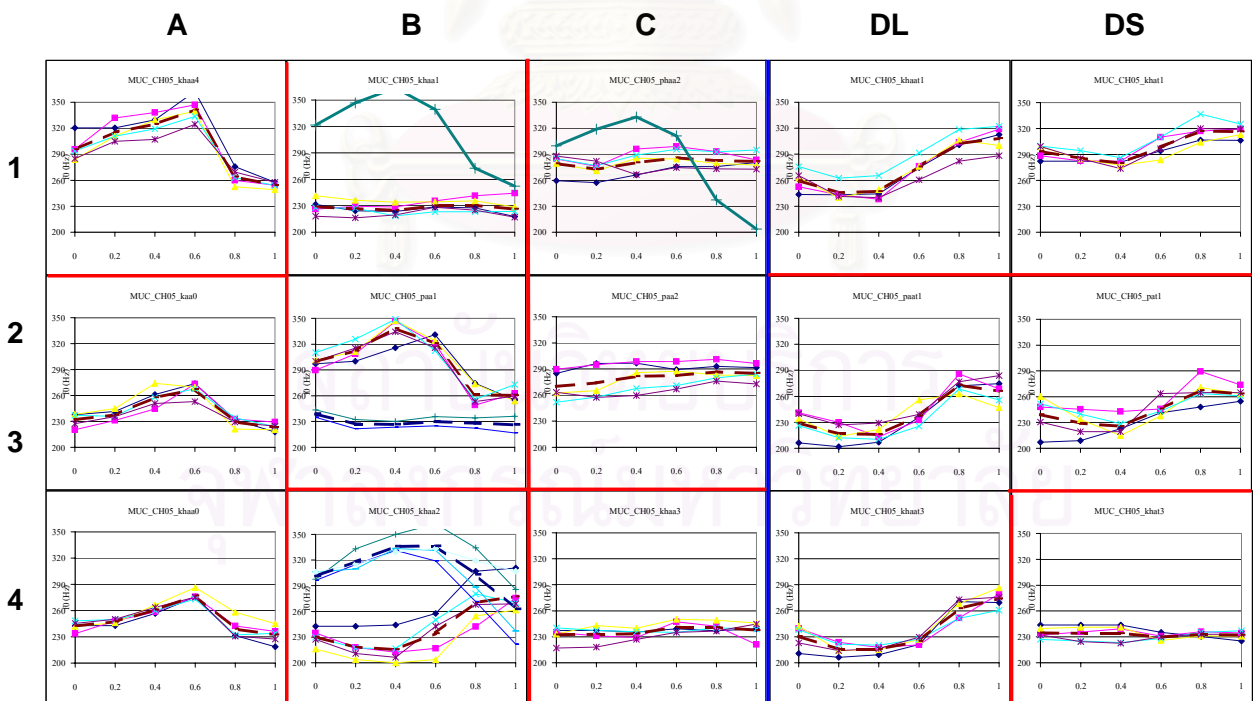
ภาพที่ ๗.๗๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_CH02

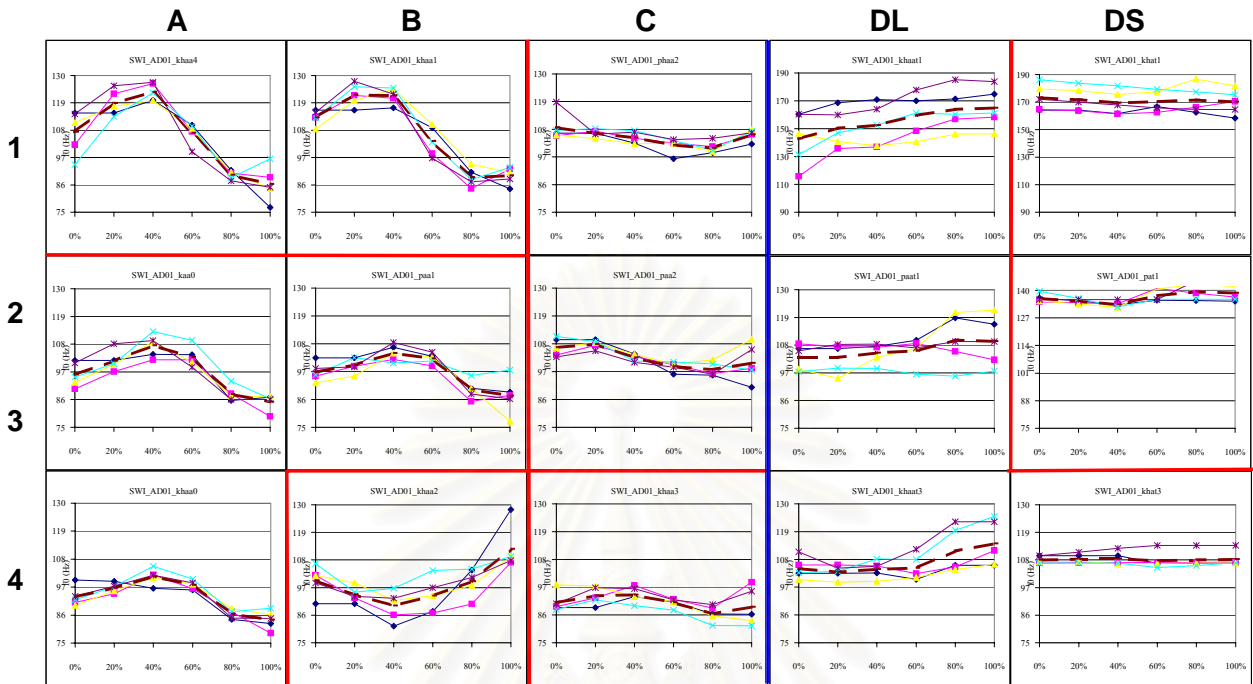
ภาพที่ ๗.๗๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_CH03

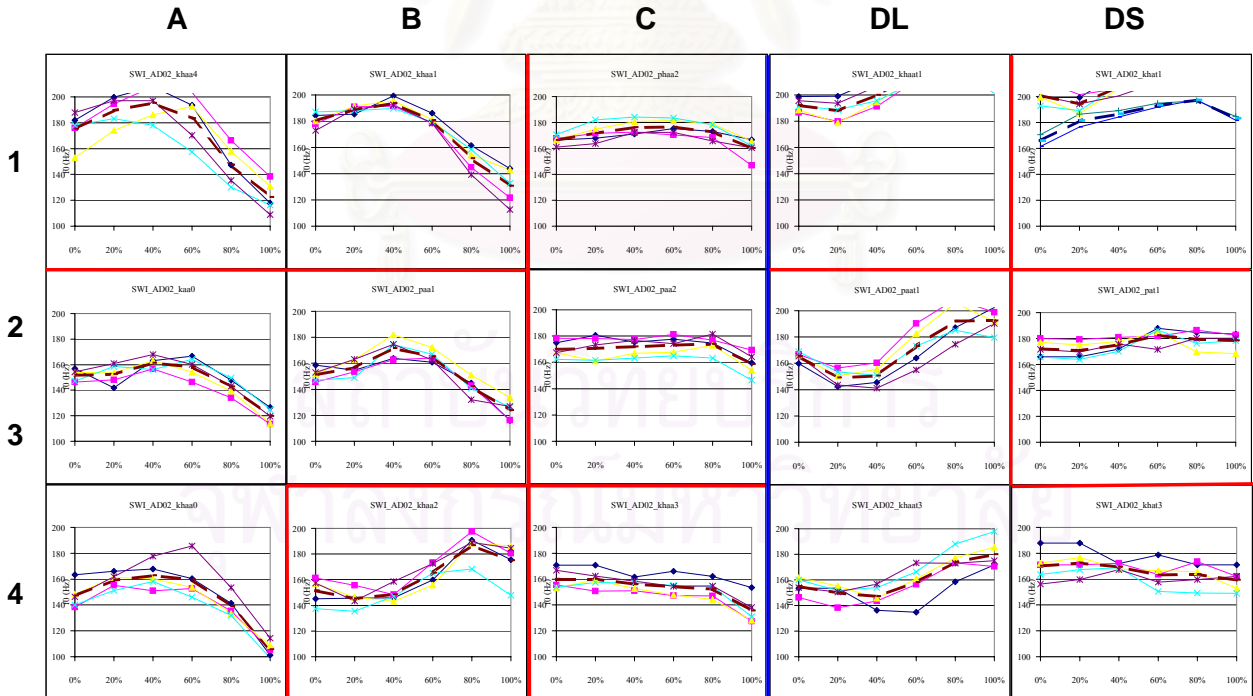
ภาพที่ ๗.๗๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๔ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_CH04

ภาพที่ ๗.๗๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๕ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร MUC_CH05

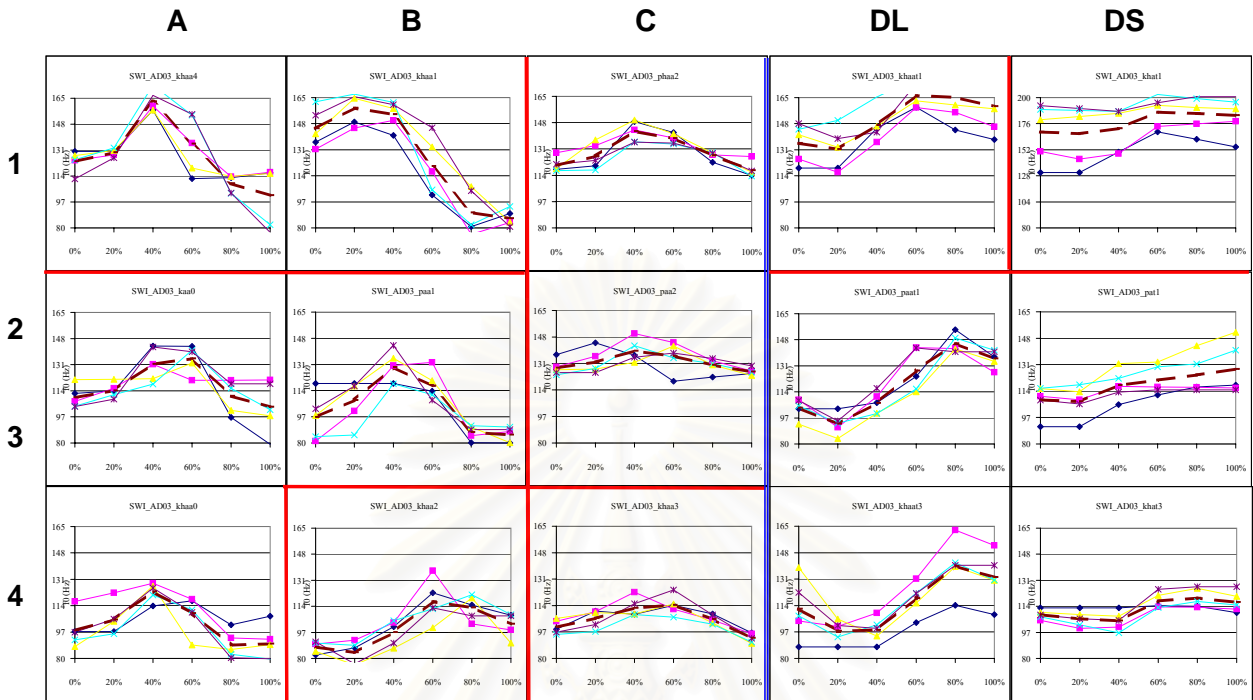

ภาพที่ ๗.๖๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_AD01

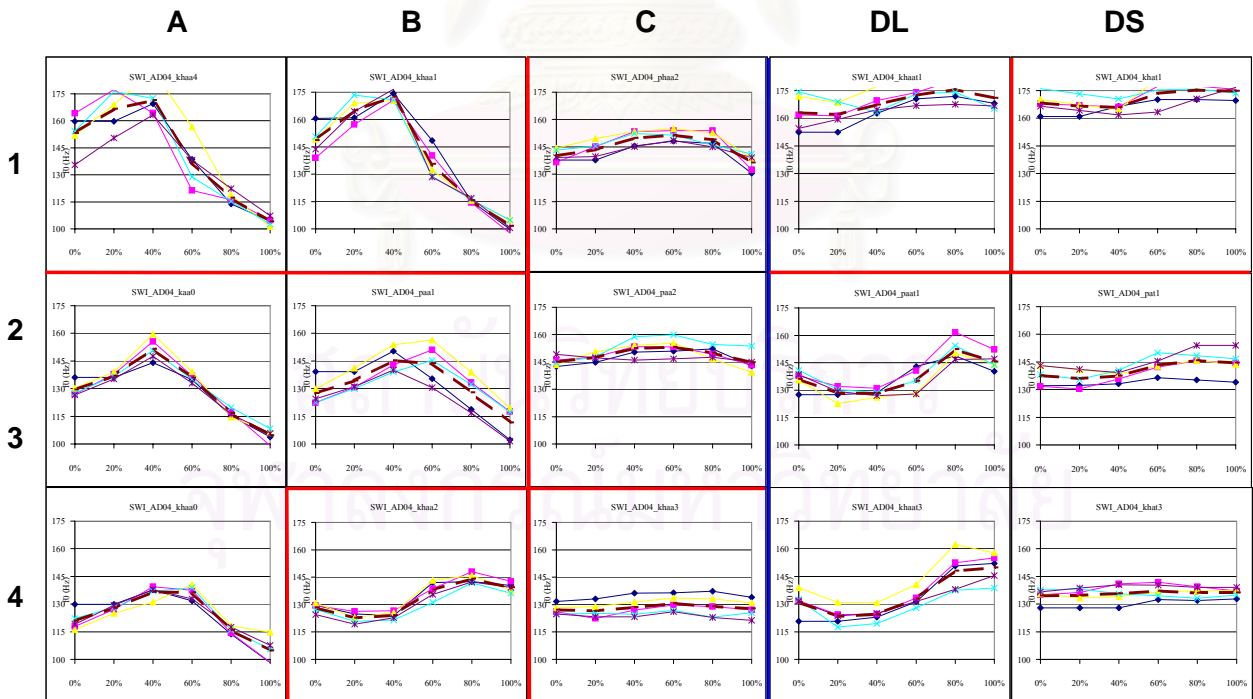

ภาพที่ ๗.๖๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_AD02

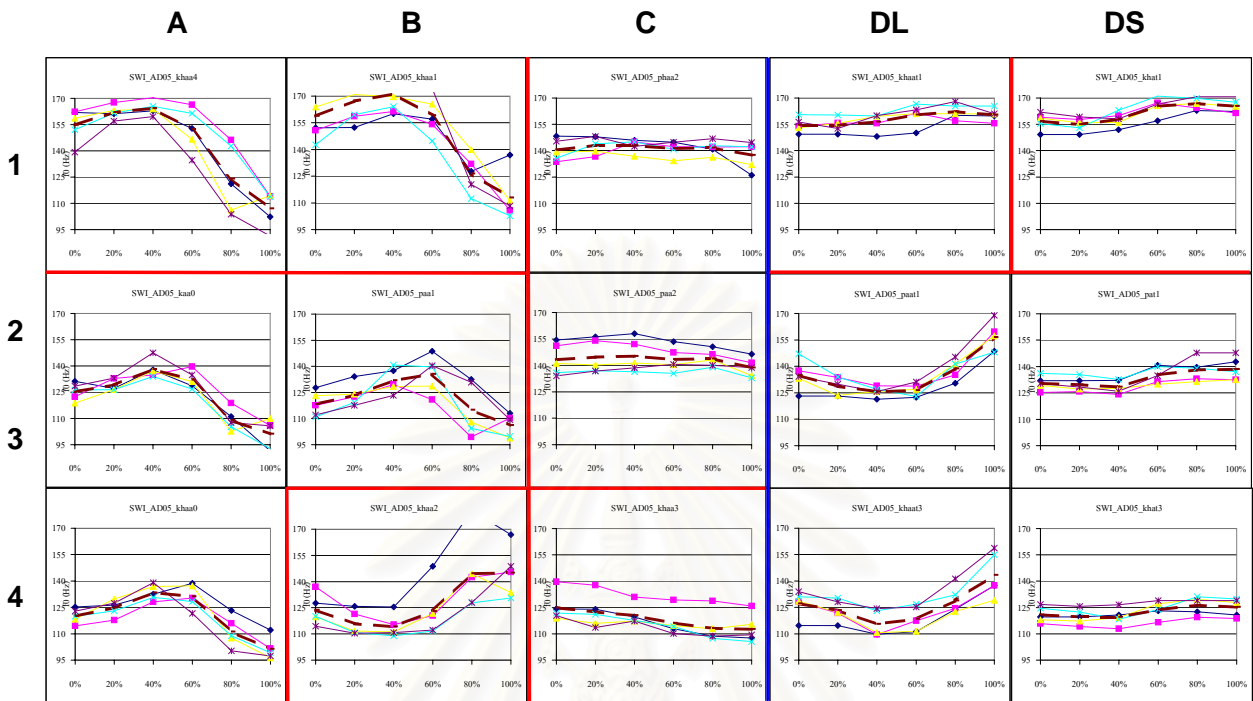

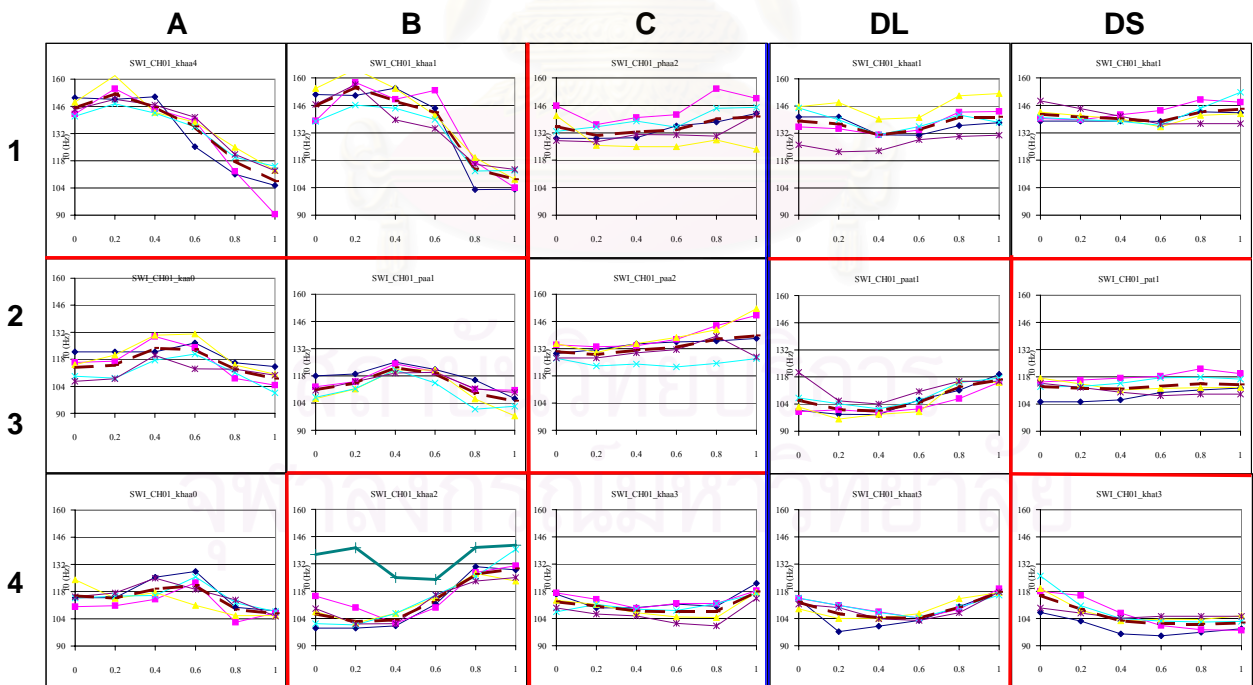
ภาพที่ ๗.๗๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_AD03

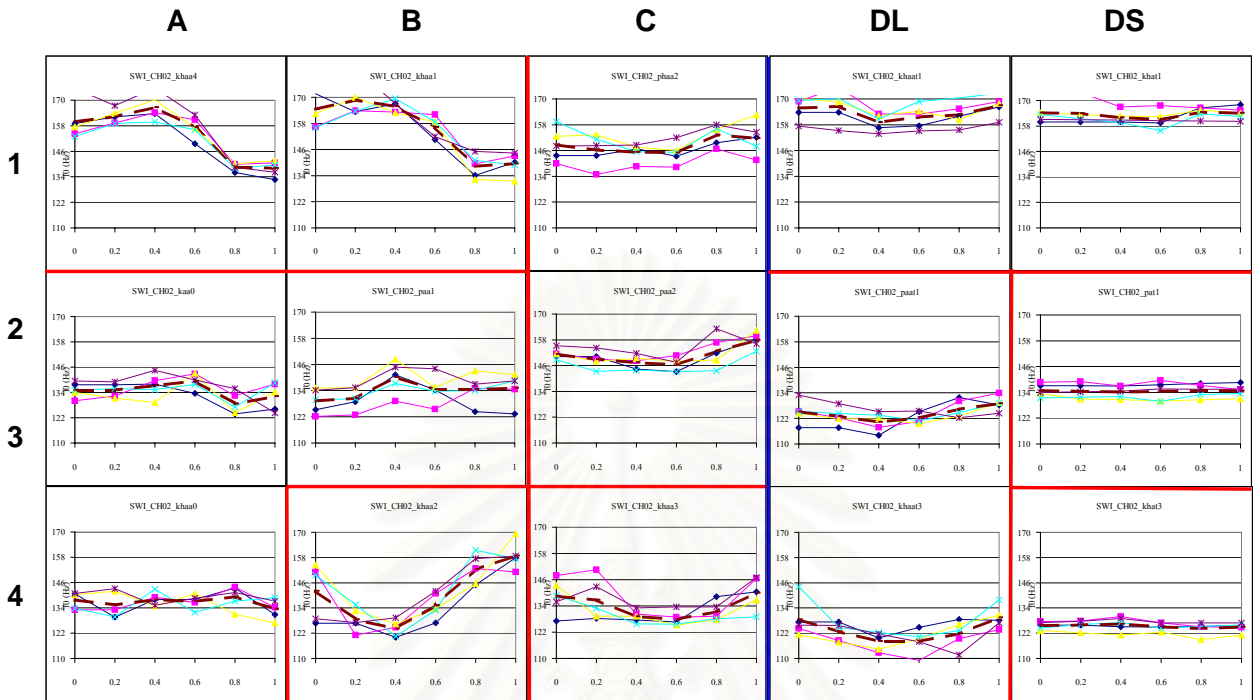
ภาพที่ ๗.๗๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_AD04

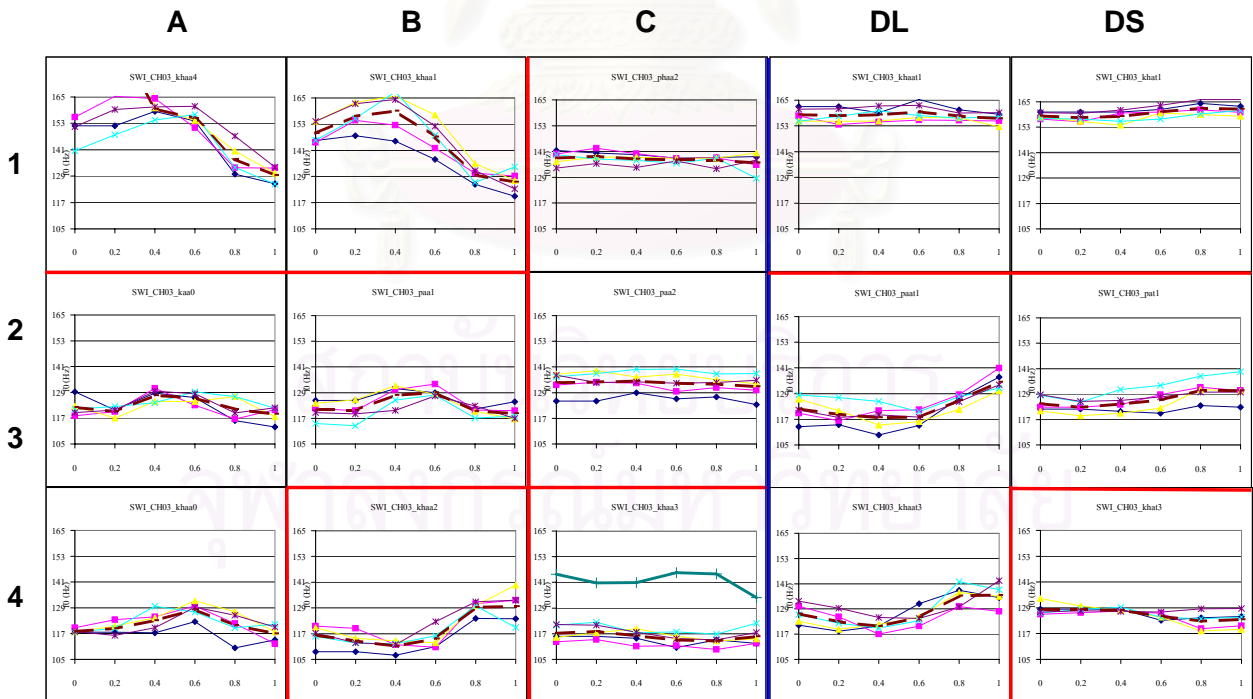
ภาพที่ ๘.๘๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_AD05

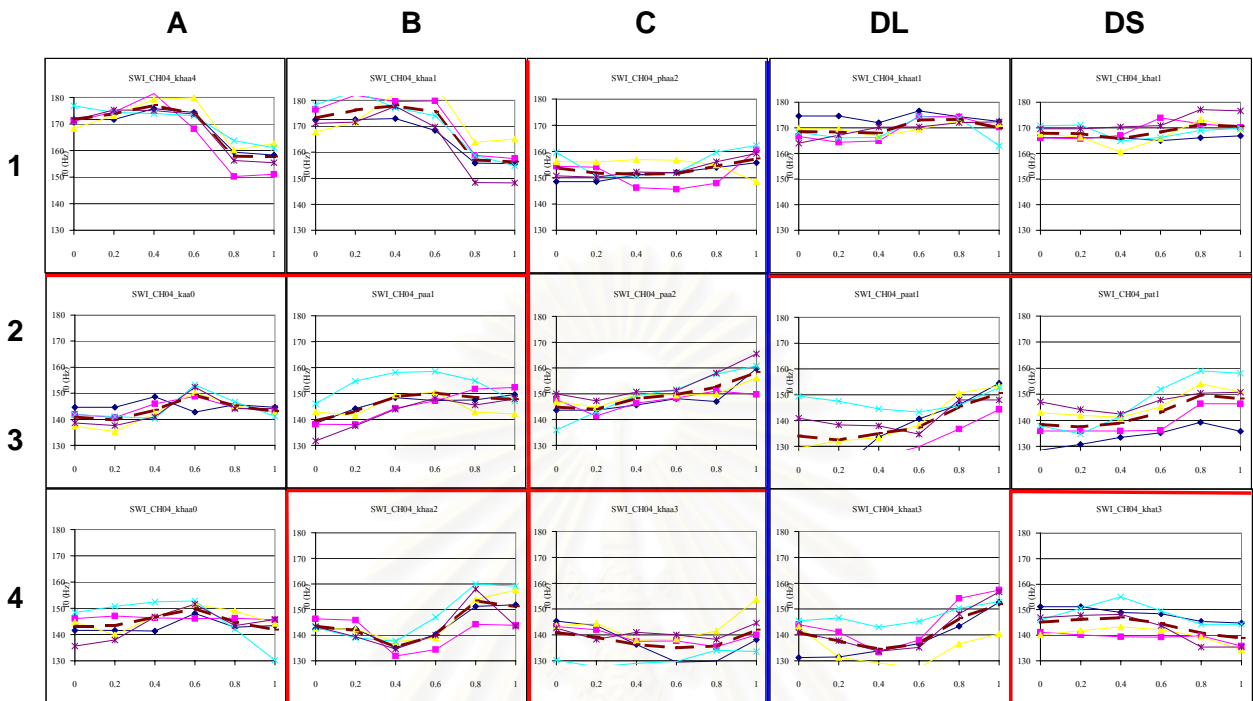
ภาพที่ ๘.๘๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้อายุน้อย ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_CH01

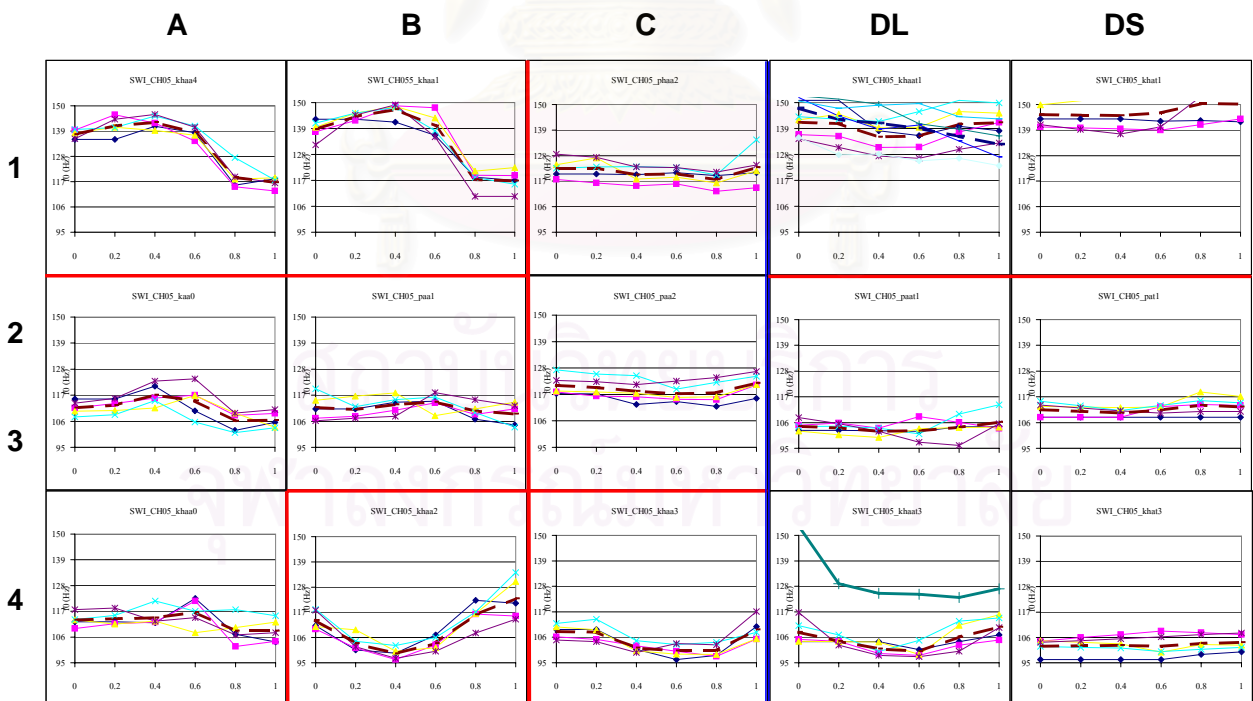
ภาพที่ ๘.๘๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_CH02

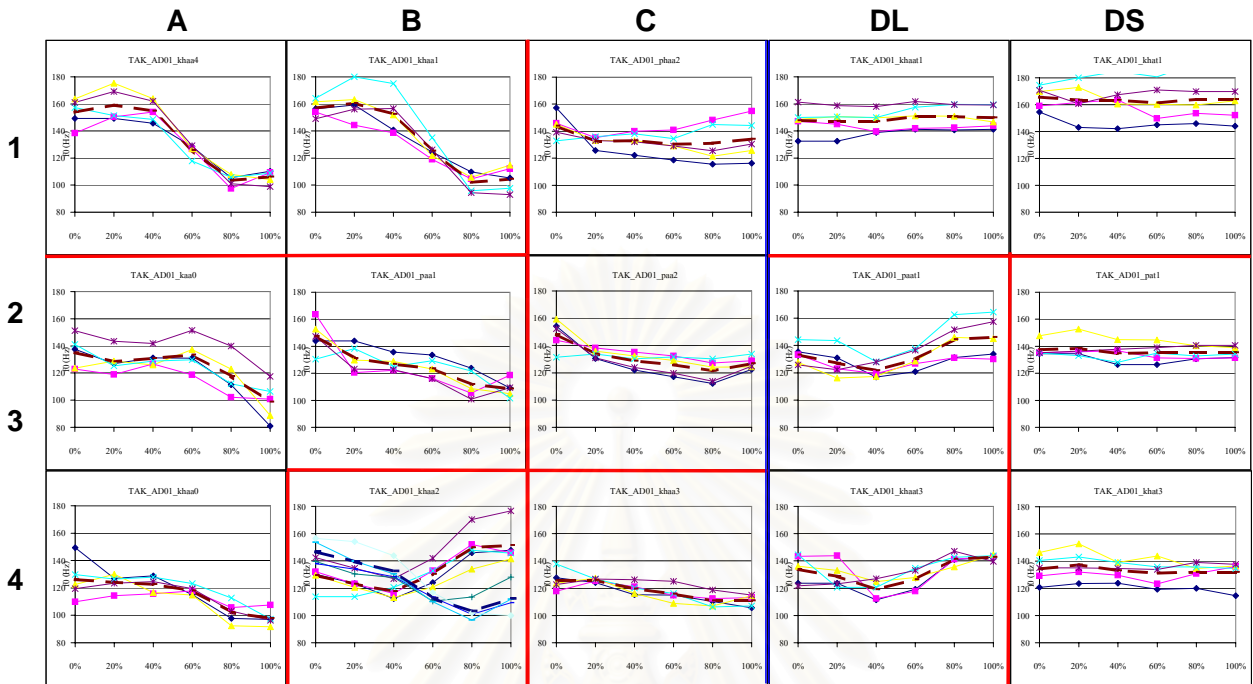
ภาพที่ ๘.๘๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร SWI_CH03

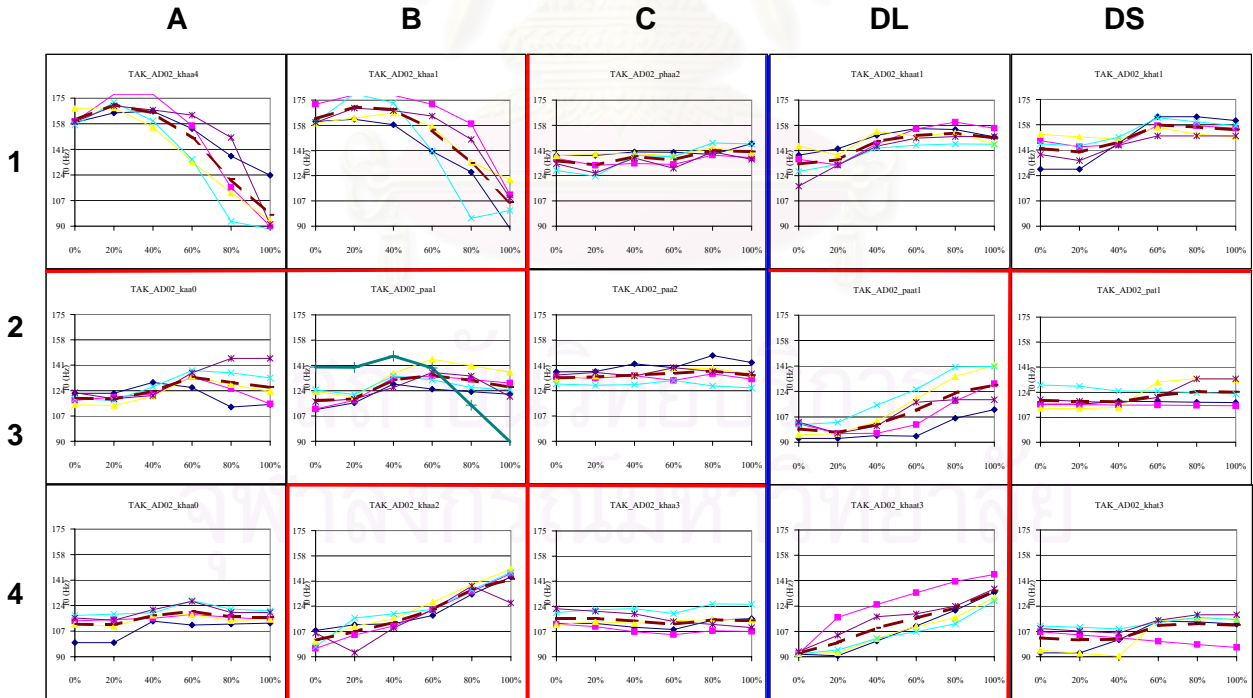
ภาพที่ ๘.๘๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ ๔ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอสวิ จังหวัดชุมพร SWI_CH04

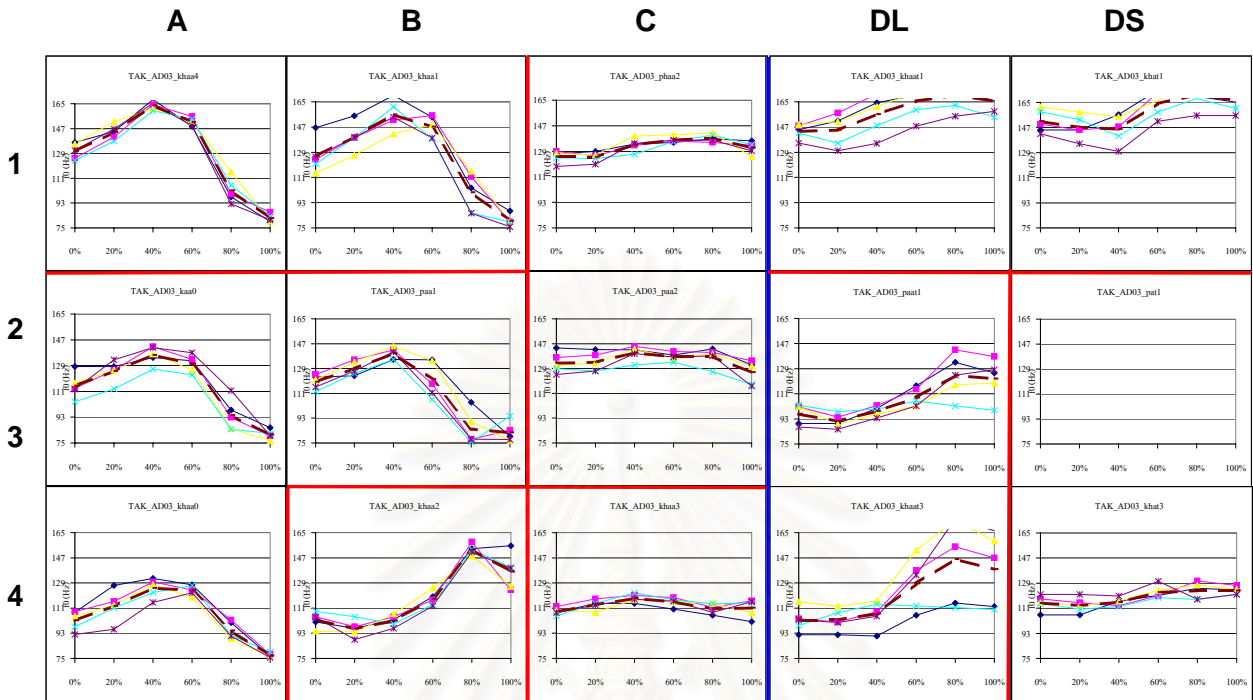
ภาพที่ ๘.๘๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ ๕ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอสวิ จังหวัดชุมพร SWI_CH05

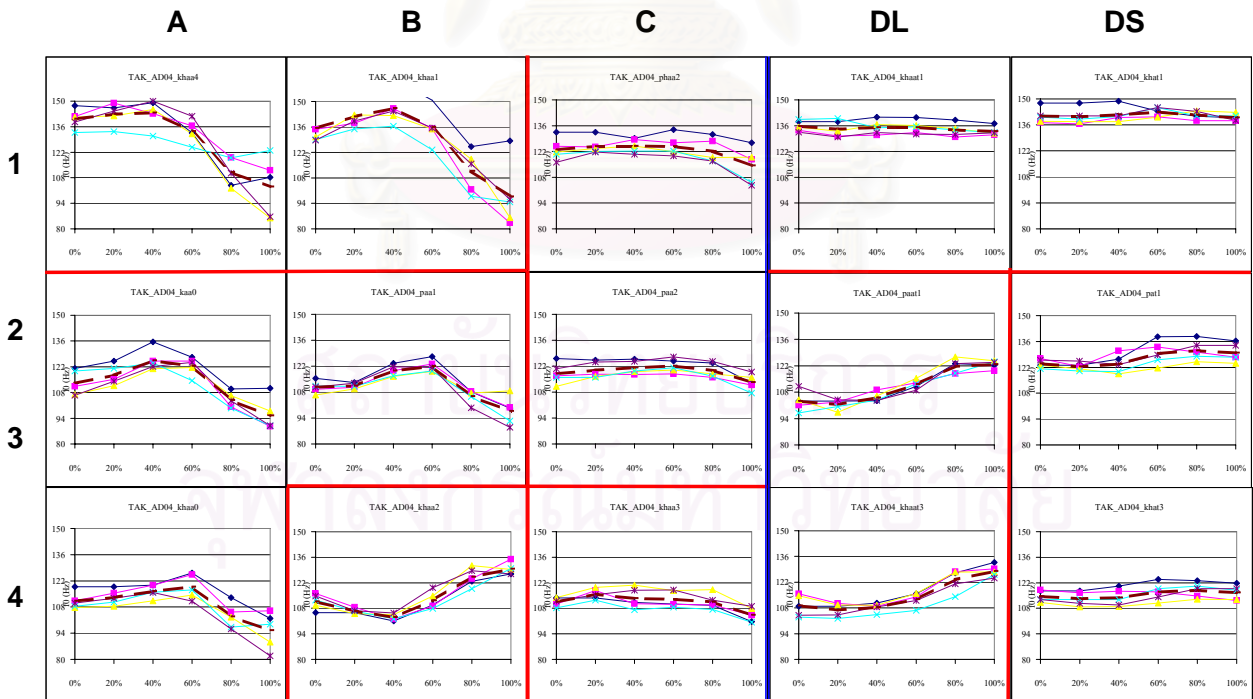
ภาพที่ 86 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD01

ภาพที่ 87 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD02

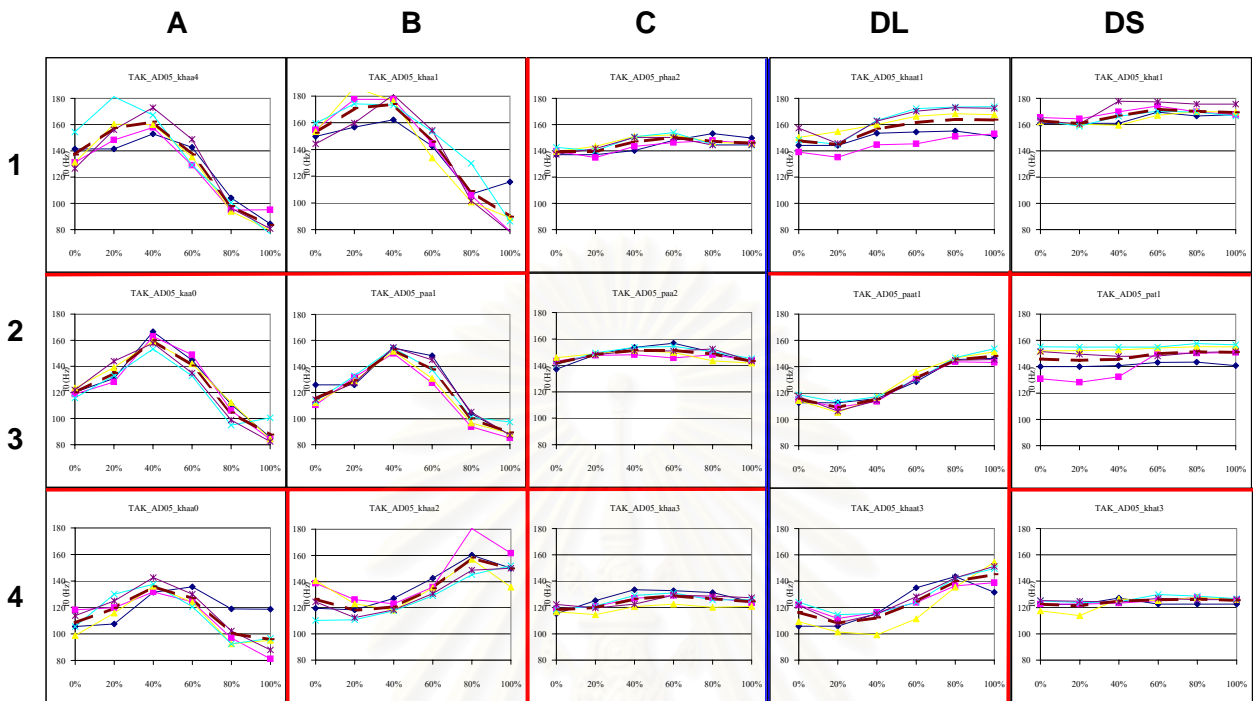

ภาพที่ ๘.88 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD03

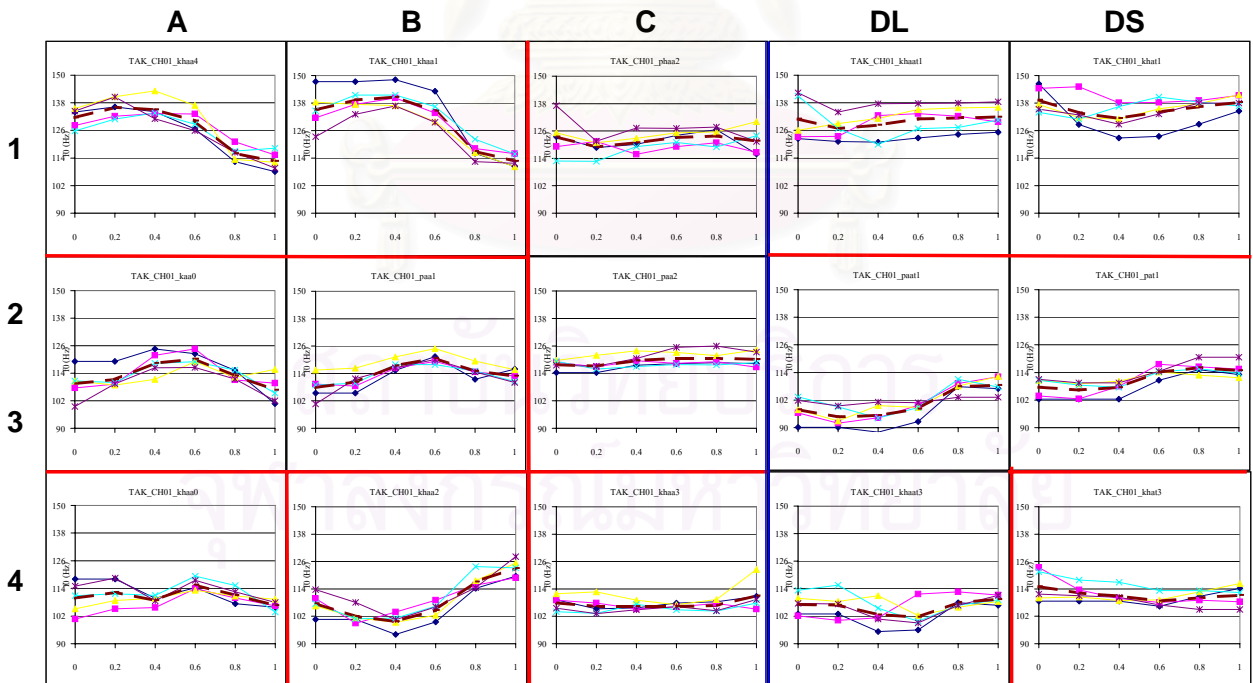

ภาพที่ ๘.89 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD04

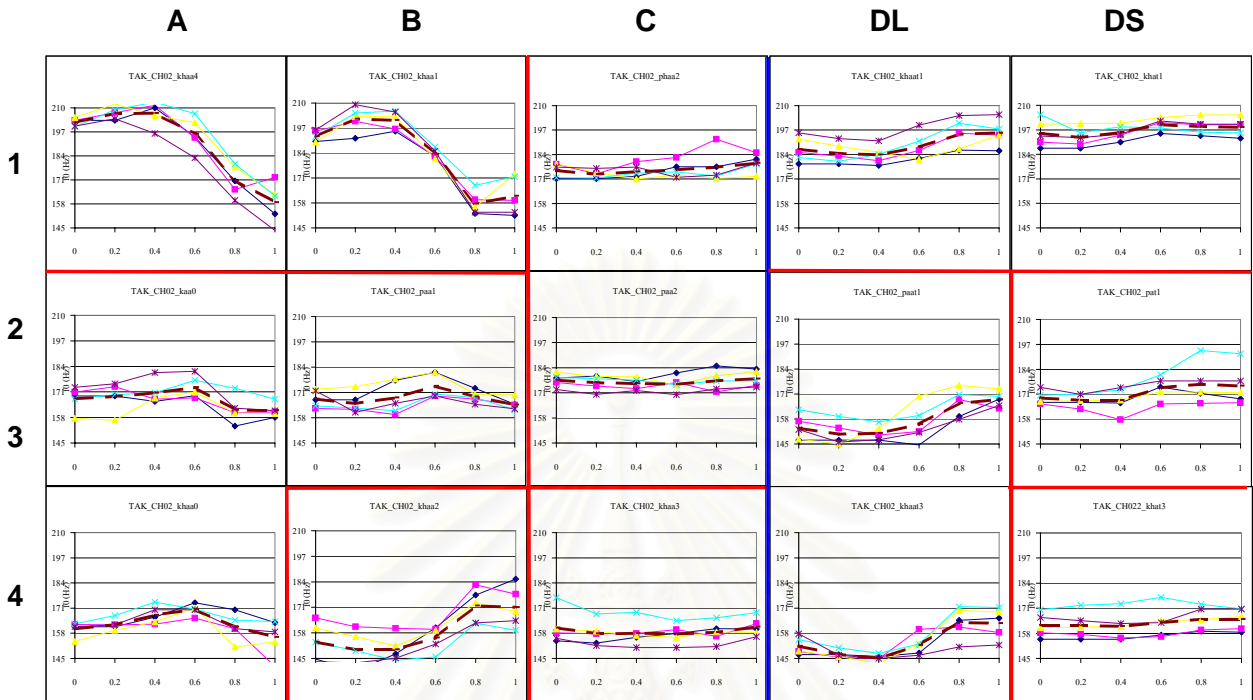

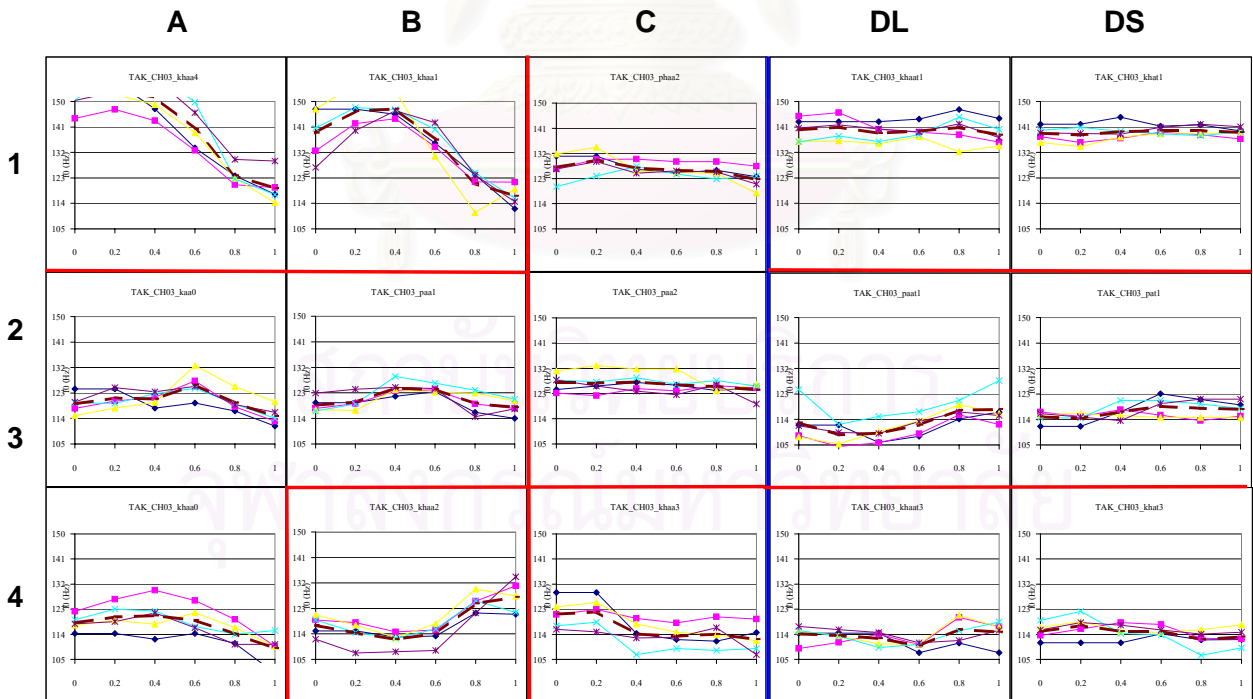
ภาพที่ ผ.90 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_AD05

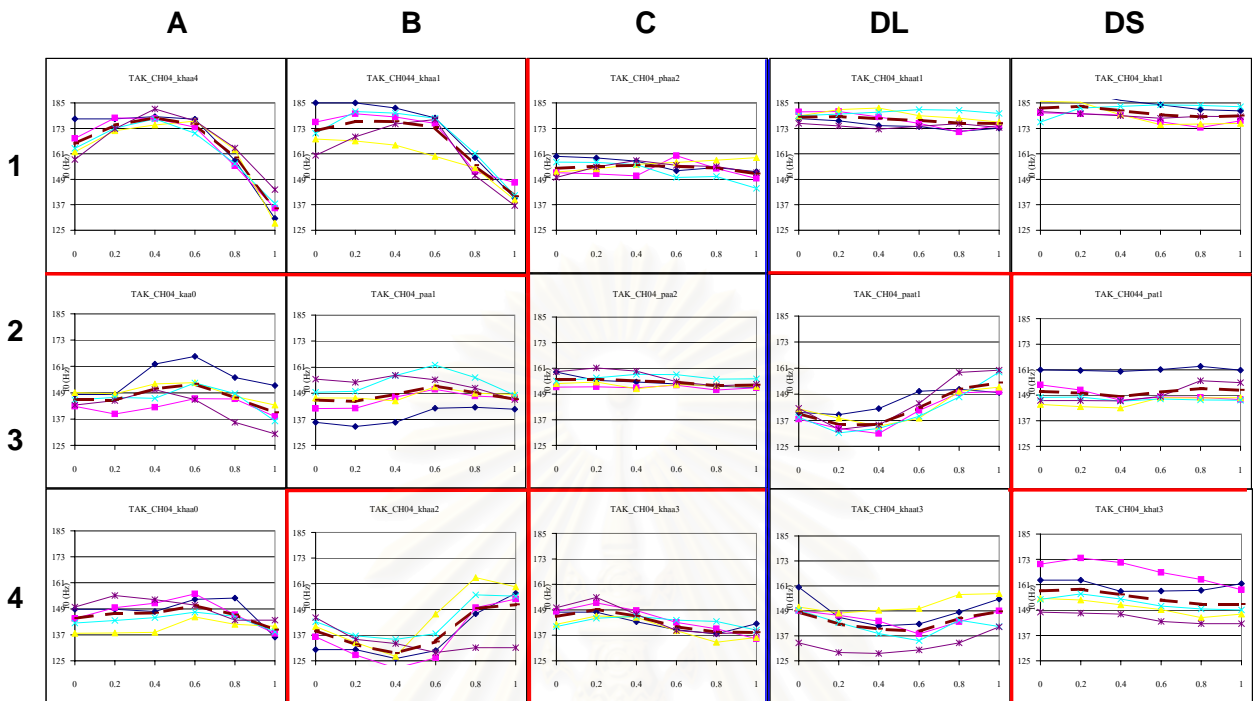
ภาพที่ ผ.91 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH01

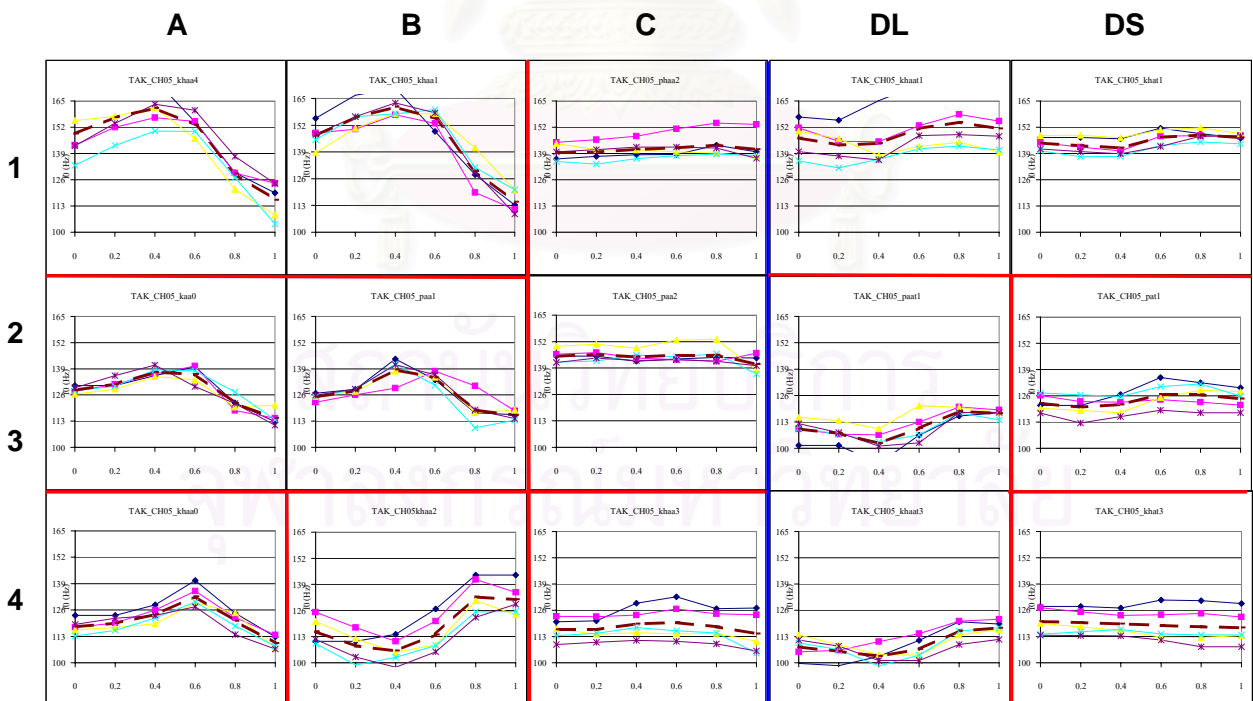
ภาพที่ ๙.๙๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH02

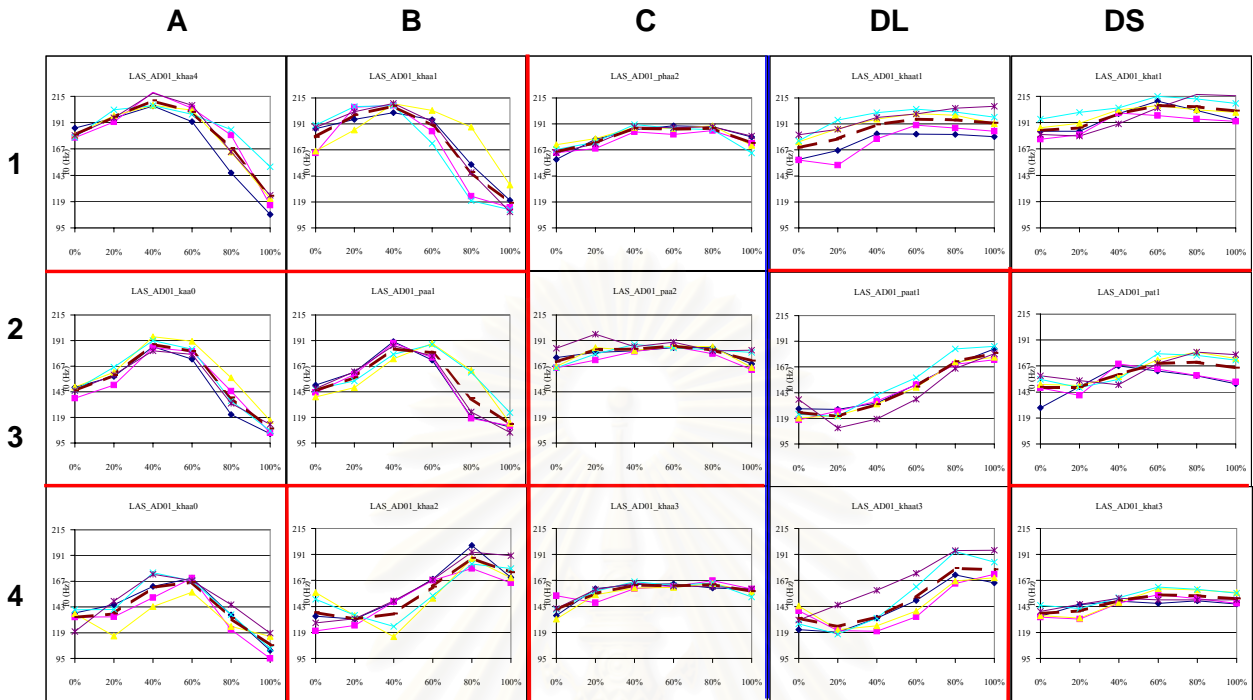
ภาพที่ ๙.๙๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH03

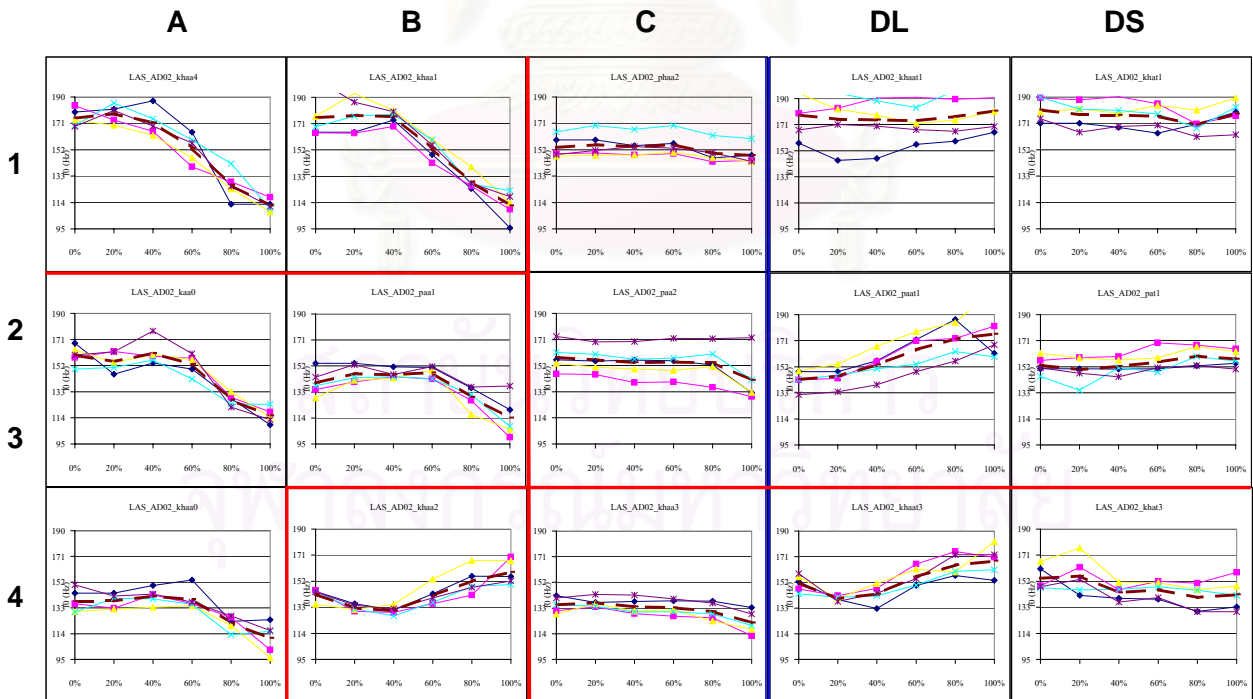
ภาพที่ ๙๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH04

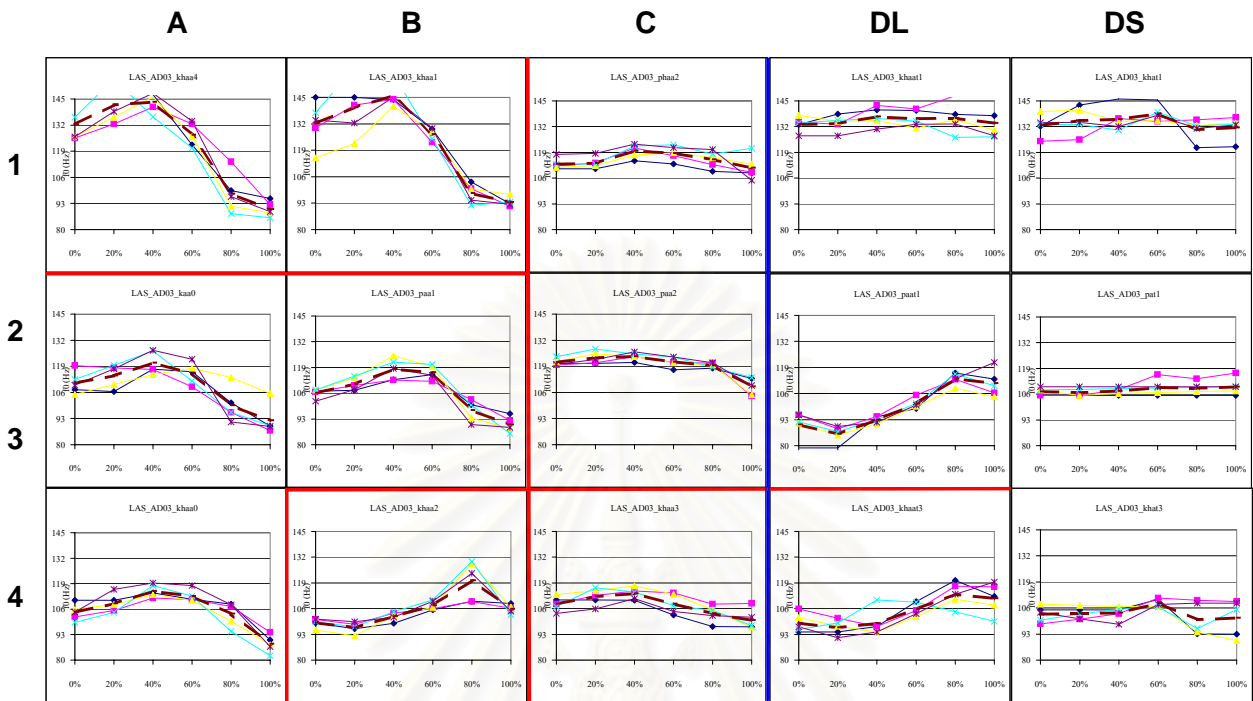
ภาพที่ ๙๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร TAK_CH05

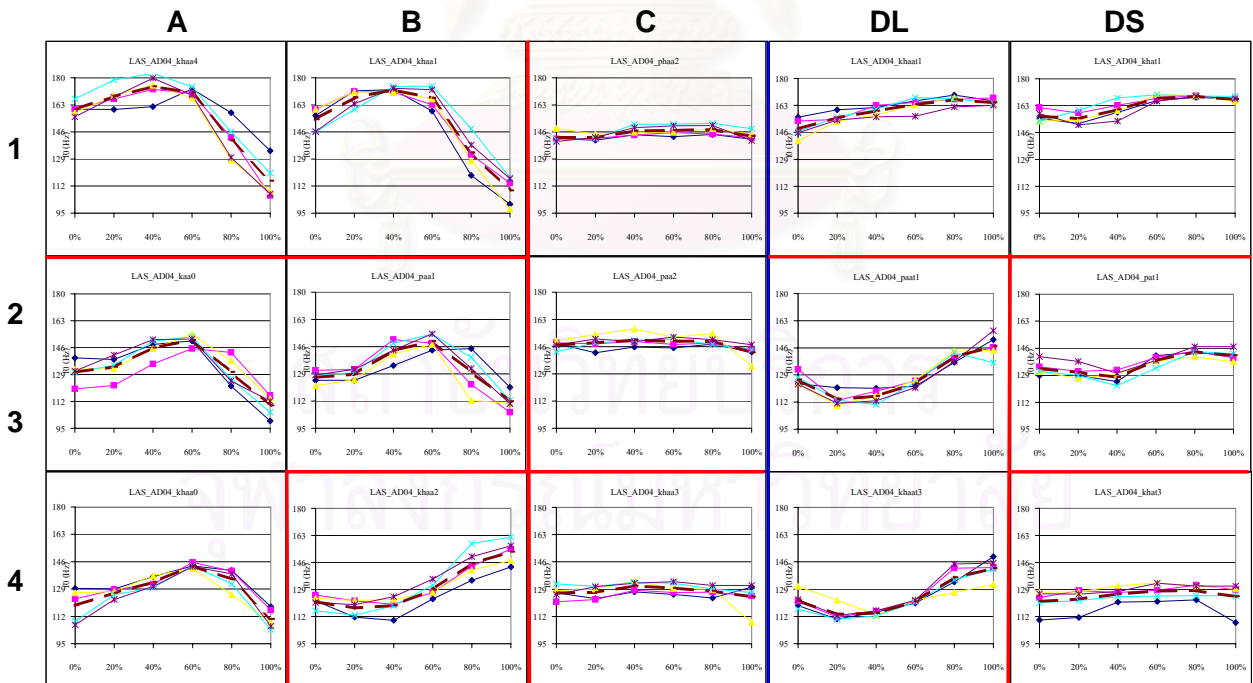
ภาพที่ ๙.๙6 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_AD01

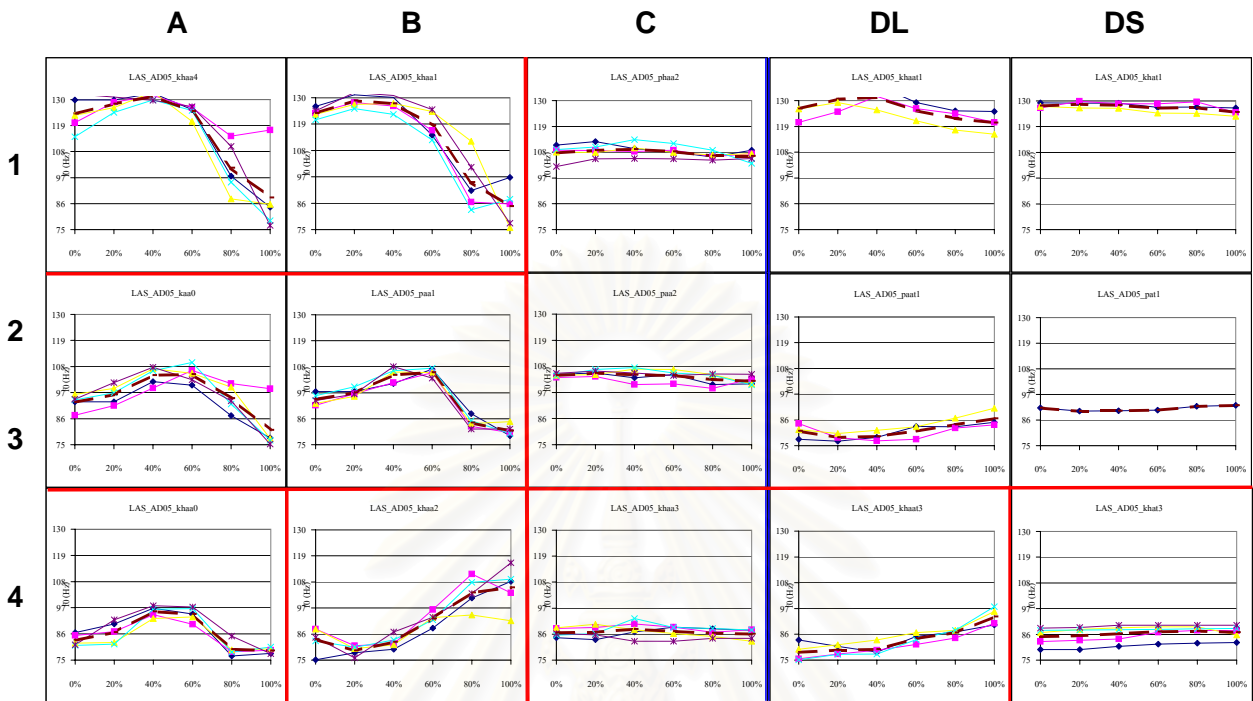
ภาพที่ ๙.๙๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_AD02

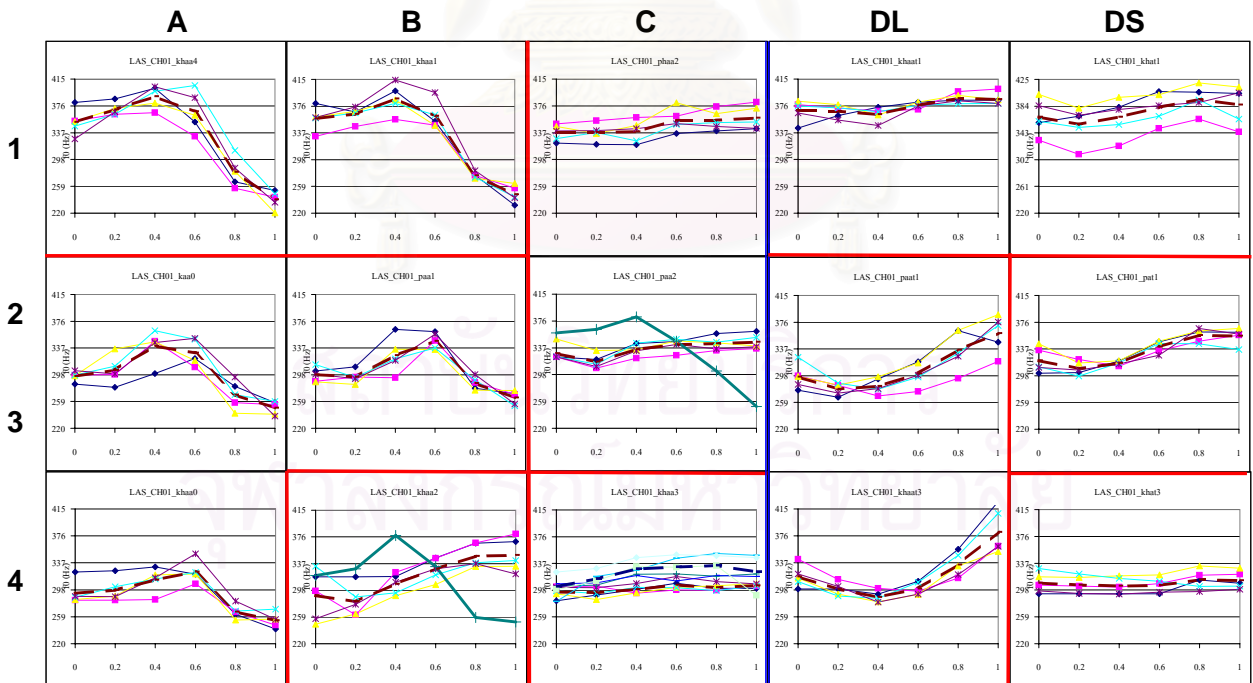
ภาพที่ ๙๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_AD03

ภาพที่ ๙๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_AD04

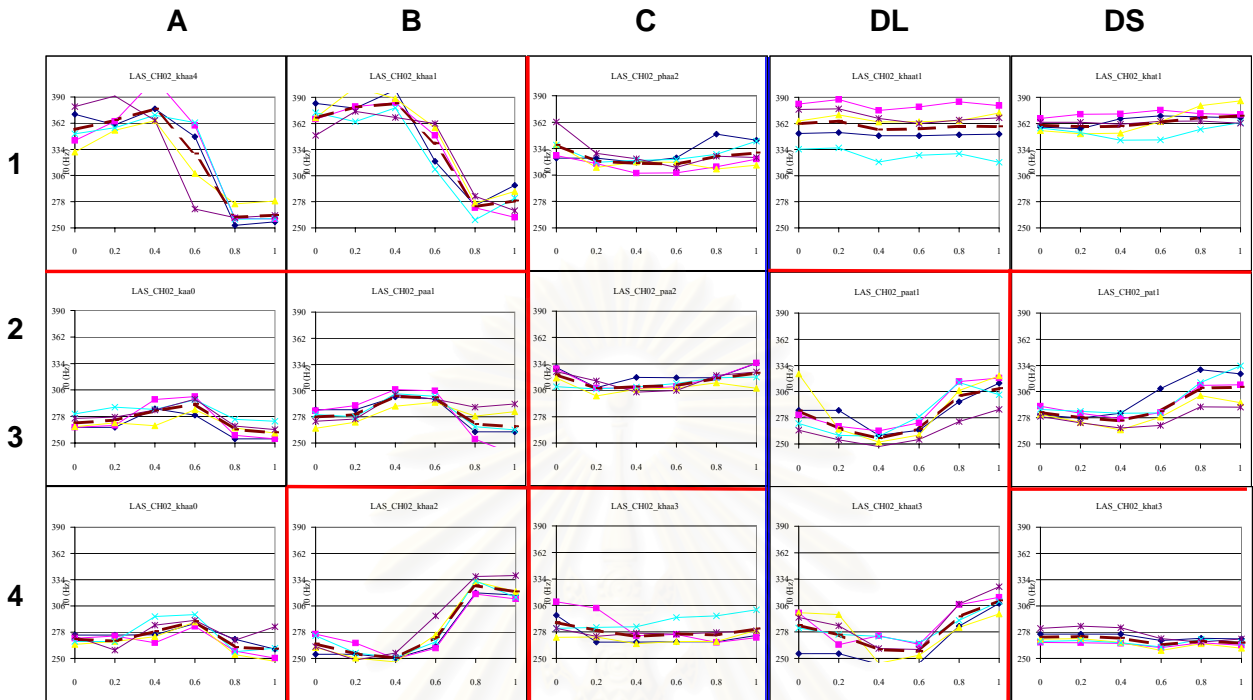

ภาพที่ ๑๐๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_AD05

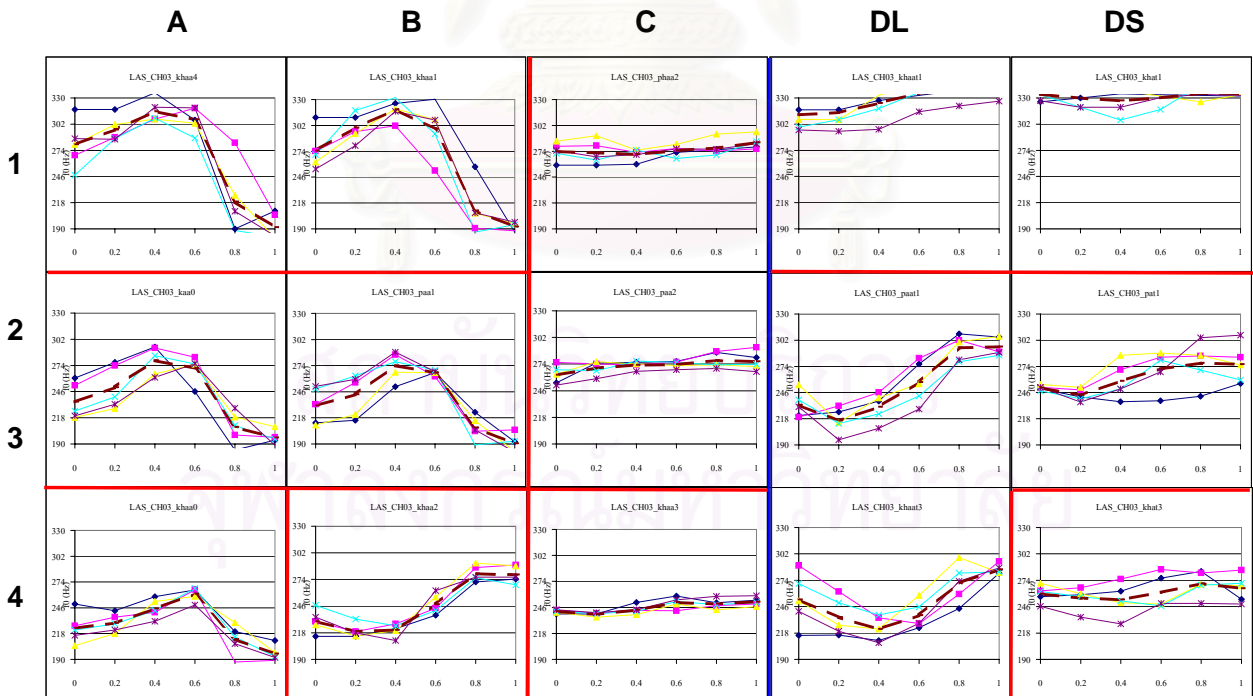

ภาพที่ ๑๐๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_CH01

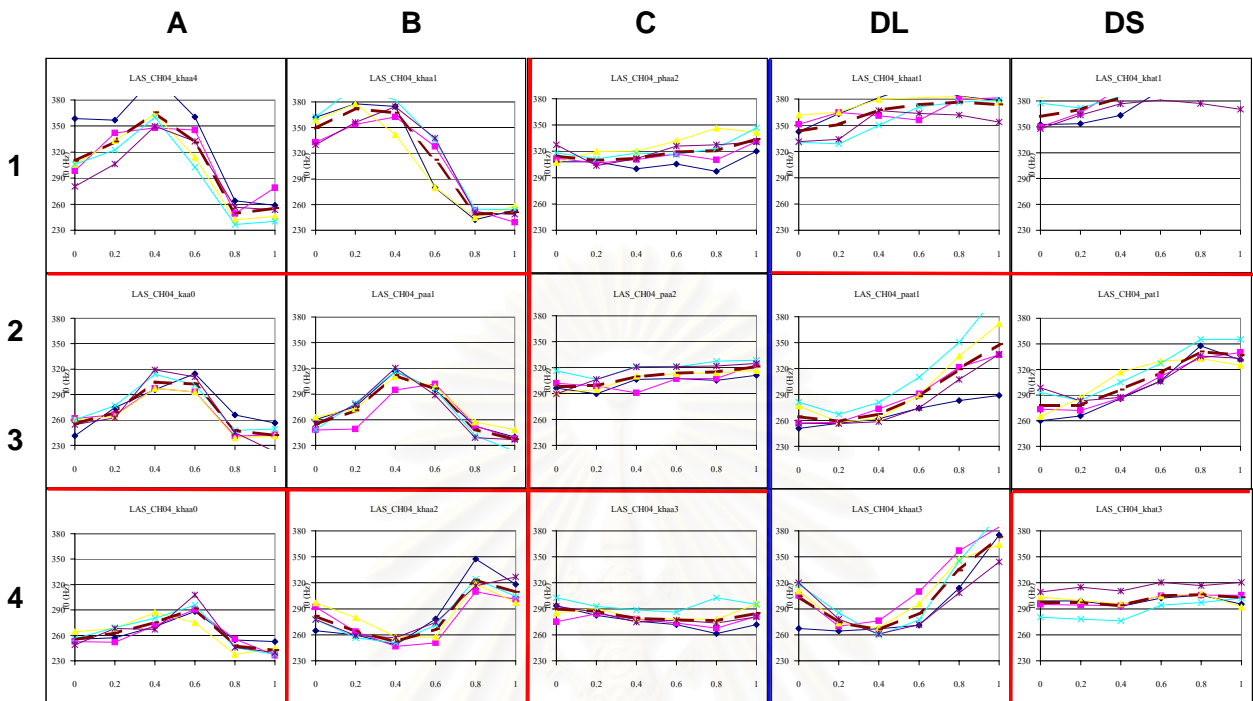

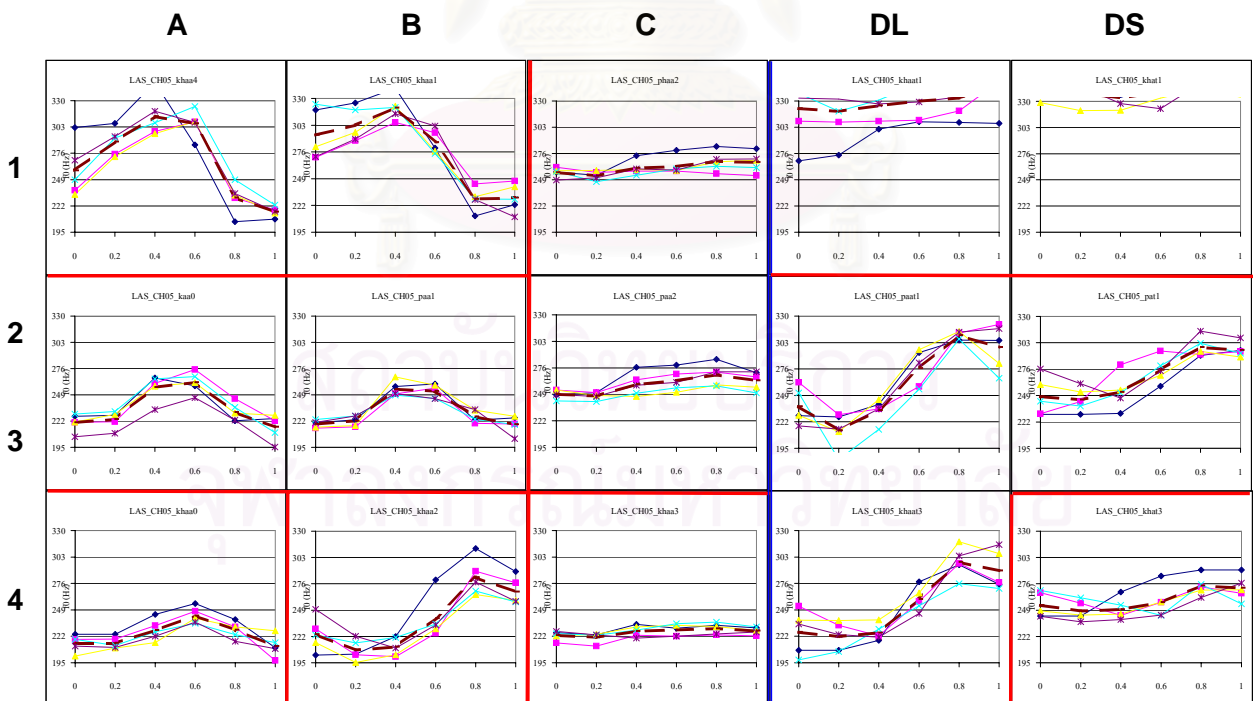
ภาพที่ ๑๐๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_CH02

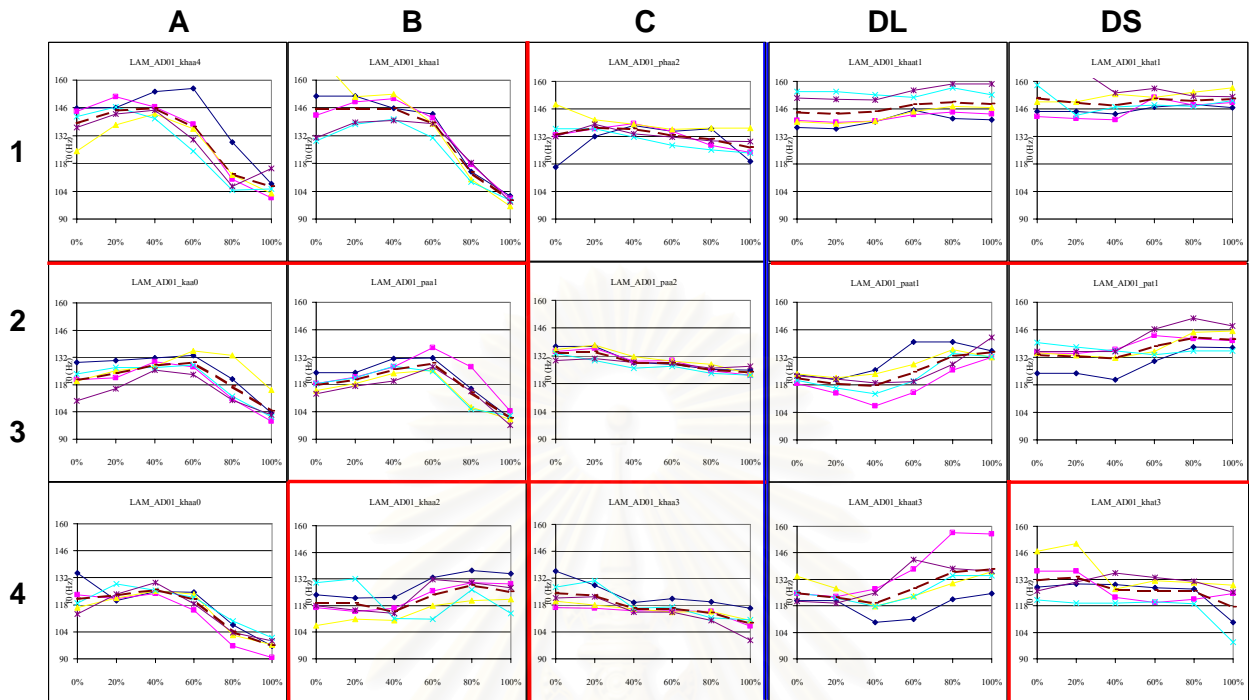
ภาพที่ ๑๐๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_CH03

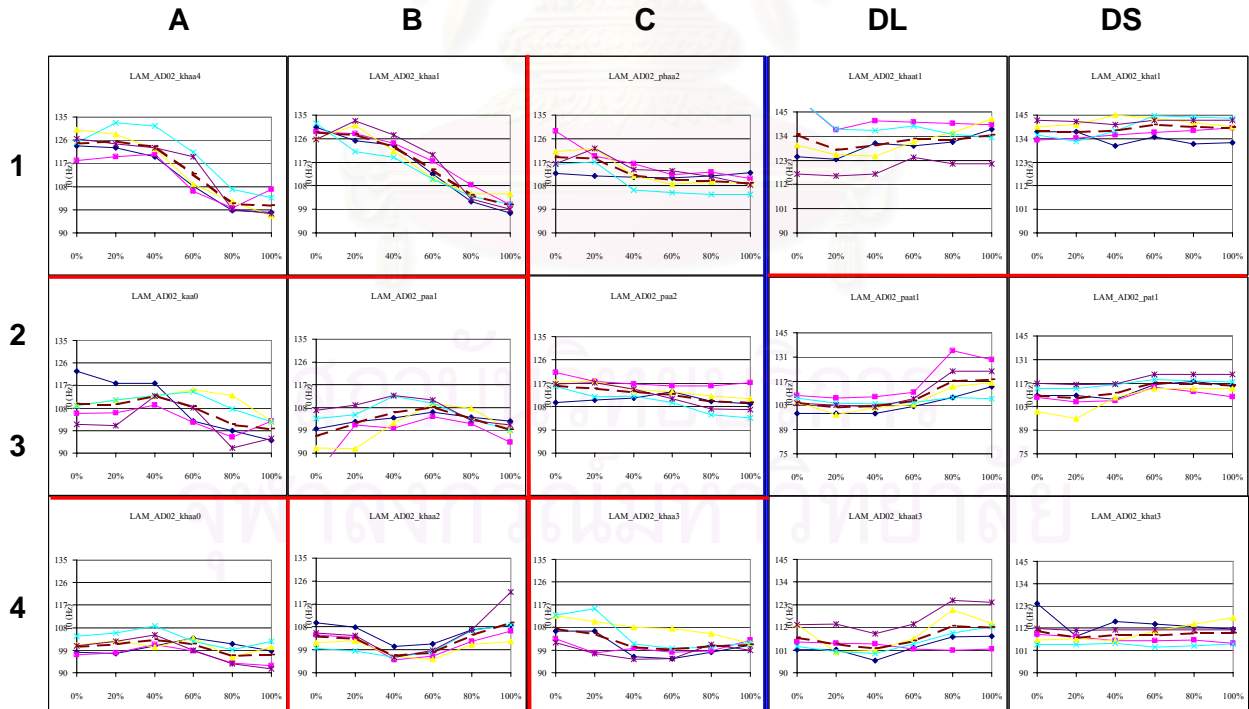
ภาพที่ ๑.104 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_CH04

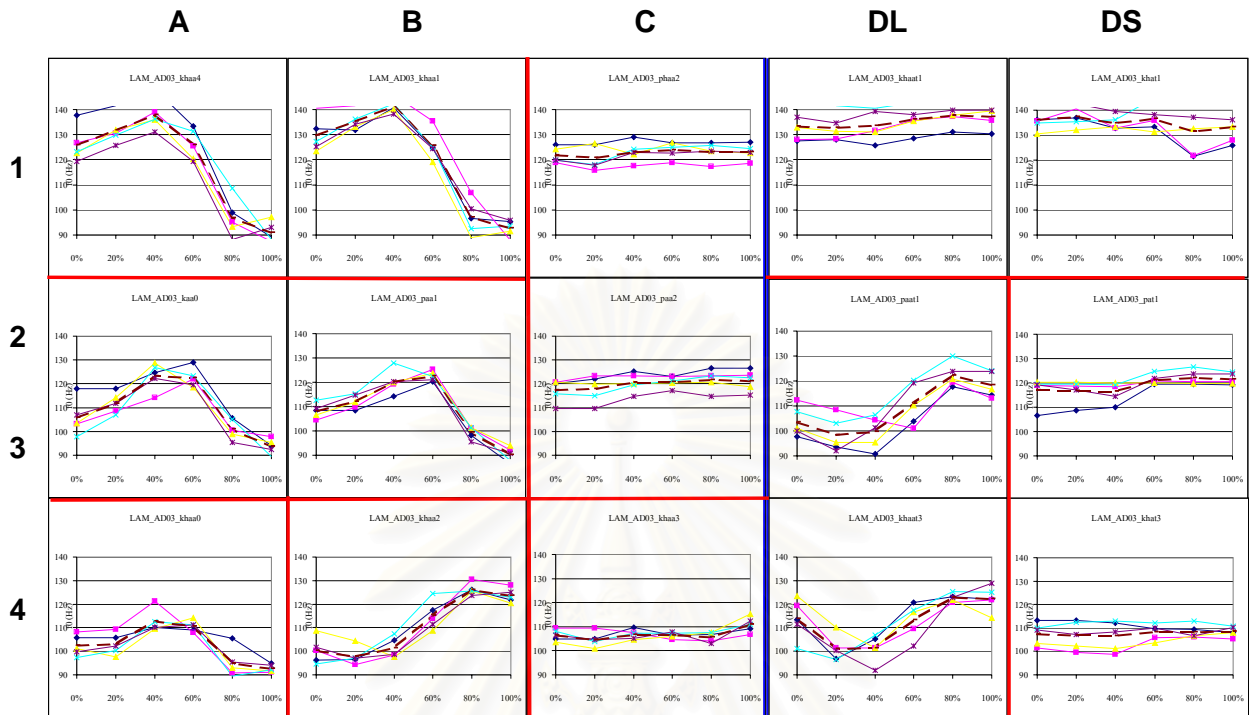
ภาพที่ ๑.105 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร LAS_CH05

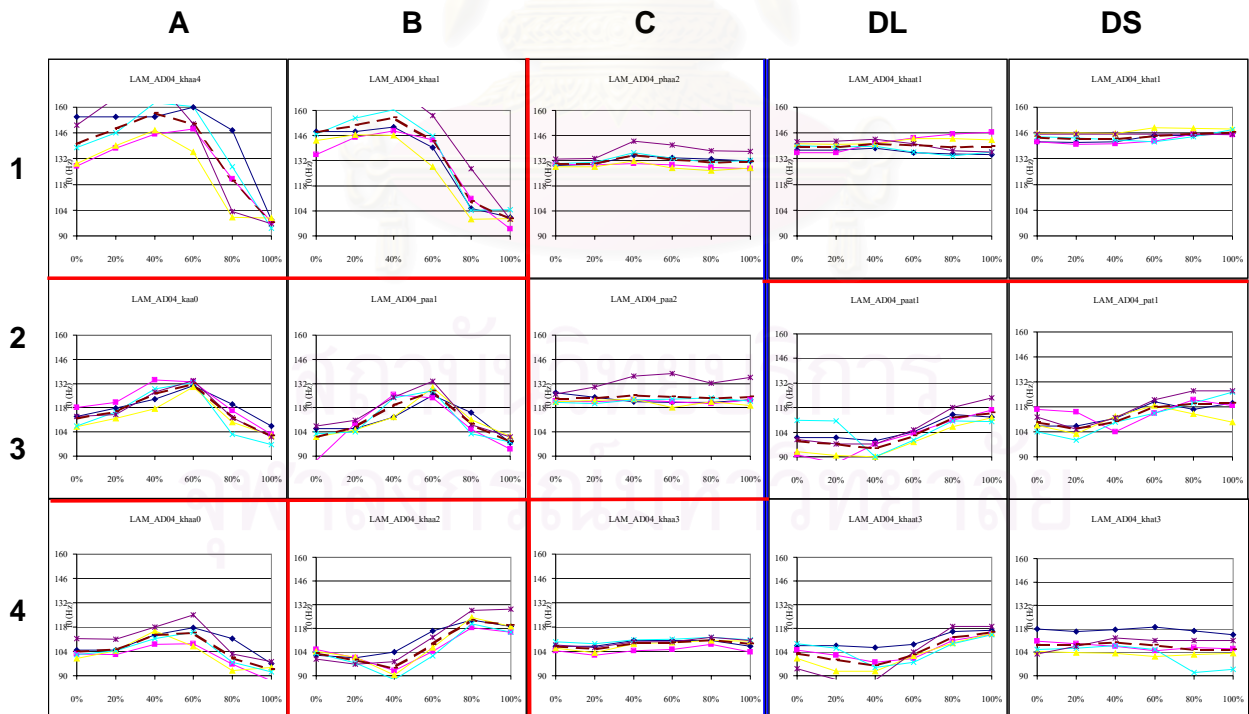
ภาพที่ ๑.106 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_AD01

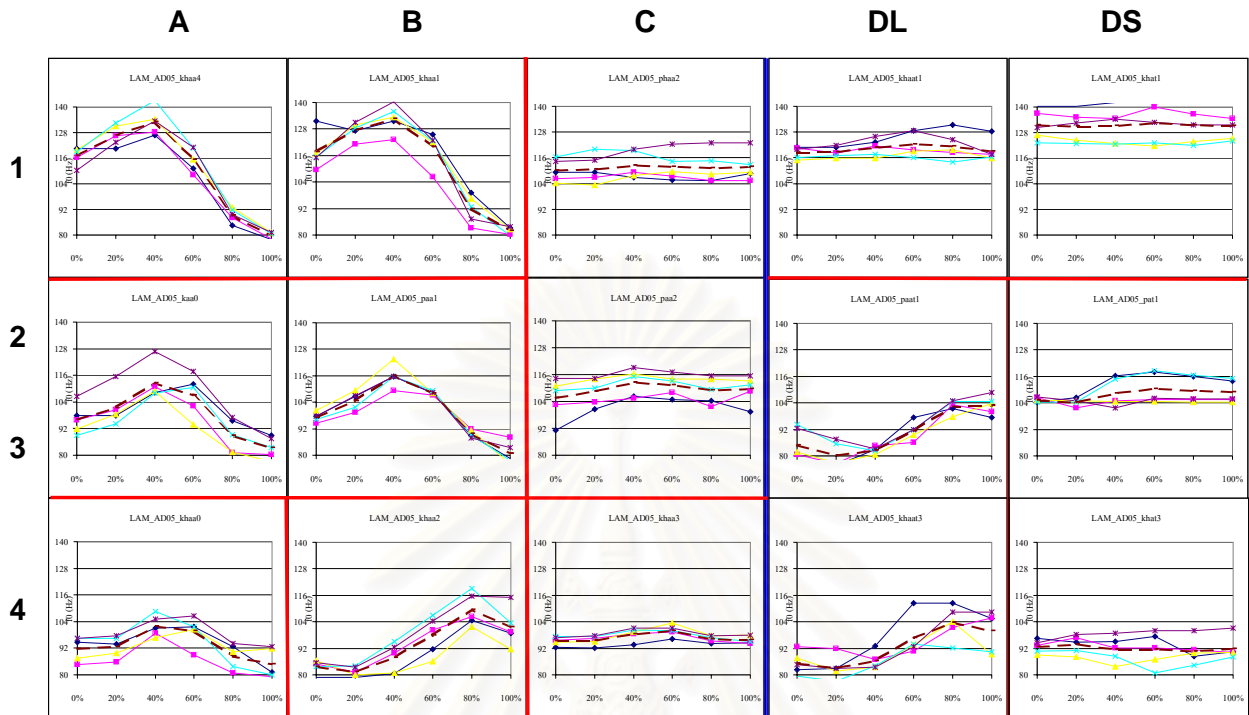
ภาพที่ ๑.107 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_AD02

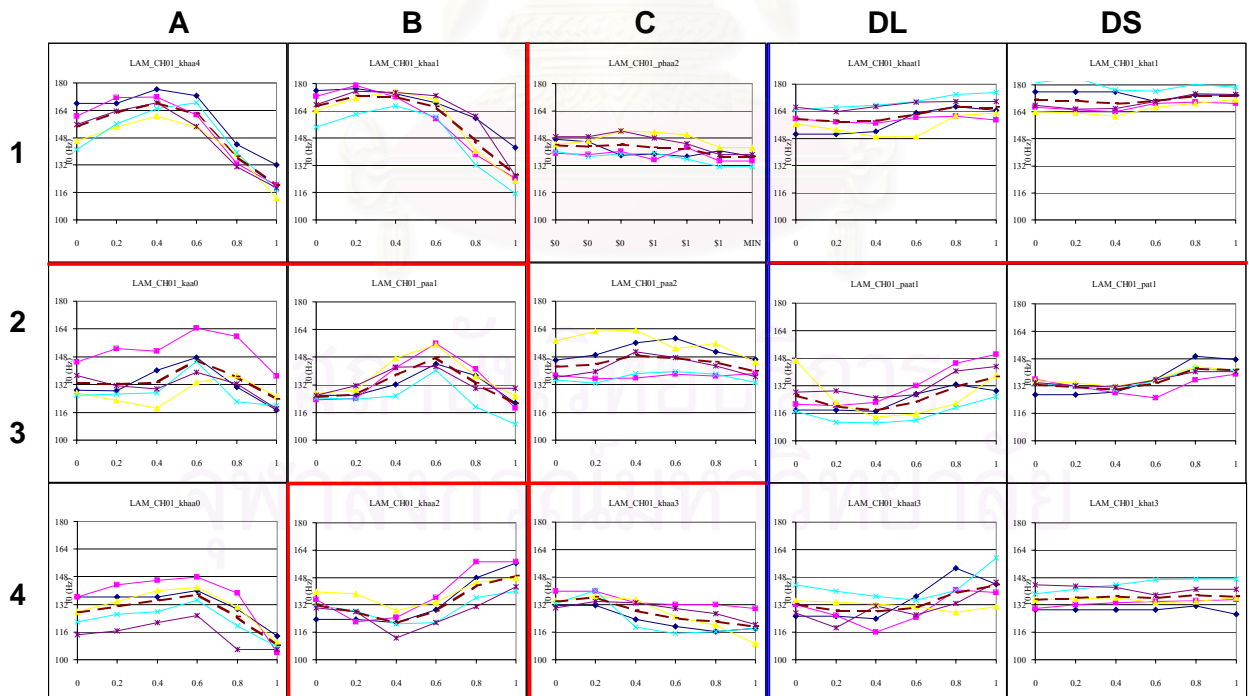
ภาพที่ ๑๐๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคantonese 3 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_AD03

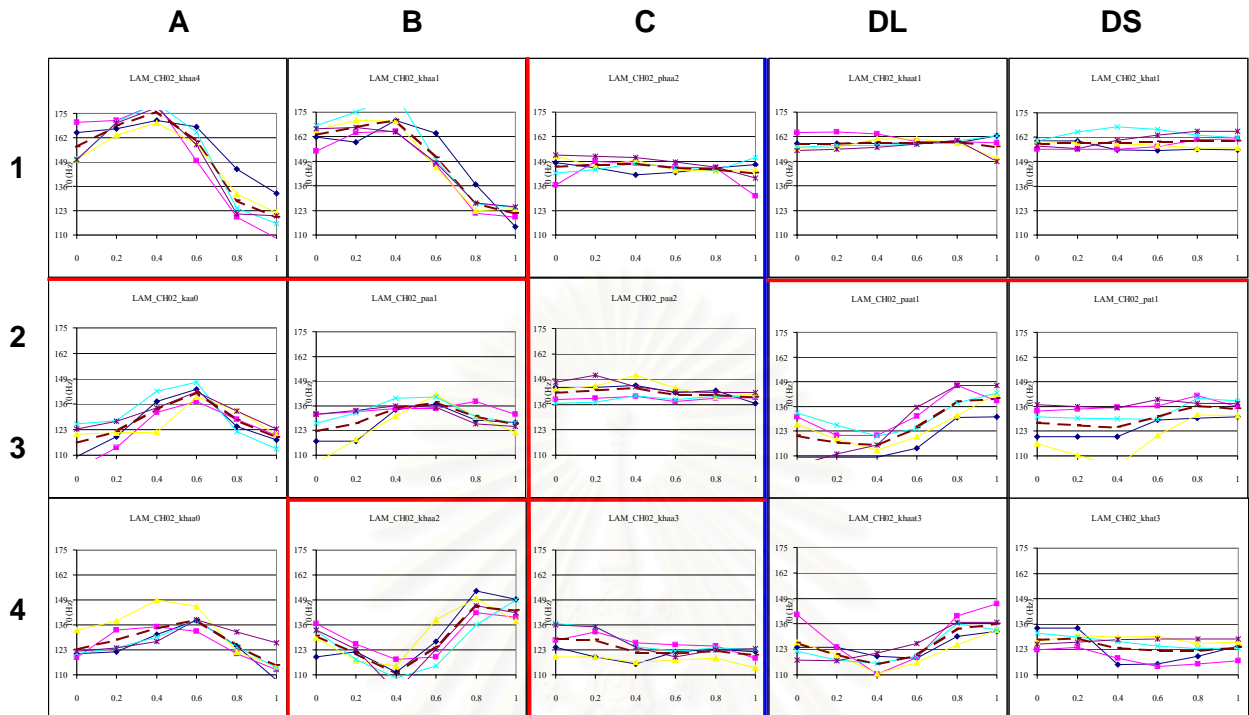
ภาพที่ ๑๐๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคantonese 4 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_AD04

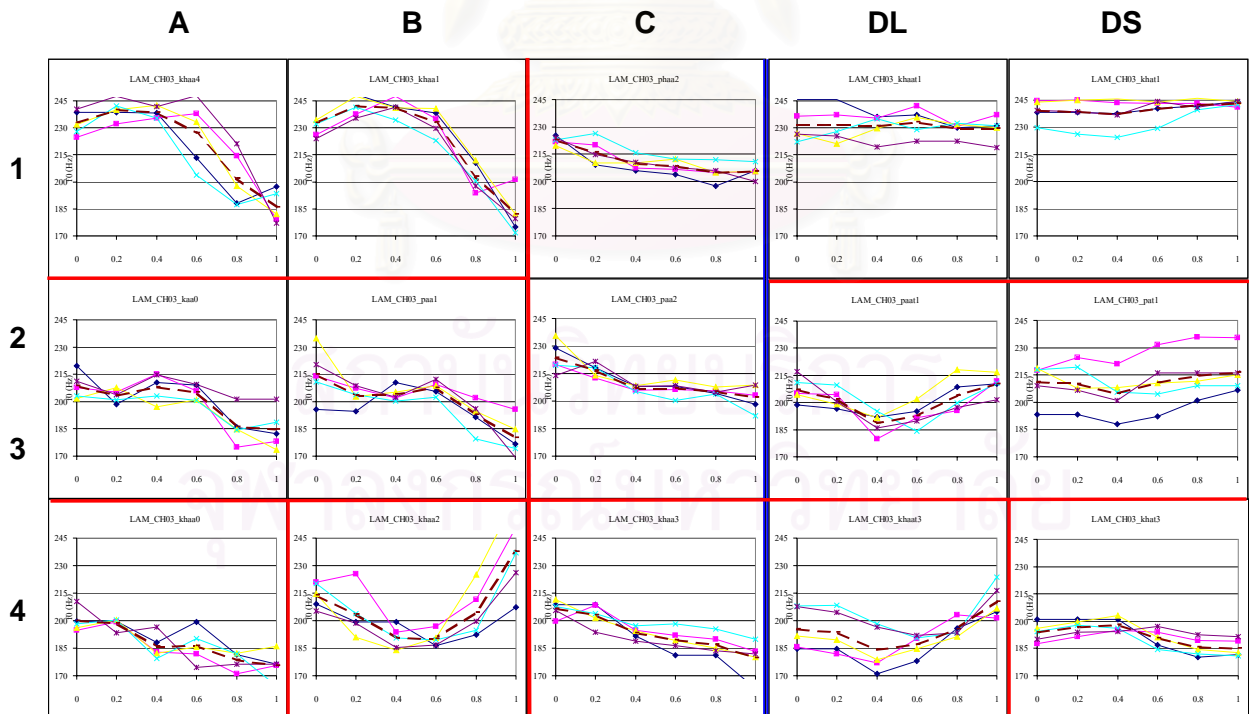
ภาพที่ ๑.๑๑๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๕ กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_AD05

ภาพที่ ๑.๑๑๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๑ กลุ่มผู้ตายน้อย ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH01

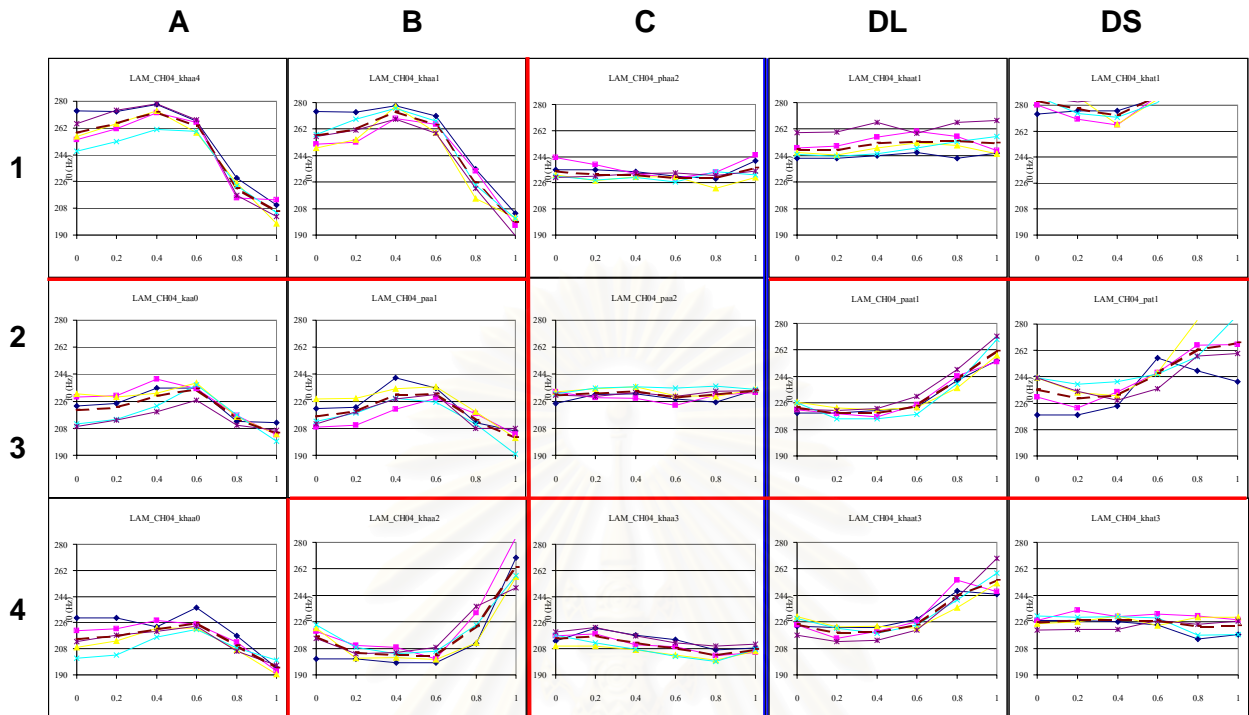

ภาพที่ ผ.112 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH02

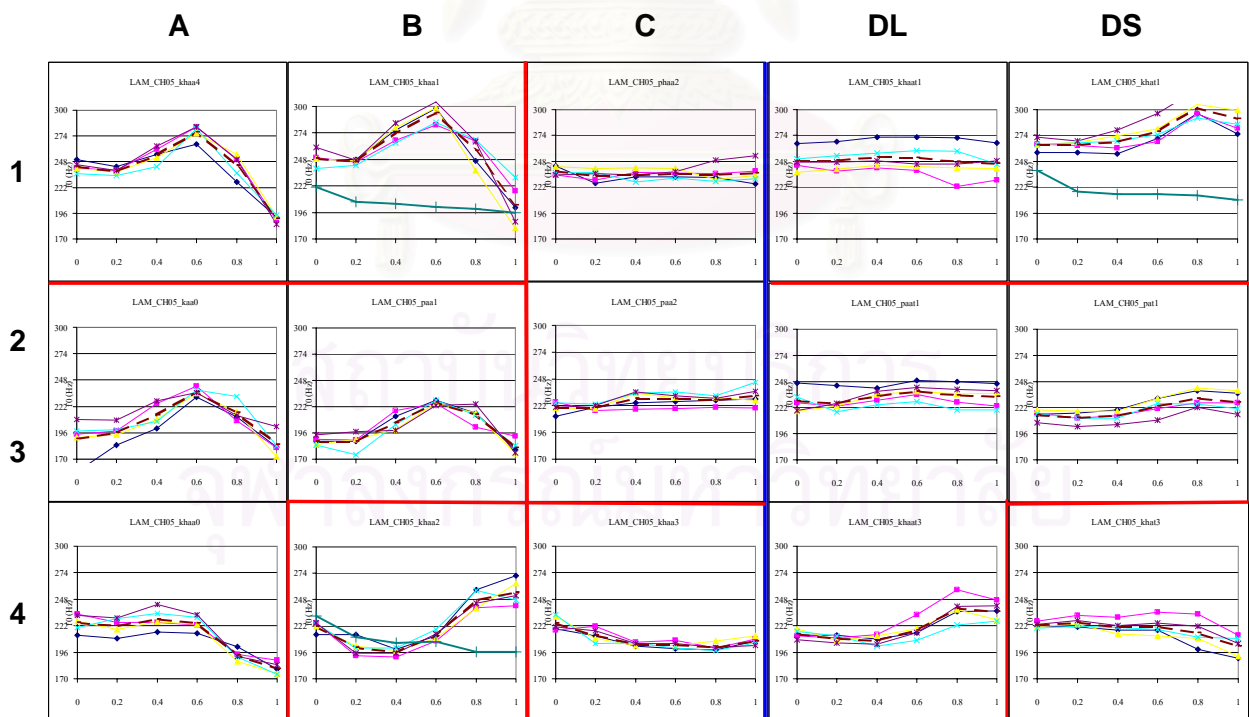

ภาพที่ ผ.113 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH03

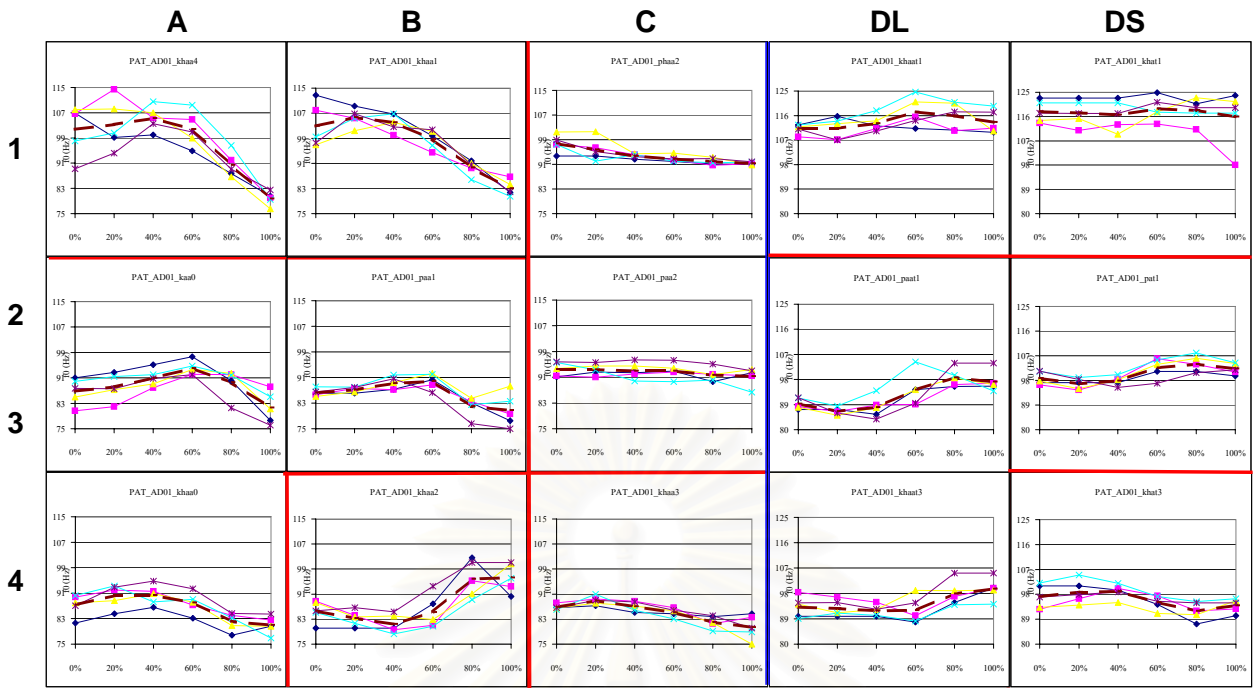

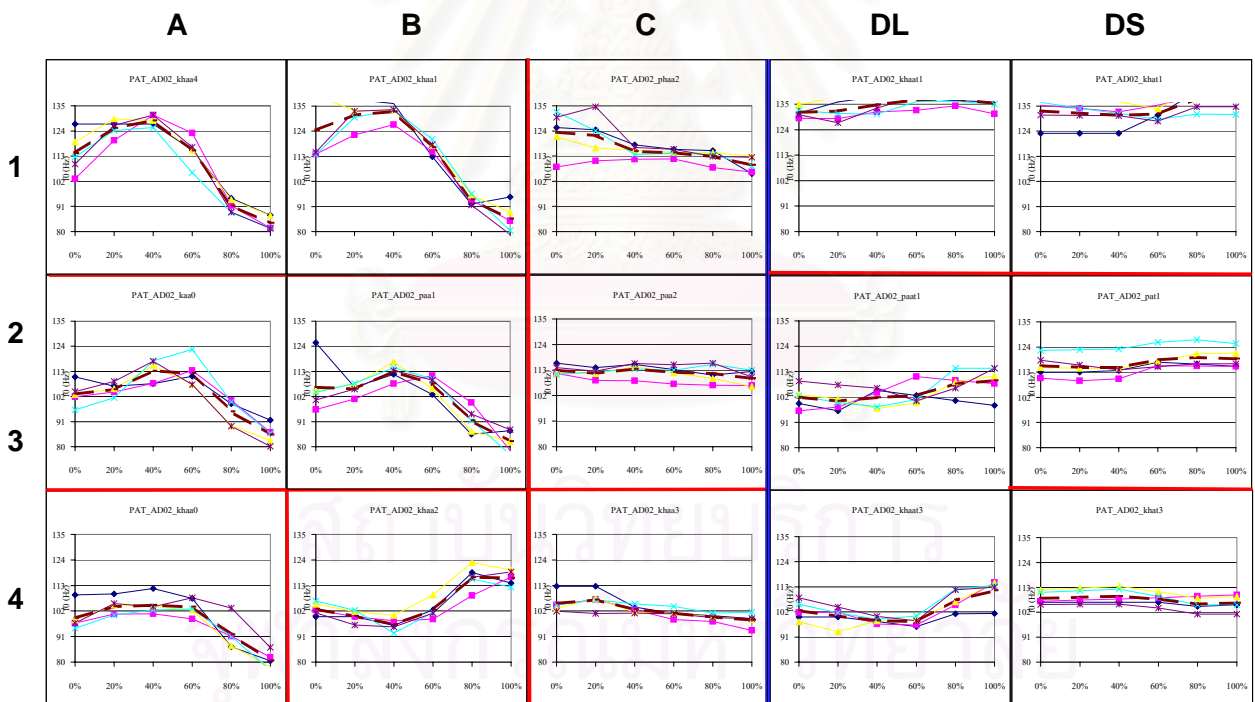
ภาพที่ ๑๑.114 แสดงการแยกเฉลี่ยรวมเฉลี่ยของผู้บอภาษาชนิดที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH04

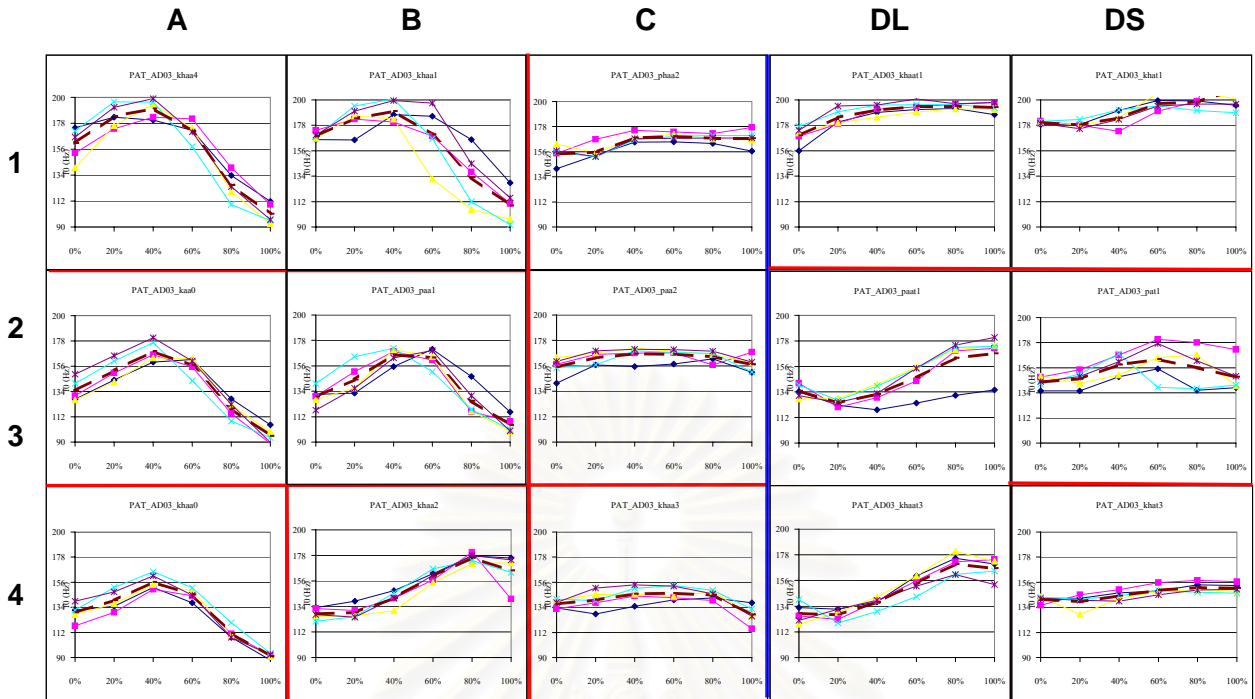
ภาพที่ ๑๑.115 แสดงการแยกเฉลี่ยรวมเฉลี่ยของผู้บอภาษาชนิดที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร LAM_CH05

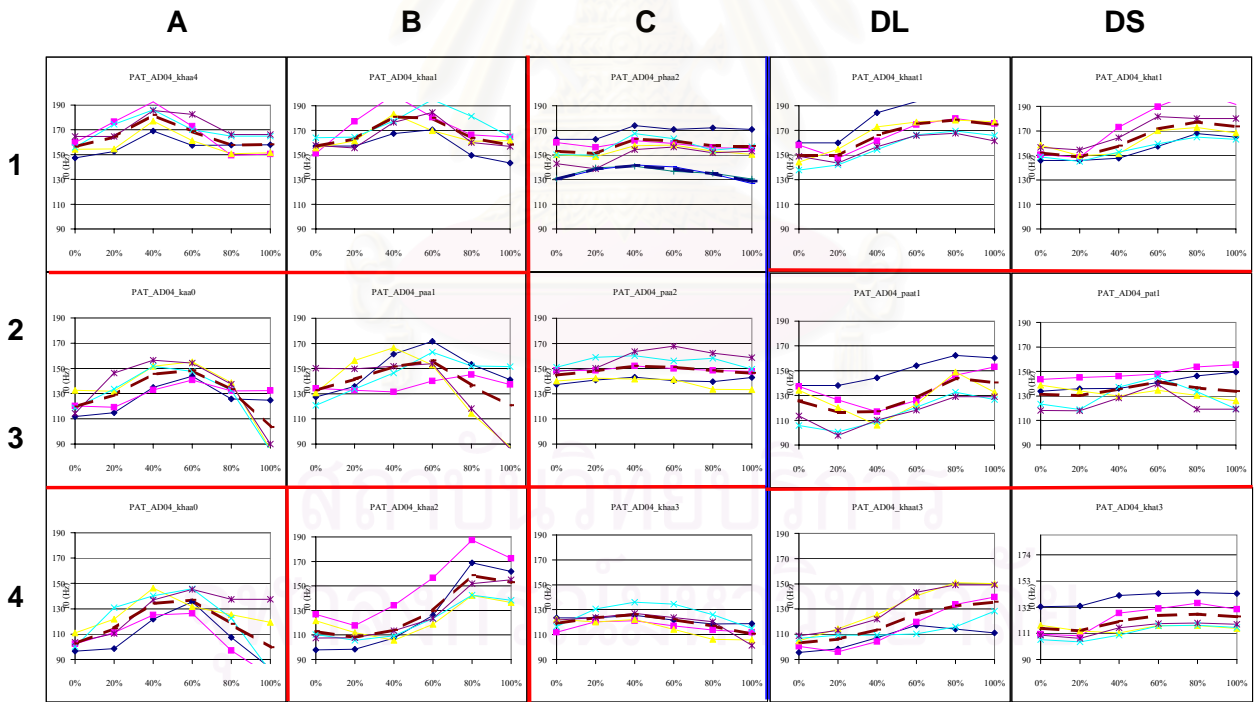
ภาพที่ ๑.๑๑๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอฟะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD01

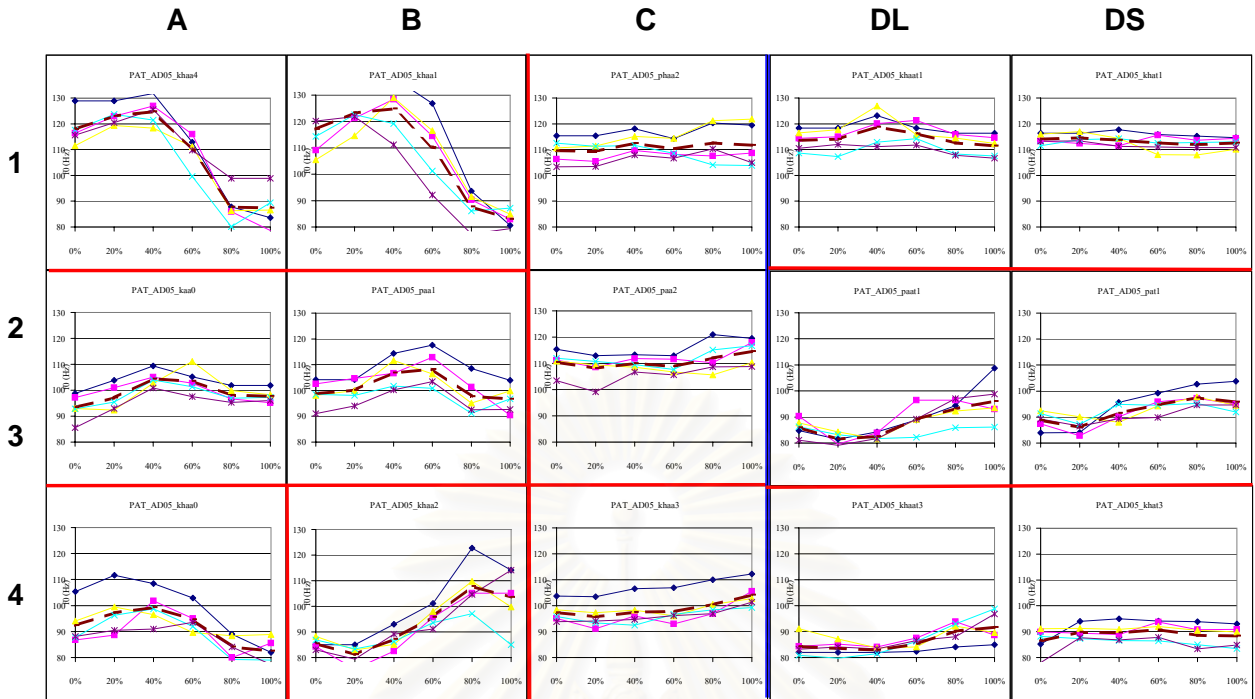
ภาพที่ ๑.๑๑๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคณิตที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอฟะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD02

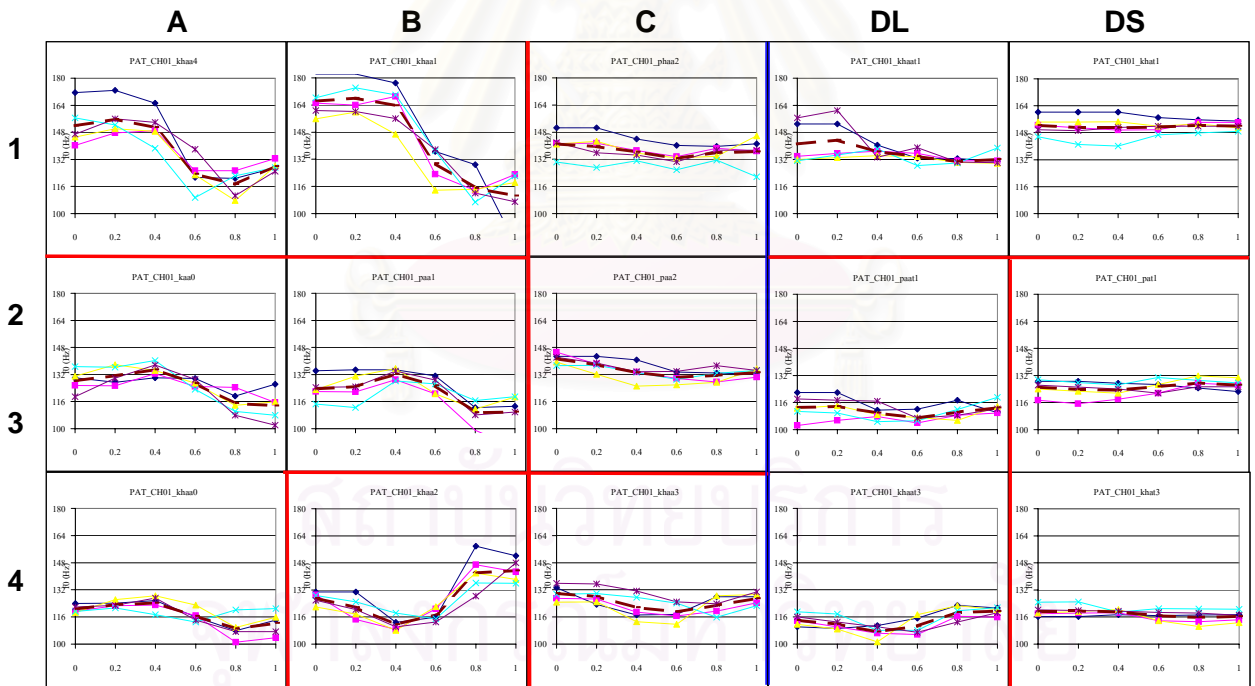
ภาพที่ ๑๑๑.๑๑๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD03

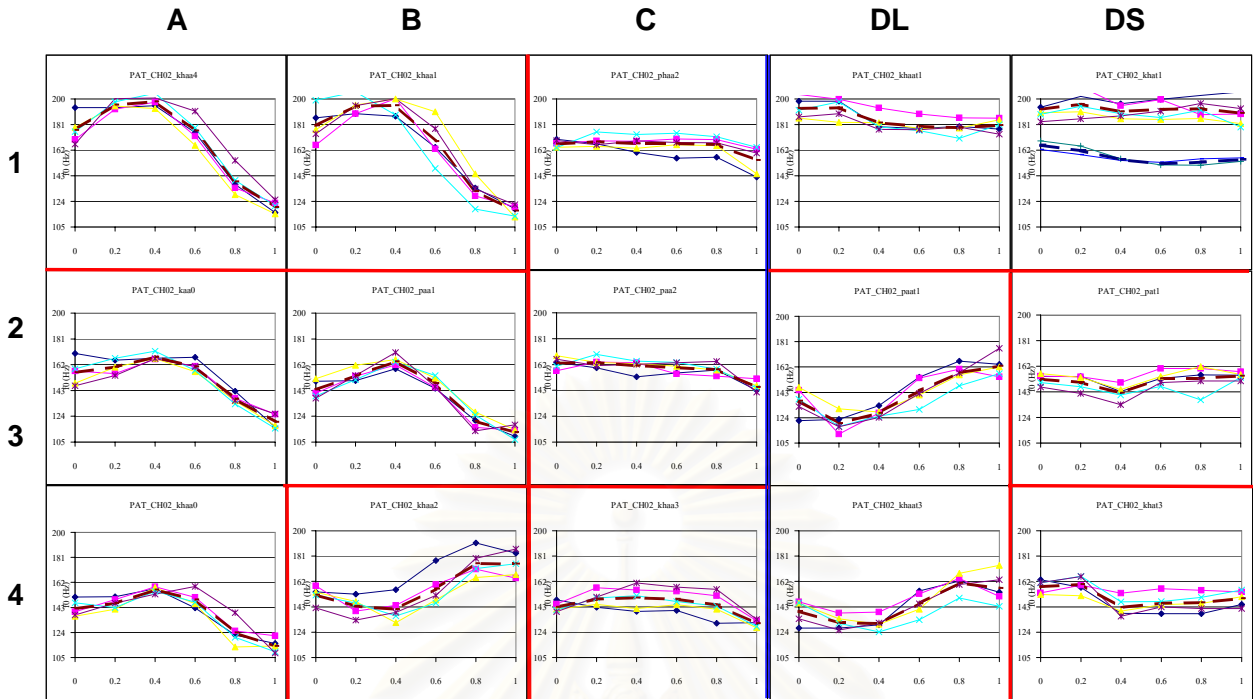
ภาพที่ ๑๑๑.๑๑๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๔ กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD04

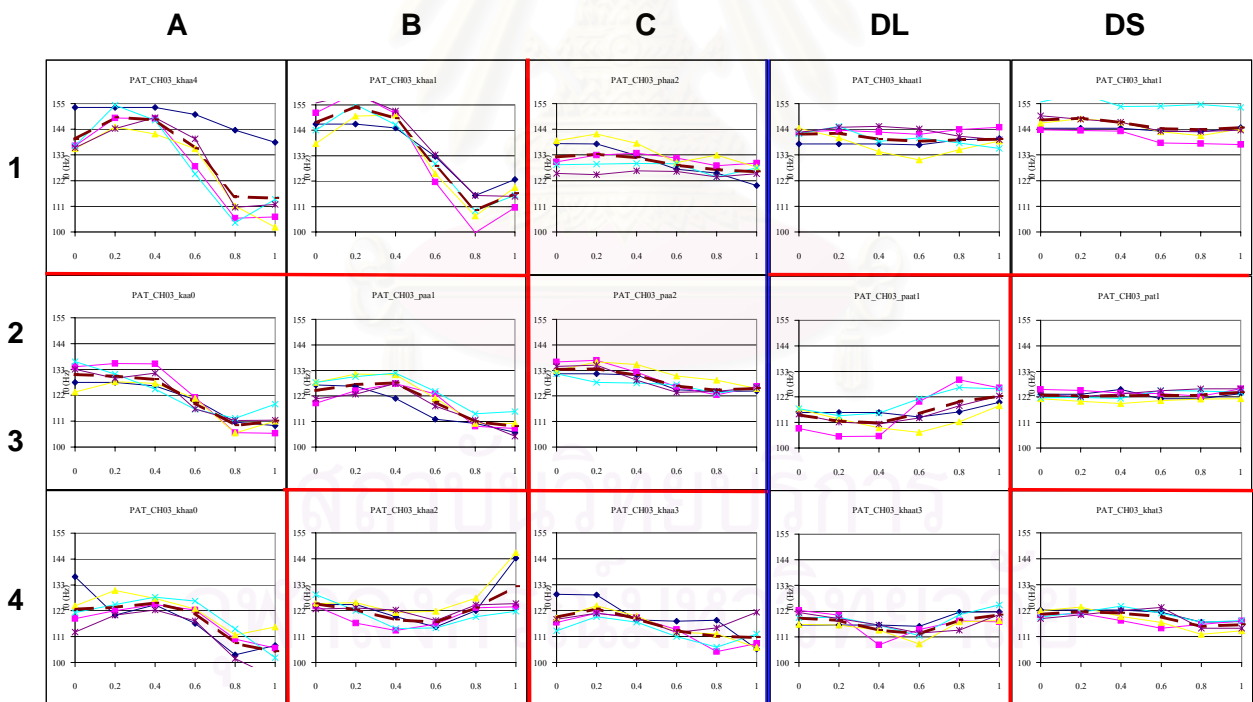
ภาพที่ 120 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 5 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_AD05

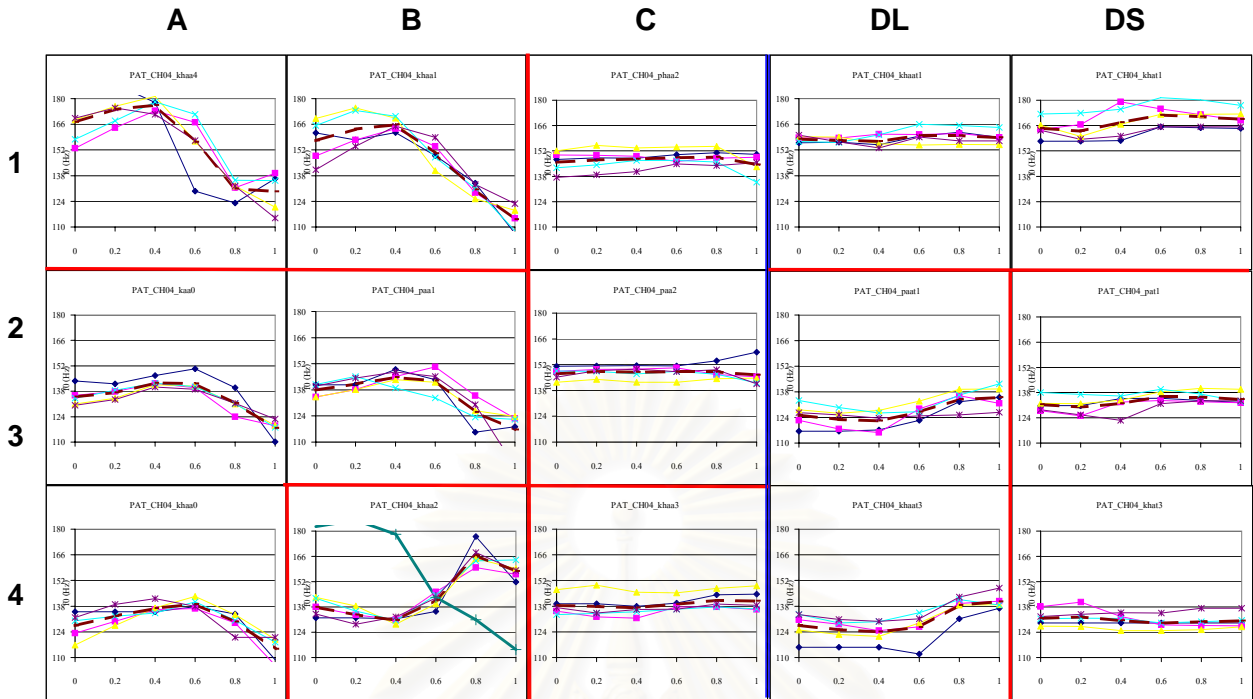
ภาพที่ 121 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้สูงอายุน้อย ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH01

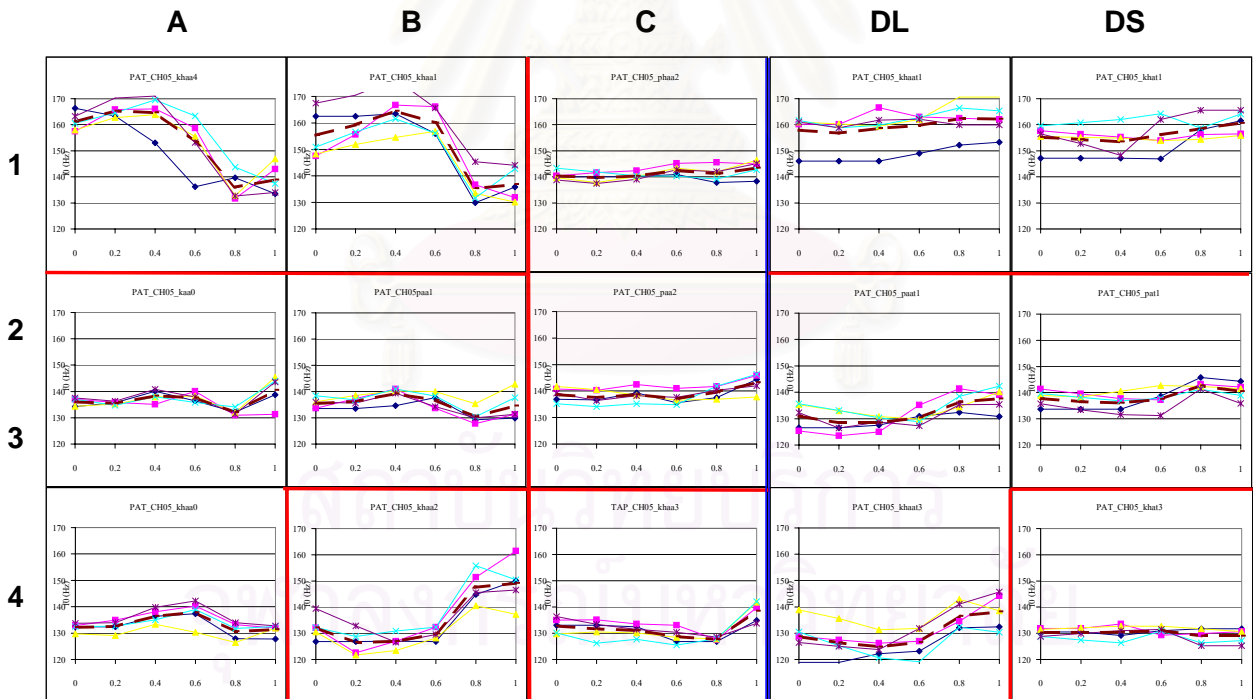
ภาพที่ ๑๒๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บกพร่องภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH02

ภาพที่ ๑๒๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บกพร่องภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH03

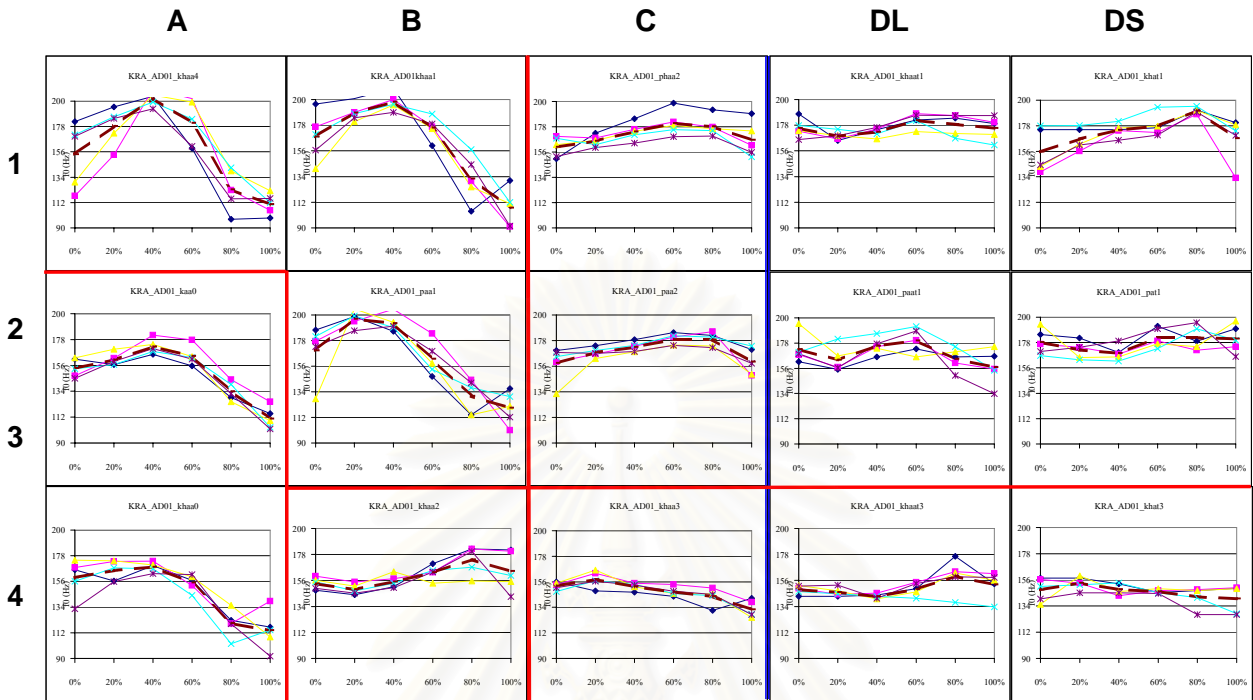

ภาพที่ ๑๒๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH04

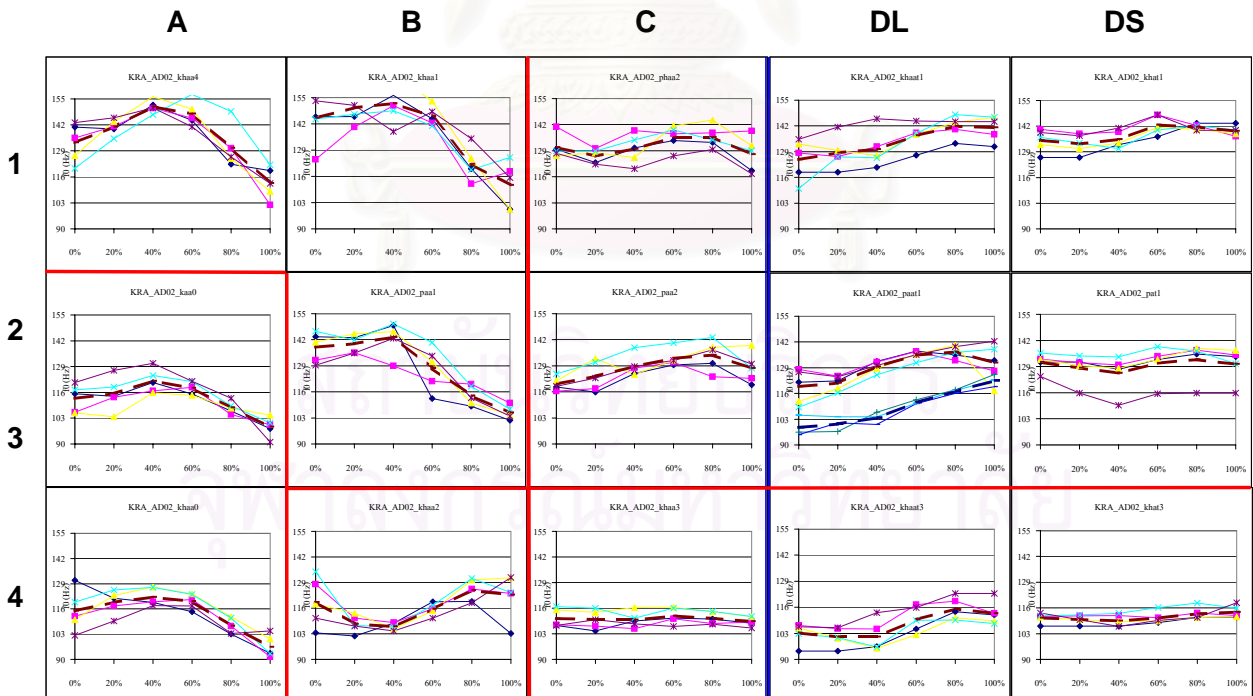

ภาพที่ ๑๒๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร PAT_CH05

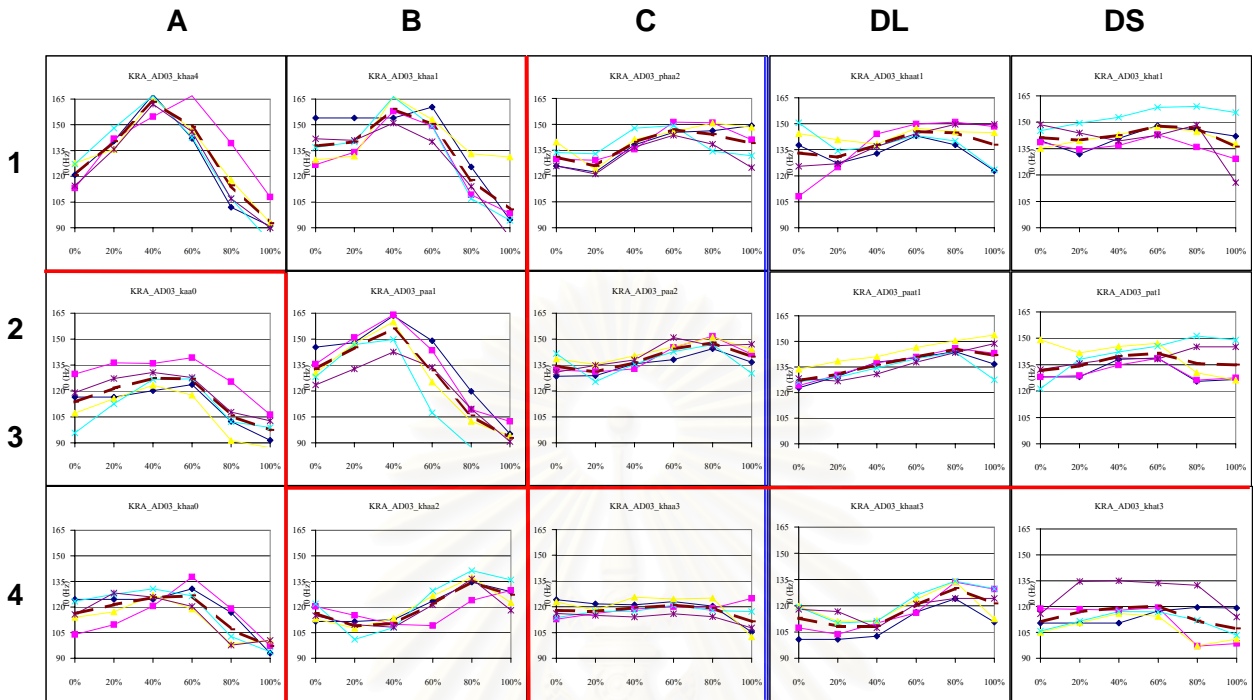

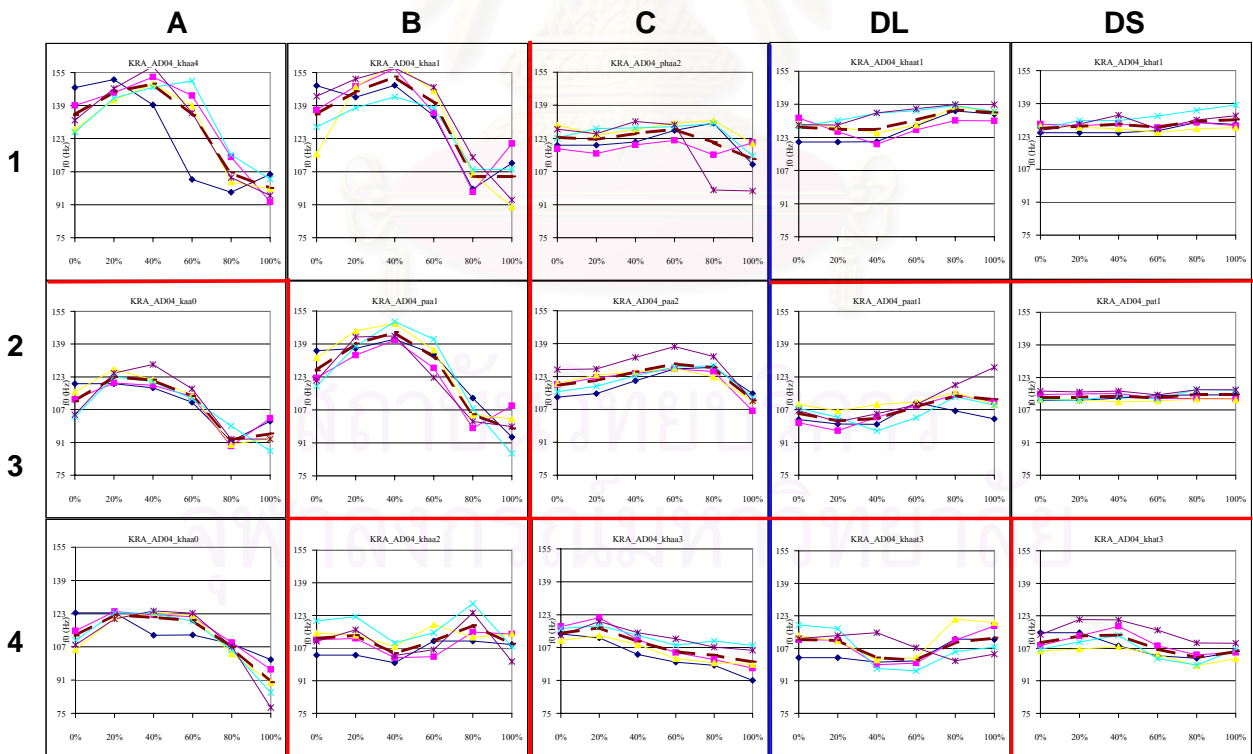
ภาพที่ ๑๒๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๑ กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD01

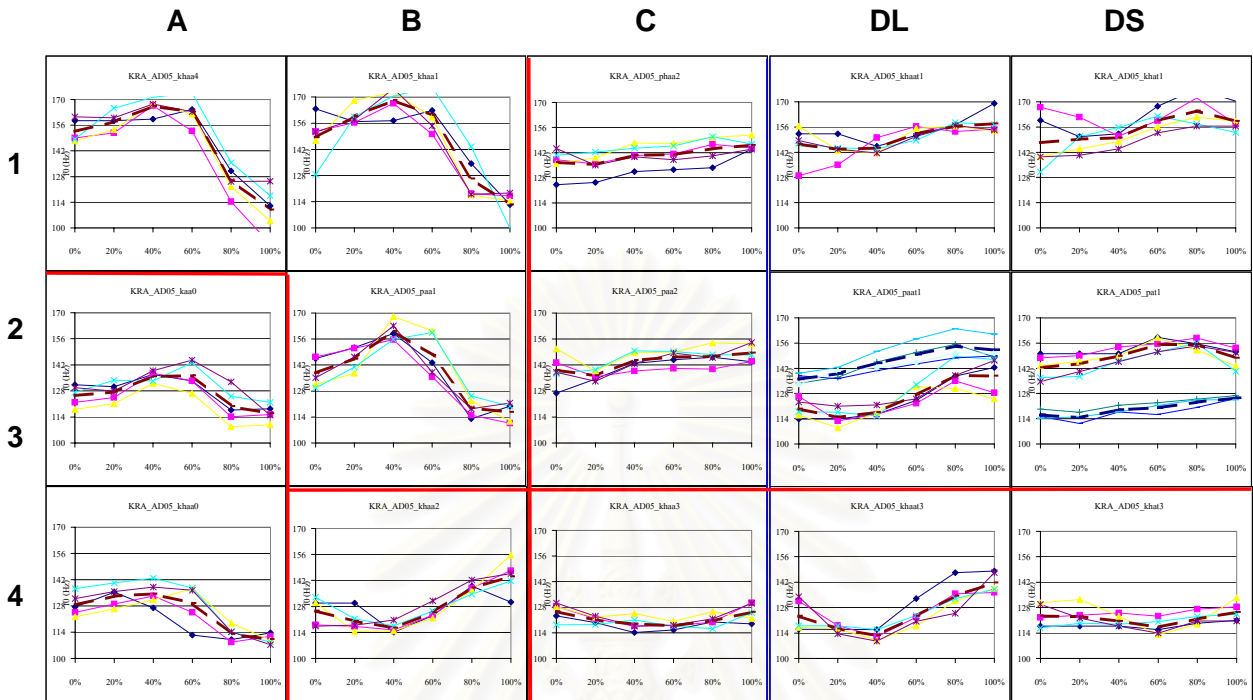
ภาพที่ ๑๒๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD02

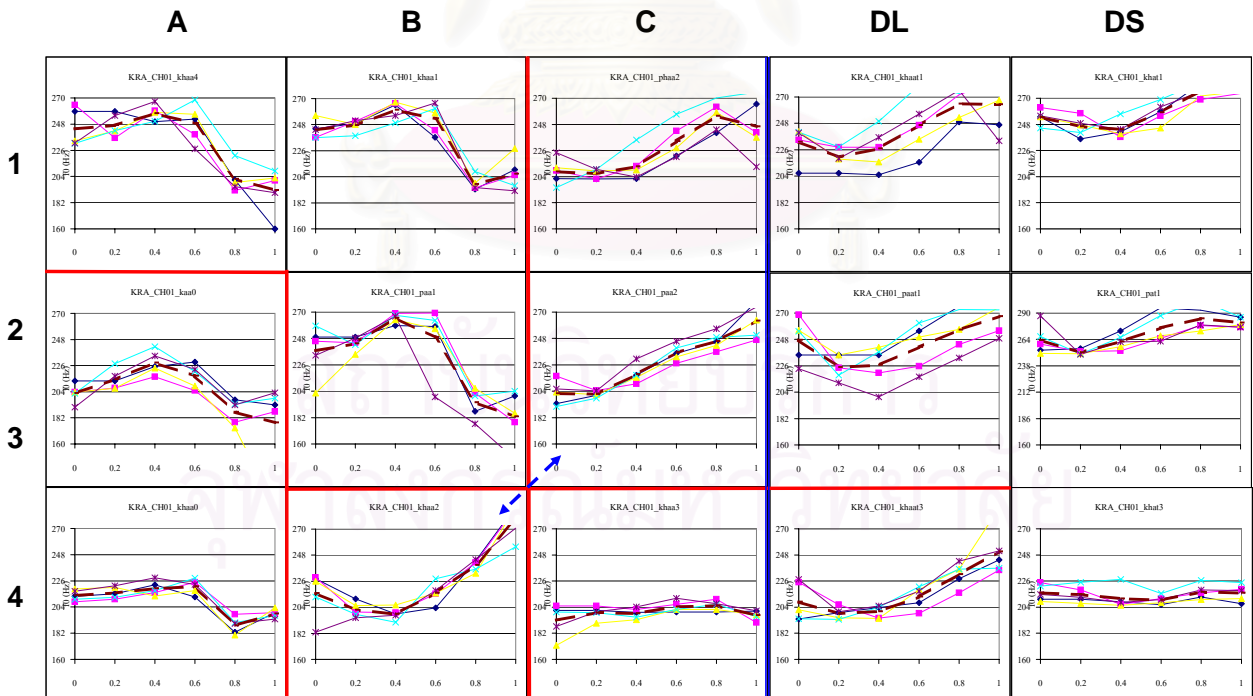
ภาพที่ ๑๒๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD03

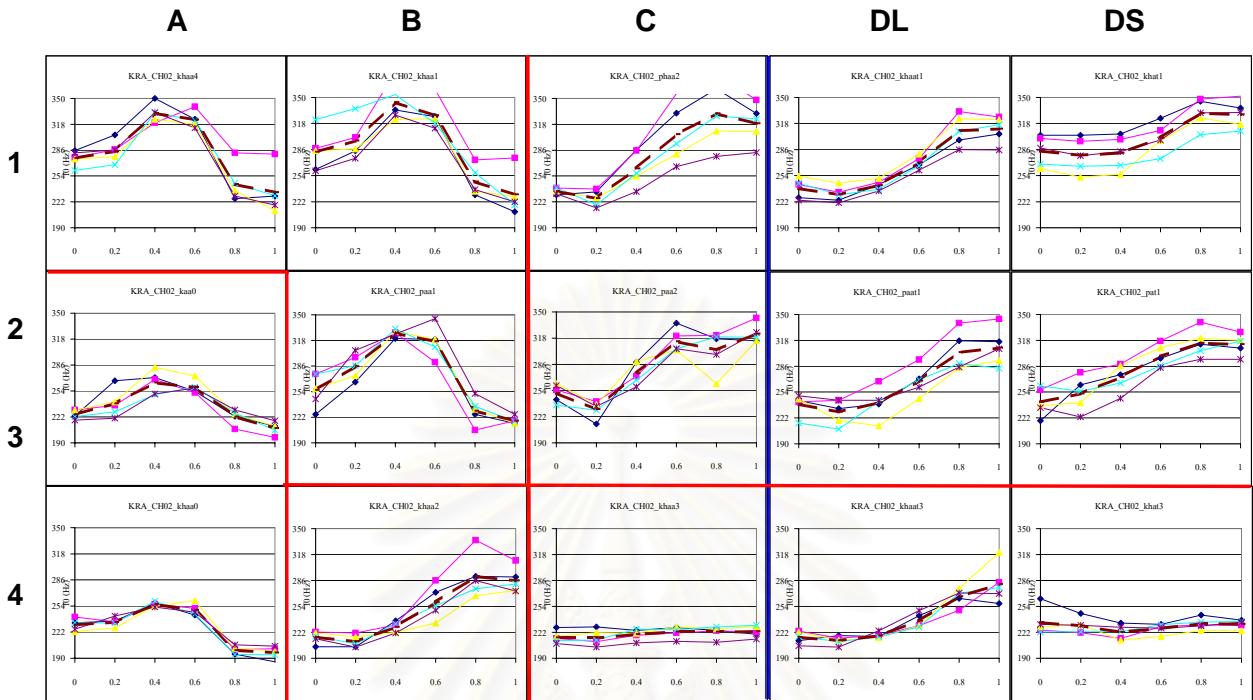
ภาพที่ ๑๒๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD04

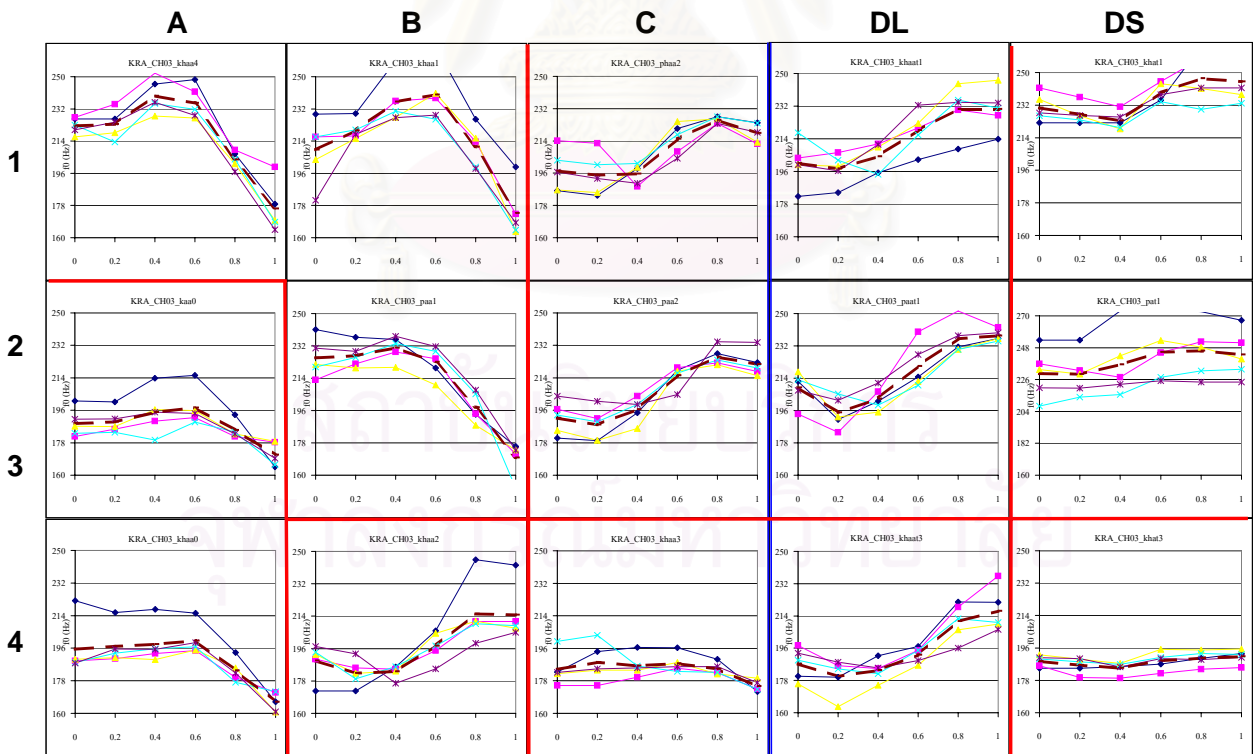
ภาพที่ ๑๓๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_AD05

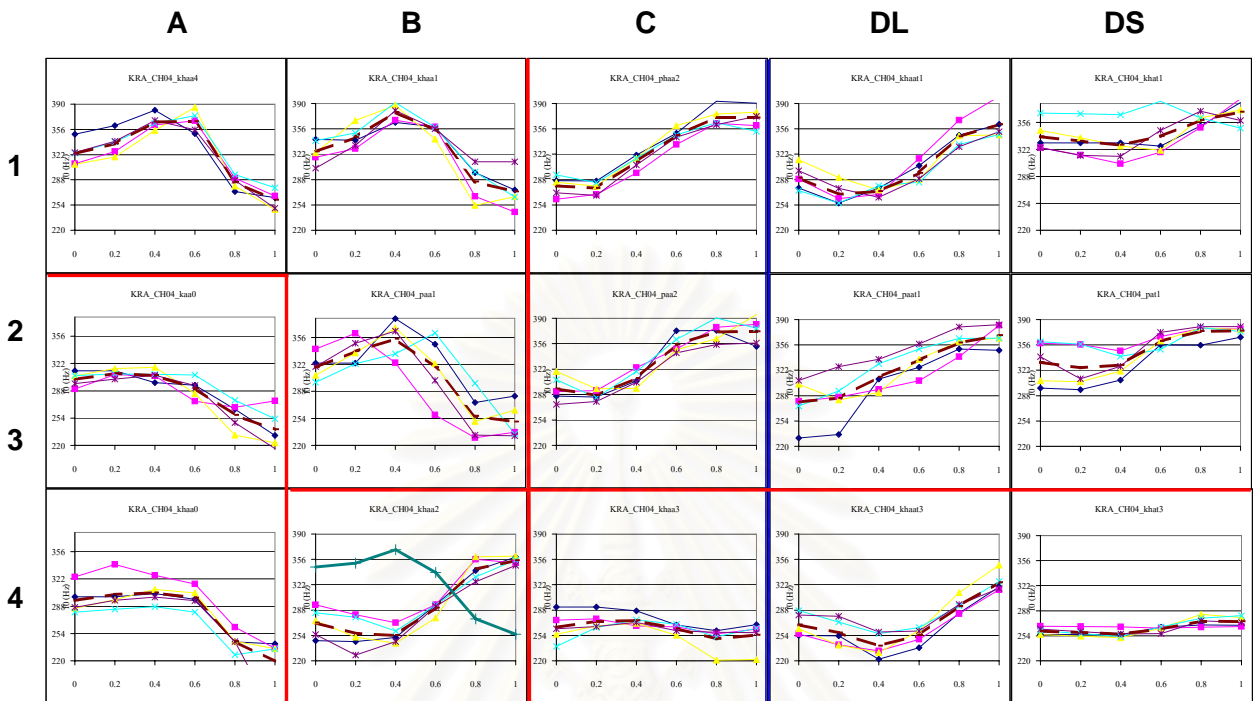
ภาพที่ ๑๓๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH01

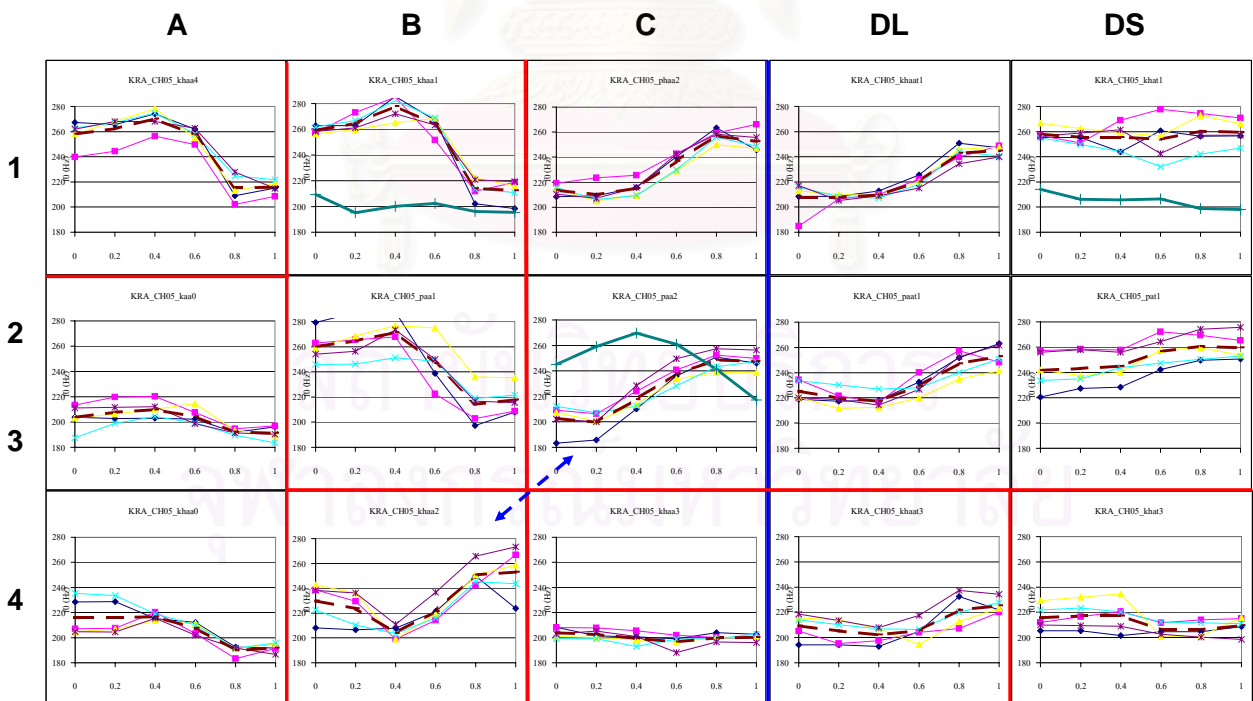
132 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH02

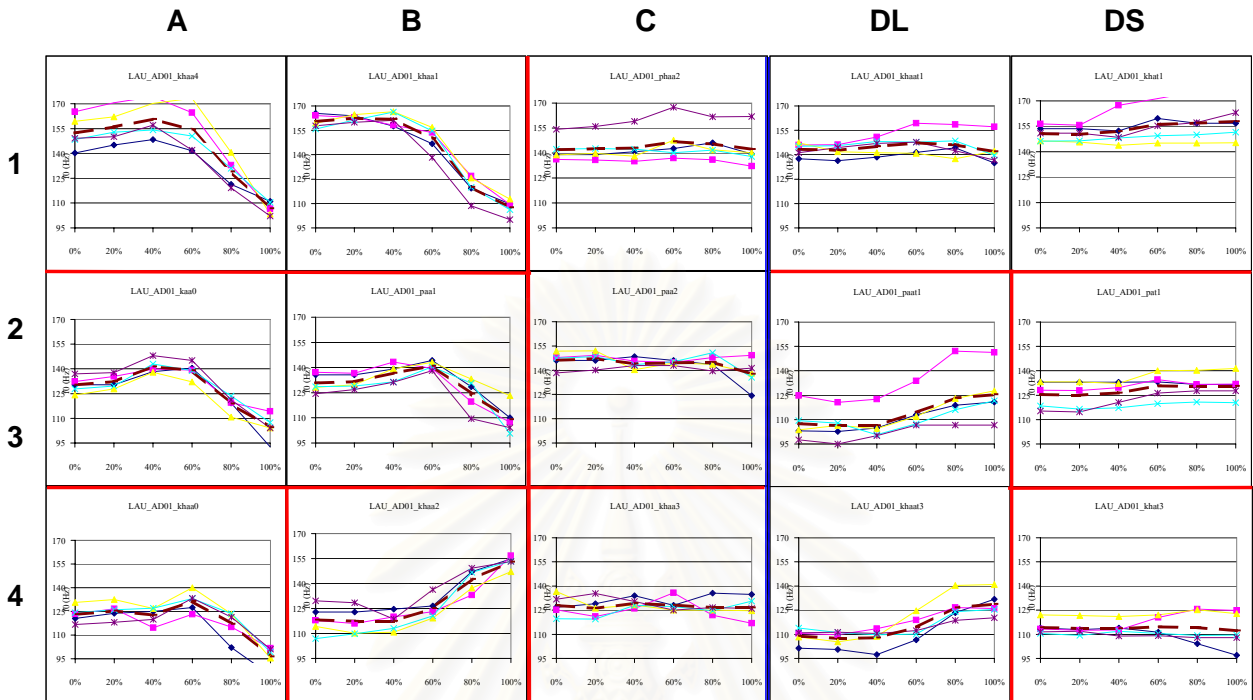
ภาพที่ 133 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH03

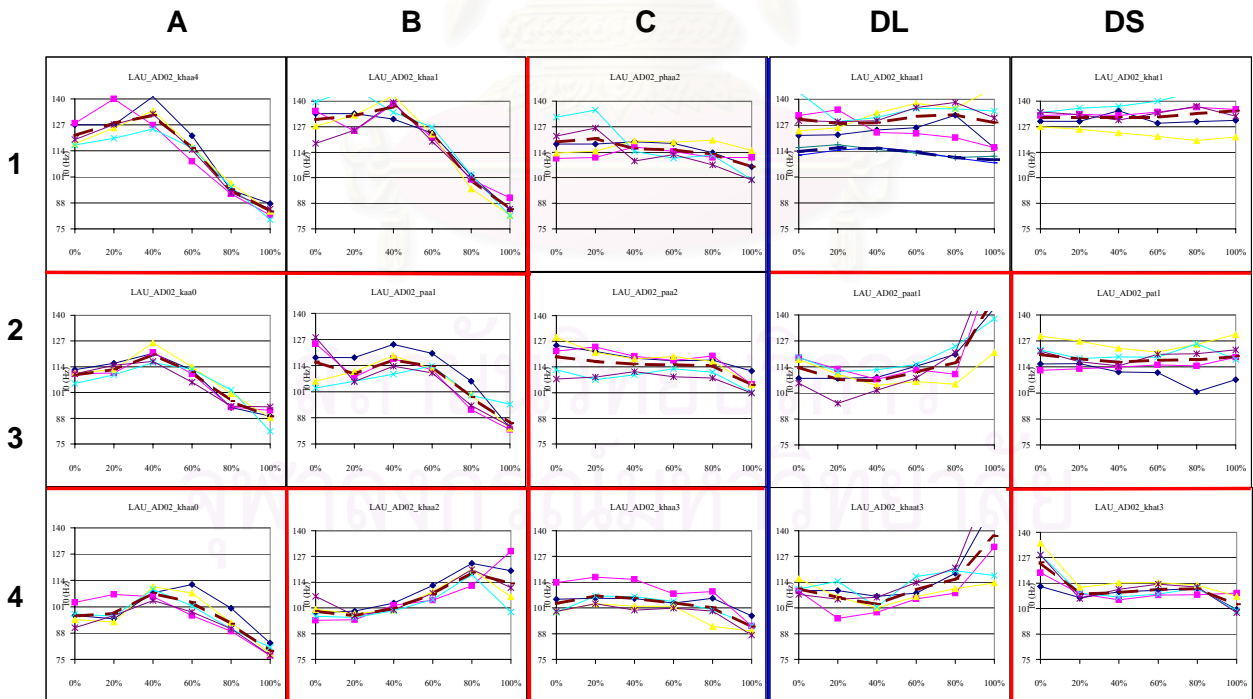
ภาพที่ ๑.134 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH04

ภาพที่ ๑.135 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง KRA_CH05

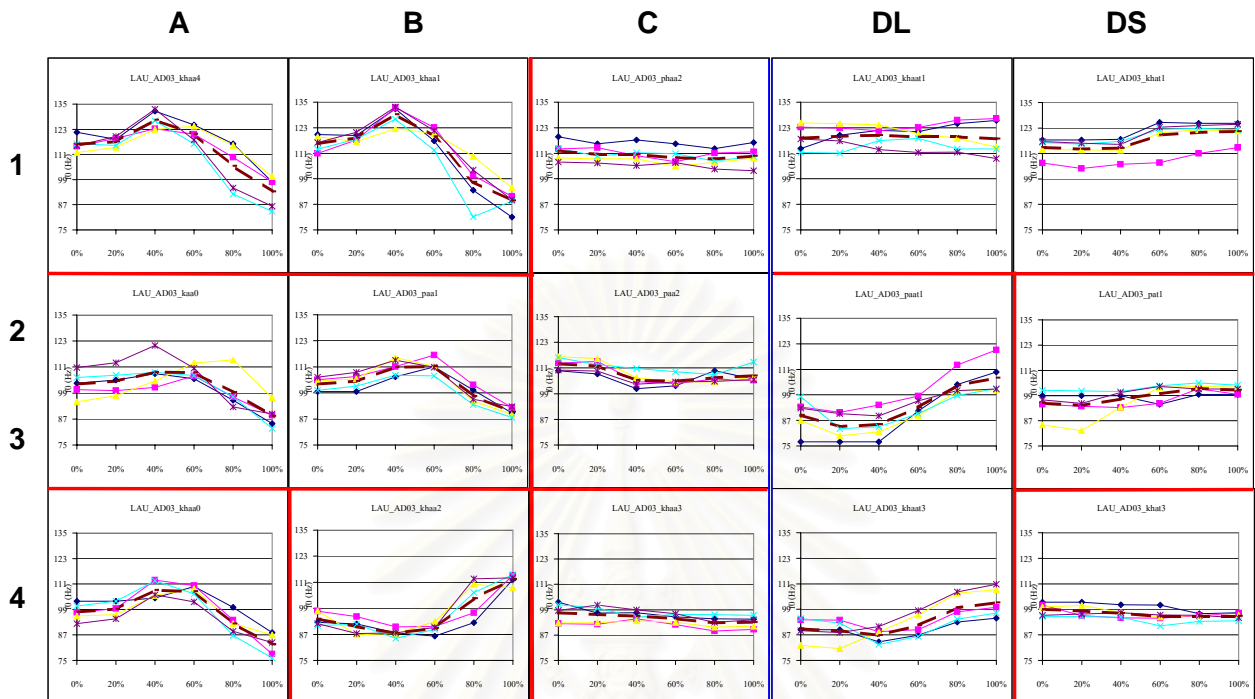

ภาพที่ ผ.136 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_AD01

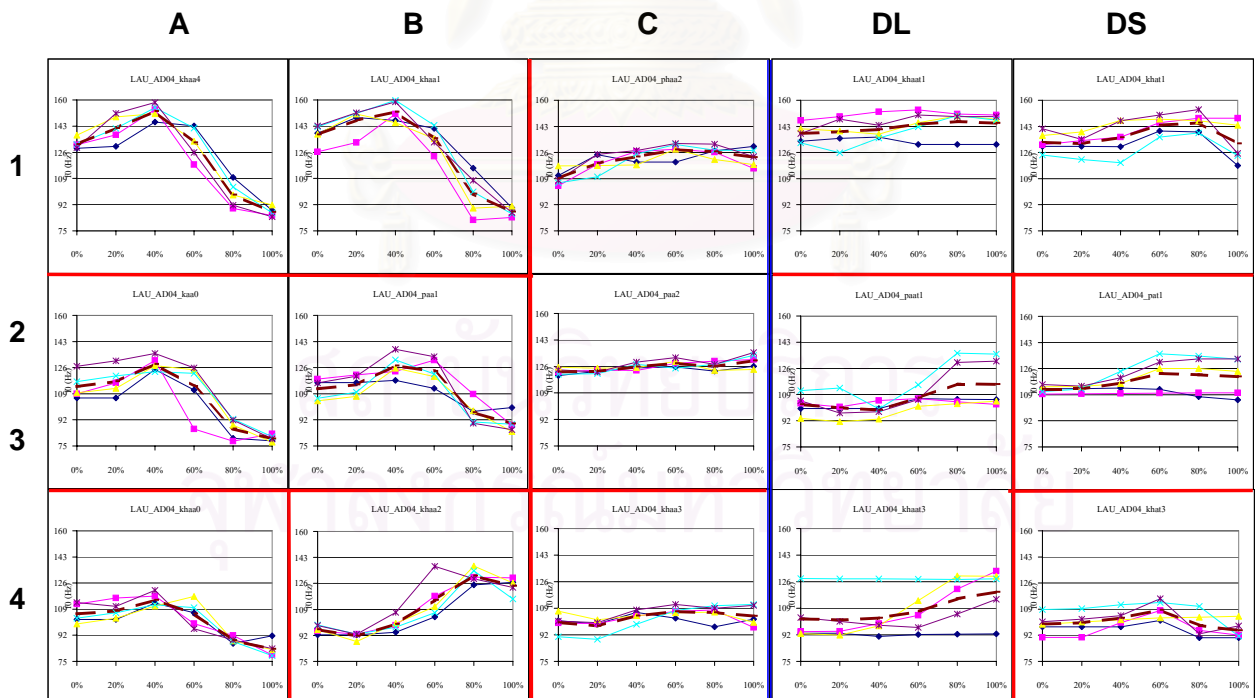

ภาพที่ ผ.137 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_AD02

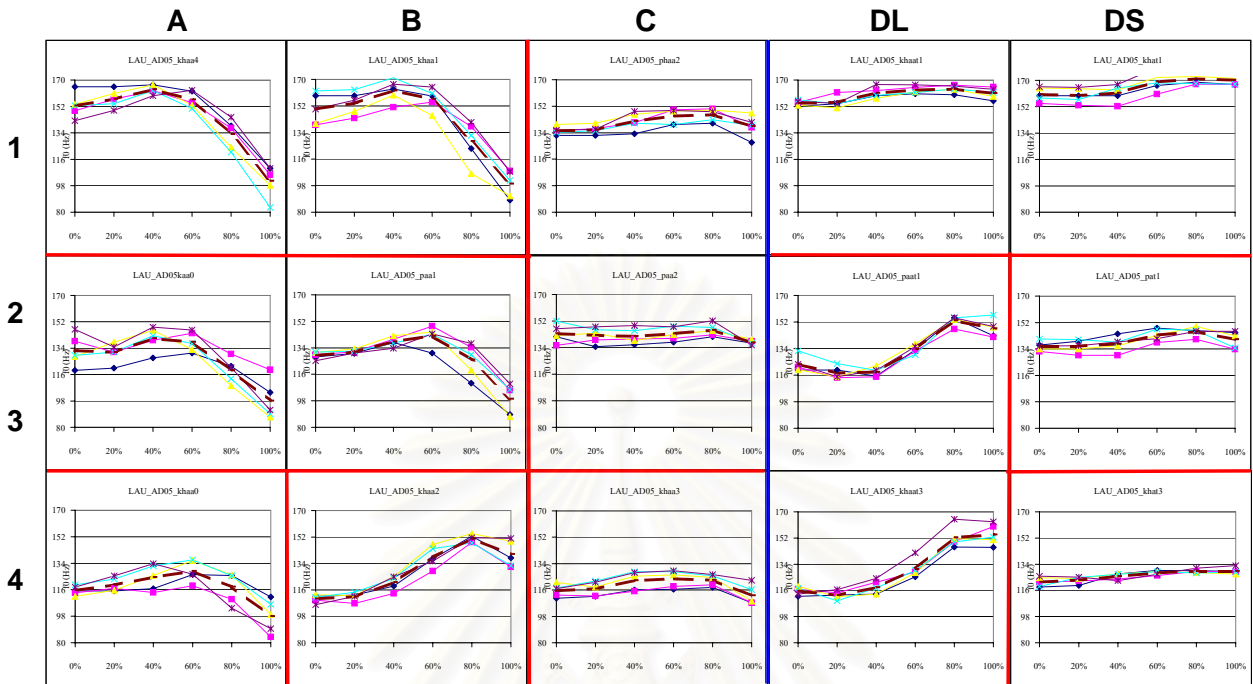

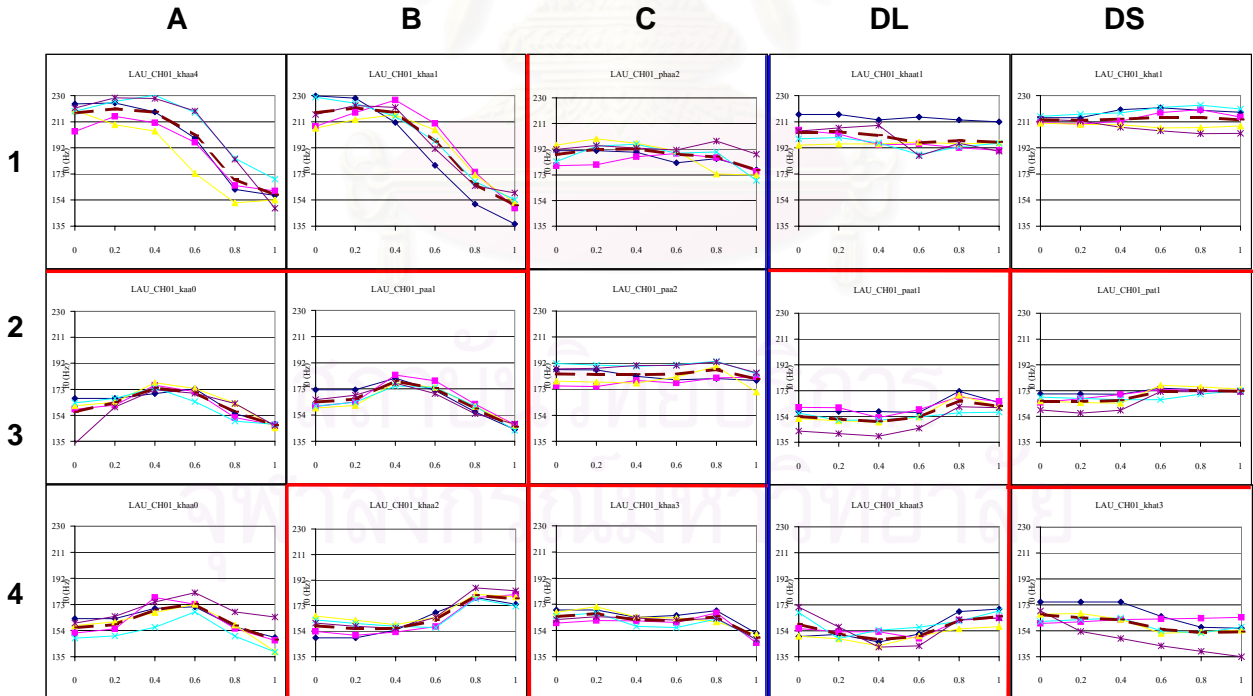
ภาพที่ ผ.138 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_AD03

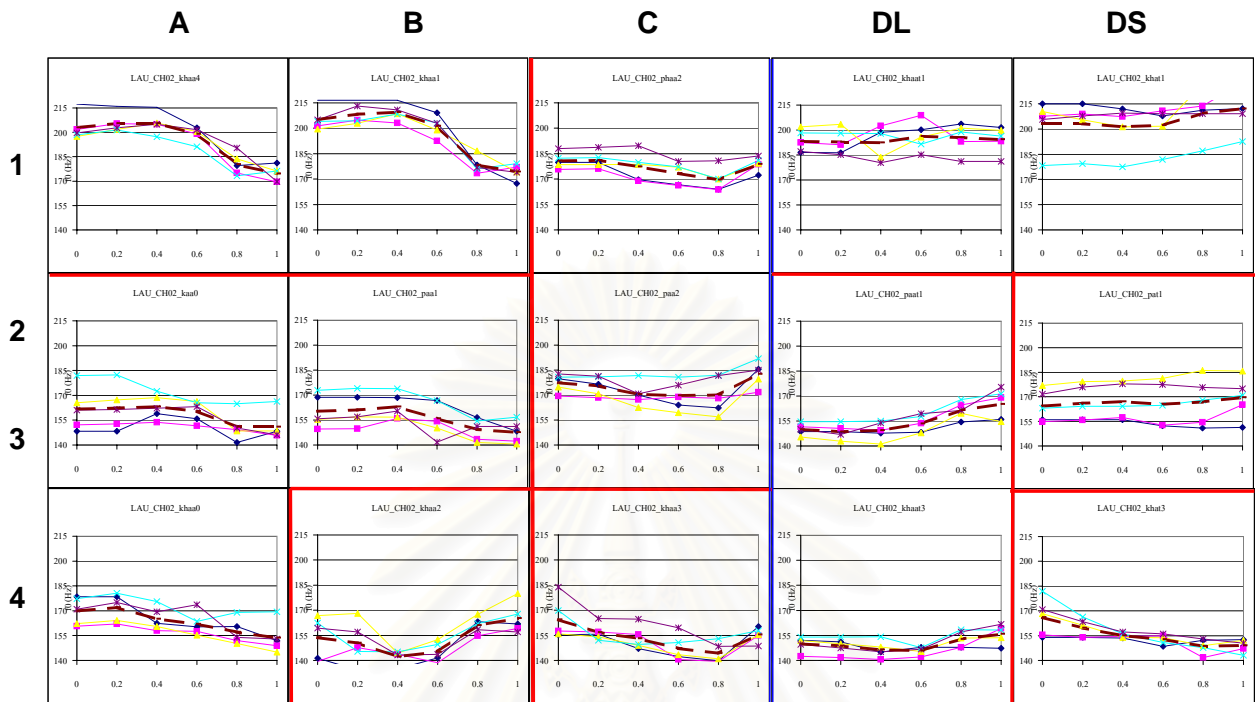
ภาพที่ ผ.139 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_AD04

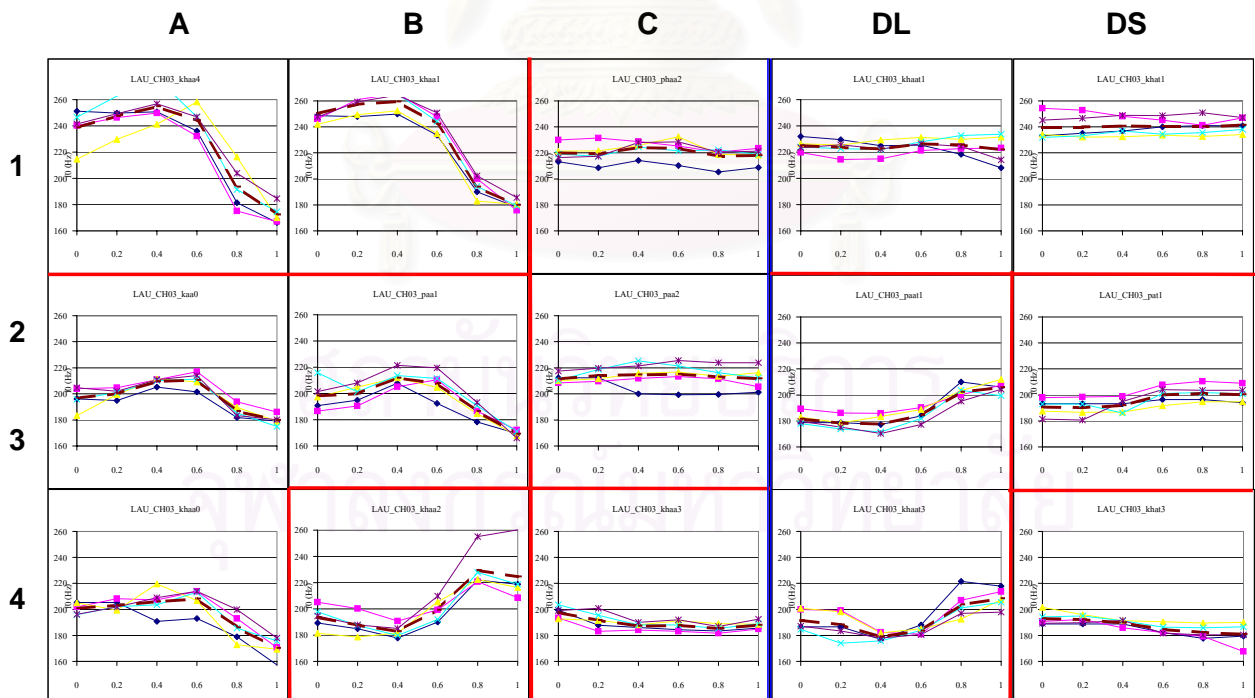
ภาพที่ ๑๔๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_AD05

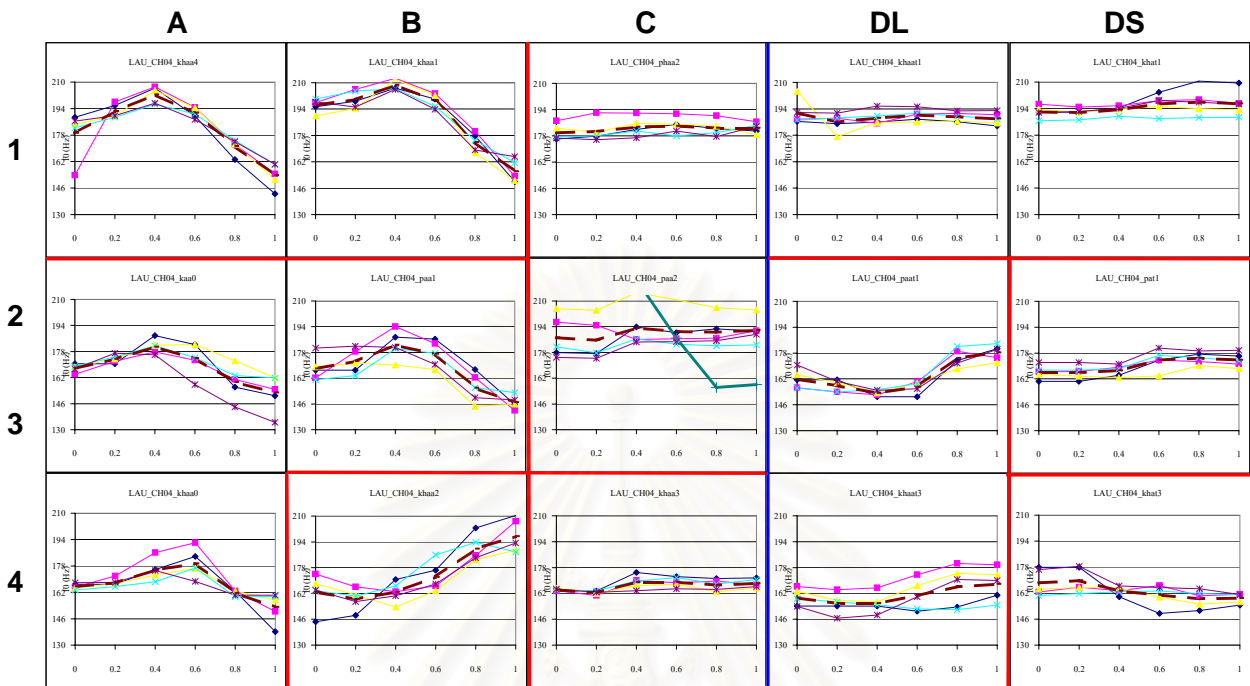
ภาพที่ ๑๔๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้สูงอายุน้อย ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_CH01

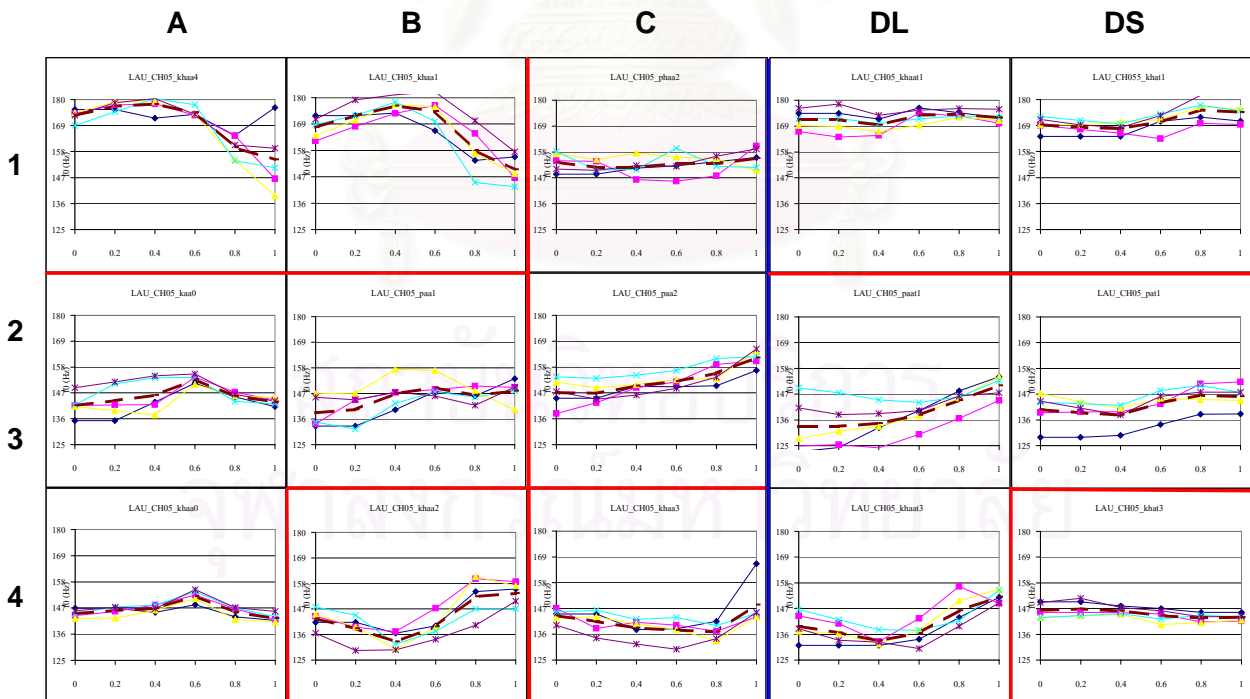
ภาพที่ ๑๔๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_CH02

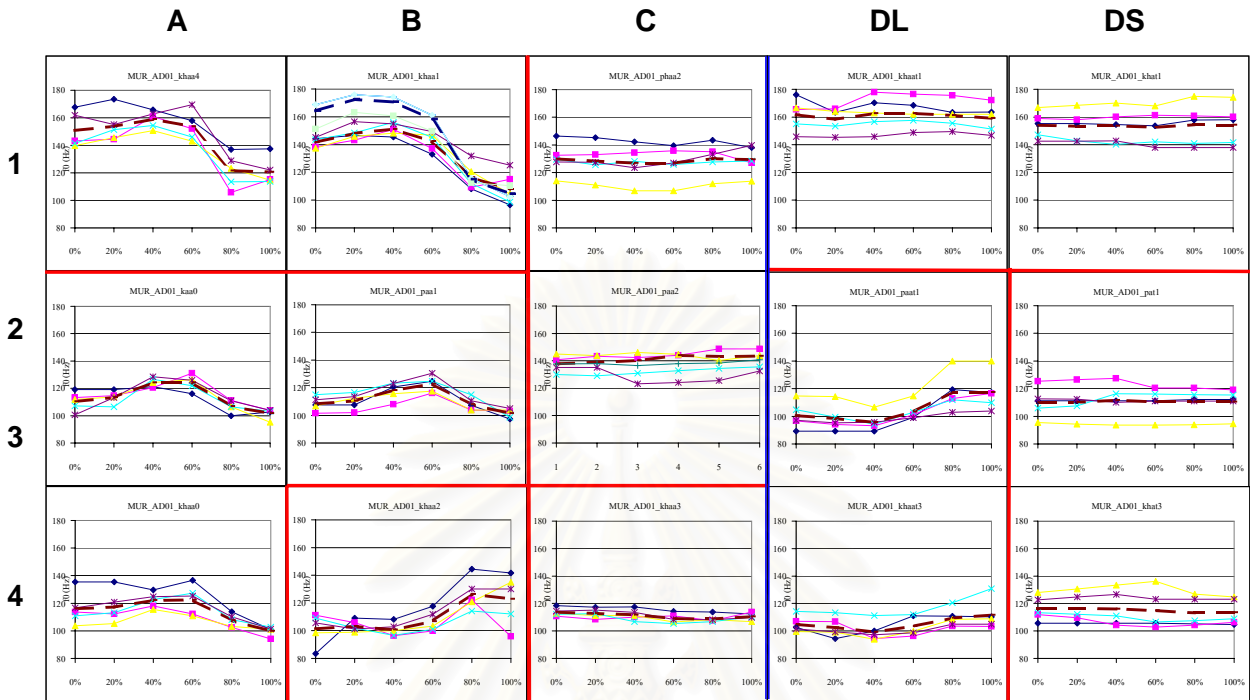
ภาพที่ ๑๔๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_CH03

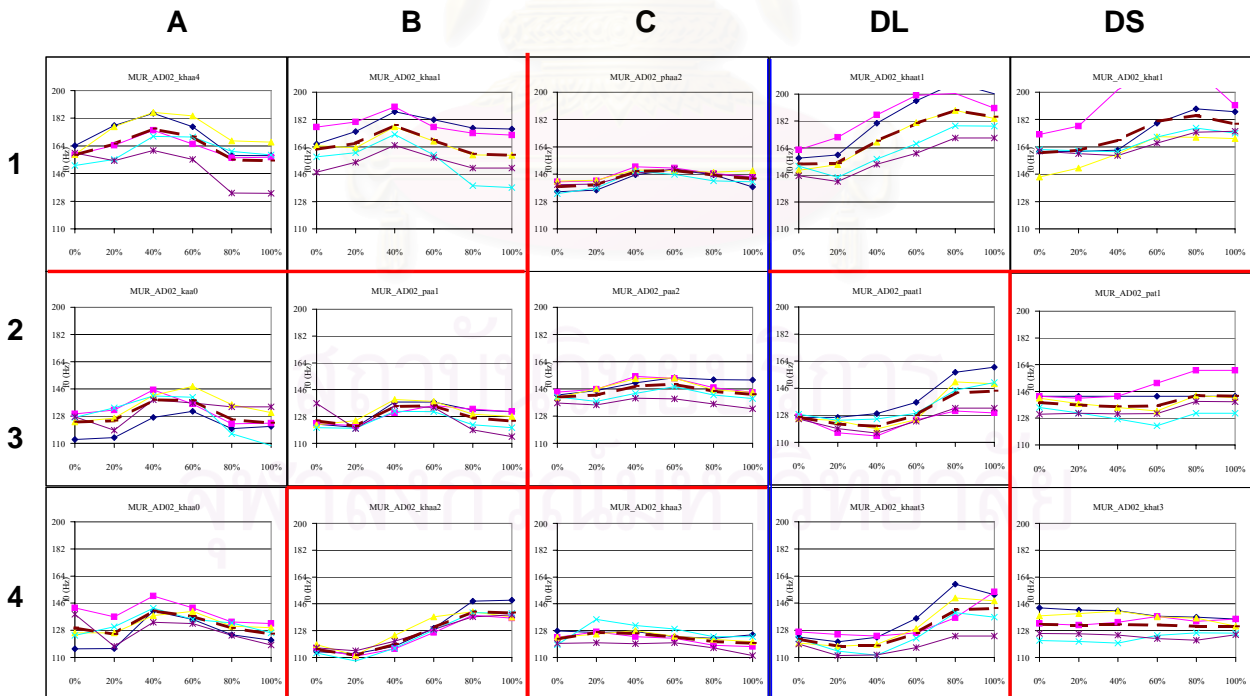
ภาพที่ ๑๔๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_CH04

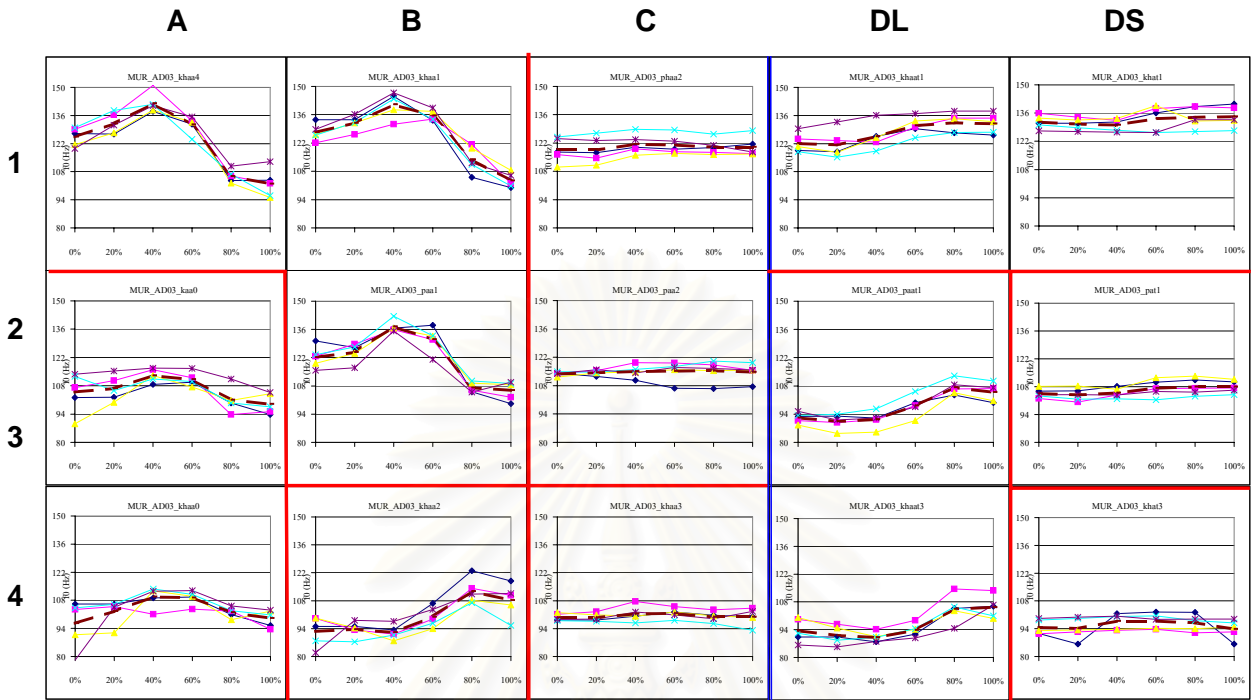
ภาพที่ ๑๔๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง LAU_CH05

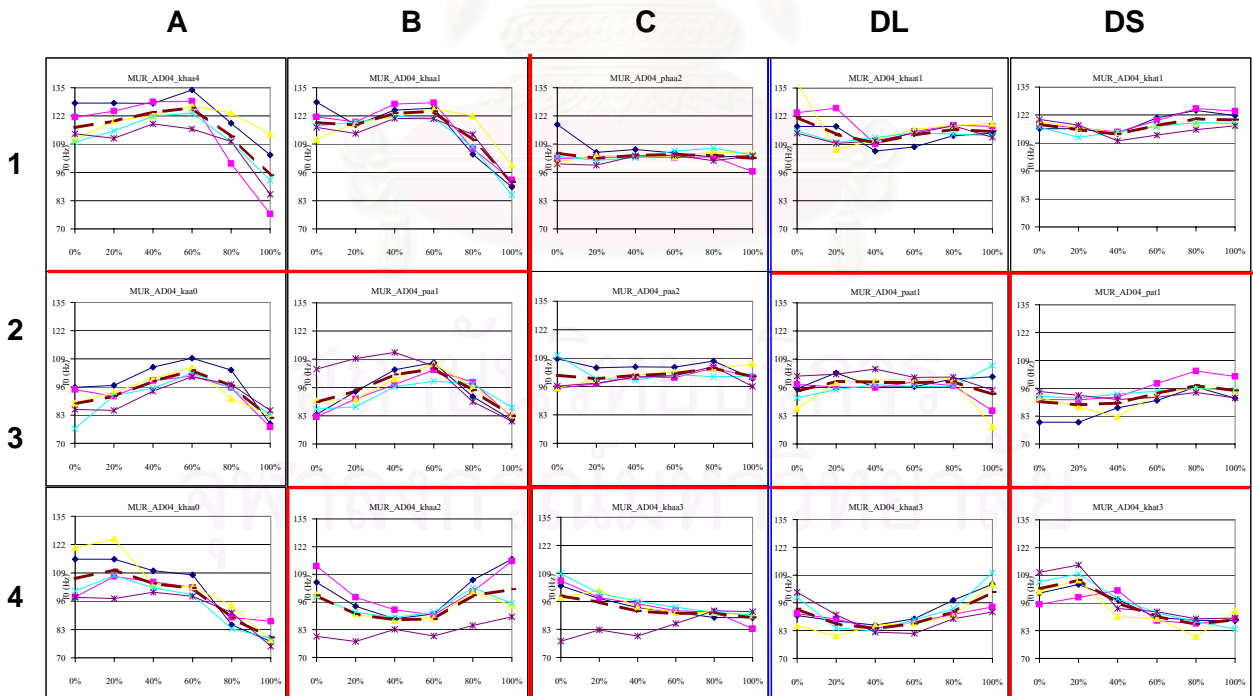
ภาพที่ ๑.๑๔๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD01

ภาพที่ ๑.๑๔๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD02

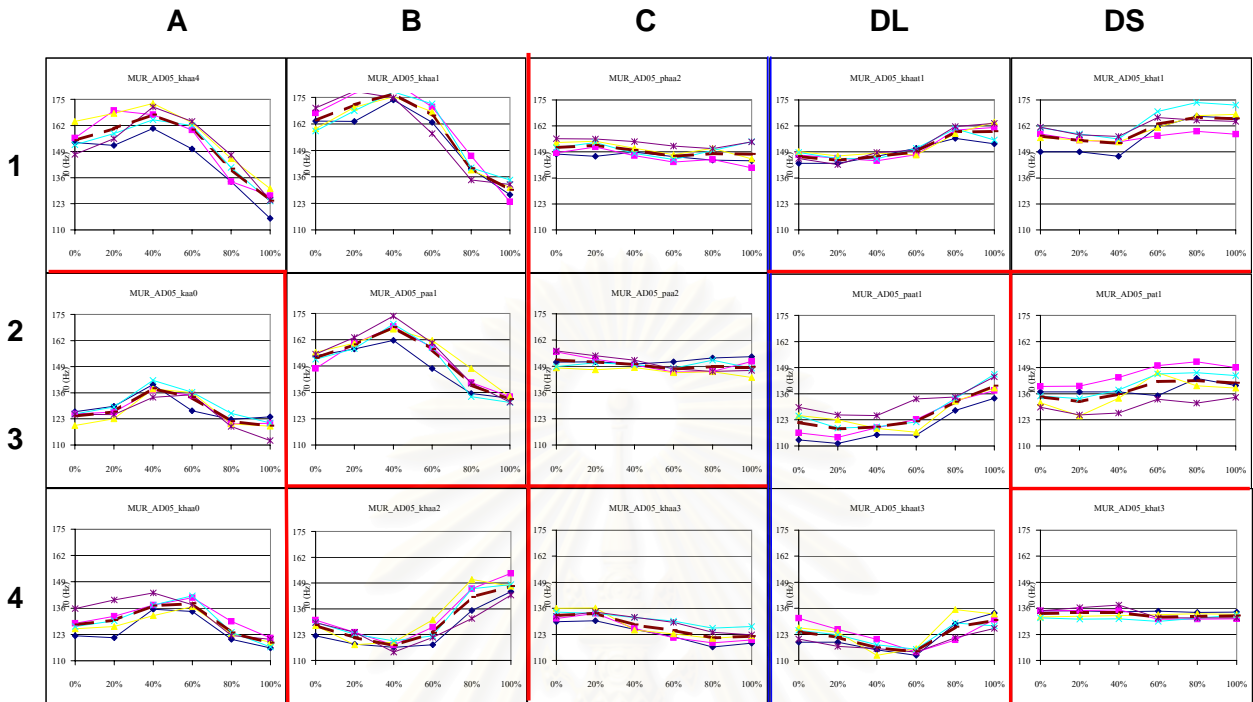

ภาพที่ ๑๔๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาค้นที่ 3 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD03

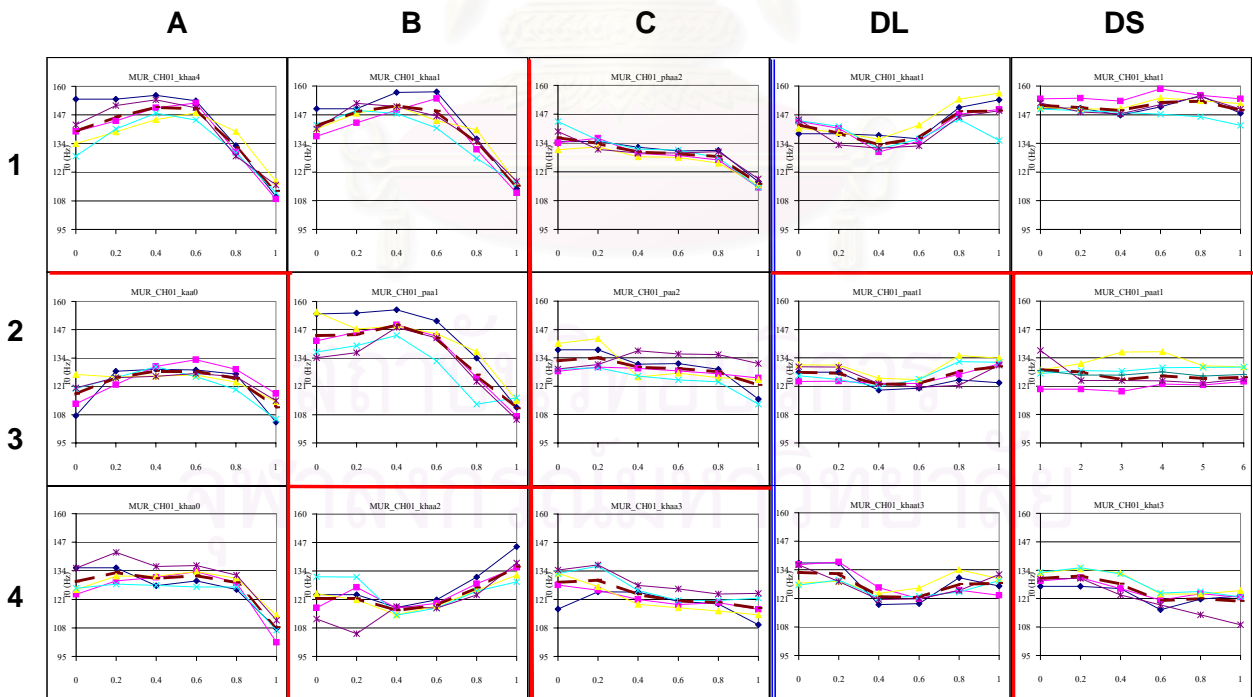

ภาพที่ ๑๔๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาค้นที่ 4 กลุ่มผู้สูงอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD04

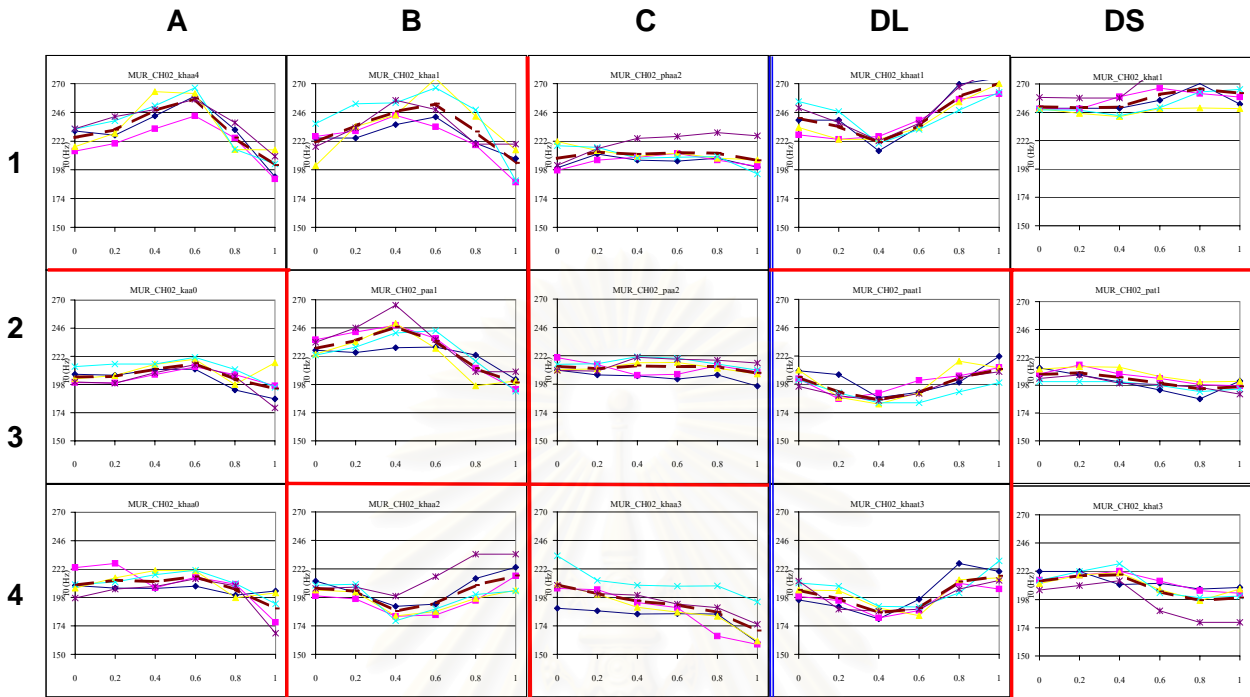

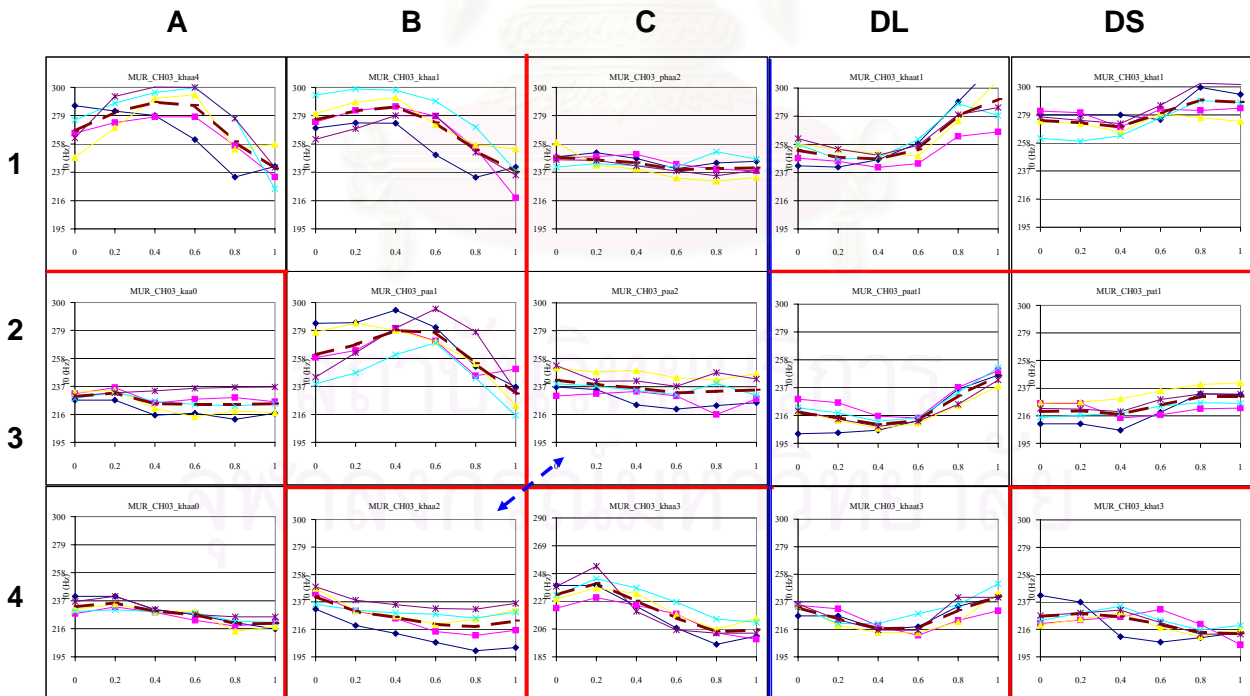
ภาพที่ ๑๕๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๕ กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_AD05

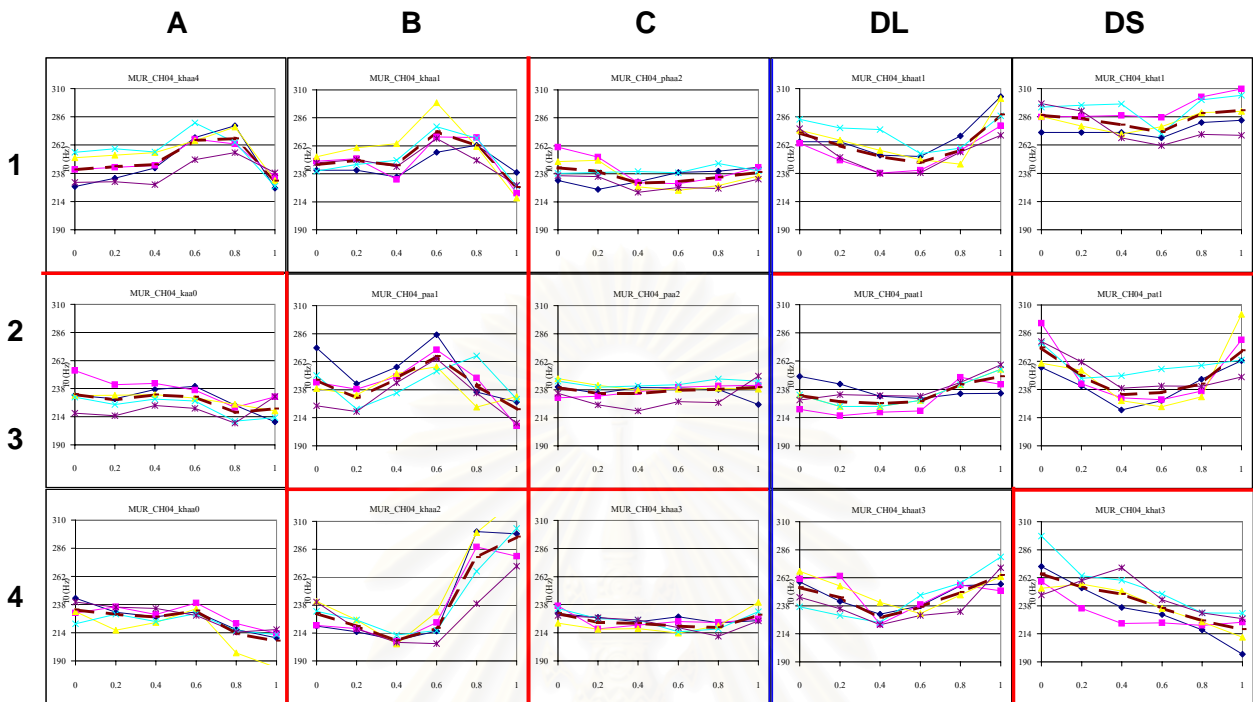
ภาพที่ ๑๕๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคคนที่ ๑ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH01

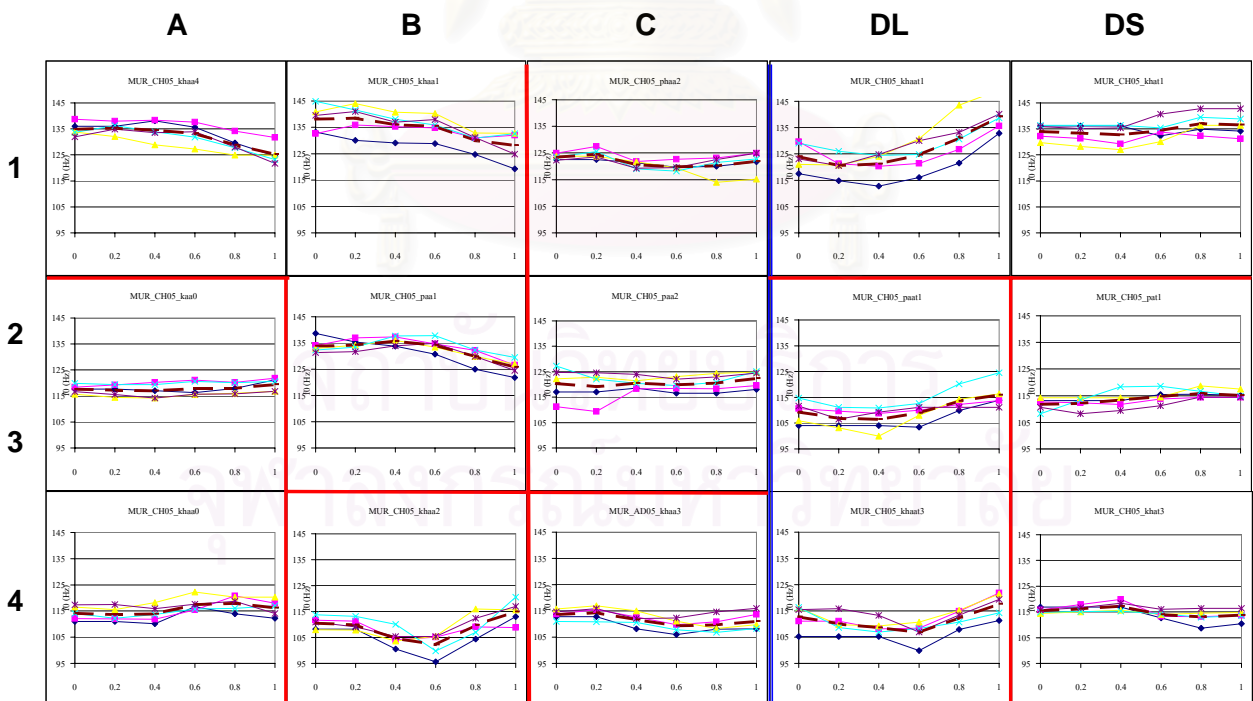
ภาพที่ ๑๕.๑๕๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH02

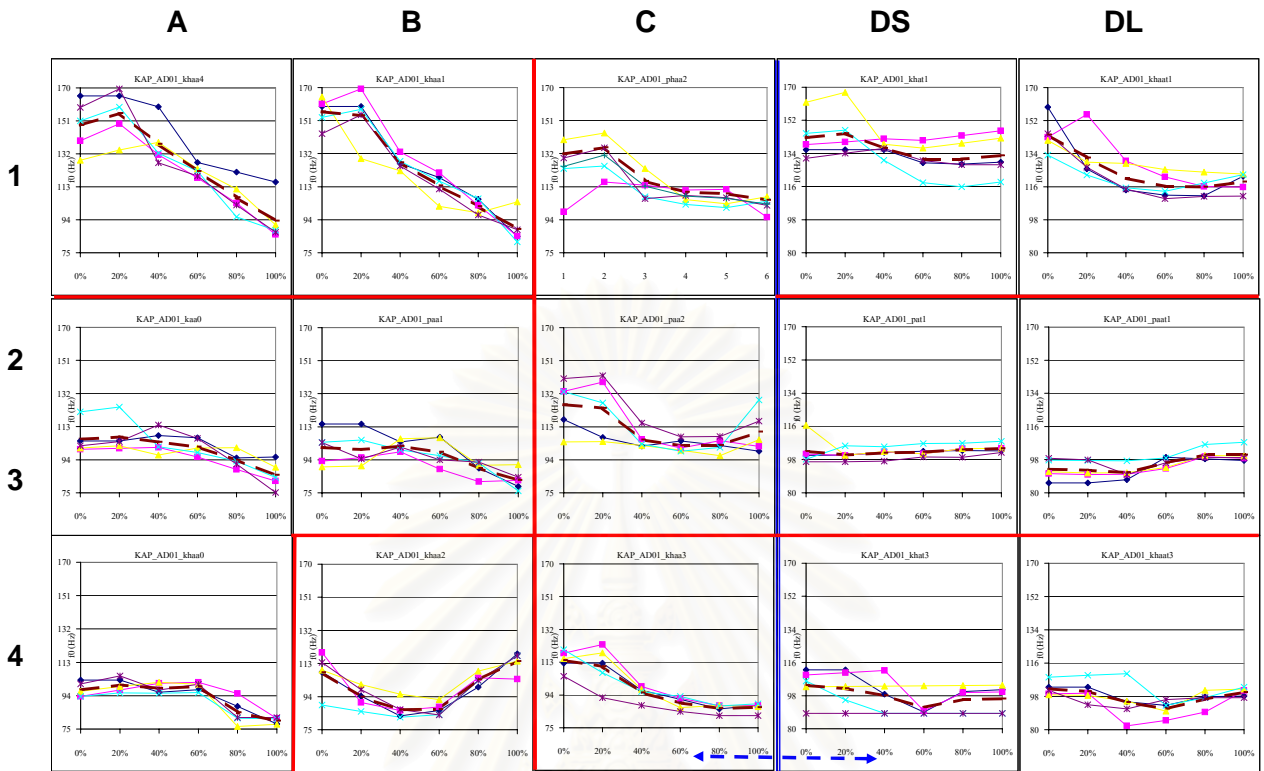
ภาพที่ ๑๕.๑๕๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH03

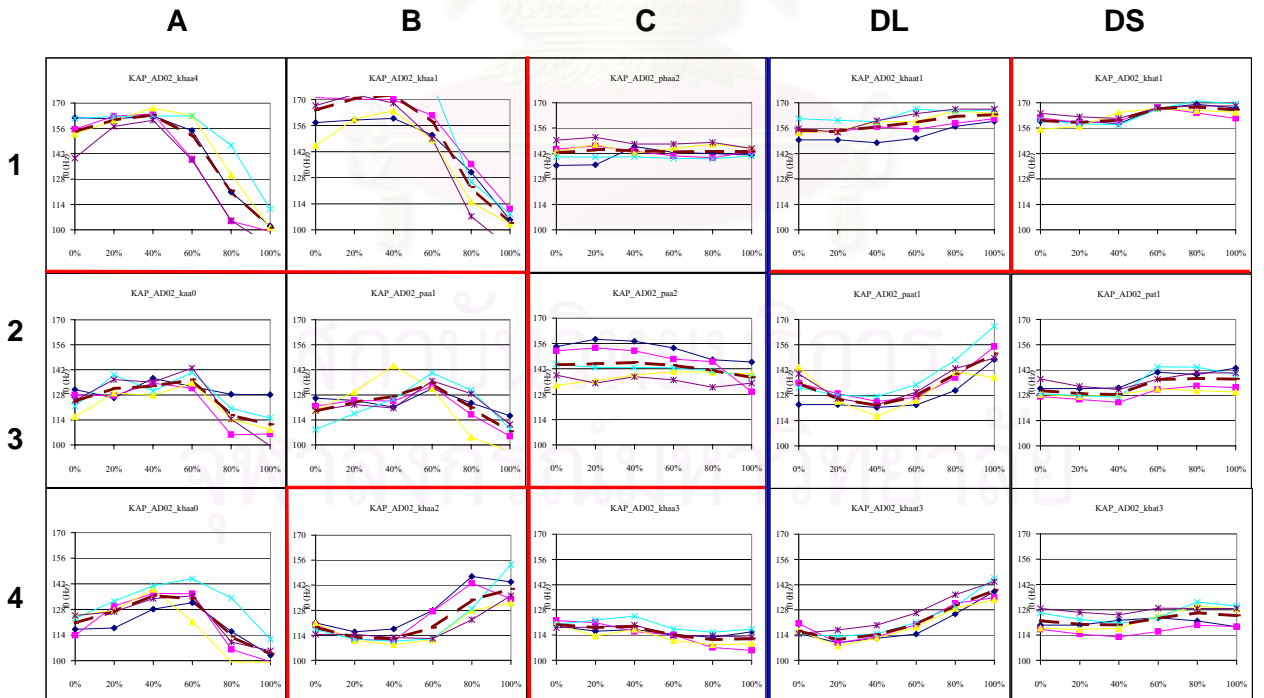
ภาพที่ 154 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH04

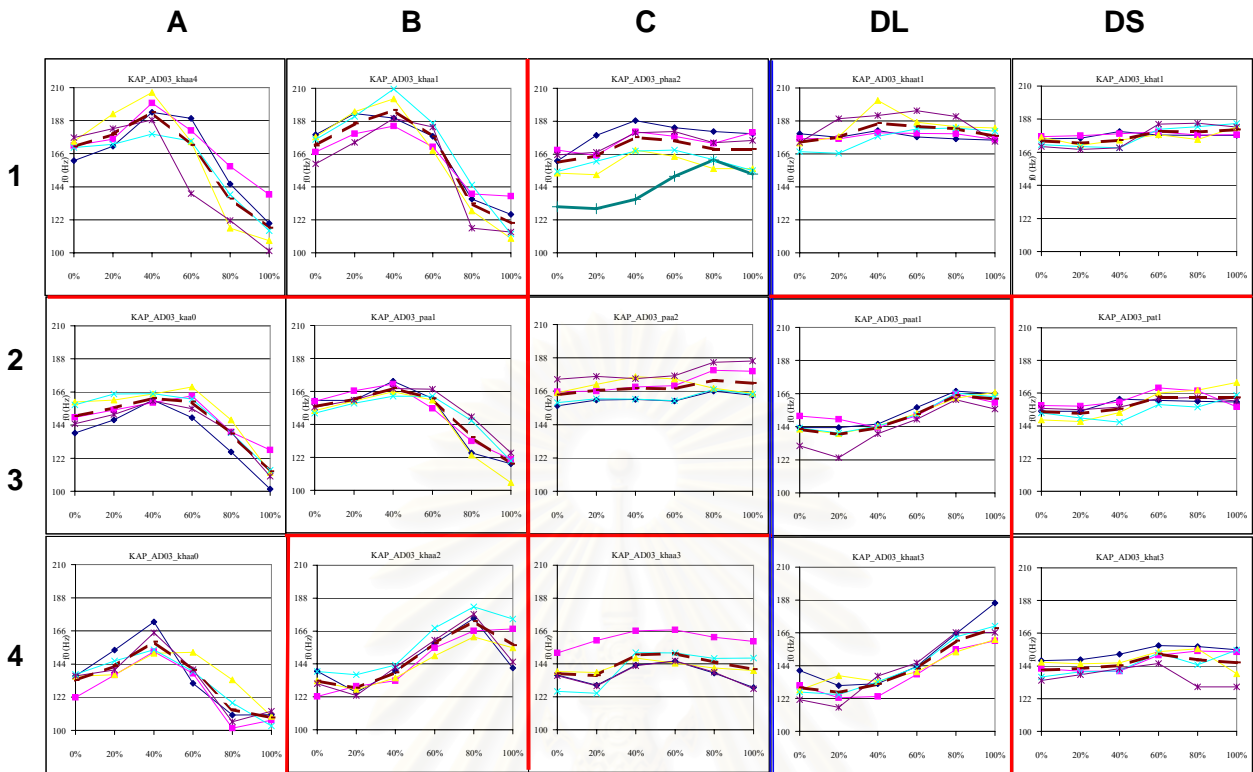
ภาพที่ 155 แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง MUR_CH05

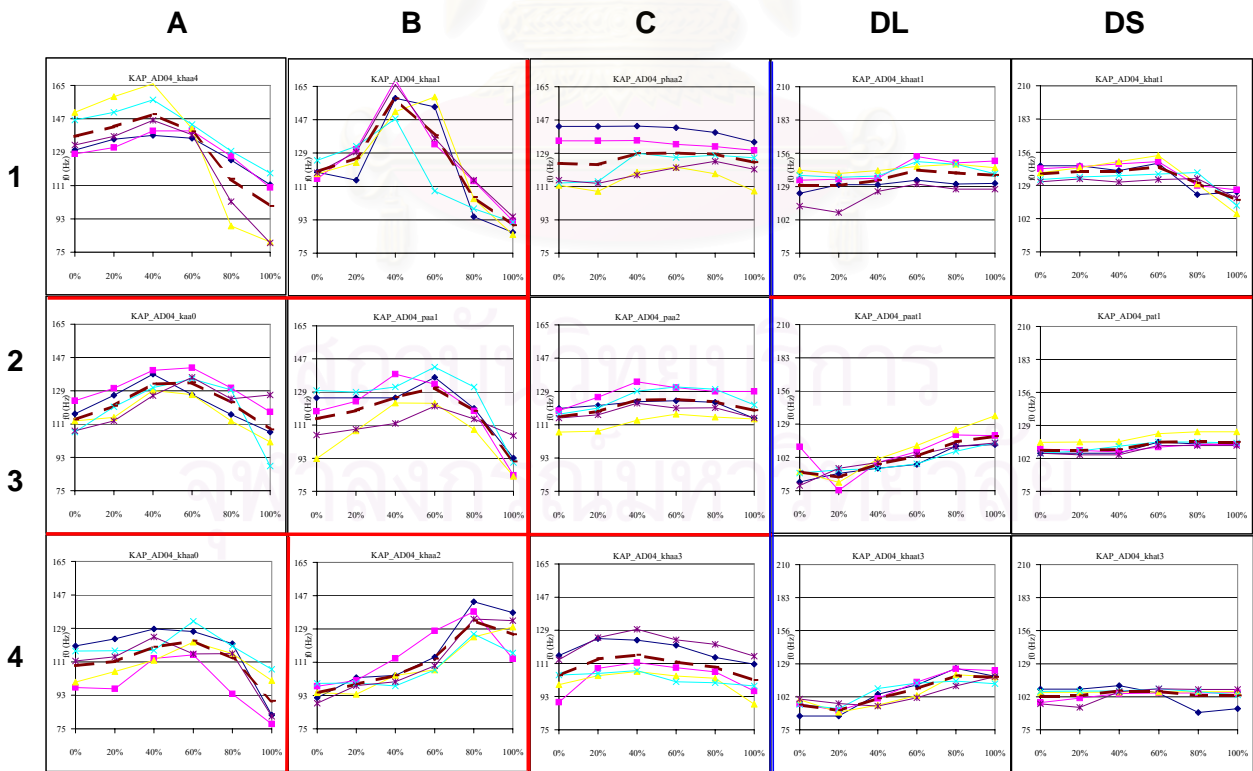
ภาพที่ ๑๕๖ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD01

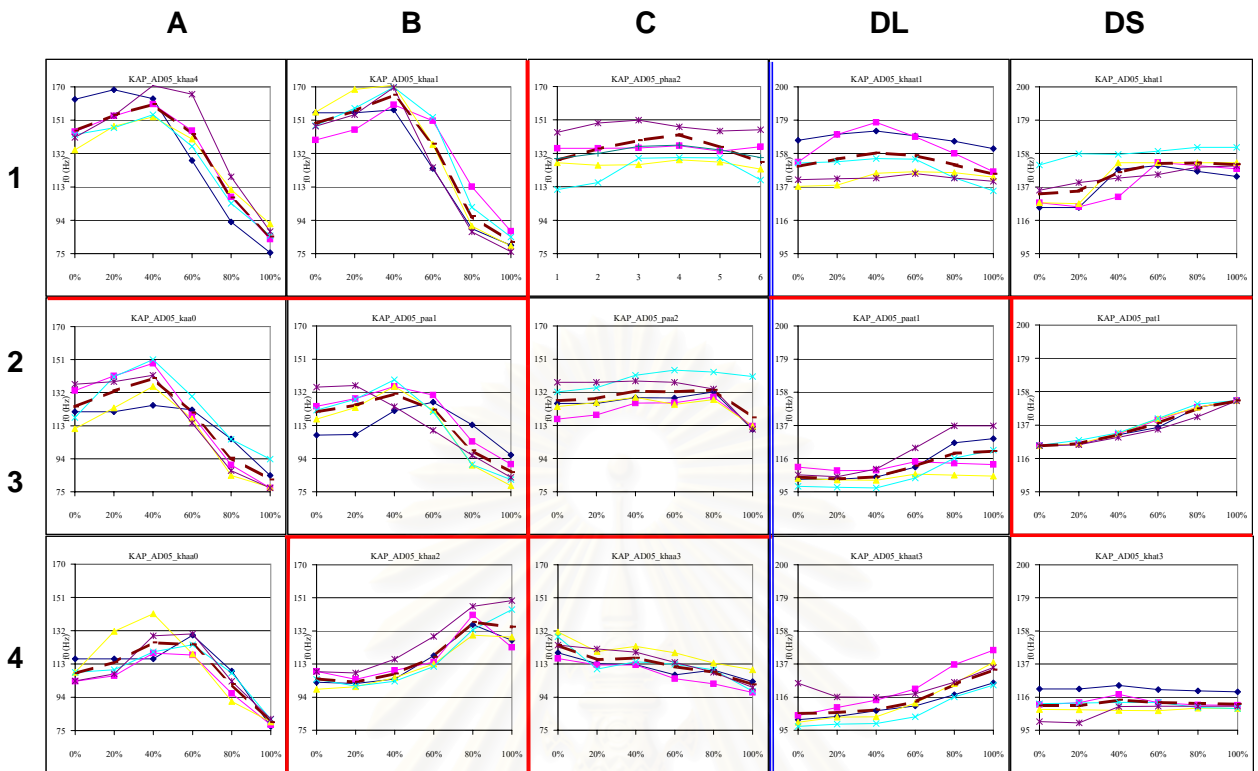
ภาพที่ ๑๕๗ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ 2 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD02

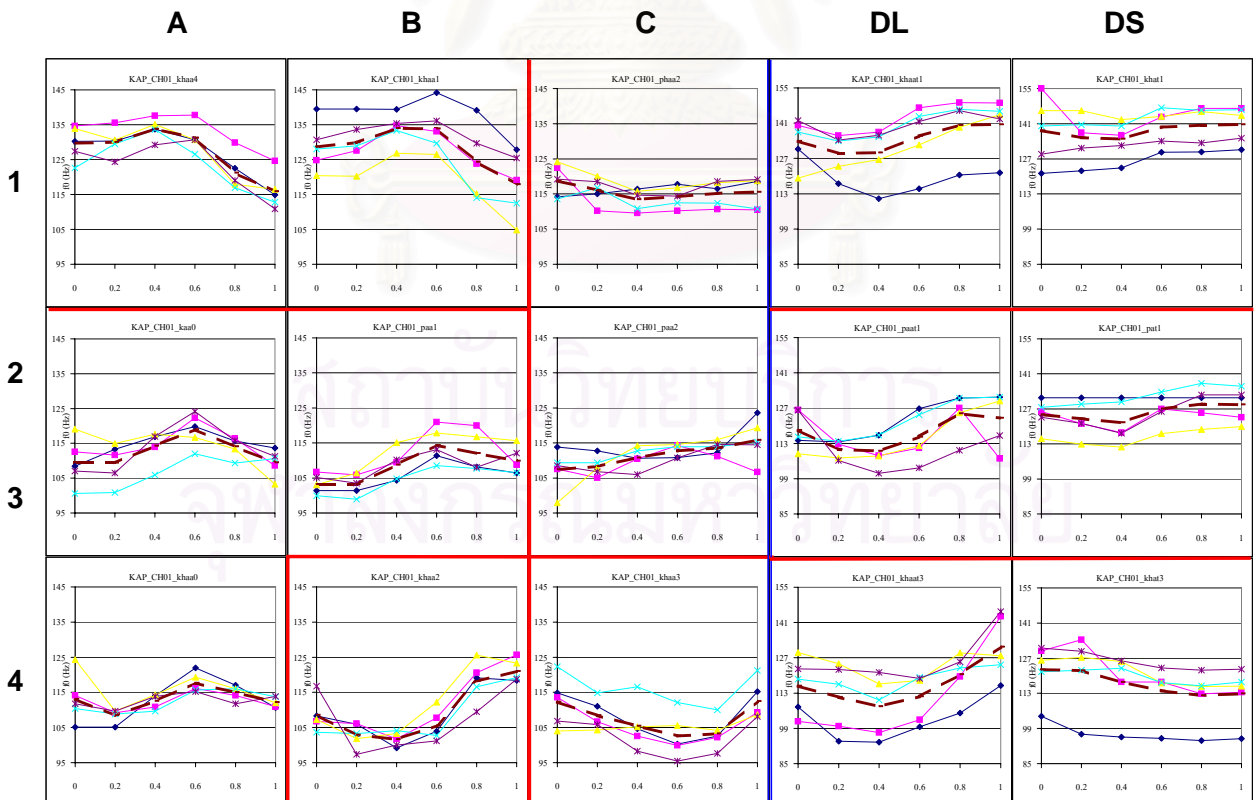
ภาพที่ ๑๕๘ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 3 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกระเป๋อ จังหวัดระนอง KAP_AD03

ภาพที่ ๑๕๙ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกระเป๋อ จังหวัดระนอง KAP_AD04

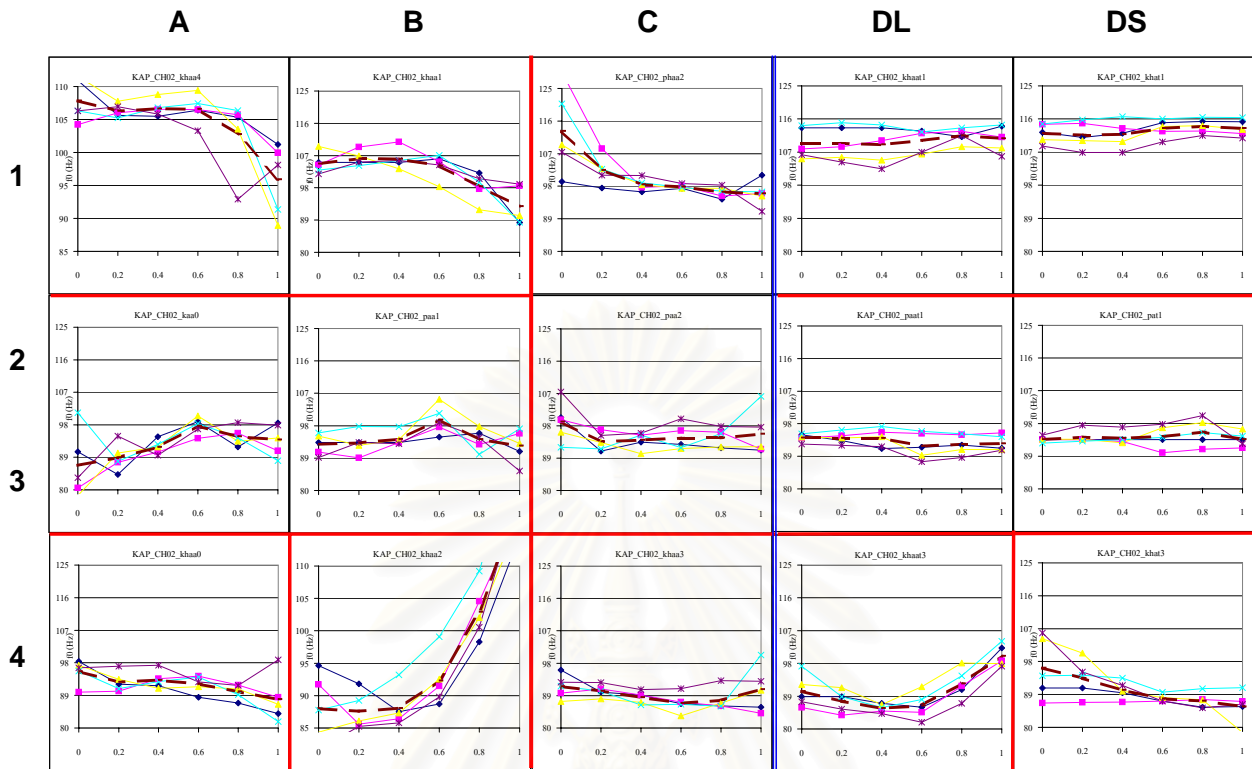

ภาพที่ ๑๖๐ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุมาก ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_AD05

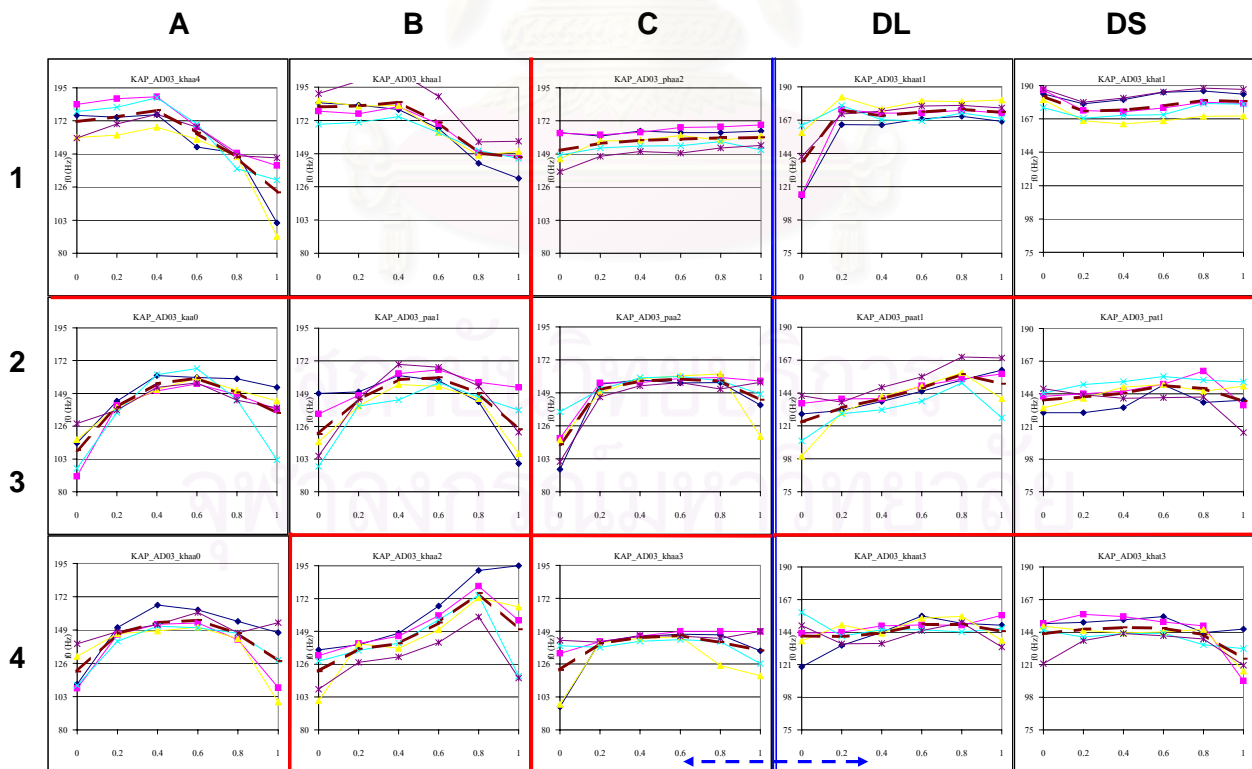

ภาพที่ ๑๖๑ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 1 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH01

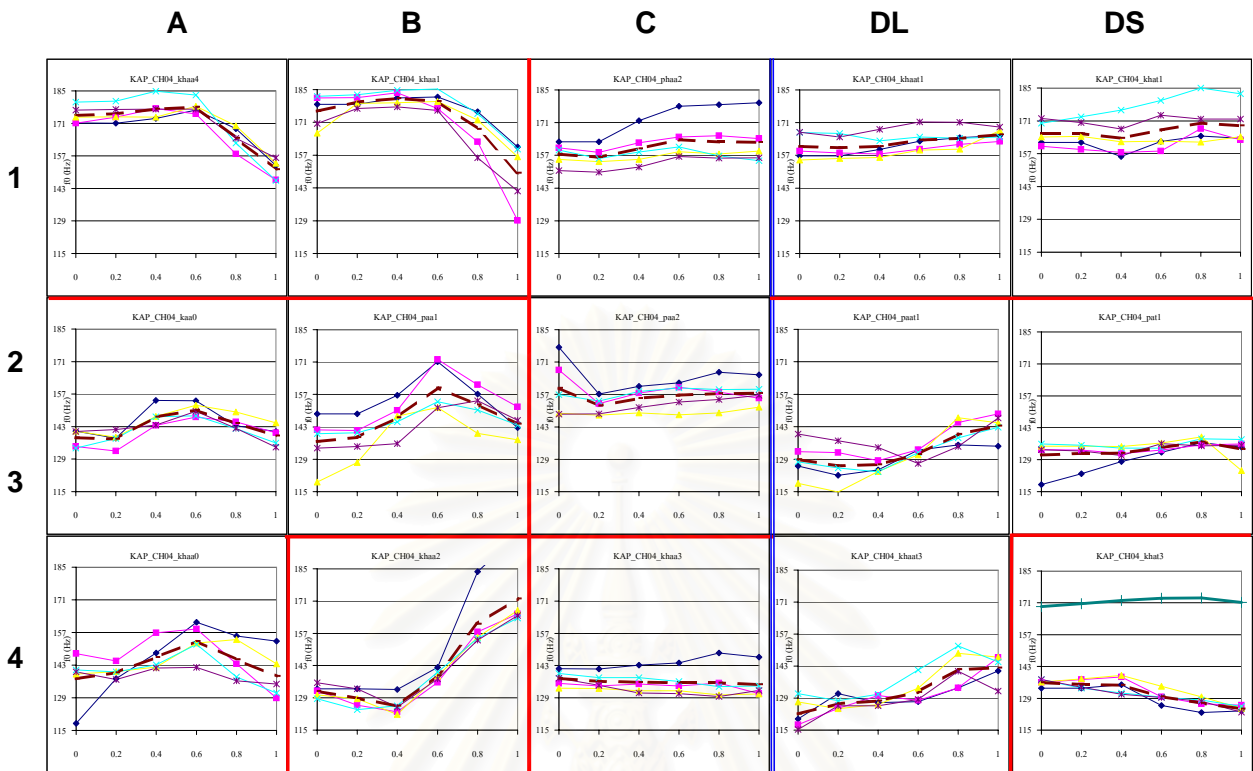

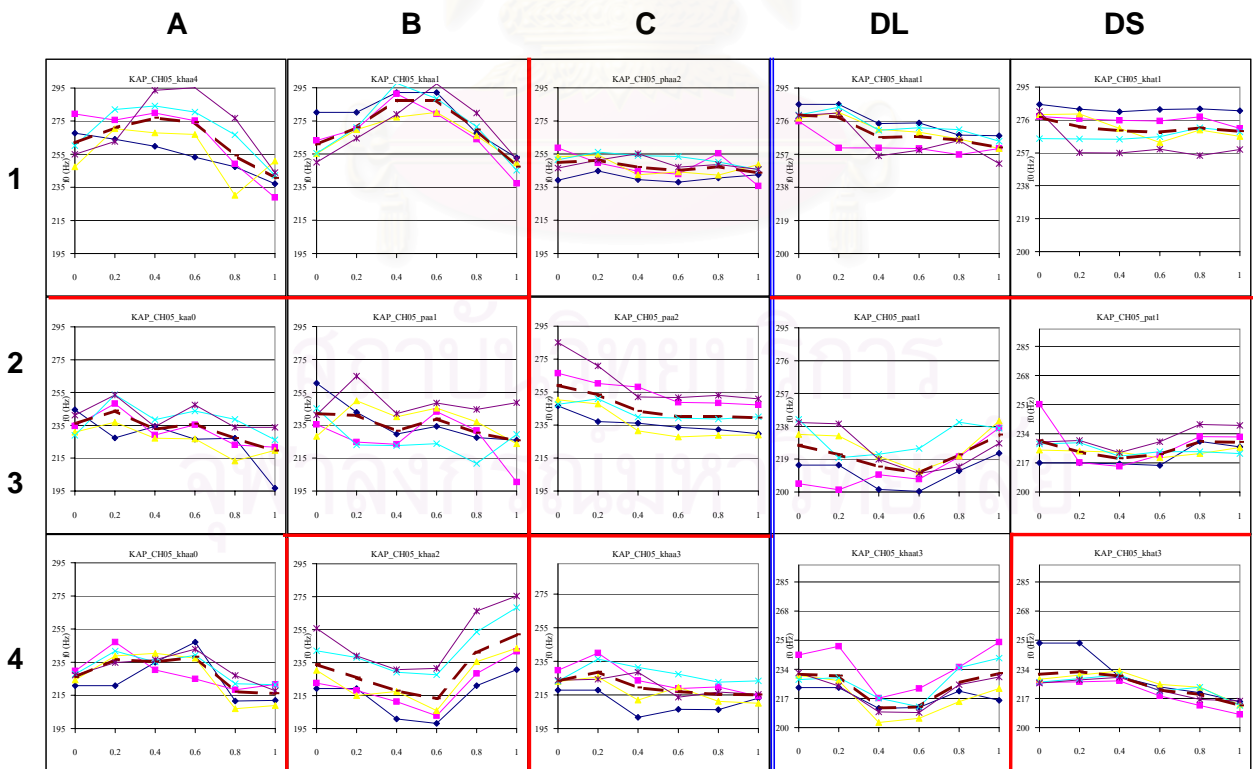
ภาพที่ ๑๖๒ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๒ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH02

ภาพที่ ๑๖๓ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอกภาษาคนที่ ๓ กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง KAP_CH03

ภาพที่ ๑๖๔ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 4 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระเป๋อ จังหวัดระนอง KAP_CH04

ภาพที่ ๑๖๕ แสดงการแยกเสียงรวมเสียงของผู้บอภาษาคนที่ 5 กลุ่มผู้พูดอายุน้อย ในอำเภอกระเป๋อ จังหวัดระนอง KAP_CH05

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเรืองสุข คงทอง เกิดเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2521 ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนชาติเฉลิม โรงเรียนศึกษานารี และสำเร็จปริญญาตรีศิลปศาสตร์ บัณฑิต วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทภาษาอังกฤษ จากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิตที่ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย